

Bruxelles, 26. rujna 2024.
(OR. en)

13497/24
ADD 1

Međuinstitucijski predmet:
2024/0232(NLE)

ECOFIN 992
UEM 290
FIN 808
CADREFIN 139

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. dok. Kom.:	COM(2024) 418 final
Predmet:	PRILOG PROVEDBENOJ ODLUCI VIJEĆA o izmjeni Provedbene odluke od 13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Portugala

Za delegacije se u prilogu nalazi navedeni Prilog Provedbenoj odluci Vijeća o izmjeni.

ODJELJAK 1.: REFORME I ULAGANJA U OKVIRU PLANA ZA OPORAVAK I OTPORNOST

1. Opis reformi i ulaganja

A. SASTAVNI DIO 1.: National Health Service (nacionalna zdravstvena služba)

Tom komponentom portugalskog plana za oporavak i otpornost rješava se nekoliko izazova s kojima se portugalski zdravstveni sustav trenutačno suočava u pogledu trenutačnih i promjenjivih potreba za zdravstvenom skrbi i povezanih troškova. Prvo, negativni demografski trendovi u Portugalu, koje karakteriziraju ubrzano starenje i naknadne potrebe za dugotrajnom skrbi, podudaraju se s promjenjivim obrascima bolesti, sve većim teretom kroničnih i degenerativnih bolesti, kao i s multimorbiditetom koji postupno postaje sve izraženiji. Drugo, u Portugalu i dalje postoji znatna smrtnost koja se može izbjeći i relativno mali broj zdravih životnih godina u dobi od 65 godina. Treće, postoji prostor za stavljanje većeg naglaska na promicanje zdravlja i prevenciju bolesti, u kombinaciji s rješavanjem problema rascjepkanosti zdravstvenih usluga i nedostataka u pristupu zdravstvenoj skrbi. Četvrto, izravna plaćanja za zdravstvenu zaštitu među najvišima su u EU-u, a prijavljeni financijski teret zdravstvene skrbi relativno je visok. Naposljetku, portugalska nacionalna zdravstvena služba već se nekoliko godina suočava s teškom financijskom situacijom. Konkretno, Portugal ima rezultate u pogledu opetovanih spašavanja javnih bolnica koje provodi vlada, što nije uspjelo izbjeći sustavni ciklus zaduženosti bolnica, što je imalo popratne učinke na odnose u opskrbnom lancu.

Glavni je cilj komponente jačanje kapaciteta za odgovor portugalske nacionalne zdravstvene službe kako bi se odgovorilo na demografske i epidemiološke promjene u zemlji, terapijske i tehnološke inovacije te na trend povećanja potražnje za zdravstvenom skrbi i povezanih troškova. U tu se svrhu komponentom nastoji ojačati temeljna uloga usluga primarne zdravstvene zaštite u okviru opće strukture nacionalne zdravstvene službe, unaprijediti usluge dugotrajne i mentalne zdravstvene skrbi te povećati učinkovitost dovršetkom reforme modela upravljanja javnim bolnicama i unapređenjem digitalizacije usluga zdravstvene skrbi.

Komponentom se podupire provedba preporuke za pojedinu zemlju o jačanju opće kontrole rashoda, troškovne učinkovitosti i odgovarajućeg proračuna, s naglaskom na trajnom smanjenju dospelih nepodmirenih obveza u bolnicama (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2019.), kao i preporuke za pojedinu zemlju o jačanju otpornosti zdravstvenog sustava i osiguravanju jednakog pristupa kvalitetnoj zdravstvenoj i dugotrajnoj skrbi (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2020.). Komponentom se pridonosi i provedbi preporuke za pojedinu zemlju kako bi se ulaganja usmjerila na zelenu i digitalnu tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.).

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

A.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma RE-r01: Reforma primarne zdravstvene zaštite

Sveobuhvatni je cilj reforme ojačati ključnu ulogu usluga primarne zdravstvene zaštite u odgovaranju na zdravstvene potrebe stanovništva u okviru opće strukture nacionalne zdravstvene službe. U tu je svrhu reforma usmjerena na šest prioriteta: i. produblјivanje kapaciteta za probir i ranu dijagnozu, posebno najčešćih patologija; ii. jačanje kapaciteta primarne skrbi za odgovor stvaranjem proaktivnijih zdravstvenih centara s proširenim portfeljem usluga i područjima intervencije, kao i većom integracijom s drugim razinama skrbi, prilagodbom postupaka pojedinačnim značajkama svakog korisnika i povezanim životnim putem, smanjenjem velike varijabilnosti kliničkih praksi (među ostalim u pogledu propisivanja ambulantnih lijekova), poboljšanjem kliničkog upućivanja među različitim razinama zdravstvene skrbi i nastojanjem da se poveća učinkovitost ograničavanjem udvostručavanja usluga ili pružanja neučinkovite, neprimjerene ili niskovrijedne skrbi; iii. ispravljanje regionalnih i lokalnih asimetrija u pogledu objekata i opreme dostupne u uslugama primarne zdravstvene zaštite; IV) podupiranje odgovora u zajednici i stvaranje programa potpore za korisnike i njihove obitelji, uz bolje uključivanje građana i zajednica, među ostalim dovršetkom prijenosa odgovornosti u području zdravlja sa središnjih na lokalne vlasti; v. poboljšanje vještina radne snage u zdravstvu, jačanje multidisciplinarnog timskog rada i povećanje broja stručnjaka, uključujući stručnjake; te vi. ostvarivanje digitalne tranzicije nacionalne zdravstvene službe i iskorištavanje njezina potencijala za modernizaciju i pojednostavnjenje upotrebe zdravstvenih usluga. Na taj će se način tom reformom osigurati poboljšani okvirni uvjeti za povezana ulaganja u usluge primarne zdravstvene zaštite.

Reforma se sastoji od provedbe nekoliko zakonodavnih i regulatornih mjera s ciljem: i. proširenje odgovornosti i opsega intervencije skupina zdravstvenih centara, kao i tipologije funkcionalnih jedinica koje ih čine; ii. preispitivanje pravnog režima za organizaciju i funkcioniranje funkcionalnih jedinica, kao i programa poticaja koji se dodjeljuju elementima koji ih čine; III. razvoj instrumenta za stratifikaciju rizika radi potpore kliničkom upravljanju u funkcionalnim jedinicama skupina zdravstvenih centara; i iv. dovršetak prijenosa odgovornosti u području zdravstva sa središnje uprave na općine.

Ključna etapa i ciljne vrijednosti povezane s provedbom reforme moraju biti dovršene do 31. prosinca 2023.

Reforma RE-r02: Reforma mentalnog zdravlja

Sveobuhvatni je cilj te reforme poboljšati mentalno zdravlje u Portugalu. U tu je svrhu reforma strukturirana na temelju pet intervencijskih osi: i. deinstitutionalizaciju pacijenata koji borave u psihijatrijskim bolnicama ili ustanovama socijalnog sektora; ii. dovršavanje nacionalne pokrivenosti lokalnim uslugama mentalnog zdravlja u području bolničke i izvanbolničke skrbi te skrbi u zajednici; III. proširenje nacionalne mreže integrirane kontinuirane skrbi, s naglaskom na mentalno zdravlje; i. reorganizaciju forenzičkih psihijatrijskih službi; i v. provedbu regionalnih zdravstvenih planova za demenciju.

Konkretno, reforma se sastoji od preispitivanja postojećeg Zakona o mentalnom zdravlju, kojim će se utvrditi opća načela politike mentalnog zdravlja u Portugalu i regulirati obvezno stažiranje osoba s psihičkim poremećajima, i Uredbe sa zakonskom snagom o mentalnom zdravlju, kojom se

utvrđuju vodeća načela za organizaciju, upravljanje i evaluaciju usluga mentalnog zdravlja. Među ostalim, u te pravne odredbe uvode se sljedeće izmjene: i. uključivanje načela Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom u zakonodavstvo; i ii. povećanjem autonomije i dobrog upravljanja lokalnim službama za mentalno zdravlje osnivanjem integriranih centara za odgovornost. Na taj će se način tom reformom osigurati poboljšani okvirni uvjeti za povezana ulaganja u usluge skrbi o mentalnom zdravlju.

Ključne etape povezane s provedbom reforme moraju biti dovršene do 31. ožujka 2023.

Reforma RE-r03: Dovršetak reforme modela upravljanja javnim bolnicama

Sveobuhvatni je cilj reforme povećati učinkovitost bolnica Nacionalne zdravstvene službe. U tu svrhu cilj joj je: i. reformu organizacije i unutarnjeg upravljanja javnim bolnicama; i. rekonfiguraciju mreže bolnica u skladu s planiranjem kapaciteta u smislu potražnje za uslugama i ponude ljudskih resursa i infrastrukture; poboljšanje povezanosti s drugim elementima Nacionalne zdravstvene službe, odnosno uslugama primarne i mentalne zdravstvene skrbi, kao i s palijativnim i integriranim mrežama kontinuirane skrbi; uključivanje zdravstvenih djelatnika i posredničkih struktura u upravljanje javnim bolnicama; i v. usmjeravanje odgovora na stvarne potrebe građana u pogledu zdravlja i dobrobiti.

Objektivni parametri za procjenu uspješnosti upravitelja bolnica uključuju se u ugovore o upravljanju, procjenjujući kvalitetu usluge i financijsku situaciju javnih bolnica. Time će se doprinijeti osiguravanju dosljednosti s vladinim prioritetima zdravstvene politike i predvidljivijem upravljanju bolničkim resursima, pri čemu se autonomija kombinira s pojačanim praćenjem i odgovornošću. Provedba izmijenjenih ugovora o upravljanju provodi se postupno i daje se prednost u skladu s razinom učinkovitosti, dimenzijom i geografskom raspodjelom javnih bolnica. Nadalje, ojačat će se nadzorna uloga ministarstava zdravstva i financija kako bi se osigurao integriran i dosljedan pristup procjeni uspješnosti bolnica i pravodobnom ispravljanju odstupanja od odobrenih proračuna.

Osim toga, centralizirana nabava jača se kako bi se ostvarile daljnje uštede učinkovitosti, posebno uzimajući u obzir preporuke iz nedavne neovisne evaluacije. Konkretno, centralizirana nabava proširit će se na medicinsku opremu i proizvode. Nadalje, planira se poboljšanje unutarnjeg upravljanja javnim bolnicama, posebno osnivanjem centara za integriranu odgovornost i provedbom sustava naknada na temelju uspješnosti koji se primjenjuju na jedinice povezane s takvim centrima. S tim u vezi stupa na snagu potpuni sustav predanosti nacionalnoj zdravstvenoj službi za zdravstvene djelatnike.

Nadalje, mjera uključuje inicijative za preoblikovanje mreže bolnica kako bi se osigurala bolja povezanost usluga. Konkretno, dodatno će se razvijati odgovori hospitalizacije u kući kako bi se pružila bolnička skrb u domu pacijenta, u bliskoj suradnji s uslugama primarne zdravstvene zaštite, nacionalnom mrežom integriranih usluga kontinuirane skrbi, socijalnim sektorom i lokalnim zajednicama. Nadalje, potrebno je ojačati laboratorijske kapacitete Nacionalne zdravstvene službe za dijagnosticiranje zaraznih bolesti i povećati njezin kapacitet za intenzivnu medicinsku skrb.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C01-i01: Usluge primarne zdravstvene zaštite s više odgovora

Cilj je ulaganja proširiti usluge primarne zdravstvene zaštite i ojačati ključnu ulogu usluga primarne zdravstvene zaštite u odgovaranju na zdravstvene potrebe stanovništva u okviru opće strukture nacionalne zdravstvene službe. Ulaganje se temelji na reformi usluga primarne zdravstvene zaštite.

Ulaganje uključuje sljedeće inicijative:

- Prvo, nekoliko podulaganja poboljšava pristup, kvalitetu i učinkovitost usluga primarne zdravstvene zaštite, čime se doprinosi dovršetku nacionalne pokrivenosti programima probira i jačanju kapaciteta za ranu dijagnozu. Te mjere uključuju: i. proširenje probira raka na sve zdravstvene centre, među ostalim za rak debelog crijeva i rak vrata maternice; i. proširenje probira na dijabetičku retinopatiju na sve zdravstvene centre; III. osiguravanje kapaciteta svih zdravstvenih centara za mjerenje C-reaktivnih bjelancevina; IV) opremanje skupina zdravstvenih centara spirometrima za ranu dijagnozu, praćenje i liječenje astme,

kronične opstruktivne plućne bolesti i pušenja; v. pružanje zdravstvenih jedinica Holterovoj opremi i ambulantno praćenje krvnog tlaka; VI) proširenje dijabetičkih pregleda stopala na sve skupine zdravstvenih centara; donošenje individualnih planova skrbi za složene pacijente i pacijente s više bolova; VIII) definiranje protokola upućivanja u najtraženijim područjima skrbi, odnosno oftalmologiji, otorinolaringologiji, ortopediji i urologiji; i ix. dovršetak integriranog informacijskog sustava koji će olakšati upućivanje pacijenata među razinama zdravstvene skrbi.

- Drugo, druga podulaganja usmjerena su na širenje područja intervencije skupina zdravstvenih centara, čime se povećava kapacitet za odgovor te razine zdravstvene skrbi i jača ponuda medicinskih specijalizacija jačanjem specijaliziranog i timskog rada u zdravstvenim jedinicama. To uključuje: i. postavljanje stomatoloških ureda u zdravstvenim centrima; i. stvaranje integriranih dijagnostičkih centara (uključujući barem rendgenske i kliničke analize) u skupinama zdravstvenih centara; stvaranje usluga rehabilitacije u zdravstvenim centrima (odgovarajući fizički prostori i rehabilitacija, multidisciplinarni i interdisciplinarni timovi); IV. osiguravanje opreme svim zdravstvenim centrima (vrećica za slučaj opasnosti, defibrilator i monitor vitalnih znakova) za kvalificirani odgovor na hitne situacije (osnovna potpora za život); i v. poticanje zamaha programa kako bi se smanjila neodgovarajuća i/ili preventivna upotreba hitnih zdravstvenih usluga.
- Treće, daljnjim podulaganjima predviđa se nadogradnja objekata i opreme zdravstvenih centara, povećanje energetske učinkovitosti, osiguravanje uvjeta pristupačnosti, kvalitete, udobnosti i sigurnosti za pacijente i stručnjake te njihova prilagodba novim modelima pružanja zdravstvene skrbi. Oni, među ostalim, uključuju: i. izgradnja 124 nova zdravstvena centra; obnova ili prilagodba 347 zdravstvenih ustanova kako bi se povećala energetska učinkovitost, poštovali planovi za nepredviđene situacije i osigurala pristupačnost, sanitarna sigurnost i udobnost; i iii. nadogradnja zdravstvene opreme.
- Četvrto, dodatna podulaganja usmjerena su na poboljšanje odgovora na blizinu, s naglaskom na kućnu njegu i skrb u zajednici, intervencije u najrizičnijem stanovništvu i promicanje deinstitutionalizacije i izvanbolničke skrbi. To uključuje: i. stavljanje na raspolaganje električnih vozila zdravstvenim centrima kako bi se pružila potpora pružanju kućne njege; i. proširenje broja mobilnih jedinica kako bi se obuhvatile regije s niskom gustoćom naseljenosti; osiguravanje tehničkih uvjeta za zdravstvene centre za provođenje telekonzultacija i daljinsko praćenje kroničnih bolesti, kao što je zatajenje srca; IV. jačanje jedinica za skrb u zajednici i timova za integriranu kontinuiranu skrb; v. osnivanje timova zajednice za potporu palijativnoj skrbi u skupinama zdravstvenih centara; i vi. stvaranje programa psihosocijalne intervencije u uobičajenim mentalnim bolestima (depresija i tjeskoba) u skupinama zdravstvenih centara.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C01-i02: Nacionalna mreža integrirane kontinuirane skrbi i nacionalna mreža palijativne skrbi

Cilj je ulaganja unaprijediti nacionalne mreže palijativne i integrirane kontinuirane skrbi u pogledu bolničkog i ambulantnog liječenja te kućne njege. Ulaganje se temelji na reformi Nacionalne

strategije za uključivanje osoba s invaliditetom predstavljenoj u komponenti 3. o socijalnim odgovorima te je dio portugalske strategije deinstitucionalizacije i općenito usmjeren na rješavanje negativnih demografskih trendova s kojima se zemlja suočava.

Ulaganje se sastoji od strukturiranog i postupnog uvođenja programa za pružanje financijske potpore promotorima iz javnog, socijalnog ili privatnog sektora kako bi se: i. proširiti nacionalnu mrežu integrirane kontinuirane skrbi za 5500 kreveta (u postojećim ili novim jedinicama); i. stvaranje 20-dnevnih jedinica za promicanje autonomije s ciljem praćenja 500 ambulantnih pacijenata; III) uspostaviti 50 kućnih timova integrirane kontinuirane skrbi kako bi se odgovorilo na 1000 pacijenata kod kuće (uključujući opremu i električna vozila); IV) proširiti integrirane odgovore u području mentalnog zdravlja na 1000 mjesta, u 50 rezidencija i društveno-strukovnih jedinica (potpora za izgradnju novih odgovora ili proširenje postojećih odgovora); v. otvoriti do 100 mjesta u 10 kućnih timova za potporu mentalnom zdravlju (potpora za nabavu potrebnih materijalnih resursa i električnih vozila za aktivnost timova); proširenje nacionalne mreže za palijativnu skrb na 20 jedinica za palijativnu skrb s niskom složenom bolničkom skrbi kako bi se odgovorilo na 400 pacijenata; i vii. stvoriti do 100 mjesta u 10 timova za palijativnu skrb u zajednici (potpora za nabavu potrebnih materijalnih resursa i električnih vozila za aktivnosti timova).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C01-i03: Dovršetak reforme mentalnog zdravlja i provedba strategije za demenciju

Cilj je ulaganja poduprijeti provedbu reforme usluga skrbi za mentalno zdravlje, čime se doprinosi širenju i jačanju kapaciteta nacionalne zdravstvene službe za odgovor u području mentalnog zdravlja.

Ulaganje se sastoji od komplementarnih podulaganja u instrumente, strukture i ljudske resurse, i to: i. stvaranje usluga smještaja u zajednici kojima se omogućuje deinstitucionalizacija pacijenata koji borave u psihijatrijskim bolnicama ili u socijalnom sektoru, a koji nemaju koristi od ponude nacionalne mreže integrirane kontinuirane skrbi, uključujući povećanje za 500 mjesta za skrb o mentalnom zdravlju u nacionalnoj mreži integrirane kontinuirane skrbi u području mentalnog zdravlja; i. izgradnja četiriju bolničkih jedinica u općim bolnicama, uklanjanje akutnog smještaja u psihijatrijskim bolnicama; osnivanje 15 centara za integriranu odgovornost kako bi se prevladale prepreke pružanju nebolničke skrbi, uz veći stupanj autonomije i odgovornosti; i. obnoviti 20 postojećih ustanova za lokalne usluge u području mentalnog zdravlja; v)osnivanje 40 timova za mentalno zdravlje u zajednici; preoblikovati, širiti i obnavljati usluge forenzičke psihijatrije; i vii. razvijanje mjera za podizanje svijesti i osposobljavanje za „izgradnju putova pacijenata” u kontekstu demencija.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C01-i04: Izgradnja bolnice u Istočnom Lisabonu i opreme za bolnice u Lisabonu i Vale do Tejo

Cilj je ulaganja dovršiti izgradnju dijela planirane bolnice u Istočnom Lisabonu i opremiti bolnice u Lisabonu i Vale do Tejo, čime bi se ojačala mreža bolnica i pružanje bolničke skrbi u vrlo naseljenim područjima u kojima postoji velika potražnja za uslugama zdravstvene skrbi. Time se nastoji osigurati bolji pristup zdravstvenoj skrbi za znatan dio stanovništva i doprinijeti smanjenju nejednakosti i socijalnoj koheziji u regiji.

Ulaganje se sastoji od:

- izgradnja dijela bolnice u Istočnom Lisabonu, odnosno i. Poente Tower, jednog od pet tornjeva glavne bolnice, ii. zgrade na zemljišnoj čestici B, koja je namijenjena, među ostalim, administrativnim područjima, mentalnom zdravlju, tjelesnoj medicini i rehabilitaciji te iii. izgradnji na zemljišnoj čestici C, koja je, među ostalim, namijenjena istraživanju i obrazovanju,
- kupnju opreme koja će se ugraditi u bolnicu u Istočnom Lisabonu i novu bolnicu u Sintri i
- kupnja teške medicinske opreme koja će se ugraditi u bolnice u Lisabonu i regiji Vale do Tejo.

Oprema koja će se ugraditi u bolnicu u Istočnom Lisabonu i novu bolnicu u Sintri uključuje: i. klinička, medicinska i visokotehnološka oprema; ii. opća oprema, uključujući specijalizirani namještaj; i iii. računalna oprema.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C01-i05-RAM: Jačanje regionalne zdravstvene službe Madeire

Cilj je ovog ulaganja provedba strateškog plana za regionalni zdravstveni sustav Autonomne regije Madeire i Regionalne strategije za promicanje mentalnog zdravlja.

Ulaganje se sastoji od dva podulaganja. Prvo, uključuje podulaganje za proširenje, razvoj i poboljšanje regionalne mreže integrirane kontinuirane skrbi, među ostalim obnovom i povećanjem broja mjesta u svim njihovim tipologijama u skladu s načelom deinstitucionalizacije, u suradnji s privatnim i socijalnim sektorom te u područjima koja karakterizira akutnije demografsko starenje i/ili manje instalirani kapacitet. Drugo, uključuje i podulaganje za jačanje kapaciteta za odgovor u području mentalnog zdravlja i demencije povezane sa starenjem, uključujući nadogradnju infrastrukture i opreme u ustanovama za bolničku i primarnu skrb, osiguravanje novih mjesta za hospitalizaciju u kući i dnevne bolničke usluge te uspostavu timova za mentalno zdravlje u zajednici.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C01-i06: Digitalna tranzicija u zdravstvu

Cilj je ulaganja ukloniti uska grla koja otežavaju digitalnu tranziciju u Nacionalnoj zdravstvenoj službi, uključujući nedostatak odgovarajućeg hardvera i softvera na raspolaganju zdravstvenim djelatnicima, ojačati standardizaciju informacijskih sustava u nacionalnoj zdravstvenoj službi te poboljšati korisničko iskustvo i pristup podacima.

Ulaganje se sastoji od četiri podulaganja. Prvo, mreža zdravstvenih podataka poboljšava se kako bi se poboljšala kvaliteta usluge i otpornost računalnih sustava dostupnih u nacionalnoj zdravstvenoj službi, olakšala uporaba podataka u sustavima za potporu odlučivanju, osigurala interoperabilnost različitih informacijskih sustava i usklađenost s odgovarajućim sigurnosnim načelima. Drugo, komunikacija između građana i zdravstvenih jedinica pojednostavljuje se, standardizira i digitalizira s pomoću elektroničkih alata, kao što su platforma usmjerena na građane i alati za zdravstvo na daljinu kako bi se povećao pristup zdravstvenoj skrbi. Treće, unaprijeđeni i interoperabilni alati dostupni zdravstvenim djelatnicima (npr. platforme za praćenje na daljinu i rehabilitaciju na daljinu te sustavi kojima se poboljšava prenosivost podataka između primarne zdravstvene zaštite, bolnica i integriranih ustanova za kontinuiranu skrb) i relevantno osposobljavanje o digitalnim vještinama. Četvrto, promiče se digitalizacija kliničke evidencije radi provedbe aktivnosti praćenja rada nacionalne zdravstvene službe.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2025.

Ulaganje RE-C01-i07-RAM: Digitalizacija regionalne zdravstvene službe Madeire

Cilj je ulaganja potaknuti digitalizaciju regionalne zdravstvene službe Madeire uvođenjem digitalnih tehnologija za potporu kvaliteti i učinkovitosti zdravstvenih usluga te osnaživanjem zdravstvenih djelatnika i građana.

Ulaganje se sastoji od nekoliko projekata, uključujući: i. uvođenje digitalnih tehnologija za potporu praćenju pacijenata, intenziviranje termina o zdravlju na daljinu i praćenje zdravstvene situacije građana na daljinu; jačanje digitalnih tehnologija i umjetne inteligencije za epidemiološki nadzor; povećanje digitalizacije zdravlja i poboljšanje interoperabilnosti informacijskih sustava; IV. poboljšanje pristupa građana zdravstvenim informacijama i uslugama digitalnim sredstvima; i v. osposobljavanje građana i djelatnika za upotrebu digitalnih zdravstvenih resursa u području zdravstva.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Ulaganje RE-C01-i08-RAA: Digitalna bolnica na Azorima

Cilj je ulaganja povećati ponudu zdravstvene zaštite i osigurati bolji pristup zdravstvenoj skrbi na Azorima digitalizacijom regionalne zdravstvene službe.

Ulaganje se sastoji od stvaranja elektroničke zdravstvene evidencije za svakog građanina, povećanja interoperabilnosti informacijskih sustava kako bi se omogućila razmjena kliničkih informacija među zdravstvenim djelatnicima, poboljšanja dostupnosti zdravstvene skrbi na najizoliranijim otocima bez bolnice provođenjem telemedicinskih pregleda te osiguravanja potrebnog hardvera, softvera i informacijskih sustava.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. rujna 2025.

Ulaganje RE-C01-i09: Univerzalni sustav potpore aktivnom životu

Cilj je ulaganja promicati fizičku i emocionalnu dobrobit u Portugalu povećanjem niskih razina tjelesne aktivnosti u zemlji i doprinosom boljem sprečavanju bolesti i upravljanju teretom nezaraznih bolesti.

Ulaganje se sastoji od: i. nacionalne kampanje i tehnološke platforme za promicanje tjelesne aktivnosti, povećanje znanja građana o prednostima redovite tjelesne aktivnosti u svim dobnim skupinama, propisivanje vježbi u skladu s njihovim sposobnostima i poticanje zdravijeg načina života; ii. širenje školskog sporta na zajednicu promicanjem aktivne mobilnosti, od mlađe dobi i tijekom cijelog života, te sporta u obiteljskom kontekstu kao sredstva za promicanje uspjeha učenika i zdravijeg načina života; i iii. poticanje tjelesne aktivnosti na radnom mjestu, promicanje provedbe mjera i programa te osiguravanje prostora i opreme za obavljanje tjelesne aktivnosti.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. rujna 2025.

Ulaganje RE-C01-i10: Program modernizacije tehnologije NHS-a

Cilj je ulaganja poboljšati tehnološki park nacionalne zdravstvene službe (NHS) kojim se doprinosi poboljšanju usluga zdravstvene skrbi.

Tim se ulaganjem osigurava kupnja teške medicinske opreme za bolnice NHS-a, na temelju izvješća koje je odobrilo Ministarstvo zdravstva i u kojem se utvrđuju potrebe za opremom tih bolnica, u sljedećim kategorijama: angiografski sustavi, skeneri skenera koji se računaju jednom fotonskom emisijom, pozitronska emisijska tomografija skenera, skeneri za magnetsku rezonanciju, skeneri za računalnu tomografiju, linearni akceleratori i kirurški roboti.

Bolnice NHS-a i jedinice primarne zdravstvene zaštite NHS-a koje primaju sredstva u okviru ulaganja RE-C01-i04 odnosno RE-C01-i01 isključuju se iz ovog ulaganja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

A.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelj (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
1.1.	Re-C01-r01	M	Stupanje na snagu pravnih akata u području primarne zdravstvene zaštite	Stupanje na snagu revidiranih pravnih akata				DRUGO TROMJE SEČJE	2023.	Revizija pravnih akata u području primarne zdravstvene zaštite, i to: i. zakonodavstvo na kojem se temelje funkcionalne jedinice centara primarne zdravstvene zaštite (uključujući Uredbu sa zakonskom snagom br. 73/2017 za obiteljske zdravstvene jedinice modela B, Odluku Vlade br. 1368/2007, pravila i model naknada za obiteljske zdravstvene jedinice iz modela B i povezani pravni akt te pravne akte na kojima se temelji funkcioniranje drugih vrsta jedinica primarne zdravstvene zaštite); i ii. zakonodavstvo na kojem se temelje skupine zdravstvenih centara (uključujući pravne akte na kojima se temelje skupine zdravstvenih centara, odnosno Uredbu sa zakonskom snagom br. 28/2008).
1.2.	Re-C01-r01	T	Osiguravanje pristupa instrumentu za stratifikaciju rizika radi potpore kliničkom upravljanju u funkcionalnim jedinicama skupina zdravstvenih centara		Broj	0	1000	ČETVRT O TROMJE SEČJE	2023.	Broj funkcionalnih jedinica zdravstvenih centara koje imaju pristup informacijama iz instrumenta za stratifikaciju rizika koji obuhvaća registrirane korisnike. Instrument za stratifikaciju rizika omogućuje proaktivnu intervenciju u populacijama s većim kliničkim rizikom i društvenom ranjivošću, osiguravajući programe probira i rane dijagnoze koji se temelje na populaciji u cijeloj zemlji, kao i pravodobno liječenje i odgovarajuće praćenje korisnika koji boluju od najčešćih bolesti (kardiovaskularnog sustava, dijabetesa, raka, dišnog sustava, mentalnih i osteoartikularnih bolesti).
1.3.	Re-C01-r01	T	Završetak postupka decentralizacije odgovornosti u području zdravstva u općinama		Broj	0	201	ČETVRT O TROMJE SEČJE	2022.	Broj novih općina u kojima je dovršen postupak decentralizacije odgovornosti u području zdravstva, u skladu s Uredbom sa zakonskom snagom br. 23/2019 od 30. siječnja, potpisivanjem obavijesti o prijenosu od strane Ministarstva zdravstva, regionalnih zdravstvenih uprava i općina. Prijenos odgovornosti obuhvaća: i. sudjelovanje općina u odlukama o planiranju, upravljanju i ulaganju jedinica primarne zdravstvene zaštite i podjela intervencija u ponašanje koje stvara ovisnost i ovisnosti, posebno u njihovoj izgradnji, opremi i održavanju; i.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										upravljanje, održavanje i čuvanje ostale opreme povezane s primarnom zdravstvenom skrbi; upravljanje zdravstvenim djelatnicima u kategoriji operativnog asistenta funkcionalnih jedinica skupina zdravstvenih centara i podjela intervencija u ponašanje koje stvara ovisnost i ovisnosti koje uključuju nacionalnu zdravstvenu službu; IV) upravljanje uslugama logističke potpore skupinama zdravstvenih centara.
1.4.	Re-C01-r02	M	Stupanje na snagu nove Uredbe sa zakonskom snagom o mentalnom zdravlju, u kojoj se utvrđuju načela organizacije usluga skrbi za mentalno zdravlje	Stupanje na snagu nove Uredbe sa zakonskom snagom o mentalnom zdravlju				ČETVRT O TROMJE SEČJE	2021.	Nova uredba sa zakonskom snagom odražava prijedloge izmjena radne skupine osnovane Odlukom Vlade br. 6324/2020 od 15. lipnja, kako je izmijenjena Odlukom Vlade br. 11485/2020 od 20. studenoga, s ciljem definiranja načela organizacije usluga skrbi za mentalno zdravlje.
1,5	Re-C01-r02	M	Stupanje na snagu novog Zakona o mentalnom zdravlju, kojim će se utvrditi načela koja se odnose na prava osoba s mentalnim bolestima i regulirati obvezna hospitalizacija ili liječenje	Stupanje na snagu novog Zakona o mentalnom zdravlju				PRVO TROMJE SEČJE	2023.	Novi Zakon o mentalnom zdravlju odražava prijedloge izmjena radne skupine osnovane Odlukom Vlade br. 6324/2020 od 15. lipnja, kako je izmijenjena Odlukom Vlade br. 11485/2020 od 20. studenoga, s ciljem utvrđivanja načela koja se odnose na prava osoba s mentalnim bolestima i reguliranja obvezne hospitalizacije ili liječenja.
1,6	Re-C01-r03	M	Stupanje na snagu novog predloška ugovora o upravljanju	Stupanje na snagu novog predloška ugovora o upravljanju				DRUGO TROMJE SEČJE	2022.	Stupanje na snagu novog predloška ugovora o upravljanju zajedničkim odobrenjem ministarstava zdravstva i financija. Novi predložak poštuje se u svim budućim ugovorima o upravljanju koje potpisuju svi javni upravitelji poduzeća u državnom vlasništvu u zdravstvenom sustavu kako bi se povećala odgovornost i potaknule upravljačke prakse koje se temelje na uspješnosti.
1,7	Re-C01-r03	M	Stupanje na snagu novog Računovodstvenog plana upravljanja Nacionalne zdravstvene službe	Stupanje na snagu novog računovodstvenog plana za upravljanje				PRVO TROMJE SEČJE	2024.	Uspostava računovodstvenog plana upravljanja za Nacionalnu zdravstvenu službu kako bi se na nacionalnoj razini prikupile informacije o troškovima, prihodima i rezultatima bolničkih usluga, čime bi se poboljšala raspodjela sredstava u Nacionalnoj zdravstvenoj službi, utvrđivanje referentnih vrijednosti i utvrđivanje područja

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										u kojima je potrebno poboljšati operativnu učinkovitost zdravstvenih subjekata. Središnja uprava zdravstvenog sustava objavljuje novi računovodstveni plan za upravljanje normativnom okružnicom.
1,8	Re-C01-r03	T	Osnivanje novih centara za integriranu odgovornost u bolnicama Nacionalne zdravstvene službe		Broj	0	10	ČETVRT O TROMJE SEČJE	2022.	Osnivanje novih centara za integriranu odgovornost u bolnicama Nacionalne zdravstvene službe kako bi se: i. poboljšati pristup uslugama zdravstvene skrbi te njihovu kvalitetu i učinkovitost; jačanje kliničkog upravljanja, autonomije i odgovornosti zdravstvenih usluga; poticanje zdravstvenih djelatnika da nastave raditi u javnim bolnicama; i. dijele rizike i koristi između zdravstvenih službi i bolnica; v) cijeni misiju svake zdravstvene službe i bolnice u regionalnom i nacionalnom kontekstu nacionalne zdravstvene službe.
1.9.	Re-C01-r03	T	Osnivanje novih centara za integriranu odgovornost u bolnicama Nacionalne zdravstvene službe		Broj	10	25	ČETVRT O TROMJE SEČJE	2025.	Osnivanje novih centara za integriranu odgovornost u bolnicama Nacionalne zdravstvene službe kako bi se: i. poboljšati pristup uslugama zdravstvene skrbi te njihovu kvalitetu i učinkovitost; jačanje kliničkog upravljanja, autonomije i odgovornosti zdravstvenih usluga; poticanje zdravstvenih djelatnika da nastave raditi u javnim bolnicama; i. dijele rizike i koristi između zdravstvenih službi i bolnica; v) cijeni misiju svake zdravstvene službe i bolnice u regionalnom i nacionalnom kontekstu nacionalne zdravstvene službe.
1.10	Re-C01-r03	T	Jačanje odgovora kućne bolnice u bolnicama Nacionalne zdravstvene službe		Broj	0	5000	ČETVRT O TROMJE SEČJE	2024.	Povećati kapacitet za odgovor u kućnoj hospitalizaciji omogućavanjem pružanja zdravstvenih usluga kod kuće s diferencijacijom, složenosti i intenzitetom na razini bolnice tijekom ograničenog razdoblja, u bliskoj vezi s uslugama primarne zdravstvene zaštite, nacionalnom mrežom integrirane kontinuirane skrbi, socijalnim sektorom i širom zajednicom, mjereno brojem novih epizoda hospitalizacije kod kuće (definiranih kao skup skrbi koja se pruža tijekom razdoblja u kojem je pacijent pod odgovornošću kućne hospitalizacije, koja traje neprekinuto od datuma prihvata do datuma ispuštanja, osim dana ispuštanja).
1.11.	Re-C01-r03	M	Stupanje na snagu akcijskog plana za jačanje centraliziranih	Stupanje na snagu akcijskog plana za jačanje				DRUGO TROMJE SEČJE	2024.	Stupanje na snagu akcijskog plana za jačanje centraliziranih mehanizama nabave lijekova kako bi se provele preporuke neovisne procjene centralizirane

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			mehanizama nabave lijekova	centraliziranih mehanizama nabave lijekova						nabave lijekova u Portugalu koju provodi austrijski Nacionalni institut za javno zdravstvo u okviru Programa potpore strukturnim reformama.
1.12.	Re-C01-r03	M	Stupanje na snagu novog sustava pune predanosti u Nacionalnoj zdravstvenoj službi	Stupanje na snagu novog potpunog radnog režima				PRVO TROMJE SEČJE	2023.	Novi potpuni režim rada za zdravstvene djelatnike u Nacionalnoj zdravstvenoj službi, koji uključuje odgovarajuće mehanizme za organizaciju radnog vremena i tablica naknada.
1.13.	Re-C01-i01	M	Stupanje na snagu uvjeta za upućivanje na hitne slučajeve u bijeloj, plavoj ili zelenoj boji u hitnim bolnicama za druge vrste zdravstvenih usluga, uključujući usluge primarne zdravstvene zaštite	Stupanje na snagu uvjeta za upućivanje na hitne slučajeve				PRVO TROMJE SEČJE	2022.	Stupanje na snagu postupaka i administrativnih pravila postupka upućivanja za korisnike s hitnim epizodama prikazanim u bijeloj, plavoj ili zelenoj boji u bolničkim hitnim službama za druge vrste zdravstvene skrbi, odnosno za usluge primarne zdravstvene zaštite, s izravnim rasporedom termina.
1.14.	Re-C01-i01	T	Izgradnja novih zdravstvenih jedinica		Broj	0	20	ČETVRT O TROMJE SEČJE	2024.	Broj izgrađenih novih zdravstvenih jedinica kojima se osigurava pristupačnost, kvaliteta, udobnost i sigurnost za korisnike i zdravstvene djelatnike te ih se prilagođava novim modelima zdravstvene skrbi. Nove jedinice grade se tako da zamjenjuju neprimjerene zgrade, a nove zgrade moraju imati potražnju za primarnom energijom koja je najmanje 20 % niža od zahtjeva zgrada gotovo nulte energije.
1.15	Re-C01-i01	T	Izgradnja novih zdravstvenih jedinica		Broj	20	124	DRUGO TROMJE SEČJE	2026.	Broj izgrađenih novih zdravstvenih jedinica kojima se osigurava pristupačnost, kvaliteta, udobnost i sigurnost za korisnike i zdravstvene djelatnike te ih se prilagođava novim modelima zdravstvene skrbi. Nove jedinice grade se tako da zamjenjuju neprimjerene zgrade, a nove zgrade moraju imati potražnju za primarnom energijom koja je najmanje 20 % niža od zahtjeva zgrada gotovo nulte energije.
1.16.	Re-C01-i01	M	Dovršiti nacionalnu pokrivenost programima probira i ranog dijagnosticiranja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti	Izvešće o dovršetku pokrivenosti programima probira i ranog dijagnosticiranja u primarnoj				PRVO TROMJE SEČJE	2026.	Ostvarenje te ključne etape uključuje: i. uvođenje pregleda vrata maternice u zdravstvenim centrima; i. uvođenje probira debelog crijeva i rektuma u zdravstvene centre; III. uvođenje probira na dijabetičku retinopatiju u 300 zdravstvenih centara; IV. uvođenje hoterskih ispita i ambulantnog praćenja krvnog tlaka u funkcionalnim jedinicama; v) uvođenje alata za dijagnozu i liječenje

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				zdravstvenoj skrbi						astme, kronične opstruktivne plućne bolesti i pušenja (pirometri) u zdravstvenim centrima; i vi. uvođenje C-reaktivnog doziranja bjelančevina u zdravstvenim centrima.
1.17.	Re-C01-i01	M	Povećanje kapaciteta za odgovor centara primarne zdravstvene zaštite i proširenje njihovih područja djelovanja	Izvešće o povećanju kapaciteta za odgovor centara primarne zdravstvene zaštite i proširenju njihovih područja djelovanja				DRUGO TROMJE SEČJE	2026.	Ostvarenje te ključne etape uključuje: i. proširenje dijabetičkih pregleda stopala na skupine zdravstvenih centara; i. osnivanje stomatoloških ureda u zdravstvenim centrima; stvaranje integriranih dijagnostičkih centara (s niskosloženim komplementarnim sredstvima dijagnostike i terapije, rendgenske i kliničke analize) u skupinama zdravstvenih centara; IV. osnivanje ureda za kretanje i rehabilitaciju u skupinama zdravstvenih centara; v) osiguravanje opreme (vreća za slučaj opasnosti, defibrilator i monitor vitalnih znakova) za kvalificirani odgovor u hitnim situacijama (osnovna potpora životu) za zdravstvene centre; VI) protokoli upućivanja u najtraženijim područjima skrbi, odnosno oftalmologija, otorinolaryngologija, ortopedija i urologija.
1.18.	Re-C01-i01	M	Obnova zdravstvenih ustanova i opreme kako bi se osigurali pristupačnost, kvaliteta i sigurnosni uvjeti u centrima primarne zdravstvene zaštite	Izvešće o obnovi zdravstvenih ustanova i opreme				DRUGO TROMJE SEČJE	2026.	Ostvarenje te ključne etape uključuje: i. obnova ili prilagodba 347 zdravstvenih ustanova radi povećanja energetske učinkovitosti, usklađivanja s planovima za nepredvidive situacije i/ili osiguravanja pristupačnosti, sigurnosti i udobnosti za korisnike i zdravstvene djelatnike, od kojih se bespovratna potpora u iznosu od najmanje 170 838 136 EUR odnosi na energetske obnovu, a bespovratna sredstva u iznosu od najmanje 13 046 589 EUR odnose se na energetske obnovu kako bi se u prosjeku postigla barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada (zahtjevi za poboljšanje energetske svojstava zgrada ugrađeni su u postupke javne nabave i osiguravaju se u natječajnim specifikacijama); i ii. modernizaciju opreme (uključujući, među ostalim, osnovnu kliničku opremu, opremu za informacijske i komunikacijske tehnologije, opremu za energetske učinkovitost i sigurnosnu opremu).

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
1.19.	Re-C01-i01	M	Jačanje skrbi u zajednici, kućnih intervencija i intervencija u zajednici	Izvrješće o jačanju skrbi u zajednici, kućnih intervencija i intervencija u zajednici				DRUGO TROMJE SEČJE	2026.	Ostvarenje te ključne etape uključuje: i. osiguravanje najmanje 770 električnih vozila za potporu pružanju kućne njege u zdravstvenim centrima; i ii. povećanje broja novih mobilnih jedinica za najmanje dodatnih 34 kako bi se obuhvatile regije s niskom gustoćom naseljenosti.
1.20.	Re-C01-i02	M	Stupanje na snagu uredbe o dodjeli financijske potpore regionalnih zdravstvenih tijela	Stupanje na snagu uredbe o dodjeli financijske potpore				PRVO TROMJE SEČJE	2022.	Stupanje na snagu uredbe o dodjeli financijske potpore od strane regionalnih zdravstvenih tijela, u kojoj se utvrđuje model upravljanja programom i odgovarajući zahtjevi podnositelja zahtjeva.
1.21.	Re-C01-i02	T	Jačanje kapaciteta za odgovor nacionalnih mreža integriranih usluga kontinuirane i palijativne skrbi u bolničkoj i ambulantnoj skrbi		Broj	0	7400	ČETVRT O TROMJE SEČJE	2025.	Jačanje kapaciteta za odgovor nacionalnih mreža integriranih usluga kontinuirane i palijativne skrbi u bolničkoj i ambulantnoj skrbi stvaranjem sljedećih novih mjesta: i. novih 5500 bolničkih kreveta u nacionalnoj mreži integriranih usluga kontinuirane skrbi u okviru opće mreže; i. novih 500 mjesta u dnevnim jedinicama za promicanje autonomije u okviru nacionalne mreže integriranih usluga kontinuirane skrbi; III) novih 1000 mjesta u integriranim uslugama kontinuirane skrbi za mentalno zdravlje; i iv. novih 400 bolničkih kreveta niske složenosti u nacionalnoj mreži palijativne skrbi. Uključuje upotrebu bespovratnih sredstava u iznosu od najmanje 226 730 193 EUR za izgradnju nove zdravstvene infrastrukture. Te nove zgrade moraju imati potražnju za primarnom energijom za najmanje 20 % manje od zahtjeva zgrada gotovo nulte energije.
1.22.	Re-C01-i02	T	Jačanje kapaciteta za odgovor nacionalnih mreža integriranih usluga kontinuirane i palijativne skrbi u kućnoj njezi		Broj	0	1200	DRUGO TROMJE SEČJE	2024.	Jačanje kapaciteta za odgovor nacionalnih mreža integriranih usluga kontinuirane i palijativne skrbi u kućnoj njezi stvaranjem sljedećih novih mjesta: i. 1000 novih mjesta u integriranim timovima za kontinuiranu kućnu njegu; 100 novih mjesta u timovima za potporu u domovima za mentalno zdravlje u okviru nacionalne mreže integriranih usluga kontinuirane skrbi; i iii. 100 novih mjesta u timovima za potporu palijativnoj skrbi u zajednici.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
1.23.	Re-C01-i03	T	Obnova forenzičkih psihijatrijskih jedinica i opreme		Broj	0	3	ČETVRT O TROMJE SEČJE	2025.	Izgradnja nove forenzičke psihijatrijske jedinice (Sobral Cid) i obnova dviju drugih jedinica (Lisabon Psychiatric Hospital Centre i Hospital de Magalhães Lemos) kako bi se osigurali uvjeti koji su kompatibilni s poštovanjem ljudskih prava, posebno privatnosti, udobnosti i humanizacije prostora, a da se pritom ne zanemaruju sigurnosni uvjeti svojstveni izvršenju sudskih naloga, čime bi se spriječilo daljnje osuđivanje Portugalske Republike od strane međunarodnih organizacija (Europski odbor za sprečavanje mučenja).
1.24.	Re-C01-i03	M	Razvoj mjera za podizanje svijesti i osposobljavanje za „izgradnju putova pacijenata” u kontekstu demencije	Izvešće o uvođenju novih mjera za podizanje svijesti i osposobljavanje te njihovu razvoju				ČETVRT O TROMJE SEČJE	2022.	Aktivnosti podizanja svijesti i osposobljavanja u području demencija u cilju podupiranja reformi socijalnih i zdravstvenih usluga usmjerenih na osoblje socijalnih i zdravstvenih usluga ili drugih subjekata koji surađuju sa širom javnošću u području socijalne i zdravstvene politike, kao i korisnike socijalnih i zdravstvenih usluga.
1.25	Re-C01-i03	M	Dovršetak jačanja mreže za skrb o mentalnom zdravlju	Izvešće o dovršetku svih opisanih inicijativa za jačanje mreže za skrb o mentalnom zdravlju				ČETVRT O TROMJE SEČJE	2025.	Završetak svih intervencija definiranih za jačanje mreže za skrb o mentalnom zdravlju, uključujući: i. osnivanje četiri nove jedinice za hospitalizaciju u općim bolnicama; i. osnivanje 15 integriranih centara za odgovornost u području usluga mentalnog zdravlja; obnova 20 postojećih lokalnih usluga u području mentalnog zdravlja; iv. stvaranje 500 odgovora na potrebe institucionaliziranih osoba s kroničnim mentalnim bolestima; v. nadogradnja triju objekata i opreme za forenzičku psihijatriju; zgrada triju forenzičkih stambenih prijelaznih jedinica; i vii. razvoj mjera osposobljavanja za „izgradnju putova pacijenata” u kontekstu demencije. Uključuje upotrebu bespovratnih sredstava u iznosu od 58 507 675 EUR za obnovu radi energetske učinkovitosti kako bi se u prosjeku postigla barem srednja razina temeljite obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786. Zahtjevi za poboljšanje energetske svojstava zgrada ugrađeni su u postupke javne nabave i osiguravaju se u natječajnoj specifikaciji.
1.40.	Re-C01-i04	M	Potpisivanje ugovora o upravljanju za izgradnju bolnice u Istočnom Lisabonu	Potpisivanje ugovora o upravljanju za izgradnju bolnice				TREĆE TROMJE SEČJE	2023.	ARSLVT i subjekt posebne namjene potpisali su ugovor o upravljanju za izgradnju bolnice u Istočnom Lisabonu. Ugovor odražava uvjete koji se odnose na opseg usluga (projektiranje, izgradnja, financiranje, održavanje

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				u Istočnom Lisabonu koji su potpisala javna tijela i SPV						infrastrukture, nabava i održavanje opće opreme zgrade) i trajanje. Ugovor sadržava i klauzulu u kojoj se navodi da nove zgrade moraju imati potražnju za primarnom energijom koja je najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije.
1.26.	Re-C01-i04	M	Izgradnja bolnice u Istočnom Lisabonu i kupnja opreme za bolnice u Lisabonu i Vale do Tejo	Izgradnja bolnice u Istočnom Lisabonu i kupnja opreme za bolnice u Lisabonu i Vale do Tejo				DRUGO TROMJE SEČJE	2026.	Kupnja opreme koja će se ugraditi u bolnice u Lisabonu i Vale do Tejo, a koja uključuje bespovratna sredstva u ukupnom iznosu od 78 740 000 EUR, i to klinička/medicinska i visokotehnoška oprema; opća oprema, koja se sastoji od namještaja prilagođenog zadacima koji se obavljaju u različitim prostorima i koji je lako čisti i ergonomski projektiran; i računalnu opremu. Izgradnja bolnice u Istočnom Lisabonu, odnosno i. Poente Tower, ii. zgrada na zemljišnoj čestici B i iii. zgrada na zemljišnoj čestici C, s ukupnim bespovratnim sredstvima u iznosu od 100 000 000 EUR. Te nove zgrade moraju imati potražnju za primarnom energijom za najmanje 20 % ispod zahtjeva zgrada gotovo nulte energije.
1.27	Re-C01-i05-RAM	T	Povećanje broja dostupnih mjesta u kućnom bolničkom sustavu regionalne zdravstvene službe Madeire		Broj	0	1500	DRUGO TROMJE SEČJE	2026.	Jačanje kapaciteta za odgovor regionalne zdravstvene službe Madeire povećanjem broja dostupnih mjesta u kućnom bolničkom sustavu, čime se omogućuje pružanje zdravstvenih usluga kod kuće s diferencijacijom, složenošću i intenzitetom na razini bolnice, uz blisku povezanost s primarnom zdravstvenom skrbi i drugim uslugama.
1.28.	Re-C01-i05-RAM	T	Osnivanje timova zajednice za mentalno zdravlje u regionalnoj zdravstvenoj službi Madeire		Broj	0	11	DRUGO TROMJE SEČJE	2026.	Jačanje kapaciteta za odgovor regionalne zdravstvene službe Madeire u području mentalnog zdravlja i demencije povezane sa starenjem stvaranjem timova za mentalno zdravlje u zajednici.
1.29.	Re-C01-i05-RAM	M	Uvođenje klasifikacijskog sustava, funkcionalnog profila i sustava upućivanja korisnika za regionalni model integriranih usluga kontinuirane skrbi Madeire	Izvešće o uvođenju klasifikacijskog sustava, funkcionalnog profila i sustava upućivanja korisnika				ČETVRT O TROMJE SEČJE	2021.	Uvođenje klasifikacijskog sustava, funkcionalnog profila i sustava upućivanja korisnika s ciljem jačanja regionalnog modela integriranih usluga kontinuirane skrbi Madeire, kao i njezine koordinacije i tehničkog upravljanja.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
1.30.	Re-C01-i05-RAM	T	Povećanje broja mjesta u integriranim uslugama kontinuirane skrbi u regionalnoj zdravstvenoj službi Madeire		Broj	0	1080	ČETVRT O TROMJE SEČJE	2025.	Broj novih i obnovljenih mjesta stvorenih u okviru integriranih usluga kontinuirane skrbi u regionalnoj zdravstvenoj službi Madeire, mjereno s obzirom na nove i obnovljene krevete, općenito (uključujući u odjelu za oporavak, srednjoročnu i rehabilitaciju te odjelu za dugoročno održavanje i održavanje), mentalno zdravlje i pedijatrijske usluge. Uključuje upotrebu bespovratnih sredstava i. za izgradnju nove zdravstvene infrastrukture, čija je potražnja za primarnom energijom najmanje 20 % manja od zahtjeva zgrada gotovo nulte energije; i ii. za provedbu obnove radi povećanja energetske učinkovitosti.
1.31.	Re-C01-i05-RAM	T	Obnova usluga primarne zdravstvene zaštite u regionalnoj zdravstvenoj službi Madeire		Broj	0	15	DRUGO TROMJE SEČJE	2026.	Broj obnovljenih ustanova primarne zdravstvene zaštite u regionalnoj zdravstvenoj službi Madeire.
1.32	Re-C01-i06	T	Nadogradnja lokalnih mreža informacijske tehnologije		%	0	90	ČETVRT O TROMJE SEČJE	2022.	Postotak nadograđenih lokalnih mreža informacijske tehnologije u Nacionalnoj zdravstvenoj službi, koje organizira i provodi tijelo za zajedničke službe Ministarstva zdravstva, koje će tako postati sposobno djelovati u skladu s novim modelom jedinstvenih komunikacija (Voice over Internet Protocol).
1.33.	Re-C01-i06	T	Uvođenje funkcija za telezdravstvo i praćenje na daljinu		%	0	15	ČETVRT O TROMJE SEČJE	2022.	Postotak korisnika koji imaju pristup novim funkcijama telezdravstva i praćenja na daljinu, čime se omogućuje pružanje usluga zdravstvene skrbi na daljinu, čime se povećavaju razine pristupa zdravstvenoj skrbi i sudjelovanje građana u procesu prikupljanja informacija i liječenja na daljinu.
1.34.	Re-C01-i06	T	Provedba administrativnih modula informacijske tehnologije, osnovnih kliničkih modula i kliničkih modula za hitne slučajeve		%	0	15	DRUGO TROMJE SEČJE	2025.	Postotak zdravstvenih djelatnika s pristupom integriranim modulima informacijske tehnologije, osnovnim kliničkim modulima i kliničkim modulima za hitne slučajeve za: i. bilježenje i pregledavanje kliničkih informacija u okviru primarne, bolničke i kontinuirane zdravstvene skrbi kako bi se osigurala dostupnost i integracija informacija o zdravlju te kako bi se korisnicima i zdravstvenim djelatnicima pružila veća sigurnost; i ii. usluge zdravstvene skrbi u hitnim slučajevima, registar medicinskih sestara i praćenje na daljinu.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
1,35	Re-C01-i07-RAM	T	Nova računalna oprema za regionalnu zdravstvenu službu Madeire		Broj	0	3600	ČETVRT O TROMJE SEČJE	2024.	Broj nove računalne opreme za regionalnu zdravstvenu službu Madeire radi praćenja i osiguravanja veće blizine korisnicima regionalne zdravstvene službe Madeire, promicanja smanjenja rizika od pogrešaka te poticanja učinkovitosti i brzog pristupa korisničkim podacima.
1,36	Re-C01-i08-RAA	T	Veći pristup korisničkom portalu regionalne zdravstvene službe Azora		Broj	0	25000	TREĆE TROMJE SEČJE	2025.	Broj dodatnih godišnjih pojedinačnih korisnika koji pristupaju korisničkom portalu regionalne zdravstvene službe Azora zahvaljujući proširenju digitalnih zdravstvenih usluga i medicinskih informacija koje su na njemu dostupne.
1.37.	Re-C01-i08-RAA	T	Uvođenje termina za termine telemedicine u regionalnoj zdravstvenoj službi Azora		Broj	0	1000	TREĆE TROMJE SEČJE	2024.	Broj godišnjih termina na daljinu u službama primarne zdravstvene zaštite i s liječnicima specijalistima u regionalnoj zdravstvenoj službi Azora.
1,38	Re-C01-i09	T	Završetak provedbe programa „Školska sportska zajednica” i „Školski sport na kotačima” u školama		Broj	0	1980.	TREĆE TROMJE SEČJE	2025.	Broj kompleta za bicikle koji se sastoje od bicikala različitih veličina isporučenih u školama za druge bicikle s ciljem poučavanja učenika biciklima, kao i kompleta za bicikle za odrasle koji se isporučuju javnim školama u okviru programa „Školska sportska zajednica”
1.39.	Re-C01-i09	M	Pokretanje nacionalne kampanje za univerzalni sustav aktivne potpore životu i povezane tehnološke platforme	Novi komunikacijski kanali i operativna platforma za nacionalnu kampanju za univerzalni sustav potpore aktivnom životu				TREĆE TROMJE SEČJE	2025.	Pokretanje nacionalne kampanje za univerzalni sustav potpore aktivnom životu i povezanu tehnološku platformu kako bi se povećalo znanje građana o koristima redovite tjelesne aktivnosti, u svim dobnim skupinama i u skladu s njihovom sposobnošću, s ciljem poticanja zdravijeg načina života.
1,41	Re-C01-i10	M	Odobrenje izvješća u kojem se utvrđuju potrebe NHS-a za teškom medicinskom opremom	Odobrenje izvješća				TREĆE TROMJE SEČJE	2023.	Odobrenje izvješća Ministarstva zdravstva u kojem se utvrđuju potrebe nacionalnih zdravstvenih službi za teškom medicinskom opremom. U tom se izvješću utvrđuje potreba za prvom kupnjom te vrste opreme i potreba za zamjenom postojeće teške medicinske opreme.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
1,42	Re-C01-i10	T	Kupnja teške medicinske opreme		Broj	0	19	ČETVRT O TROMJE SEČJE	2024.	Broj teške medicinske opreme kupljene za bolnice NHS-a u skladu s potrebama utvrđenima u izvješću, kako je navedeno u ključnoj etapi 1.41.
1,43	Re-C01-i10	T	Kupnja teške medicinske opreme		Broj	19	68	DRUGO TROMJE SEČJE	2026.	Broj teške medicinske opreme kupljene za bolnice NHS-a u skladu s potrebama utvrđenima u izvješću, kako je navedeno u ključnoj etapi 1.41.

B. SASTAVNICA 2.: Stanovanje

Tom komponentom portugalskog plana za oporavak i otpornost rješavaju se izazovi povezani sa strukturnim nedostatkom trajnih i privremenih stambenih rješenja za ranjivije skupine, kako u kontinentalnom Portugalu tako i u autonomnim regijama Azorima i Madeiri, te se istodobno neizravno doprinosi jačanju sustava socijalne zaštite. Javni stanovi čine samo 2 % ukupnih sredstava u Portugalu i smatraju se nedostatnima za zadovoljavanje potreba najpotrebitijih osoba kojima prijeti socijalna isključenost.

Glavni su ciljevi komponente sljedeći: i. povećati socijalnu i cjenovno pristupačnu stambenu ponudu (uključujući zadovoljavanje drugih povezanih potreba, kao što su nedostatak osnovne infrastrukture i opreme, nezdrava i nesigurna mjesta stanovanja, nesigurnost ili nedostatak ugovornih veza, prenapučenost ili neprimjerenost stanovanja za posebne potrebe stanovnika s invaliditetom ili smanjenom pokretljivošću); ii. stvoriti nacionalni javni odgovor na hitne i privremene potrebe za smještajem koje proizlaze iz neočekivanih ili nepredvidivih događaja kao što su prirodne katastrofe, požari, pandemije, migracijska kretanja, zahtjevi za azil ili situacije neposredne opasnosti kao što su nasilje u obitelji, trgovina ljudima, rizik od deložacija i drugo; i iii. povećati ponudu studentskog smještaja po pristupačnim cijenama. Ulaganja u komponentu podrazumijevaju izgradnju novih stambenih objekata i obnovu postojećih.

Tom se komponentom pridonosi provedbi preporuka za Portugal izdanih Portugalu u okviru europskog semestra 2019. i 2020., a to su: Poboljšati učinkovitost i primjerenost socijalne sigurnosne mreže (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.); Zajamčiti dostatnu i učinkovitu socijalnu zaštitu i potporu dohotku (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.); i povećati broj osoba s diplomom u visokom obrazovanju, posebno u području znanosti i informacijske tehnologije (ulaganjima u studentski smještaj) (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.). Komponentom se doprinosi i provedbi preporuke za pojedinu zemlju koja se odnosi na klimatsku tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.). Komponentom se doprinosi i provedbi nekoliko načela europskog stupa socijalnih prava, kao što su: „Pristup socijalnom stanovanju ili kvalitetnoj pomoći za stanovanje osigurava se onima kojima je potrebna” (EPSR 19.a); „Ranjive osobe imaju pravo na odgovarajuću pomoć i zaštitu od prisilne deložacije” (EPSR 19.b); „Beskućnicima će se osigurati odgovarajuće sklonište i usluge kako bi se promicala njihova socijalna uključenost” (EPSR 19.c); „Socijalna zaštita” (EPSR 12); „Uključivanje osoba s invaliditetom” (EPSR 17); „Pristup osnovnim uslugama” (EPSR 20); „Obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje: Svi imaju pravo na kvalitetno i uključivo obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje kako bi održali i stekli vještine s pomoću kojih mogu u potpunosti sudjelovati u društvu i uspješno se kretati na tržištu rada” (EPSR 1). Ugrađuju se i dimenzije okoliša, posebno promicanjem novih građevina s visokim standardima energetske učinkovitosti.

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

B.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma RE-r04: Nacionalni plan hitnog i privremenog stanovanja

Cilj je reforme uspostaviti nacionalnu javnu mrežu za odgovor na hitne i privremene stambene potrebe u okviru obnove stambenih politika u Portugalu u cilju zaštite i osnaživanja utvrđenih ciljnih skupina te poticanja socijalne uključenosti i borbe protiv nejednakosti.

Reforma se sastoji od uspostave strukturiranog i međusektorskog odgovora za osobe kojima su potrebna hitna rješenja ili rješenja za privremeni smještaj te razvoja potrebnog pravnog i regulatornog okvira za uspostavu modela upravljanja ulaganjem RE-C02-i02 (Nacionalna bespovratna sredstva za smještaj u izvanrednim situacijama i privremeni smještaj) te metodologije za označivanje i upućivanje na smještaj i socijalnu potporu za osobe koje primaju potporu.

Provedba reforme trebala je biti dovršena do 31. lipnja 2021.

Ulaganje RE-C02-i01: Program potpore za pristup stanovanju

Cilj je ulaganja zaštititi pristojno i primjereno stanovanje za obitelji s najvećim potrebama i za najranjivije skupine.

Ulaganje se uglavnom sastoji od pružanja smještaja za socijalno stanovanje, ali i pružanja financijske potpore za obnovu ili izgradnju utvrđenim ciljnim skupinama koje nemaju financijski kapacitet za jamčenje primjerenosti vlastitog stambenog prostora za najmanje 26000 kućanstava do 2026. Ulaganja se sastoje od izgradnje novih zgrada ili obnove postojećih stambenih objekata, kao i od kupnje zgrada ili davanja zgrada u podnajam.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C02-i02: Nacionalna bespovratna sredstva za hitne i privremene smještaje

Cilj je ulaganja osigurati privremeni ili hitni smještaj ranjivim skupinama stanovništva u kontinentalnom Portugalu. To ulaganje služi za provedbu reforme Nacionalnog hitnog i privremenog stambenog plana uključenog u komponentu. Planirane intervencije oblikuju se u sljedećim rizicima ili socijalnim izvanrednim situacijama: nepredvidive ili iznimne događaje, potrebu za hitnim smještajem i osnaživanjem osoba kojima je privremeno uskraćen smještaj, uključujući žrtve nasilja u obitelji, žrtve trgovine ljudima, osobe pod međunarodnom zaštitom, beskućnike; izvanredne i propisno potkrijepljene potrebe za hitnim i privremenim smještajem za osobe za koje postoji neposredna i stvarna opasnost da će ostati bez smještaja ili u postupku deinstitutionalizacije; potrebe za smještajem, privremene i neophodne za javni interes, državnih dužnosnika i službenika.

Ulaganje se sastoji od stvaranja 2000 hitnih smještajnih jedinica, kao i 473 stanišne jedinice, tri bloka za sigurnosne snage (u slučajevima opravdanim javnim interesom) i pet centara za privremeni smještaj iz humanitarnih ili sigurnosnih razloga.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C02-i03-RAM: Jačanje ponude socijalnih stanova u Autonomnoj regiji Madeiri

Cilj je ovog ulaganja odgovoriti na stambene potrebe obitelji koje žive u teškim uvjetima i nemaju financijske kapacitete za pokrivanje troškova pristupa odgovarajućem stanovanju u Autonomnoj regiji Madeiri.

Ulaganje se sastoji od izgradnje i/ili kupnje socijalnih stambenih objekata za 805 kućanstava (ulaganje uključuje i studije, projekte, stjecanje zemljišta i izgradnju), potporu sanaciji 325 privatnih stambenih objekata (uključujući poboljšanje energetske učinkovitosti). Ulaganjem se predviđa i nabava usluga za razvoj informacijskih sustava i rješenja e-uprave u stambenom sektoru.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-02-i04-RAA: Povećanje uvjeta stanovanja u stambenom fondu Autonomne regije Azori

Cilj je ulaganja ojačati stambene ponude na različitim razinama nakon znatnog pogoršanja degradacije zgrada u Autonomnoj regiji Azorima i smanjenja ponude na tržištu nekretnina.

Ulaganje se sastoji, na različitim otocima, od:

- izgradnja 100 zgrada
- dovršetak 75 stanova; žalitelj
- rehabilitacija stambenih objekata (dubinska obnova 63 stana, srednja obnova 329 stambenih objekata i male intervencije u 135 stambenih objekata) za ukupno 527 intervencija.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C02-i07-RAA: Infrastruktura za zemljišne parcele za stambene objekte

Cilj je ulaganja stvoriti ili poboljšati infrastrukturu za zemljišne parcele u Autonomnoj regiji Azorima i dodijeliti ih odabranim kandidatima. Cilj je odabranim kandidatima omogućiti izgradnju vlastitih kuća na tim zemljišnim parcelama uz kontrolirane troškove. Taj je program uspostavljen Regionalnom zakonodavnom uredbom br. 21/2005/A od 3. kolovoza 2005. Ulaganjem se dodjeljuje 145 zemljišnih parcela.

Pri odabiru kandidata za izgradnju vlastitih kuća u tim grupama prednost se daje mladima (mladima od 35 godina ako su samohrani ili imaju ukupnu dob mlađu od 70 godina ako su u braku ili žive u paru).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C02-i08-RAA: Jačanje fonda socijalnih stanova

Cilj je ulaganja ojačati fond socijalnih stanova Autonomne regije Azori. Ulaganje se sastoji od izgradnje 126 stambenih objekata.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

B.2. Ključne etape, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu bespovratne financijske potpore.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
2.1.	Re-C02-i01	T	Program potpore za pristup stanovanju – potpisani sporazumi o suradnji ili financiranju		Broj	0	75	TR EČ E TR O MJ ESE ČJE	2022.	Potpisivanje dogovora o suradnji ili financiranju. Lokalne strategije smještaja predstavljaju općine. Tim se strategijama utvrđuju 1) sve potrebe prihvatljive u okviru tog programa (kako je navedeno u Uredbi sa zakonskom snagom br. 37/2018 od 4. lipnja) i 2) subjekti koji promiču stambena rješenja. Nakon što IHRU (Institut za stanovanje i urbanu rehabilitaciju) potvrdi usklađenost lokalnih strategija smještaja s programom, potpisuju se sporazumi o suradnji s općinama ili sporazumi o financiranju s drugim korisnicima kojima se oblikuju konkretna ulaganja koja treba promicati te se određuje rok za njihovu provedbu.
2.2.	Re-C02-i01	T	Program potpore za pristup stanovanju – kupnja, izgradnja (visoka energetska učinkovitost) ili rehabilitacija) stambenih objekata osiguranih kućanstvima		Broj	0	1500	TR EČ E TR O MJ ESE ČJE	2023.	Broj stanova isporučenih prihvatljivim kućanstvima u okviru programa. Nove zgrade ili zgrade kupljene bez sanacije imaju potražnju za primarnom energijom za najmanje 20 % ispod potreba zgrada gotovo nulte energije (osim za do 1502 stanova za cijelu mjeru).

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
2.29.	Re-C02-i01	T	Program potpore za pristup stanovanju – kupnja, izgradnja (visoka energetska učinkovitost) ili rehabilitacija (s poboljšanom energetskom učinkovitošću) stambenih objekata osiguranih kućanstvima		Broj	1500	10000	DR UG O TR O MJ ESE ČJE	2025.	Broj stanova isporučenih prihvatljivim kućanstvima u okviru programa. Nove zgrade ili zgrade kupljene bez sanacije imaju potražnju za primarnom energijom za najmanje 20 % ispod potreba zgrada gotovo nulte energije (osim za do 1502 stanova za cijelu mjeru).
2.3.	Re-C02-i01	T	Program potpore za pristup stanovanju – kupnja, izgradnja (visoka energetska učinkovitost) ili rehabilitacija (s poboljšanom energetskom učinkovitošću) stambenih objekata osiguranih kućanstvima		Broj	10000	22360	DR UG O TR O MJ ESE ČJE	2026.	Broj stanova isporučenih prihvatljivim kućanstvima u okviru programa. Nove zgrade ili zgrade kupljene bez sanacije imaju potražnju za primarnom energijom za najmanje 20 % ispod potreba zgrada gotovo nulte energije (osim za do 1502 stanova za cijelu mjeru). Za sanaciju referentna jedinica po stambenom objektu iznosi 73 četvorna metra, a za nove konstrukcije 95 kvadratnih metara za 22360 stanova.
2,4	Re-C02-i02	T	Nacionalna bespovratna sredstva za hitni i privremeni smještaj – potpisivanje sporazuma o financiranju za hitni i tranzicijski smještaj		Broj	0	500	TR EČ E TR O MJ ESE ČJE	2022.	Broj smještaja za koje su potpisani sporazumi o financiranju. Subjekti podnose svoje zahtjeve za financiranje u pozivu na podnošenje ponuda koji je otvorio IHRU (Institut za stanovanje i urbanu rehabilitaciju), koji, nakon što je procijenio i zatražio mišljenje ISS-a (Institut za socijalnu sigurnost) o valjanosti i izvedivosti podnesenih zahtjeva, sklapa ugovore o financiranju i određuje rok za njegovu provedbu. Smještaj znači dio zgrade ili cijela zgrada s neovisnim pristupom koja se sastoji od jednog ili više odjeljaka za smještaj i dodatnih privatnih prostora ili stambenih jedinica za više od jednog kućanstva.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
2,5	Re-C02-i02	T	Nacionalna bespovratna sredstva za hitni i privremeni smještaj – potpisivanje sporazuma o financiranju hitnih i tranzicijskih smještaja		Broj	500	1000	TR EČ E TR O MJ ESE ČJE	2024.	Broj smještaja za koje su potpisani sporazumi o financiranju. Subjekti podnose svoje zahtjeve za financiranje u pozivu na podnošenje ponuda koji je otvorio IHRU (Institut za stanovanje i urbanu rehabilitaciju), koji, nakon što je procijenio i zatražio mišljenje ISS-a (Institut za socijalnu sigurnost) o valjanosti i izvedivosti podnesenih zahtjeva, sklapa ugovore o financiranju i određuje rok za njegovu provedbu. Smještaj znači dio zgrade ili cijela zgrada s neovisnim pristupom koja se sastoji od jednog ili više odjeljaka za smještaj i dodatnih privatnih prostora ili stambenih jedinica za više od jednog kućanstva.
2,6	Re-C02-i02	T	Nacionalna bespovratna sredstva za hitni i privremeni smještaj – Zapošljavanje s započetim ili kupljenim radovima		Number	0	41	TR EČ E TR O MJ ESE ČJE	2023.	Broj projekata za koje su započeli građevinski radovi ili radovi na obnovi ili za koje su kupljene zgrade.
2,7	Re-C02-i02	T	Nacionalna bespovratna sredstva za hitni i privremeni smještaj – dovršena smještaj		Broj	0	2000.	DR UG O TR O MJ ESE ČJE	2026.	Isporuka izgrađenog, obnovljenog ili kupljenog smještaja pokroviteljskim tijelima. Smještaj znači dio zgrade ili cijela zgrada s neovisnim pristupom koja se sastoji od jednog ili više odjeljaka za smještaj i dodatnih privatnih prostora ili stambenih jedinica za više od jednog kućanstva. Potražnja za primarnom energijom za nove zgrade mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva zgrada gotovo nulte energije (osim za projekte koji su u tijeku i predviđeni su proračunom za 2021. i 2022., što predstavlja do 291 smještaj). Referentna jedinica u prosjeku iznosi 73 četvorna metra za 2000 smještajnih jedinica.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
2,8	Re-C02-i02	T	Smještaj isporučen snagama sigurnosti i privremeni smještaj isporučen iz humanitarnih ili sigurnosnih razloga		Broj	0	473	DR UG O TR O MJ ESE ČJE	2026.	Broj stanova isporučenih snagama sigurnosti (SSGNR – socijalne službe za nacionalnu gardu Republike; SSPSP – Socijalne službe za policiju javne sigurnosti) za potrebe privremenog smještaja, uključujući tri bloka za sigurnosne snage (u slučajevima opravdanim javnim interesom). Ulaganje uključuje i pet centara za privremeni smještaj iz humanitarnih ili sigurnosnih razloga. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije.
2.10	Re-C02-i03-RAM	T	Stambeni objekti s primljenom potporom u Autonomnoj regiji Madeiri		Broj	0	590	ČE TV RT O TR O MJ ESE ČJE	2024.	Broj stambenih objekata dodijeljenih prihvatljivim kućanstvima u vezi s izgradnjom socijalnih stanova ili kupnjom stambenog prostora za socijalno stanovanje s primljenom potporom. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije.
2.11.	Re-C02-i03-RAM	T	Stambeni objekti s primljenom potporom u Autonomnoj regiji Madeiri		Broj	590	805	DR UG O TR O MJ ESE ČJE	2026.	Broj stambenih objekata dodijeljenih prihvatljivim kućanstvima u vezi s izgradnjom socijalnih stanova ili kupnjom stambenog prostora za socijalno stanovanje s primljenom potporom. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije. Referentna jedinica po stanu u prosjeku iznosi 90 kvadratnih metara za 805 stanova. Osim toga, ulaganje uključuje i nabavu usluga za razvoj informacijskih sustava i rješenja e-uprave u stambenom sektoru.
2.12.	Re-C02-i03-RAM	T	Broj obnovljenih stambenih objekata privatnog vlasnika, među ostalim s poboljšanom energetsom učinkovitošću		Broj	0	325	DR UG O TR O MJ ESE ČJE	2026.	Broj stambenih objekata u privatnom vlasništvu koji su obnovljeni za ciljne skupine bez financijskih sredstava za izvođenje radova na rehabilitaciji.
2.13.	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u javni stambeni fond u Autonomnoj regiji Azorima		Broj	0	24	ČE TV RT O TR O	2021.	Broj intervencija, uključujući, prema potrebi, urbanizaciju zemljišta, s dovršenim radovima kako bi se povećao fond socijalnih stanova. Ako uključuje novu izgradnju, nove zgrade moraju imati potražnju za primarnom energijom za najmanje 20 % manje od zahtjeva zgrada gotovo nulte energije. Prosječna veličina stambenih objekata iznosi oko 120 četvornih

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								MJ ESE ČJE		metara.
2.14.	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u javni stambeni fond Autonomne regije Azori – obnova		Broj	0	40	ČE TV RT O TR O MJ ESE ČJE	2021.	Ulaganje uključuje obnovu ili dovršetak zgrada i stanova, što se mjeri brojem intervencija. Intervencije uključuju: — prenamjena nestambenih javnih zgrada u stambene objekte, — Financijska potpora za prenamjenu degradiranih socijalnih zgrada (Bairros Sociais) — obnova javnih stanova kako bi bila u skladu s postojećim zakonodavstvom o stanovanju, uglavnom sa zahtjevima u pogledu energetske učinkovitosti. Energetski učinkovitim obnovama u prosjeku se mora postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786. Prosječna veličina predmetnog stambenog objekta iznosi oko 100 četvornih metara.
2.16.	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u javni stambeni fond Autonomne regije Azori – obnova		Broj	40	101	ČE TV RT O TR O MJ ESE ČJE	2023.	Ulaganje uključuje obnovu ili dovršetak javnih zgrada i stanova s dovršenim radovima. Intervencije mogu uključivati: — prenamjena nestambenih javnih zgrada u stambene objekte, — Financijska potpora za prenamjenu degradiranih socijalnih zgrada — Obnova javnih stanova Obnovama radi povećanja energetske učinkovitosti mora se u prosjeku postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada. Prosječna veličina predmetnog stambenog objekta iznosi oko 100 četvornih metara.
2.17.	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u javni stambeni fond Autonomne regije Azori – izgradnja zgrada		Broj	24	100	ČE TV RT O TR O MJ ESE	2025.	Broj intervencija, uključujući, prema potrebi, urbanizaciju zemljišta, s dovršenim radovima kako bi se povećao fond socijalnih stanova. Ako uključuje novu izgradnju, nove zgrade moraju imati potražnju za primarnom energijom za najmanje 20 % manje od zahtjeva zgrada gotovo nulte energije. Prosječna veličina stambenih objekata iznosi oko 120 četvornih metara.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								ČJE		
2.18.	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u javni stambeni fond Autonomne regije Azori – obnova		Broj	101	602	ČE TV RT O TR O MJ ESE ČJE	2025.	Ulaganje uključuje obnovu ili dovršetak zgrada i stanova. Intervencije mogu uključivati: — prenamjena nestambenih javnih zgrada u stambene objekte, — operacionalizacija plana za promicanje iznajmljivanja mladih (npr. pretvorba lokalnog smještaja u Alojamentu na lokalnoj razini u dugoročni najam, rehabilitacija gradskih središta). — Financijska potpora za prenamjenu degradiranih socijalnih zgrada — obnova javnih stanova. Obnovama radi povećanja energetske učinkovitosti mora se u prosjeku postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada. Predmetni stambeni objekti imaju prosječnu veličinu od oko 100 kvadratnih metara.
2.19.	Re-C02-r04	M	Stupanje na snagu Uredbe sa zakonskom snagom kojom se odobrava pravni okvir za Nacionalni plan hitnog i privremenog stanovanja	Stupanje na snagu uredbe sa zakonskom snagom				DR UG O TR O MJ ESE ČJE	2021.	Uredbom sa zakonskom snagom utvrđuju se struktura plana i stambeni fond, osobito u pogledu prihvatljivih korisnika, stambenih rješenja i modela financiranja. Uz pravni okvir, Vladi se predstavlja i odobrava Nacionalni plan stanovanja, koji uključuje strateško planiranje stambenih rješenja koja treba promicati i potrebnu potporu u tu svrhu, ovisno o lokalnim potrebama i posebnostima te društveno-teritorijalnoj koheziji.
2.30	Re-C02-i07-RAA	T	Infrastruktura zemljišnih parcela		Broj	0	145	DR UG O TR O MJ ESE ČJE	2026.	Broj zemljišnih parcela s infrastrukturnama koje su stvorene ili poboljšane i dodijeljene odabranim kandidatima na temelju postupka odabira u kojem su utvrđeni uvjeti i zahtjevi za odabir. Mladima se daje prednost, kako je navedeno u opisu ulaganja.
2.31.	Re-C02-i08-RAA	T	Povećanje fonda socijalnih stanova Autonomne regije Azori – izgrađeni stambeni objekti		Broj	0	126	ČE TV RT O TR	2025.	Broj dovršenih stambenih objekata. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije. Prosječna veličina stambenih objekata iznosi oko 101 četvorna metra.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godi na	
								O MJ ESE ČJE		

B.3. Opis reformi i ulaganja za zajam

Ulaganje RE-C02-i05: Cjenovno pristupačan javni stambeni fond

Cilj je ulaganja odgovoriti na trenutačnu dinamiku cijena stambenih nekretnina u odnosu na razine dohotka portugalskih kućanstava, posebno u velikim urbanim sredinama, osiguravanjem javnih zaliha kuća koje se mogu iznajmiti po pristupačnim cijenama za određene ciljne skupine.

Ulaganje se sastoji od izgradnje, uključujući kupnju, novih zgrada i rehabilitacije javnih stanova kako bi se osiguralo 6800 stambenih objekata i naknadnog najma po pristupačnim cijenama za utvrđene ciljne skupine.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C02-i06: Studentski smještaj po pristupačnim cijenama

Cilj je ulaganja povećati nacionalnu ponudu cjenovno pristupačnog studentskog smještaja jer je to i dalje jedna od najvećih prepreka pristupu tercijarnom obrazovanju. Ti će smještaji pomoći u smanjenju izravnih troškova studenata i njihovih obitelji, s posebnim naglaskom na socijalno i gospodarski najranjivijim studentima. Postojećom ponudom podupire se samo mali udio (oko 10 %) studenata kojima je potreban smještaj u kontekstu znatnog povećanja troškova stanovanja, posebno u najvećim urbanim središtima u kojima su koncentrirana visoka učilišta.

Ulaganje se sastoji od osiguravanja 18000 novih i obnovljenih kreveta izgradnjom novih zgrada, obnovom postojećih zgrada te modernizacijom i proširenjem postojećih studentskih smještajnih jedinica za prioritetnu uporabu studenata. Osim toga, i tek nakon što se zadovolje studentske potrebe, kreveti se mogu staviti na raspolaganje istraživačima, nastavnicima i nenastavnom osoblju visokih učilišta, posebno u području nacionalne ili međunarodne mobilnosti, među ostalim u okviru programa ERASMUS+, mreža „europskih sveučilišta” i drugih međunarodnih sporazuma o mobilnosti s Portugalskom državom.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Ulaganje RE-C02-i09: Proširena mjera: Program potpore za pristup stanovanju (zajam)

Cilj je ulaganja povećati ulaganja RE-C02-i01: Program potpore za pristup stanovanju, u okviru komponente 2. Proširenim dijelom mjere povećava se broj stambenih objekata namijenjenih kućanstvima.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

B.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu za zajam

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
2.20.	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačan javni stambeni fond – stanovi s početnim radom (izgrađeni s visokom energetsom učinkovitošću ili obnovljeni s poboljšanom energetsom učinkovitošću)		Broj	0	520	TREĆE TRO MJES EČJE	2022.	Broj stambenih objekata za koje radovi započinju nakon natječajnog postupka i potpisivanja ugovora. Ako uključuje novu izgradnju, nove zgrade moraju imati potražnju za primarnom energijom za najmanje 20 % manje od zahtjeva zgrada gotovo nulte energije.
2.21.	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačan javni stambeni fond – stanovi s početnim radom (izgrađeni s visokom energetsom učinkovitošću ili obnovljeni s poboljšanom energetsom učinkovitošću)		Broj	520	1400	TREĆE TRO MJES EČJE	2024.	Broj stambenih objekata za koje radovi započinju nakon natječajnog postupka i potpisivanja ugovora. Ako uključuje novu izgradnju, nove zgrade moraju imati potražnju za primarnom energijom za najmanje 20 % manje od zahtjeva zgrada gotovo nulte energije.
2.22.	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačan javni stambeni fond – dodijeljeni stambeni objekti (izgrađeni s visokom energetsom učinkovitošću ili obnovljeni s poboljšanom energetsom učinkovitošću)		Broj	0	520	TREĆE TRO MJES EČJE	2024.	Broj isporučenih stambenih objekata prihvatljivim kućanstvima putem razmjene stambenih nekretnina po pristupačnoj cijeni (DL 82/2020 od 2. listopada) ili u okviru općinskog programa. Cjenovno pristupačno stanovanje definira se kao ono koje se stavlja na raspolaganje u skladu s programom najma za pristup, koji je uspostavljen Uredbom sa zakonskom snagom br. 68/2019 od 22. svibnja, programa najma koji je uspostavljen Zakonom br. 81/2014 od 19. prosinca, kako je izmijenjen, programa uvjetnih najamnina, uspostavljenog Zakonom br. 80/2014 od 19. prosinca, sustava kontroliranih troškova, uređenog ministarskom provedbenom odlukom br. 65/2019 od 19. veljače, ili posebnih općinskih programa. Ako uključuje novu izgradnju, nove zgrade moraju imati potražnju za primarnom energijom za najmanje 20 % manje od zahtjeva zgrada gotovo nulte energije.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
2.23.	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačan javni stambeni fond – dodijeljeni stambeni objekti (izgrađeni s visokom energetsom učinkovitošću ili obnovljeni s poboljšanom energetsom učinkovitošću)		Broj	520	1400	TREĆE TRO MJES EČJE	2025.	Broj isporučenih stambenih objekata prihvatljivim kućanstvima putem razmjene stambenih nekretnina po pristupačnoj cijeni (DL 82/2020 od 2. listopada) ili u okviru općinskog programa. Cjenovno pristupačno stanovanje definira se kao ono koje se stavlja na raspolaganje u skladu s programom najma za pristup, koji je uspostavljen Uredbom sa zakonskom snagom br. 68/2019 od 22. svibnja, programa najma koji je uspostavljen Zakonom br. 81/2014 od 19. prosinca, kako je izmijenjen, programa uvjetnih najamnina, uspostavljenog Zakonom br. 80/2014 od 19. prosinca, sustava kontroliranih troškova, uređenog ministarskom provedbenom odlukom br. 65/2019 od 19. veljače, ili posebnih općinskih programa. Ako uključuje novu izgradnju, nove zgrade moraju imati potražnju za primarnom energijom za najmanje 20 % manje od zahtjeva zgrada gotovo nulte energije.
2.24.	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačan javni stambeni fond – dodijeljeni stambeni objekti (izgrađeni s visokom energetsom učinkovitošću ili obnovljeni s poboljšanom energetsom učinkovitošću)		Broj	1400	6800	DRUGO TRO MJES EČJE	2026.	Broj isporučenih stambenih objekata prihvatljivim kućanstvima putem razmjene stambenih nekretnina po pristupačnoj cijeni (DL 82/2020 od 2. listopada) ili u okviru općinskog programa. Cjenovno pristupačno stanovanje definira se kao ono koje se stavlja na raspolaganje u skladu s programom najma za pristup, koji je uspostavljen Uredbom sa zakonskom snagom br. 68/2019 od 22. svibnja, programa najma koji je uspostavljen Zakonom br. 81/2014 od 19. prosinca, kako je izmijenjen, programa uvjetnih najamnina, uspostavljenog Zakonom br. 80/2014 od 19. prosinca, sustava kontroliranih troškova, uređenog ministarskom provedbenom odlukom br. 65/2019 od 19. veljače, ili posebnih općinskih programa. Ako uključuje novu izgradnju, nove zgrade moraju imati potražnju za primarnom energijom za najmanje 20 % manje od zahtjeva zgrada gotovo nulte energije.
2.25.	Re-C02-i06	T	Studentski smještaj uz prihvatljive troškove – broj studentskih smještajnih mjesta s pokrenutim natječajima		Broj	0	7000	TREĆE TRO MJES EČJE	2022.	Broj novih i obnovljenih smještajnih mjesta za studente prvenstveno visokog obrazovanja za koje su pokrenuti javni natječaji. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije. Energetski učinkovitim obnovama u prosjeku se mora postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
2.26.	Re-C02-i06	T	Studentski smještaj po pristupačnim cijenama		Broj	0	7200	TREĆE TRO MJES EĆJE	2024.	Broj novih i obnovljenih mjesta koja su stavljena na raspolaganje prvenstveno studentima visokog obrazovanja u gradskim ili mješovitim zgradama i koja su u cijelosti ili djelomično namijenjena privremenom smještaju studenata koji studiraju u mjestu različitom od mjesta prebivališta i kojima je potreban smještaj za potrebe visokoškolskog obrazovanja, uključujući studentske domove visokog obrazovanja, koji se nužno sastoje od soba, kupaonica, kuhinja i prostora za obroke, a može uključivati mjesta za studiranje i smještaj, parkiranje i opremu; Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije. Obnovama radi povećanja energetske učinkovitosti mora se u prosjeku postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada.
2.27.	Re-C02-i06	T	Studentski smještaj po pristupačnim cijenama		Broj	7200	13300	TREĆE TRO MJES EĆJE	2025.	Broj novih i obnovljenih mjesta koja su prvenstveno dostupna studentima visokog obrazovanja u gradskim ili mješovitim zgradama i koja su u cijelosti ili djelomično namijenjena privremenom smještaju studenata koji studiraju u mjestu različitom od mjesta prebivališta i kojima je potreban smještaj za potrebe pohađanja visokog obrazovanja, uključujući studentske domove visokog obrazovanja, koji se nužno sastoje od soba, kupaonica, kuhinja i prostora za obroke, a može uključivati mjesta studiranja i smještaja, parkirališne prostore i opremu; Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije. Obnovama radi povećanja energetske učinkovitosti mora se u prosjeku postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada.
2.28.	Re-C02-i06	T	Studentski smještaj po pristupačnim cijenama		Broj	13300	18000	PRVO TRO MJES EĆJE	2026.	Broj novih i obnovljenih mjesta koja su prvenstveno dostupna studentima visokog obrazovanja u gradskim ili mješovitim zgradama i koja su u cijelosti ili djelomično namijenjena privremenom smještaju studenata koji studiraju u mjestu različitom od mjesta prebivališta i kojima je potreban smještaj za potrebe pohađanja visokog obrazovanja, uključujući studentske domove visokog obrazovanja, koji se nužno sastoje od soba, kupaonica, kuhinja i prostora za obroke, a može uključivati mjesta studiranja i smještaja, parkirališne prostore i opremu; Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										Obnovama radi povećanja energetske učinkovitosti mora se u prosjeku postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada.
2,32	Re-C02-i09	T	Program potpore za pristup stanovanju (zajam) – kupnja, izgradnja (visoka energetska učinkovitost) ili rehabilitacija stambenih objekata (s poboljšanom energetsom učinkovitošću) za kućanstva		Broj	22360	26000	DRUGO TRO MJES EČJE	2026.	Broj stanova isporučenih prihvatljivim kućanstvima u okviru programa. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije. Za sanaciju referentna jedinica po stambenom objektu iznosi 73 četvorna metra, a za nove konstrukcije 95 kvadratnih metara za 3640 stambenih objekata.

C. SASTAVNI DIO 3.: Socijalni odgovori

Portugal se već dugi niz godina suočava s važnim demografskim i socioekonomskim izazovima koji su pojačani pandemijom bolesti COVID-19. Ovom komponentom portugalskog plana za oporavak i otpornost rješavaju se sljedeći izazovi: starenje stanovništva, prava osoba s invaliditetom i drugih osoba ovisne o siromaštvu i socijalnoj isključenosti među zajednicama i skupinama u nepovoljnom položaju.

U tom se kontekstu ovom komponentom rješavaju izazovi povezani sa strukturnim socijalnim politikama i manjak pokrivenosti socijalnim uslugama za stanovništvo/regije kojima je potrebna pomoć, kako u kontinentalnom Portugalu tako i u autonomnim regijama Azorima i Madeiri.

Glavni su ciljevi komponente sljedeći: i. poboljšanje ustanova socijalne skrbi i osiguravanje bolje teritorijalne pokrivenosti; ii. jačanje i širenje mreže socijalnih odgovora inovativnim rješenjima te pilot-projektima i intervencijama; razvoj novih odgovora za potporu u zajednici kojima se doprinosi promicanju samostalnog života, sprečavanju ovisnosti i razvoju odgovora za neinstitucionalizaciju u skladu s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom; osiguravanje pristupa uključivom životu i sudjelovanju u društvu i gospodarstvu za osobe s invaliditetom; i v. promicanje iskorjenjivanja siromaštva razvojem sveobuhvatne nacionalne strategije usmjerene na najranjivije i najugroženije zajednice.

Komponentom se podupire odgovor na preporuku za pojedinu zemlju o jačanju otpornosti zdravstvenog sustava i osiguravanju jednakog pristupa kvalitetnoj zdravstvenoj i dugotrajnoj skrbi (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2020.). Osim toga, njime se doprinosi provedbi Preporuke za pojedinu zemlju o poboljšanju djelotvornosti i primjerenosti socijalne sigurnosne mreže te o poboljšanju razine vještina stanovništva (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 2019.), jamčenju dostatne socijalne zaštite i potpore dohotku te osiguravanju jednakog pristupa kvalitetnom obrazovanju i osposobljavanju (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 2020.) i poboljšanju djelotvornosti portugalskog sustava socijalne zaštite, posebno pojednostavnjenjem njegova okvira (preporuke za pojedinu zemlju br. 1 za 2022. i 2023.). Komponentom se neizravno podupire i odgovor na preporuku za pojedinu zemlju o usmjeravanju ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.).

Očekuje se da će ta komponenta pridonijeti zelenoj i digitalnoj tranziciji. Projekti povezani s izgradnjom, proširenjem i obnovom instrumenata za socijalne odgovore usmjereni su na energetske učinkovitost, uporabu energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju te smanjenje troškova energije i goriva. Ekološke dimenzije uključuju se promicanjem novih građevina s visokim standardima energetske učinkovitosti. Osim toga, uključeni subjekti opremljeni su lakim vozilima s nultim emisijama. Naposljetku, ta komponenta uključuje mjere kojima se poboljšava upotreba digitalnih alata, posebno socijalnih usluga koje pružaju potporu starijim osobama i vlade stvaranjem alata IKT-a i e-usluga usmjerenih na osobe s invaliditetom.

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

C.1 Opis reformi i ulaganja za bespovratnu financijsku potporu

Reforma RE-r05: Instrumenti i socijalni odgovori – reforma opskrbe

Cilj je ove mjere proširiti, nadograditi i obnoviti mrežu socijalnih usluga i objekte koje pružaju javne i privatne socijalne ustanove. Mjera je usmjerena na posebno ranjive skupine u gospodarskom, socijalnom i zdravstvenom smislu, kao što su siromašne osobe i obitelji s niskim prihodima, starije osobe i osobe u položaju ovisnosti, osobe s invaliditetom te djeca i mladi. Nadalje, integriranim intervencijama za zdravstvenu i socijalnu potporu predviđenima ovom mjerom promiče se autonomija uzdržavanih osoba njihovom rehabilitacijom i društvenom reintegracijom u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom¹ i Europskom strategijom o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. 2030.2 i Zelenom knjigom o starenju – Poticanje međugeneracijske solidarnosti i odgovornosti³.

Ta se reforma sastoji od pokretanja programa nove generacije opreme i društvenih odgovora stupanjem na snagu pojednostavnjenja režima ugradnje društvene opreme. Program je usmjeren na mjere kao što su:

- Pобољшanje socijalne skrbi i usluga prilagođenih potrebama koje se pružaju u domovima za starije i nemoćne osobe (ERPI), nakon procjene potreba;
- Promicanje licenciranja i/ili regularizacije ERPI-ja izvan službenog sustava;
- Preispitivanje zakonodavnog okvira za licenciranje socijalnih ustanova,
- Promicanje inovativnih socijalnih odgovora kao što je suradničko stanovanje malih razmjera;
- Razvoj inovativnog modela kućne potpore;
- Jačanje socijalne potpore za osobe u situaciji društvene izolacije stvaranjem multidisciplinarnih timova i mehanizma za mapiranje i praćenje socijalno osjetljivih situacija (socijalni projekti iz Radara);
- Povećanje razine radne snage i kvalitete pružanja socijalnih odgovora, uglavnom na područjima s niskom razinom pokrivenosti;
- Jačanje socijalnih usluga i potpore usmjerene na osobe s invaliditetom ili uzdržavanim osobama te promicanje njihove autonomije i samostalnog života.

Ulaganje RE-C03-i01 – Nova generacija opreme i socijalni odgovori doprinose provedbi reforme.

Ključna etapa povezana s provedbom reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Reforma RE-r06: Nacionalna strategija za uključivanje osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. 2025.

Cilj je ove mjere olakšati i produbiti uključivanje osoba s invaliditetom u sva područja života, promicati njihovu autonomiju, neovisnost i samoodređenje te osigurati jednake mogućnosti za sve građane, bez obzira na njihove sposobnosti.

Ta se reforma sastoji od donošenja Nacionalne strategije za uključivanje osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. 2025. Strategija odražava obveze iz Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom⁴ i omogućuje pokretanje niza mjera kao što su:

¹ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

² <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes>

³ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/1_en_act_part1_v8_0.pdf

⁴ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

- Preoblikovanje postojećeg regulatornog okvira kad god je to potrebno;
- Preoblikovanje sustava procjene invaliditeta i izdavanja potvrda o invaliditetu;
- Sveobuhvatnu dijagnozu osoba s invaliditetom razvojem sustava za prikupljanje podataka i praćenje pokazatelja za potporu donošenju odluka;
- Intervencije u javnim prostorima kako bi se osobama s invaliditetom olakšao pristup;
- Prilagodba sustava osposobljavanja, zapošljavanja i kvalifikacija za osobe s invaliditetom;
- Razvoj inovativnih socijalnih usluga i pristupa koji se temelje na zajednici;
- Sudjelovanje osoba s invaliditetom u sportskim, kulturnim i slobodnim aktivnostima.
- Proširenje modela potpore samostalnom životu, kojim se pruža osobna pomoć osobama s invaliditetom;

Ulaganja RE-C03-i02: Pristupačnost 360° i RE-C03-i05: Platforma i pristup, kao i ulaganje RE-C01-i02: Nacionalna mreža integrirane kontinuirane skrbi i nacionalna mreža palijativne skrbi doprinose provedbi reforme.

Ključna etapa povezana s provedbom reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Reforma RE-r07: Ugovaranje integriranih programa potpore zajednicama u nepovoljnom položaju u metropolskim područjima

Cilj je ove mjere borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti u najugroženijim općinama u metropolskim područjima Lisabona i Porta.

Ta se reforma sastoji od skupa integriranih pilot-mjera koje treba razviti nakon procjene i utvrđivanja posebnih potreba zajednice. Nakon te faze dijagnoze, integrirane intervencije osmišljavaju se i usredotočuju se na dva područja:

- Intervencije u javnom prostoru i socijalnoj infrastrukturi kao što su jaslice i osnovne škole, zdravstvene ustanove i ustanove za društvena i kulturna događanja, radionice i/ili tečajeve osposobljavanja; žalitelj
- Nematerijalne intervencije za promicanje socijalne kohezije, kao što su aktivno uključivanje zajednica u njihovo osmišljavanje i provedbu, promicanje poduzetništva malih lokalnih poduzeća, osmišljavanje projekata za borbu protiv neuspjeha u školi i napuštanja školovanja, pružanje strukovnog osposobljavanja i promicanje sporta.

Ta će se reforma temeljiti i strukturirati u skladu s prvom portugalskom nacionalnom strategijom za suzbijanje siromaštva (ENCP) i tematskim intervencijama za posebne skupine koje su u njoj utvrđene.

Reforma se provodi ulaganjem RE-C03-i06 – Integrirane operacije u zajednicama u nepovoljnom položaju u metropolskim područjima Lisabona i Porta.

Ključna etapa povezana s provedbom reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Reforma RE-r08: Nacionalna strategija za suzbijanje siromaštva

Cilj je ove mjere borba protiv siromaštva razvojem višedimenzionalnog, integriranog, srednjoročnog i dugoročnog pristupa.

Reforma se sastoji od donošenja Nacionalne strategije za suzbijanje siromaštva (ENCP). Strategijom se osigurava okvir za tematske intervencije usmjerene na određene skupine, od djece do starijih osoba, uključujući najranjivije skupine. U njemu se utvrđuju uvjeti za razvoj i provedbu integriranih politika usmjerenih na posebnosti socijalne isključenosti i siromaštva na lokalnoj razini. Osim toga, njime se također nalaže stvaranje jedinstvenog okvira za praćenje pokazatelja povezanih sa siromaštvom.

InvestmentRE-C03-i06 – Integrirane operacije u zajednicama u nepovoljnom položaju u metropolitanskim područjima Lisabona i Porta doprinose provedbi reforme.

Ključna etapa povezana s provedbom reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2021.

Ulaganje RE-C03-i01: Nova generacija opreme i društveni odgovori

Cilj je ove mjere unaprijediti i proširiti mrežu usluga socijalne skrbi kako bi se razvile učinkovitije metode pružanja usluga, postigla šira nacionalna teritorijalna pokrivenost i poboljšali radni uvjeti stručnjaka u tim strukturama i kvaliteta skrbi koja se pruža korisnicima.

To ulaganje sastoji se od:

- obnova i proširenje postojećih objekata socijalnih usluga i izgradnja novih, kao što su jaslice, domovi za starije i nemoćne osobe (ERPI) i centri za aktivnosti i osnaživanje za uključivanje (CACI);
- širenje mreža za društvene odgovore Residences for Autonomy and Inclusion and Home Support Services povećanjem broja korisnika koji bi mogli biti obuhvaćeni;
- proširenje mreže društvenih odgovora novim tipologijama kao što je zajedničko stanovanje;
- kupnju tehničke i digitalne opreme, uključujući kupnju električnih vozila; žalitelj
- pokretanje pilot-projekta pod nazivom „Radar Social” čiji je cilj testiranje, na nacionalnoj razini, gotovo proaktivnog i inovativnog modela integrirane socijalne potpore. Taj je model već ispitan u općini Lisabon i obuhvaća samo jednu ciljnu skupinu (starije), a sada je namijenjen pokrivanju cijelog kopna sa širim područjem primjene u pogledu ciljne skupine (svaka osoba kojoj prijeti socijalna isključenost, uz nedovoljnu socijalnu i/ili obiteljsku potporu). Projekt uključuje utvrđivanje i mapiranje potreba i druge mjere kao što su promicanje građanskog sudjelovanja, promicanje upotrebe digitalnih i informatičkih alata za pristup osnovnim uslugama zajednice i promicanje sporta. U tu svrhu u općinama kontinentalnog Portugala osniva se 278 timova za socijalnu intervenciju. Timovi su odgovorni za utvrđivanje starijih i drugih ranjivih osoba kojima prijeti socijalna isključenost te za pružanje potpore na temelju njihovih pojedinačnih potreba.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Ulaganje RE-C03-i02: Pristupačnost 360°

Cilj je ove mjere poboljšati uvjete pristupačnosti za osobe s invaliditetom u javnim prostorima, javnim zgradama i stambenim objektima na cijelom državnom području.

To ulaganje u potpunosti je u skladu s Europskom strategijom o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. 2030.5 i sastoji se od tri dijela:

- program intervencije javnim putem za razdoblje 2021. 2025. (PIVP), koji uključuje operacije i građevinske radove u najmanje 200 000 m² javne površine kao što su pločnike i trgovi;
- interventni program u području javnih zgrada za razdoblje 2021. 2025. (PIEP), koji uključuje operacije i građevinske radove u najmanje 1500 zgrada javnih usluga; žalitelj
- program intervencija u području stanovanja za razdoblje 2021. 2025. (PIH), koji uključuje obnovu i građevinske radove u najmanje 1000 postojećih stambenih objekata za osobe s invaliditetom.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

⁵ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes>

Ulaganje RE-C03-i03-RAM: Jačanje socijalnih odgovora u Autonomnoj regiji Madeiri (ARM)

Cilj je ove mjere ojačati mrežu socijalnih usluga u Autonomnoj regiji Madeiri.

To ulaganje sastoji se od intervencija u domovima za starije i nemoćne osobe (ERPI) i širenja struktura socijalne potpore za beskućnike. Te intervencije uključuju izgradnju novih i obnovu i nadogradnju postojećih objekata te kupnju potrebne tehničke, digitalne i informatičke opreme, uključujući kupnju električnih vozila kako bi se olakšao i poboljšao doseg stručnjaka za socijalne usluge u udaljenim područjima.

Intervencije uključuju rehabilitaciju i širenje stambenih i nestambenih struktura za starije osobe, koje su namijenjene osobama u dobi od 65 godina i više koje ne mogu ostati u svojem boravištu. Mogu smjestiti i odrasle osobe mlađe od 65 godina u propisno opravdanim iznimnim situacijama.

Intervencije usmjerene na beskućnike uključuju stvaranje noćnog prijema za hitne slučajeve i osiguravanje smještaja, stvaranje kupališta i praonice za promicanje osobne higijene, obnovu prostora za obroke i aktivnosti u obliku radionica za razvoj socijalnih vještina i kompetencija među korisnicima.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C03-i04-RAA: Provedba Regionalne strategije za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti – Mreže za socijalnu potporu (ARA)

Cilj je ove mjere provesti prioritete Regionalne strategije za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje 2018. – 2028. (ERCPES) Autonomne regije Azori. U strategiji su definirana četiri strateška prioriteta koji se međusobno nadopunjuju:

- P1 – Osiguravanje potpunog i uključivog razvojnog procesa za svu djecu i mlade od početka života;
- P2 – Jačanje socijalne kohezije u regiji;
- P3 – Promicanje teritorijalnog djelovanja; žalitelj
- P4 – Osigurati odgovarajuće znanje o fenomenu siromaštva u regiji.

To ulaganje sastoji se od niza intervencija kojima će se povećati pristup djece i mladih socijalnim i obrazovnim uslugama te ojačati socijalna kohezija pružanjem potpore obiteljima kojima je potrebna pomoć i osobama s invaliditetom kako bi ih se integriralo u društvo i na tržište rada. To uključuje barem stvaranje obrazovnih potpornih točaka za borbu protiv ranog napuštanja školovanja, subvencije kućanstvima s niskim prihodima kao poticaj za promicanje sudjelovanja u vrtićima, stvaranje dodatnih (fizičkih) mjesta u jaslicama i centrima za dnevnu skrb, stvaranje novih mjesta za osobe s invaliditetom u centrima za potporu osobama s invaliditetom, kupnju automobila za obnovu voznog parka „Instituições Particulares de Solidariedade” i osposobljavanje za pojedince iz obitelji obuhvaćenih dohotkom za socijalnu uključenost kako bi im se pružile dodatne osnovne vještine kako bi im se omogućilo da uđu na tržište rada.

Naposljetku, to ulaganje uključuje i pokretanje pilot-programa pod nazivom „starenje na snazi” čiji je cilj promicanje neinstitucionalne skrbi za starije osobe i/ili osobe s invaliditetom.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C03-i05: Platforma + Pristup

Cilj je ove mjere poticati uključivanje osoba s invaliditetom pružanjem niza digitalnih informacijskih alata i usluga kako bi se lakše odgovorilo na njihove potrebe i olakšalo njihovo sudjelovanje u društvu.

Ulaganje se sastoji od pet programa:

- Georeferenciranje uvjeta lokacije i pristupačnosti javnih zgrada;
- Globalni sustavi informiranja i određivanja položaja (GPS) za velike javne zgrade i omogućivanje uključivanja privatnih zgrada;
- Georeferenciranje parkirnih mjesta za osobe smanjene pokretljivosti;
- Digitalna informacijska platforma;
- Stvaranje pozivnog centra za usmeno prevođenje portugalskog znakovnog jezika.

Ti su programi osmišljeni kako bi se osobama sa smanjenom pokretljivošću pružila rješenja za georeferenciranje uvjeta pristupačnosti na javnim cestama, javnim i privatnim zgradama i parkirnim mjestima, stvorila digitalna informacijska platforma kojom se objedinjuju i pojednostavnjuju informacije o relevantnom zakonodavstvu i podupiru resursi za osobe s invaliditetom te kako bi se gluhi građanima osigurao pozivni centar kojim se jamči usmeno prevođenje u stvarnom vremenu na portugalskom znakovnom jeziku (LGP) dostupnoj svim javnim upravama.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C03-i06: Integrirane operacije u zajednicama u nepovoljnom položaju u metropolitima Lisabona i Porta

Cilj je ove opsežne i inovativne pilot-mjere borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti u najugroženijim općinama u velegradskim područjima Lisabona i Porta. Ako su intervencije uspješne, mogu se pojačati.

To ulaganje sastoji se od niza mjera povezanih s posebnim potrebama tih općina. Te mjere uključuju osnaživanje zajednica, razvoj novih i inovativnih pristupa socijalnoj koheziji i intervencija u javnom prostoru, socijalnoj i sportskoj infrastrukturi i stambenim objektima. Glavni su ciljevi mjera sljedeći:

- Promicanje zdravlja i kvalitete života zajednica podupiranjem projekata koje podnose udruge lokalnih vlasti, nevladine organizacije, građanski pokreti i organizacije rezidenata, zdravstvena tijela ili druga javna tijela;
- Fizička nadogradnja javnog prostora i socijalne, zdravstvene, stambene ili sportske infrastrukture;
- Obnovu socijalno ugroženih područja, promicanje socijalne kohezije u velegradskim područjima;
- Poticanje poduzetništva malih poduzeća na lokalnoj razini;
- Poboljšanje pristupa zdravlju i borba protiv ovisnosti;
- Razvoj programa aktivnog i zdravog starenja;
- Osmišljavanje projekata za borbu protiv neuspjeha u školi i napuštanja školovanja;
- Poboljšanje kvalifikacija odraslih osoba i potvrđivanje njihovih vještina;
- Dijagnozu potreba stanovništva i razvoj pismenosti odraslih, učenje portugalskog jezika i programe digitalne uključenosti;
- Strukovno osposobljavanje i politike za promicanje zapošljivosti prilagođene lokalnim okolnostima i dinamici;
- Pristup kulturi i kreativnosti te vrednovanje međukulturnosti;
- Poticanje sudjelovanja zajednice u upravljanju samim programom;
- Osnaživanje lokalnih aktera u partnerskim mrežama;
- Rješenja za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti;
- Promicanje sporta kao jednog od socijalnih instrumenata koji okupljaju članove zajednice, promiču vrijednosti i suzbijaju društvene nejednakosti;
- Građanstvo, pristup pravima i građansko sudjelovanje.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući daljnju uporabu⁶; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁷; III)

6 Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

7 Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

djelatnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁸ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁹; i iv. aktivnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo one aktivnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C03-i07-RAA: Nadogradnja i proširenje mreže domova za starije osobe (ERPI)

Cilj je ove mjere pružiti potporu starijim osobama u Autonomnoj regiji Azorima.

To ulaganje sastoji se od intervencija u domovima za starije i nemoćne osobe (ERPI). Te intervencije uključuju proširenje i obnovu postojećih objekata koji obuhvaćaju 91 mjesto u domovima za starije i nemoćne osobe.

Ulaganjem se doprinosi pružanju specijalizirane i trajne skrbi onima koji su ovisni ili žive u nesigurnim situacijama zbog kojih ne mogu primati usluge kućne podrške. Infrastrukturom se izbjegavaju prepreke fizičkoj pristupačnosti, u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom i nacionalnim zakonodavstvom, odnosno Nacionalnom strategijom za uključivanje osoba s invaliditetom.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Reforma RE-C03-r38: Pojednostavnjenje i djelotvornost sustava socijalne sigurnosti

Cilj je te reforme pojednostavniti portugalski sustav socijalne sigurnosti („Sistema de Segurança Social”) kako bi se povećala njegova učinkovitost u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti poboljšanjem primjerenosti, pokrivenosti i korištenja socijalnih naknada. Cilj je reforme doprinijeti nacionalnim ciljevima Akcijskog plana za provedbu europskog stupa socijalnih prava, odnosno cilju smanjenja siromaštva za 765000 osoba do 2030., i provedbi načela iz Preporuke Vijeća o primjerenom minimalnom dohotku kojim se osigurava aktivno uključivanje.

Portugalski sustav socijalne sigurnosti obuhvaća tri podsustava: i. sustav socijalne zaštite državljanstva („Proteção Social de Cidadania”) ili režim bez doprinosa; ii. sustav osiguranja koji se temelji na doprinosima zaposlenika i poslodavaca („Sistema Previdencial”) ili sustav doprinosa; i iii. dopunski sustav („Sistema dopunski sustav”), koji je dobrovoljan i uključuje javne i privatne dopunske programe.

Reformom se uzima u obzir izvješće koje sastavlja stručna radna skupina i odgovarajuća relevantna savjetovanja s dionicima te se utvrđuju sljedeći elementi:

-
- 8 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.
- 9 To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

- Jedinstvena socijalna naknada. Time će se konsolidirati najmanje osam nedoprinosnih socijalnih naknada u okviru sustava socijalne zaštite državljanstva, uključujući sustav minimalnog dohotka („*Rendimento Social de Inserção*”). U usporedbi sa socijalnim naknadama koje treba konsolidirati, jedinstvenom socijalnom pomoći osigurava se barem jednaka pokrivenost za osobe u situaciji velike gospodarske i socijalne ranjivosti. Jedinstvena socijalna naknada doprinosi uklanjanju preklapanja između postojećih sustava, a njihovim se dizajnom promiče jednostavniji i izravniji pristup socijalnim naknadama. Tijekom postupka osmišljavanja i provedbe osiguravaju se uključenost relevantnih socijalnih partnera i savjetovanje s njima.
- Zakonik o socijalnim naknadama. Time će se pojednostavniti, uskladiti i konsolidirati zakonodavstvo kojim se uređuju socijalne naknade kako bi se osigurala veća transparentnost i bolje razumijevanje dostupnih socijalnih naknada. Zakonik o socijalnim davanjima slijedi model Zakonika o sustavima doprinosa („*Código dos Regimes Contributivos do Sistema Previdencial de Segurança Social*”) koji trenutačno obuhvaća samo jedan od tri navedena podsustava socijalne sigurnosti.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

C.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
3.1.	Re-C03-i01	T	Isporuka električnih vozila		Broj	0	2500	PRVO TROMJ ESEČJE	2026.	Dostava pružateljima socijalne i kućne podrške Instituições Particulares de Solidariedade Social (IPSS) ili sličnim prihvatljivim subjektima za socijalne usluge novih električnih vozila prilagođenih za pomoć kući i/ili prijevoz osoba smanjene pokretljivosti.
3.2.	Re-C03-i01	T	Osnivanje timova za socijalnu intervenciju (Radar Social)		Broj	0	278	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2024.	Osnivanje 278 timova za socijalnu intervenciju u općinama kontinentalnog Portugala.
3.3.	Re-C03-i01	M	Dodjela ugovora o potpori tijelima za promicanje stvaranja i širenja mreže socijalnih ustanova/socijalnih odgovora.	Dodjela ugovora o potpori promotivnim tijelima za mrežu socijalnih ustanova/odgovora				DRUG O TROMJ ESEČJE	2022.	Dodjela ugovora o potpori tijelima za promicanje koja su se prijavila za natječaj za stvaranje i širenje mreže socijalnih ustanova/socijalnih odgovora (koja obuhvaća djecu, starije osobe, osobe s invaliditetom i druge) i za koja je utvrđeno da su u skladu s utvrđenom Uredbom, u okviru dostupne omotnice. In case of new construction of buildings, the tender procedure shall ensure that the new buildings have a primary energy demand at least 20% below the requirements of nearly zero energy buildings
3.4.	Re-C03-i01	T	Stvaranje novih mjesta i obnova postojećih mjesta u socijalnim ustanovama		Broj	0	39405	PRVO TROMJ ESEČJE	2026.	Stvaranje najmanje 15000 novih mjesta i obnova preostalih mjesta za djecu, starije osobe, osobe s invaliditetom i druge ranjive osobe u jasicama, domovima za starije i nemoćne osobe (ERPI), centrima za dnevnu skrb, uslugama domicilijarne podrške (DAS), centrima za aktivnosti i osnaživanje za uključivanje (CACI), rezidencijama za autonomiju i uključivanje te inovativnim tipologijama. U slučaju izgradnje novih zgrada, potražnja za primarnom energijom za nove zgrade mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva zgrada gotovo nulte energije.
3.5.	Re-C03-i01	T	Korisnici usluga kućne podrške i osoblje koje prima pristup tabletima i ostaloj informatičkoj i komunikacijskoj opremi, opremi za		Broj	0	63825	PRVO TROMJ ESEČJE	2026.	Broj korisnika ili osoblja službi za kućnu podršku koji dobivaju pristup barem tabletu i drugoj informatičkoj i komunikacijskoj opremi ili opremi za tehničku pomoć ili osposobljavanje.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			tehničku pomoć ili osposobljavanju.							
3.6.	Re-C03-i02	T	Stambeni objekti s poboljšanom pristupačnošću za osobe smanjene pokretljivosti		Broj	0	190	DRUG O TROMJ ESEČJE	2024.	Broj stambenih objekata (prosječno 40 m²) koji imaju koristi od intervencija za poboljšanje uvjeta pristupačnosti za osobe sa smanjenom pokretljivošću.
3.7	Re-C03-i02	T	Stambeni objekti s poboljšanom pristupačnošću za osobe smanjene pokretljivosti		Broj	190	1000	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2025.	Broj stambenih objekata (prosječno 40 m²) koji imaju koristi od intervencija za poboljšanje uvjeta pristupačnosti za osobe sa smanjenom pokretljivošću.
3.8.	Re-C03-i02	T	Javni prostor s poboljšanom pristupačnošću za osobe sa smanjenom pokretljivošću		Broj	0	200000	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2025.	Područje javnog prostora (kvadovi, pločnici itd.) u kvadratnim metrima na koje utječu intervencije (uglavnom izravnavanje pješaka, prolazak kroz kolosijeke, reguliranje prometa, premještanje infrastrukture i ulične opreme, poboljšanje pristupa zgradama) kako bi se poboljšali uvjeti pristupačnosti za osobe sa smanjenom pokretljivošću.
3.9.	Re-C03-i02	T	Javne usluge s poboljšanom pristupačnošću za osobe s ograničenom pokretljivošću		Broj	0	1500	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2025.	Broj javnih uslužnih objekata koji imaju koristi od intervencija (uglavnom rampe i vrata za pristup zgradama, šalterima i sanitarnim čvorovima za osobe s invaliditetom) kako bi se poboljšali uvjeti pristupačnosti za osobe sa smanjenom pokretljivošću.
3.10.	Re-C03-i03-RAM	T	Nova i rehabilitirana mjesta u stambenim i nestambenim domovima za skrb		Broj	0	910	TREĆE TROMJ ESEČJE	2025.	Broj novih i obnovljenih mjesta dostupnih u stambenim i nestambenim domovima za skrb (uključujući dnevne centre i noćne centre) u Autonomnoj regiji Madeiri. Nove zgrade moraju imati potražnju za primarnom energijom za najmanje 20 % manje od zahtjeva zgrada gotovo nulte energije i sanirati zgrade s poboljšanim energetske svojstvima.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
3.11.	Re-C03-i03-RAM	T	Planovi za integraciju beskućnika.		Broj	0	20	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2022.	Broj potpisanih planova života za integraciju beskućnika.
3.27.	Re-C03-i03-RAM	T	Broj mjesta u domovima za starije i nemoćne koji pružaju potporu beskućnicima		Broj	0	90	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2025.	Broj mjesta u domovima za starije i nemoćne u kojima se pruža potpora beskućnicima. U slučaju novih zgrada, potražnja za primarnom energijom za nove zgrade mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije.
3.12.	Re-C03-i04-RAA	T	Osposobljavanje pojedinaca iz obitelji obuhvaćenih dohotkom od socijalne uključenosti		Broj	0	4000	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2025.	Broj pojedinaca iz obitelji obuhvaćenih dohotkom od socijalne uključenosti koji su prošli 650 osposobljavanja kako bi im se omogućio ulazak na tržište rada.
3.13.	Re-C03-i04-RAA	T	Nova mjesta za osobe s invaliditetom u centrima za skrb koji pružaju potporu osobama s invaliditetom		Broj	0	207	DRUG O TROMJ ESEČJE	2026.	Broj novih mjesta za osobe s invaliditetom u centrima za skrb koji pružaju potporu osobama s invaliditetom. To uključuje izgradnju četiriju zgrada i prilagodbu drugih dviju zgrada. U slučaju novih zgrada, potražnja za primarnom energijom za nove zgrade mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije.
3.14.	Re-C03-i04-RAA	T	Vozila kupljena za društvo Instituição Particulares de Solidariedade Social		Broj	0	100	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2025.	Broj novih električnih vozila isporučenih voznom parku Instituição Particulares de Solidariedade Social (IPSS).
3.15	Re-C03-i04-RAA	T	Projekt starenja na snazi		Broj	0	425	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2025.	Broj starijih osoba ili osoba s invaliditetom obuhvaćenih projektom Aging in place u Autonomnoj regiji Azorima.
3.16.	Re-C03-i04-RAA	T	Mjere za borbu protiv ranog napuštanja školovanja djece i mladih.		Broj	0	11561	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2025.	Djeca i mladi obuhvaćeni mjerama za borbu protiv napuštanja školovanja i promicanje sudjelovanja u visokom obrazovanju: i. subvencije kućanstvima s niskim prihodima kao poticaj za promicanje prisutnosti rasadnika; i. uspostavu potpornih točaka za studije; III. plaćanje naknada za visoko obrazovanje studentima za obitelji s niskim prihodima; stvaranje novih mjesta za djecu u jaslicama i centrima za dnevnu skrb.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
3.17.	Re-C03-i05	M	Objava natječaja za „Izgradnju digitalne infrastrukture za pristupačnost od 360°“	Objava obavijesti o nadmetanju za stjecanje digitalne infrastrukture za pristupačnost od 360° u Službenom listu – Diario da Republica				ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2021.	Objava poziva na podnošenje ponuda za izgradnju digitalne infrastrukture koji obuhvaća i. georeferencirane informacije o javnim i privatnim zgradama, ii. globalne sustave informiranja i određivanja položaja (GPS), iii. georeferenciranje parkirnih mjesta.
3.18.	Re-C03-i05	M	Digitalna informacijska platforma za osobe s invaliditetom	Početak rada platforme				ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2024.	Početak rada digitalne informacijske platforme koja objedinjuje i pojednostavnjuje informacije o relevantnom zakonodavstvu i resursima za potporu osobama s invaliditetom.
3.19.	Re-C03-i05	M	Pozivni centar za portugalski znakovni jezik	Početak rada pozivnog centra za portugalski znakovni jezik				ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2025.	Početak rada pozivnog centra koji gluhim građanima pruža zajamčeno usmeno prevođenje u stvarnom vremenu na portugalsko znakovni jezik (LGP) dostupno svim javnim upravama.
3.20.	Re-C03-r08	M	Donošenje nacionalne strategije za suzbijanje siromaštva	Donošenje nacionalne strategije za suzbijanje siromaštva				TREĆE TROMJ ESEČJE	2021.	Nacionalna strategija za suzbijanje siromaštva (ENCP) pruža okvir za tematske intervencije za određene skupine, od djetinjstva do starosti, uključujući najranjivije skupine. U njemu se utvrđuju uvjeti za razvoj i provedbu integriranih politika usmjerenih na posebnosti socijalne isključenosti i siromaštva na lokalnoj razini. Osim toga, njime se nalaže i uspostava jedinstvenog okvira za praćenje pokazatelja povezanih sa siromaštvom.
3.21.	Re-C03-r06	M	Donošenje Nacionalne strategije za uključivanje osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. 2025.	Donošenje Nacionalne strategije za uključivanje osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. 2025.				ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2021.	Nacionalna strategija za uključivanje osoba s invaliditetom stvara uvjete za: • novi sustav procjene invaliditeta i izdavanja potvrda o invaliditetu; • novi sustav prikupljanja podataka i postupanja s njima te organizacije informacija o invaliditetu kako bi se poduprlo donošenje odluka; • kvalifikacija intervencija u javnim prostorima; • uključivanje osoba s invaliditetom u odluke, mjere, programe i projekte; • proširenje modela potpore samostalnom životu, kojim se pruža osobna pomoć osobama s invaliditetom; • prilagodba sustava osposobljavanja, zapošljavanja i

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										kvalifikacija za osobe s invaliditetom.
3.22.	Re-C03-r05	M	Stupanje na snagu pojednostavnjenog režima ugradnje socijalne opreme	Stupanje na snagu pojednostavnjenog režima ugradnje socijalne opreme				ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2021.	Stupanje na snagu pojednostavnjenog režima ugradnje socijalne opreme sa sljedećim značajkama: Utvrđivanje zahtjeva za izdavanje dozvola i reguliranje boravišne strukture za starije osobe koje nezakonito posluju; Uvođenje kriterija kvalitete u usluge i socijalne ustanove za skrb; Stvaranje okvira za uvođenje novih vrsta socijalnih odgovora kao što su suradničko stanovanje i novi modeli potpore u kućanstvu kako bi se zadovoljile različite potrebe starijih osoba.
3.23.	Re-C03-r07	M	Odobrenje akcijskih planova za zajednice u nepovoljnom položaju u metropolskim područjima Lisabona i Porta	Odobrenje akcijskih planova za zajednice u nepovoljnom položaju u metropolskim područjima Lisabona i Porta za dotična područja.				ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2021.	Odobranje akcijskih planova za zajednice u nepovoljnom položaju u metropolskim područjima Lisabona i Porta. Akcijski planovi usmjereni su na dva glavna područja: i. intervencije u javnom prostoru i socijalnoj infrastrukturi kao što su jaslice i osnovne škole, zdravstvene ustanove i ustanove za kulturna događanja, radionice i/ili tečajeve osposobljavanja; intervencije nematerijalne prirode za promicanje socijalne kohezije, kao što su aktivno uključivanje zajednica u njihovo osmišljavanje i provedbu, promicanje poduzetništva malih lokalnih poduzeća, osmišljavanje projekata za borbu protiv neuspjeha u školi i napuštanja školovanja, pružanje strukovnog osposobljavanja i promicanje sporta. Uspostavlja se model upravljanja koji se temelji na načelima višerazinskog upravljanja i uključuje različite aktere, od središnje vlasti do lokalnih područja/susjeda. Istodobno postoje lokalne tehničke jedinice kao operativni predvodnici tog modela za promicanje vlasništva i blizine u upravljanju ugovorima i njihovoj provedbi.
3.24.	Re-C03-i06	M	Potpisivanje sporazuma između općina Lisabon/Porto i lokalnih tehničkih jedinica kojima se utvrđuje područje primjene mjera koje treba poduprijeti.	Potpisivanje sporazuma o planovima za 12 područja intervencije				PRVO TROMJ ESEČJE	2022.	Potpisivanje sporazuma između metropolskih područja Porto i Lisabon i lokalnih tehničkih jedinica zaduženih za svako od 12 područja intervencije (tj. četvrti) kojima se utvrđuje područje primjene mjera koje treba poduprijeti, vremenski okvir njihove provedbe, dodijeljena proračunska potpora u iznosu od 225 milijuna EUR i odabrani pokazatelji uspješnosti. Mjere koje se podupiru pripadaju sljedećim kategorijama: • Promicanje zdravlja i kvalitete života zajednica

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										- Fizička nadogradnja javnog prostora ili jačanje socijalne, zdravstvene, stambene ili sportske infrastrukture - Gospodarska obnova socijalno ugroženih područja - Poduzetništvo malih, lokalnih poduzeća - Pristup zdravlju, razvoj zdravlja zajednice i borba protiv ovisnosti - Programi aktivnog i zdravog starenja - Projekti za borbu protiv neuspjeha u školi i napuštanja školovanja - Kvalifikacije odraslih osoba i certificiranje vještina - Dijagnoza potreba stanovništva i razvoj pismenosti odraslih, učenje portugalskog jezika i programi digitalne uključenosti - Strukovno osposobljavanje i politike - Pristup kulturi i kreativnosti - Sudjelovanje Zajednice u upravljanju programom - Oснаživanje lokalnih aktera u partnerskim mrežama - Rješenja za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti - Promicanje sporta - Građanstvo, pristup pravima i građansko sudjelovanje Opis poslova za predstojeće pozive na podnošenje projekata uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
3,25	Re-C03-i06	M	Objavljivanje izvješća o praćenju metropolskih područja Porto i Lisabon u vezi s mjerama poduzetima u svakom od 12 područja intervencije.	Objava izvješća o praćenju u metropolskim područjima Porta i Lisabona				DRUGO TROMJESEČJE	2024.	Objavljivanje izvješća o praćenju u metropolskim područjima Porta i Lisabona u kojem se opisuje napredak postignut u provedbi mjera koje se financiraju iz programa u svakom području intervencije, uključujući izvršenje proračuna i uspješnost u odnosu na odabrane pokazatelje za svaku mjeru.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
3.26.	Re-C03-i06	T	Potpuna provedba najmanje 90 % mjera		%	0	90	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2025.	Potpuna provedba najmanje 90 % mjera dogovorenih u sporazumima potpisanim za 12 područja intervencije, za proračun izvršen u iznosu od najmanje 225 000 000 EUR.
3.28.	Re-03-i07-RAA	T	Proširena ili obnovljena mjesta u domovima za starije i nemoćne		Broj	0	91	PRVO TROMJ ESEČJE	2026.	Broj mjesta u domovima za starije osobe (ERPI) proširenih ili obnovljenih u Autonomnoj regiji Azorima. U slučaju izgradnje novih zgrada, potražnja za primarnom energijom za nove zgrade mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva zgrada gotovo nulte energije.
3.29.	Re-C03-r38	M	Izvješće radne skupine za jedinstvenu socijalnu pomoć	Objava izvješća Radne skupine za jedinstvenu socijalnu pomoć				PRVO TROMJ ESEČJE	2025.	Objava izvješća radne skupine za jedinstvenu socijalnu pomoć, koje sadržava glavne elemente njezine izrade i formalne provedbe. Izvješće uključuje procjenu njegova učinka na pokrivenost, razinu primjerenosti i učinkovitosti, među ostalim na aspekte kao što su sprečavanje preklapanja, uklanjanje nedostataka u socijalnoj zaštiti i poboljšanje razine korištenja.
3:30	Re-C03-r38	M	Stupanje na snagu jedinstvene socijalne naknade (u okviru sustava socijalne zaštite državljanstva) i Zakonika o socijalnim naknadama	Odredba zakonodavstva o stupanju na snagu zakonodavstva				DRUG O TROMJ ESEČJE	2026.	Stupanje na snagu zakonodavstva kojim se uspostavlja jedinstvena socijalna naknada (u okviru sustava socijalne zaštite građanstva) nakon objave izvješća radne skupine za jedinstvenu socijalnu pomoć i savjetovanja s relevantnim dionicima. Stupanje na snagu zakonodavstva kojim se uspostavlja Zakonik o socijalnim davanjima kojim se pojednostavnjuje, usklađuje i konsolidira zakonodavstvo kojim se uređuju socijalne naknade.

D. SASTAVNICA 4: Kultura

Komponenta se bavi i izazovima povezanima s posljedicama pandemije bolesti COVID-19 i naslijeđenim problemima koji proizlaze iz kroničnog nedostatka resursa za održavanje, obnovu i modernizaciju kulturnih instalacija i opreme.

Glavni su ciljevi komponente Kultura obnova zgrada i nacionalnih spomenika; zaštitu obrtničkih tehnika i zanimanja; modernizacija tehnološke infrastrukture i kulturnih instalacija; digitalizacija umjetničkih djela i kulturne baštine; internacionalizacija, modernizacija i digitalna tranzicija knjižara i izdavanja knjiga.

Komponenta doprinosi odgovoru na preporuke po državama članicama kako bi se poduzele sve potrebne mjere za djelotvoran odgovor na pandemiju, održavanje gospodarstva i potporu njezinu oporavku (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2020.); i podupirati upotrebu digitalnih tehnologija za poticanje konkurentnosti poduzeća (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.).

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

D.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Ulaganje RE-C04-i01: Kulturne mreže i digitalna tranzicija

Cilj je mjere nadogradnja tehnološke infrastrukture javnih kulturnih instalacija kako bi se potaknula njihova digitalna tranzicija. Konkretno, to uključuje buduće očuvanje umjetničkih djela i kulturne baštine; poboljšanje kulturnog iskustva; povećanje potražnje za kulturnim aktivnostima i dopiranje do nove publike, posebno novih generacija. Cilj je mjere ojačati otpornost sektora i promicati nove poslovne modele kao što su pretplata i internetski prijenos te potpora kulturnim područjima sa snažnom tehnološkom komponentom kao što je proizvodnja 3D filmova.

To ulaganje sastoji se od sljedećih intervencija:

- modernizacija tehnološke infrastrukture kulturnih objekata
 - o kupnja informatičke opreme, stvaranje internetskih mobilnih knjižnica, informacijskih sustava i integriranih kataloga za 239 javnih knjižnica;
 - o postavljanje pokrivenosti *bežičnim* internetom u 50 muzeja, palača i spomenika;
 - o kupnja digitalne opreme i opreme za videoprojekciju za 155 kazališta cineas i javnih centara suvremene umjetnosti;
 - o tehnološka modernizacija i održavanje javnih laboratorija;
 - o tehnološka modernizacija Nacionalnog arhiva slika kretanja (ANIM);
 - o postavljanje nacionalnog arhiva zvuka.
- digitalizacija i virtualizacija zbirki Glavne uprave za knjige, arhive i knjižnice (DGLAB), portugalske nacionalne knjižnice, javne knjižnice Évora, kinematografije, zbirki pod upravom Glavne uprave za kulturnu baštinu (DGPC) i regionalnih uprava za kulturu i digitalizaciju audiovizualnih materijala iz povijesnih arhiva te zemlje:
 - o digitalizacija i virtualizacija zbirki javnih knjižnica (20000000 slika);
 - o digitalizacija i virtualizacija zbirki nacionalnih arhiva (19 5 00 000 dokumenata);
 - o digitalizacija 59500 zbirki javnih muzeja;
 - o virtualni posjeti muzejima;
 - o digitalizacija 1000 filmova (Cinematheque); žalitelj

- digitalizacija i stavljanje na raspolaganje javnosti 45000 sati audiovizualnog materijala iz arhiva pružatelja usluga povijesnih medija i televizijskog emitiranja u zemlji.
- Internacionalizacija, modernizacija i digitalna tranzicija knjiga i autora:
 - potpora prevođenju i objavljivanju knjiga na strane jezike.
 - potpora za prevođenje i izdavanje književnih djela, uključujući audioknjige i e-knjige;
 - potpora modernizaciji i digitalnoj tranziciji knjižara za kupnju opreme i tehnologije.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Ulaganje RE-C04-i02: Kulturne baštine

Cilj je ove mjere obnova kulturnih objekata klasificiranih kao kulturna baština. Jedan je od glavnih ciljeva prilagoditi ta postrojenja novim standardima zaštite okoliša.

To ulaganje sastoji se od sljedećih intervencija:

- stvaranje repozitorija informacija i dokumentacije o domaćoj obrtničkoj proizvodnji, identifikaciji i mapiranju sirovina;
- postavljanje laboratorija i putova inicijative „*Saber Fazer*” (zaštita obrtničkih tehnika i zanimanja), uključujući stavljanje proizvoda na tržište;
- stvaranje aktivnosti (pedagoloških i informativnih aktivnosti o tradicionalnim tehnikama);
- završetak radova u muzejima, spomenicima, državnim palačama i nacionalnim kazalištama, uključujući obnovu i/ili prekvalifikaciju;
- izgradnja zgrade Nacionalnog arhiva zvuka.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

D.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa / ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
4.1.	Re-C04-i01	M	Tehnološke specifikacije za mrežu kulturnih objekata	Izvešće o tehnološkim specifikacijama mreže kulturnih objekata				DRUGO TROMJESE	2022.	Detaljna definicija tehnoloških specifikacija za mrežu kulturnih objekata
4.2.	Re-C04-i01	T	Financijska potpora digitalnoj tranziciji knjižara		Broj	0	200	ČETVORTO TROMJESE	2025.	Broj knjižara koje su primile financijsku potporu za digitalnu tranziciju knjižara (npr. skener za knjige, bežične i VPN mreže, internetske stranice za knjižaru, integrirani računovodstveni sustav itd.)
4.3.	Re-C04-i01	M	Digitalizacija i virtualizacija javnih zbirki	Digitalizacija i virtualizacija javnih zbirki				ČETVORTO TROMJESE	2025.	Digitalizacija i virtualizacija zbirki: glavna uprava za knjige, arhive i knjižnice; portugalska nacionalna knjižnica, javna knjižnica Évora, Cinemateca i muzeji (pod upravom DGPC-a i regionalnih uprava za kulturu) Javne knjižnice (20000000 slika) Nacionalni arhiv (19500000 dokumenata) Javni muzeji (59500 evidencija) Virtualni posjeti muzejima (65 muzeja) Kinematej (1000 filmova) Arhivi pružatelja usluga povijesnog medija i televizijskog emitiranja (digitalizirani i dostupni javnosti, 45000 sati sadržaja videokaseta)

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa / ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
4.4.	Re-C04-i01	M	Isporuka modernizirane tehnološke infrastrukture za mrežu kulturnih objekata	Isporuka modernizirane tehnološke infrastrukture za kulturne objekte				PRV O TRO MJE SEČJ E	2026.	Isporuka računalne opreme i integriranih informacijskih i kataloških sustava za 239 javnih knjižnica; pokrivenost bežičnim internetom 50 muzeja, palača i spomenika; kupnja opreme za projekciju videozapisa i kina za 155 kana i javnih centara za suvremenu umjetnost.
4.5	Re-C04-i01	T	Financijska potpora za prevođenje i izdavanje književnih djela		Broj	0	5200	ČET VRT O TRO MJE SEČJ E	2025.	Broj književnih djela za koja je pružena financijska potpora za prevođenje i objavljivanje književnih djela i izdanja audioknjiga i e-knjiga.
4.9.	Re-C04-i01	M	Tehnološka modernizacija ANIM-a – nacionalni arhiv slika kretanja	Isporuka opreme				TRE ČE TRO MJE SEČJ E	2023.	Isporuka opreme za tehnološku modernizaciju Nacionalnog arhiva slika u pokretu.
4.10.	Re-C04-i01	T	Isporuka opreme za postavljanje nacionalnog arhiva zvuka i za tehnološku modernizaciju javnih laboratorija		Broj	0	5	PRV O TRO MJE SEČJ E	2026.	Broj zgrada i laboratorija za koje je isporučena oprema (Nacionalni arhiv zvuka i javnih laboratorija: Laboratorij José Figueiredo, CNANS, LARQ i Forte de Sacavém).

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa / ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
4.6.	Re-C04-i02	M	Uspostava mreže „Saber Fazer“	Stvaranje repozitorija informacija i dokumentacije o domaćoj obrtničkoj proizvodnji, identifikaciji i mapiranju sirovina				ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2022.	Uspostava mreže „Saber Fazer“: stvaranje repozitorija informacija i dokumentacije o domaćoj obrtničkoj proizvodnji; te utvrđivanje i mapiranje sirovina koje se upotrebljavaju u obrtničkoj proizvodnji.
4.7.	Re-C04-i02	T	Potpisani ugovori za obnovu i očuvanje zgrada kulturne baštine i nacionalnih kazališta		Broj	0	49	TRE ĆE TRO MJE SEČJE	2023.	Broj kulturnih lokaliteta za koje su potpisani ugovori za rehabilitaciju i očuvanje muzeja, spomenika, državnih palača i nacionalnih kazališta.
4.8.	Re-C04-i02	T	Dovršeni radovi na obnovi i očuvanju zgrada kulturne baštine i nacionalnih kazališta		Broj	0	75	PRV O TRO MJE SEČJE	2026.	Broj kulturnih lokaliteta za koje su dovršeni radovi na rehabilitaciji i očuvanju muzeja, spomenika, državnih palača i nacionalnih kazališta.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa / ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
4.11.	Re-C04-i02	M	Postavljanje laboratorija i putova inicijative „Saber Fazer” te stvaranje pedagoških i informativnih aktivnosti o tradicionalnim tehnikama.	Postavljanje laboratorija i putova te stvaranje informativnih aktivnosti				ČET VRT O TRO MJE SEČJ E	2025.	Moraju se postaviti laboratoriji i putovi inicijative „Saber Fazer”. Uspostavljaju se pedagoške i informativne aktivnosti o tradicionalnim tehnikama
4.12.	Re-C04-i02	M	Završetak izgradnje Nacionalnog arhiva zvuka	Završetak građevinskih radova				PRV O TRO MJE SEČJ E	2026.	Završetak izgradnje zgrade za Nacionalni arhiv Sounda. Zgrada mora imati upotrebljivu površinu od najmanje 1 100 m ² i biti opremljena, među ostalim, za čuvanje zvučnih dokumenata. Potražnja za primarnom energijom zgrade ne mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva zgrada gotovo nulte energije.

E. SASTAVNICA 5.: Ulaganja i inovacije

Tom komponentom portugalskog plana za oporavak i otpornost rješavaju se izazovi povezani s relativno skromnom razinom istraživanja i inovacija, posebno poticanjem veza između poduzeća i znanosti, s posebnim naglaskom na inovacijama u zelenoj tranziciji, i izazovi povezani s kroničnom nedovoljnom kapitalizacijom portugalskog poslovnog sektora koja se dodatno pogoršala zbog pandemije bolesti COVID-19.

Cilj je komponente povećati konkurentnost i otpornost portugalskog gospodarstva mjerama osmišljenima za jačanje istraživanja poticanjem prijenosa rezultata u poslovni sektor, čime se promiču inovacije i ulaganja. Cilj je komponente koja se odnosi na istraživanje i inovacije poboljšati suradnju akademske zajednice i poduzeća, ojačati znanstveni i tehnološki potencijal Portugala te poduprijeti provedbu ambicioznih i sveobuhvatnih istraživačkih i inovacijskih programa kojima se rješavaju glavni socioekonomski i okolišni izazovi. Očekuje se da će se to postići povećanim i djelotvornijim ulaganjima u istraživanje, razvoj i inovacije, ciljanom potporom kako bi se rezultati istraživanja bolje pretočili u ulaganja, diversifikaciju i specijalizaciju proizvodne strukture, iskorištavanjem stvarnog potencijala za konkurentnost postojećih industrijskih sektora i područja u nastajanju te doprinosom dvostrukoj tranziciji. Konkretno, cilj je te komponente povećati izvoz robe i usluga s visokom dodanom vrijednošću, povećati ulaganja u istraživanje i razvoj (i novim radnim mjestima za visokokvalificirane radnike i povećanjem rashoda poduzeća za istraživanje i razvoj) te doprinijeti smanjenju emisija CO₂.

U skladu s potrebom za podupiranjem solventnosti proizvodnog sustava i rješavanjem tržišnih nedostataka u pristupu financiranju, ta komponenta uključuje reformu i ulaganja kojima se doprinosi poboljšanju portugalskog tržišta korporativnog financiranja osnivanjem i povećanjem kapitala Nacionalne razvojne banke, *Banco Português de Fomento* i razvojem novih financijskih instrumenata. Komponentom se uvode i reforme tržišta kapitala kako bi se dugoročno ojačala tržišta kapitala u Portugalu revizijom postojećeg pravnog okvira i donošenjem novih zakona, s posebnim naglaskom na društvima za ulaganja u vrijednosne papire radi razvoja gospodarstva (SIMFE), subjektima za zajednička ulaganja i reviziji kodeksa o vrijednosnim papirima.

Komponentom se podupire odgovor na preporuku za pojedinu zemlju o ulaganjima u klimatsku tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.), preporuku za pojedinu zemlju o usmjeravanju ekonomske politike povezane s ulaganjima u inovacije (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2019.) i preporuku za pojedinu zemlju br. 3 za 2020. (ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju). Komponentom se pridonosi provedbi preporuke za pojedinu zemlju o provedbi privremenih mjera usmjerenih na osiguravanje pristupa likvidnosti za poduzeća, posebno mala i srednja poduzeća, te promicanje privatnih ulaganja radi poticanja gospodarskog oporavka (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.).

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

E.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma RE-r09: Promicanje istraživanja, inovacija i razvoja te inovativno ulaganje u poduzeća

Cilj je reforme potaknuti ulaganja u istraživanje i razvoj, posebno osiguravanjem povoljnih okvirnih uvjeta za povećanje učinkovitosti i djelotvornosti javnih i privatnih ulaganja u istraživanje i razvoj. Reforma je dio ažuriranja Strategije za tehnološke i poduzetničke inovacije za razdoblje 2018. – 2030. Cilj je tog ažuriranja olakšati financiranje i operacionalizaciju javno-privatnih partnerstava kao potporu ambicioznim istraživačkim i inovacijskim programima. Cilj je reforme pojednostavniti pristup instrumentima financiranja za aktivnosti istraživanja i razvoja te pridonijeti poboljšanju predvidljivosti i stabilnosti financiranja uspostavom višegodišnjeg programskog okvira za javna ulaganja u istraživanje i razvoj, uz potporu neovisnog sustava praćenja ulaganja u istraživanje i razvoj. Ulaganja koja treba provesti u vezi s tom reformom su RE-C05-i01.01 i RE-C05-i01.02.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Reforma RE-r11: Proširenje i konsolidacija mreže institucija sučelja.

Cilj je reforme poboljšati veze između akademske zajednice i poduzeća kako bi se poboljšali protok znanja i prijenos tehnologije.

Reforma se sastoji od revizije i standardizacije zakonodavnog i regulatornog okvira sustava tehnoloških sučelja, posebno tehnoloških centara i centara INTERFACE osnovanih u okviru programa INTERFACE. Tehnološki centri i centri INTERFACE povezuju istraživačke organizacije (uključujući visoka učilišta) i poduzeća kako bi poduprli prijenos znanja i tehnologije. Reformom se utvrđuje postupak za osnivanje tih subjekata i njihov model upravljanja i financiranja.

Radna skupina za omogućavanje tehnološke infrastrukture koju je osnovala vlada zadužena je za pripremu zakonodavnog prijedloga.

Ulaganja koja treba provesti u vezi s tom reformom su RE-C05-i01.01 i RE-C05-i01.02.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Reforma RE-r12: Program istraživanja i inovacija za održivu poljoprivredu, hranu i poljoprivrednu industriju.

Cilj je reforme ojačati poljoprivredni sektor u Portugalu, osigurati sigurnost opskrbe hranom i ishrane, doprinijeti zdravlju i dobrobiti, poboljšati upravljanje ruralnim područjima, unaprijediti očuvanje biološke raznolikosti, suzbiti učinke klimatskih promjena, uz potrebne prilagodbe i doprinose za ublažavanje njihovih učinaka i poticanje drugih gospodarskih djelatnosti, kao što su, među ostalim, poljoprivredne usluge, pa čak i ugostiteljstvo i turizam.

Reformom se podupire provedba inovacijskog programa za poljoprivredu 2030. Sastoji se od osiguravanja potrebnih sredstava za ažuriranje i pripremu postojeće infrastrukture te promicanja funkcionalnih saveza duž poljoprivredno-prehrambenog lanca, poduzeća i istraživanja kako bi se promicao razvoj i integracija istraživanja i inovacija usmjerenih na potrebe poljoprivrednog sektora s ciljem zelene i digitalne tranzicije.

Provedba reforme trebala je biti dovršena do 31. prosinca 2020.

Ulaganje RE-C05-i01.01: Mobilizacija programa/Saveza za poslovne inovacije.

Cilj je ulaganja mobilizirati i ojačati znanstvene i tehnološke kapacitete Portugala uvođenjem ambicioznih istraživačkih i inovacijskih programa koji se temelje na konzorcijima poslovnih i akademskih ustanova.

Ulaganje se prvenstveno sastoji od bespovratnih sredstava za provedbu mobilizacijskih programa/Saveza za poslovne inovacije s pomoću dvaju komplementarnih instrumenata: i. paktove o inovacijama kojima se promiče suradnja i koji vode razvoju inovacijskih projekata i ii. mobiliziranje projekata usmjerenih na istraživanje i razvoj te njihovu preobrazbu u novu robu i usluge putem ulaganja. Programi mobilizacije odabiru se putem otvorenih konkurentnih poziva na podnošenje strateških planova koje predlažu konzorciji između poduzeća i akademskih, znanstvenih i/ili tehnoloških ustanova. To se ulaganje temelji na strateškom okviru koji će se provesti u okviru RE-r09 i jača ulogu institucija sučelja i konsolidaciju te mreže.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući daljnju uporabu¹⁰; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹¹; III) djelatnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama¹² i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹³; i iv. aktivnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo one aktivnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C05-i01.02: Zeleni programi/Savezi za poslovne inovacije

Cilj je ulaganja provesti iste instrumente kao u RE-C05-i01.01, međutim, specijalizirane za ograničeni skup zelenih programa putem konzorcija između poduzeća i akademskih, znanstvenih i/ili tehnoloških institucija radi potpore inovacijama (s naglaskom na zelenoj tranziciji, polje 022 iz Priloga Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost).

-
- ¹⁰ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).
- ¹¹ Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.
- ¹² To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.
- ¹³ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući daljnju uporabu¹⁴; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁵; III) djelatnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama¹⁶ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹⁷; i iv. aktivnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo one aktivnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C05-i02: Misija sučelja – obnova mreže znanstvene i tehnološke potpore i smjernice za proizvodnju

Cilj je ulaganja ojačati i osnažiti nacionalni znanstveni i tehnološki sustav te poboljšati veze poslovne akademske zajednice kako bi se osigurao učinkovit prijenos tehnologije i prijenos rezultata istraživanja u inovacije. Ulaganje se sastoji od konsolidacije novog modela financiranja centara za sustav tehnoloških sučelja i suradničkih laboratorija CoLAB privatnih neprofitnih udruženja ili poduzeća čiji je cilj izravno ili neizravno otvaranje kvalificiranih radnih mjesta provedbom istraživačkih i inovacijskih programa koji se temelje na strukturi jedne trećine osnovnog financiranja, 1/3 konkurentnog financiranja i 1/3 tržišnog financiranja osiguravanjem 186 milijuna EUR osnovnih sredstava za *misiju sučelja*. Ulaganje obuhvaća 500 društava koja imaju koristi od ovog programa i usluga koje pružaju subjekti INTERFACE. Očekuje se da će se kombiniranim djelovanjem reforme RE-r11 i ulaganja RE-C05-i02 ostvariti prethodno navedeni ciljevi.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući

¹⁴ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

¹⁵ Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹⁶ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁷ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

daljnju uporabu¹⁸; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁹; III) djelatnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama²⁰ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu²¹; i iv. aktivnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo one aktivnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C05-i03: Program istraživanja i inovacija za održivu poljoprivredu, hranu i poljoprivrednu industriju [Inovacijski program za poljoprivredu 20 30].

Cilj je ulaganja potaknuti istraživanje i inovacije kako bi se postigla održivija poljoprivreda.

Ulaganje se sastoji od bespovratnih sredstava za javne i privatne subjekte za potporu inovacijskom programu za poljoprivredu 20|30. Program je strukturiran u 15 vodećih inicijativa kojima se podupiru projekti istraživanja, razvoja i inovacija te pet projekata za strukturiranje inovacija usmjerenih na digitalizaciju. Ti istraživački i inovacijski projekti odgovaraju potrebama utvrđenima u portugalskom strateškom planu za zajedničku poljoprivrednu politiku. Različite inicijative uključuju mjere za kružno biogospodarstvo i preciznu poljoprivredu. Pri odabiru projekata u obzir se uzimaju različiti proizvodni sustavi i sektori. Očekuje se potpora za 100 istraživačkih i inovacijskih projekata. Osim toga, ulaganje uključuje oporavak i nadogradnju znanstvenih objekata i opreme 24 eksperimentalna poljoprivredna gospodarstva i laboratorije (inovacijska središta).

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući daljnju uporabu²²; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih

¹⁸ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

¹⁹ Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

²⁰ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

²¹ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

²² Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

vrijednosti²³; III) djelatnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama²⁴ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu²⁵; i iv. aktivnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo one aktivnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C05-i04-RAA: Dokapitalizacija poslovnog sustava Azora

Cilj je mjere riješiti strukturni problem nedovoljne kapitalizacije poduzeća u Autonomnoj regiji Azorima.

To ulaganje sastoji se od osnivanja subjekta posebne namjene koji će naknadno uložiti 125 000 000 EUR u održiva azorska društva uglavnom u obliku vlasničkog kapitala. Ulaganje dopunjuje nacionalna ulaganja usmjerena na kapitalizaciju poduzeća regionalnom omotnicom i namjenskim instrumentima koji odgovaraju posebnostima poslovne strukture Autonomne regije.

Svi projekti provode se u potpunosti u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Osim toga, Portugal se obvezao da se u dokumentu o investicijskoj politici koji se odnosi na instrument od 125 000 000 EUR, koji donosi Banco Português de Fomento kao upravljačko tijelo subjekta posebne namjene, detaljno navode kriteriji odabira/prihvatljivosti za poduzeća koja primaju potporu, osiguravajući poštovanje klimatskih i okolišnih zahtjeva Mehanizma za oporavak i otpornost, uključujući usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) za imovinu/aktivnosti i/ili društva koja primaju potporu te u kojem se navode ciljevi ulaganja i ciljani povrati. Radi usklađenosti s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) za poduzeća koja primaju potporu, politikom ulaganja zahtijeva se:

- primjenu provjere održivosti,
- popis za isključenje koji se sastoji od sljedećih elemenata:
 - Djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu uporabu²⁶;
 - Aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti²⁷;

²³ Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

²⁴ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

²⁵ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

²⁶ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

- Djelatnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama²⁸ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu²⁹;
- Aktivnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može uzrokovati dugoročnu štetu okolišu, kao što je nuklearni otpad; žalitelj
- Istraživanje, razvoj i inovacije namijenjeni prethodno navedenoj imovini i aktivnostima.
- obvezne provjere usklađenosti sa zakonodavstvom putem *Banco Português de Fomento* i/ili njezinih odabranih financijskih posrednika za transakcije izuzete od provjere održivosti i
- korisnici potpore u obliku vlasničkog kapitala koji ostvaruju najmanje 50 % svojih prihoda od aktivnosti navedenih na popisu za isključenje kako bi donijeli i objavili planove za zelenu tranziciju.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C05-i05-RAA: Gospodarski oporavak azorske poljoprivrede

Cilj je ulaganja potaknuti poljoprivredu na Azorima, sa snažnim naglaskom na održivosti i promicanju lokalne proizvodnje. Poljoprivreda na Azorima ima veliku gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu važnost za regionalnu koheziju s obzirom na rascjepkanost regionalnog područja koje karakteriziraju otoci s posebnim obilježjima. Cilj je ulaganja i. pridonijeti otpornosti i održivom rastu regionalnog proizvodnog potencijala, ii. ublažiti gospodarske i socijalne posljedice krize na poljoprivredni i poljoprivredno-prehrambeni sektor na Azorima i iii. doprinijeti dvostrukoj klimatskoj i digitalnoj tranziciji u poljoprivrednom i poljoprivredno-prehrambenom sektoru na Azorima.

Ulaganje se sastoji od i. potpore projektima ulaganja u inovacije proizvoda i proizvodnih procesa za regionalna poljoprivredna poduzeća, ii. javnih ulaganja u inovacije i usporednu tranziciju (uključujući program za poboljšanje vještina poljoprivrednika za dvostruku tranziciju i održivu potrošnju, uključujući certificiranje) i iii. javnih ulaganja u restrukturiranje, uključujući ulaganja u inovacije proizvodnih procesa i zelenu tranziciju regionalne mreže za klanje i certificiranje kvalitete mlijeka.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

²⁷ Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

²⁸ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

²⁹ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Ulaganje RE-C05-i07-RAM: Instrumenti kapitalizacije za društva na Madeiri

Cilj je ove mjere poduprijeti ulaganja u Autonomnu regiju Madeiru s ciljem rješavanja strukturnih problema s likvidnošću lokalnih poduzeća i jačanja konkurentnosti regionalnog gospodarstva.

To ulaganje sastoji se od jačanja financijske potpore dodijeljene putem kreditne linije (*Ulaganje RAM 2020*). Instrumentom se osiguravaju kreditna jamstva poduzećima uz jamstvo ukupnog iznosa od 15 900 000 EUR zajmova. Instrumentom se subvencioniraju i kamatni rashodi za kredite (za 100 % nerizične (Euribor) stope uvećane za najmanje 60 % raspona rizika do 3,4 %). Ulaganje se provodi na temelju protokola između *Banco Português de Fomento*, *Instituto de Desenvolvimento Empresarial* i financijskih posrednika koje oni odaberu.

Kako bi se osigurala usklađenost mjere s načelom nenanošenja bitne štete u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), pravnim sporazumom ili sporazumima između *Banco Português de Fomento*, *Instituto de Desenvolvimento Empresarial* i financijskih posrednika koje su oni odabrali te naknadnim provedbenim sporazumom (protokol) financijskog instrumenta:

- Isključenje sljedećeg popisa aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovinu povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca³⁰; ii. aktivnosti i imovina u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti³¹; iii. djelatnosti i imovinu povezane s odlagalištima otpada, spalionicama³² i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu³³; žalitelj
- Zahtijevati usklađenost s relevantnim zakonodavstvom Unije i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu primatelja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C05-i08: Više digitalnih znanosti

Cilj je ove mjere ubrzati proces digitalne transformacije i digitalizacije znanosti i usluga kojima se podupire nacionalni sustav znanosti i tehnologije.

U tu svrhu ulaganjem se:

³⁰ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

³¹ Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

³² To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

³³ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

- Dovršiti kampus „Znanost XXI” i „Znanstveni odjel” (fizički i internetski), gdje se na jednom mjestu trebaju staviti na raspolaganje usluge i mehanizmi financiranja za istraživače, subjekte za istraživanje i razvoj te ustanove visokog obrazovanja;
- Osnovati Nacionalni napredni računalni centar (CNCA), kojim će se obuhvatiti portugalski nacionalni doprinos novom superračunalu „Deucalion” i dovršiti podatkovni centar/potporna infrastruktura za rad dvaju superračunala „Deucalion” i „Mare Nostrum 5”;
- Podupiranje pokretanja projektnog programa istraživanja i razvoja usmjerenog na razvoj i provedbu naprednih sustava kibersigurnosti, umjetne inteligencije i podatkovne znanosti u javnoj upravi, kao i programa za znanstveno osnaživanje;
- Povećati broj tečajeva koji se nude putem Nacionalne platforme za masovne internetske tečajeve (NAU);
- Provedba Nacionalnog programa za otvorenu znanost i istraživačke podatke (PNCADAI).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Ulaganje RE-C05-i09 – Proširenje: Mobilizacija programa/Saveza za poslovne inovacije

Cilj je ovog ulaganja povećati ulaganja RE-C05-i01.01, u okviru komponente 5. Proširenim dijelom mjere povećava se broj proizvoda, procesa ili usluga dovršenih iz programa za mobilizaciju/Saveza za poslovne inovacije.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C05-i10 – Proširenje: Zeleni programi/Savezi za poslovne inovacije

Cilj je ovog ulaganja povećati ulaganja RE-C05-i01.02 u okviru komponente 5. Proširenim dijelom mjere povećava se broj proizvoda, procesa ili usluga iz dodatnih zelenih programa.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

E.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
5.1.	Re-C05-r09	M	Ažuriranje smjernica za strategiju za tehnološke i poslovne inovacije za Portugal 2030.	Objava ažuriranih smjernica za strategiju za tehnološke i poslovne inovacije za Portugal 2030.				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021.	Ažuriranje Odluke Vijeća ministara o odobrenju smjernica za strategiju tehnoloških i poslovnih inovacija za Portugal za razdoblje 2018. – 2030., uzimajući u obzir nedavno donesenu strategiju Portugala do 2030. i nove izazove gospodarskog oporavka.
5.2.	Re-C05-r11	T	Proširenje mreže priznatih laboratorija za suradnju		Broj	26	35	PRV O TRO MJES EČJE	2021.	Priznavanje i dodjela kvalifikacija za nove laboratorije za suradnju – proširenje mreže laboratorija za suradnju priznavanjem i dodjelom naziva novim subjektima, na temelju postupka prijave i evaluacije koji provodi neovisno povjerenstvo za evaluaciju stručnjaka priznatih međunarodnih zasluga koje je imenovao Upravni odbor FCT-a, I.P (Zaklada za znanost i tehnologiju)
5.3.	Re-C05-r11	M	Stupanje na snagu novog pravnog režima za tehnološke i inovacijske centre	Stupanje na snagu novog pravnog režima za tehnološke i inovacijske centre				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021.	Zakonodavstvom se revidira i standardizira zakonodavni i regulatorni okvir subjekata koji su dio znanstvenog i tehnološkog sustava te se definira njegov model financiranja i evaluacije.
5.4.	Re-C05-r12	M	Odobrenje inovacijskog programa za poljoprivredu	Odobrenje inovacijskog programa za poljoprivredu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2020.	Objava Odluke Vijeća ministara o potpori inovacijskom programu za poljoprivredu. Odluka Vijeća ministara objavljena 15.10.2020.
5.5.	Re-C05-i01.01	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u relevantnim strateškim područjima (programi inovacija).		Broj	0	6	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022.	Sklapanje šest ugovora (sporazumi o inovacijama ili pokretanje projekata) s konzorcijima, koji uključuju: Identifikaciju sastavnih subjekata konzorcija; Poslovni plan/ulaganje; Iznos financiranja; Ciljeve za koje je korisnik obavezan; Oblik praćenja. Ugovorima se podupire ukupno najmanje 60 proizvoda, procesa ili usluga. Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										usklađenost odabranih projekata s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
5.6.	Re-C05-i01.01	T	Završetak provedbe šest ugovora (paktovi o inovacijama ili pokretanje projekata)		Broj	0	6	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Dovršetak proizvoda, procesa ili usluga u relevantnim strateškim područjima, koji proizlaze iz provedbe šest ugovora (paktova o inovacijama ili mobiliziranja projekata) sklopljenih s konzorcijima.
5.7.	Re-C05-i01.02	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u strateškim područjima relevantnima za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.		Broj	0	4	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022.	Sklapanje četiriju ugovora (sporazumi o inovacijama ili pokretanje projekata) s konzorcijima, koji uključuju: Identifikaciju sastavnih subjekata konzorcija; Poslovni plan/ulaganje; iznos financiranja; Ciljeve za koje je korisnik obavezan; Oblik praćenja. Ugovorima se podupire ukupno najmanje 40 proizvoda, procesa ili usluga i odražavaju usklađenost s područjem intervencije 022 (Istraživački i inovacijski procesi, prijenos tehnologije i suradnja među poduzećima s naglaskom na niskougljično gospodarstvo te otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama). Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
5.8.	Re-C05-i01.02	T	Dovršeni proizvodi, procesi ili usluge (PPS) relevantni za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama		Broj	0	4	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Dovršetak proizvoda, procesa ili usluga koji proizlaze iz provedbe četiriju ugovora (sporazumi o inovacijama ili mobilizacija projekata) sklopljenih s konzorcijima, što odražava usklađenost s područjem intervencije 022 (Istraživački i inovacijski procesi, prijenos tehnologije i suradnja među poduzećima s naglaskom na niskougljično gospodarstvo te otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama).
5.9.	Re-C05-i02	T	Sklopljeni ugovori sa subjektima za sučelja, uključujući kolaborativne laboratorije- Colabs		Broj	0	20	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022.	Nakon poziva na podnošenje ponuda, odabir subjekata kojima će se pružiti potpora. Ovaj je poziv ograničen na predlagatelje koji su priznati kao subjekti „sučelja” ili kao laboratoriji za suradnju. Ugovori odražavaju usklađenost s područjima intervencije 021 (prijenos tehnologije i suradnja između poduzeća, istraživačkih centara i obrazovnog sektora) i/ili 022 (Istraživački i inovacijski procesi, prijenos tehnologije i suradnja među poduzećima, s naglaskom na niskougljično gospodarstvo te otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama). Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
5.10.	Re-C05-i02	T	Poduzeća koja imaju koristi od usluga koje pružaju subjekti sučelja, uključujući kolaborativne laboratorije – Colabs		Broj	0	500	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Izvešća o provedbi koja subjekti sučelja podnose svake godine omogućuju mjerenje kvantitativnog napretka u odnosu na posebne ciljeve poduzete prilikom dodjele osnovnih sredstava, posebno broj poduzeća koja imaju koristi od pruženih usluga.
5.11.	Re-C05-i03	M	Natječajni postupak za istraživačke i inovacijske projekte	Objava obavijesti o otvaranju natječajnog postupka za istraživačke i inovacijske projekte				TREĆE TRO MJES EČJE	2021.	Pokretanje natječaja za istraživačke i inovacijske programe/projekte koji će se financirati u okviru inicijativa inovacijskog programa za poljoprivredu 2030.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Kriterijima odabira osigurava se da su projekti usmjereni na: — na niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama smanjenjem emisija, povećanjem sekvenciranja ugljika ili jačanjem otpornosti i prilagodbe klimatskim promjenama u skladu sa zahtjevima područja intervencije 022 kako je navedeno u Prilogu VI. - Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost — ili za projekte istraživanja i razvoja u području digitalizacije, kao što su jedinstveni portal za poljoprivredu, prelazak na digitalno gospodarstvo te projekti istraživanja i inovacija povezani s lancima vrijednosti, u kojima se odražavaju zahtjevi područja intervencije 009.
5.12.	Re-C05-i03	T	Završetak inovacijskih i istraživačkih projekata usmjerenih na zelene aspekte inovacijskog programa za poljoprivredu 2030.		Broj	0	100	TREĆE TRO MJES EČJE	2025.	Financirano je i dovršeno ukupno 100 projekata istraživanja i inovacija. Potpora istraživačkim i inovacijskim projektima i programima kojima se doprinosi najmanje jednoj od 15 inicijativa inovacijskog programa i koji su usmjereni na niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.
5.13.	Re-C05-i03	T	Završetak pet strukturiranih projekata usmjerenih na digitalne aspekte inovacijskog programa za poljoprivredu 2030.		Broj	0	5	TREĆE TRO MJES EČJE	2025.	Financirano je i dovršeno ukupno pet projekata strukturiranja inovacija. Potpora inovacijskim projektima kojima se doprinosi najmanje jednoj od 15 inicijativa inovacijskog programa i koji su usmjereni na digitalizaciju.
5.14.	Re-C05-i03	T	Obnova/nadogradnja inovacijskih centara u poljoprivredi		Broj	0	24	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Stvaranje nacionalne inovacijske mreže za poljoprivredu, hranu i ruralni razvoj nadogradnjom 24 inovacijska centra. To ulaganje uglavnom obuhvaća obnovu infrastrukture i kupnju laboratorijske znanstvene

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										opreme.
5.15.	Re-C05-i04-RAA	M	Donošenje Uredbe o Instrumentu za dokapitalizaciju poduzeća na Azorima	Regionalna vlada Azora donijela je uredbu kojom se uspostavlja mjera kapitalizacije i kojom se <i>Banco Portugues de Fomento</i> nalaže donošenje investicijske politike				TREĆE TRO MJES EČJE	2021.	Regionalna vlada Azora donijela je uredbu kojom se uspostavlja mjera kapitalizacije i kojom se <i>Banco Portugues de Fomento</i> nalaže da donese investicijsku politiku kojom se utvrđuju, među ostalim, kriteriji prihvatljivosti i odabira društava korisnika za svaku vrstu financijskih instrumenata. Uredbom se zahtijeva da investicijska politika sadržava kriterije odabira/prihvatljivosti za usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) za poduzeća koja primaju potporu, kojima se zahtijeva: — primjenu provjere održivosti, — popis isključenja koji se sastoji od sljedećih elemenata: — Ulaganja povezana s fosilnim gorivima (uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca), osim za toplinu/energiju na bazi prirodnog plina koja je u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete — Djelatnosti u okviru ETS-a s predviđenim emisijama ekvivalenta CO2 koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti utvrđenih za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica. — Ulaganja u postrojenja za odlaganje otpada na odlagališta, u postrojenja za mehaničko-biološku obradu (MBT) i spalionice za obradu otpada. Popis za isključenje ne primjenjuje se na postrojenja namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati; postojećim postrojenjima, ako je ulaganje namijenjeno povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva ulaganja ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja. — Aktivnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										može uzrokovati dugoročnu štetu okolišu (npr. nuklearni otpad). — Istraživanje, razvoj i inovacije namijenjeni prethodno navedenoj imovini i aktivnostima. — obvezne provjere usklađenosti sa zakonodavstvom putem BPF-a i/ili njegovih odabranih financijskih posrednika za transakcije izuzete od provjere održivosti — korisnici potpore u obliku vlasničkog kapitala koji ostvaruju najmanje 50 % svojih prihoda od aktivnosti navedenih na popisu za isključenje kako bi donijeli i objavili planove za zelenu tranziciju.
5.16.	Re-C05-i04-RAA	M	Donošenje investicijske politike za Instrument za dokapitalizaciju poduzeća na Azorima	BPF donosi politiku ulaganja kojom su obuhvaćeni svi financijski instrumenti predviđeni mjerom.				TREĆE TRO MJES EČJE	2021.	BPF donosi politiku ulaganja kojom su obuhvaćeni svi financijski instrumenti predviđeni mjerom. Politiku ulaganja razvija i donosi BPF kao upravljačko tijelo subjekta koji drži udjele koji proizlaze iz financijskih instrumenata provedenih radi potpore društvima odabranima kao korisnici. Politika ulaganja odražava kriterije odabira/prihvatljivosti i primjenjive obveze/ciljeve utvrđene u Uredbi za instrument dokapitalizacije poduzeća na Azorima.
5.17.	Re-C05-i04-RAA	T	Isporuka ukupno 125 000 000 EUR nefinancijskim društvima regije u obliku vlasničkih i kvazivlasničkih potpora, u skladu s ulagačkom politikom instrumenta.		EUR	0	125000000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Isporuka ukupnog iznosa od 125 000 000 EUR nefinancijskim društvima u regiji u obliku potpore vlasničkom i kvazivlasničkom kapitalu, u skladu s politikom ulaganja donesenom za instrument dokapitalizacije poduzeća na Azorima. <i>Banco Portugues de Fomento</i> odgovoran je za izvješćivanje o provedenim poslovima. U ovom se izvješću uz financijska kretanja objavljuje i popis poduzeća korisnika, njihov PIB i CAE, datum ugovora, dodijeljena sredstva, vrsta upotrijebljenog financijskog instrumenta i, prema potrebi, uključeni financijski subjekt.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
5.18.	Re-C05-i05-RAA	M	Objava Azorskog programa za inovacije i digitalizaciju u poljoprivredi	Objava Azorskog programa za inovacije i digitalizaciju u poljoprivredi				DRUGO TRO MJES EČJE	2022.	Objava programa za inovacije i digitalizaciju u poljoprivredi na Azorima, uključujući plan za razvoj mreže za praćenje i obavijesti o poljoprivredi na otočnoj razini, kao i plan za prelazak na digitalnu stvarnost i preciznu poljoprivredu.
5.19.	Re-C05-i05-RAA	T	Novi (zamjenjuju zastarjele strukture) ili prekvalificirane strukture odgovorne za klanje životinja te certificiranje kvalitete mlijeka i sigurnosti hrane		Broj	0	3	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Dovršetak radova na novim (zamijeniti zastarjele strukture) ili prekvalificiranim strukturama odgovornima za klanje životinja, certificiranje kvalitete mlijeka i sigurnosti hrane kako bi se odgovorilo na razvoj i sve veću potražnju tržišta, uključivanjem ulaganja u inovacije u proizvodnim i organizacijskim procesima, u zelenu tranziciju, digitalnu tranziciju i dobrobit životinja.
5.20.	Re-C05-i05-RAA	T	Projekti koji se podupiru u okviru programa potpore za restrukturiranje poduzeća u sektoru prerade i stavljanja na tržište		Broj	0	9	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Projekti odobreni i ugovoreni u okviru programa potpore za inovacije u području proizvoda i postupaka proizvodnje i organizacije, zelene tranzicije i digitalne tranzicije, čiji je cilj restrukturiranje poduzeća u sektoru poljoprivredne prerade i stavljanja na tržište.
5.21.	Re-C05-i05-RAA	T	Projekti koji primaju potporu u okviru programa potpore za restrukturiranje poljoprivrednih gospodarstava		Broj	0	178	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Projekti odobreni i ugovoreni u okviru programa potpore za inovacije u području proizvoda i postupaka proizvodnje i organizacije, zelene tranzicije i digitalne tranzicije, čiji je cilj restrukturiranje poljoprivrednih gospodarstava.
5.22	Re-C05-i05-RAA	T	Poljoprivredna gospodarstva koja primaju specijaliziranu tehničku potporu u okviru Programa za osnaživanje poljoprivrednika		Broj	0	2000.	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Poljoprivredna gospodarstva koja primaju specijaliziranu tehničku potporu u okviru aktivnosti koje će se provoditi u okviru Programa za osnaživanje poljoprivrednika.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
5,33	Re-C05-i07-RAM	M	Potpisivanje provedbenog sporazuma (protokola) između Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial i odabranih financijskih posrednika	Potpisivanje provedbenog sporazuma (protokola) između Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial i odabranih financijskih posrednika, kojim su obuhvaćeni svi financijski instrumenti predviđeni mjerom				DRUGO TRO MJES EČJE	2024.	Potpisivanje provedbenog sporazuma (protokola) između Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial i odabranih financijskih posrednika koji obuhvaćaju sve financijske instrumente predviđene mjerom. Provedbenim sporazumom i naknadnim pravnim dokumentima financijskog instrumenta zahtijeva se primjena popisa za isključenje (kako je utvrđeno u opisu mjere) i provjera usklađenosti sa zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu.
5.34.	Re-C05-i07-RAM	T	Kreditna jamstva kojima se podupiru projekti regionalnih poduzeća.	—	EUR	0	15900000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Osiguravanje jamstava za zajmove u iznosu od 15 900 000 EUR, zajedno s potporom za kamatne rashode za zajmove u okviru nacionalnog sustava uzajamnih jamstava, kojima se podupire najmanje 10 regionalnih projekata.
5,35	Re-C05-i08	T	Završetak kampusa „Znanost XXI.” i „Znanstvenog odjela” te pružanje usluga putem Nacionalnog programa za otvorenu znanost i otvorene istraživačke podatke (PNCADAI)		Broj	0	9	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Dovršetak dviju digitalnih i fizičkih usluga u području znanosti i tehnologije: „Campus Science XXI” i „Znanstveni odjel”. Pružanje sedam internetskih elektroničkih usluga u okviru Nacionalnog programa za otvorenu znanost i otvorene istraživačke podatke (PNCADAI). Program uključuje infrastrukturu podatkovnog centra, kao i uslugu upravljanja podacima.
5,36	Re-C05-i08	T	Završetak projekata u okviru programa istraživanja i razvoja u javnoj upravi i novi tečajevi na Nacionalnoj platformi za masovne internetske tečajeve (NAU)		Broj	0	144	PRVO TRO MJES EČJE	2026.	Završetak 94 projekta financiranih u okviru programa istraživanja i razvoja u javnoj upravi (među ostalim u područjima umjetne inteligencije, kibersigurnosti i podatkovne znanosti). 50 novih tečajeva koji se nude putem Nacionalne platforme za masovne internetske tečajeve (NAU) i koji imaju koristi od novorazvijene tehnološke infrastrukture.
5.37.	Re-C05-i08	M	Osnivanje Nacionalnog centra za napredno računalstvo (CNCA).	Osnivanje Nacionalnog centra za napredno računalstvo				ČETV RTO TRO	2024.	Osnivanje Nacionalnog centra za napredno računalstvo koji će reorganizirati postojeće portugalske računalne mreže i centre u jedan

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								MJES EČJE		subjekt; potpora radu dvaju superračunala (Deucalion i Mare Nostrum 5).
5,38	Re-C05-i08	M	Završetak prateće infrastrukture i podatkovnog centra za Nacionalni centar za napredno računalstvo	Završetak prateće infrastrukture i podatkovnog centra za Nacionalni centar za napredno računalstvo				PRV O TRO MJES EČJE	2026.	Završetak prateće infrastrukture i podatkovnog centra za Nacionalni centar za napredno računalstvo
5.39.	Re-C05-i09	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u relevantnim strateškim područjima (programi inovacija).		Broj	6	12	DRUGO TRO MJES EČJE	2023.	Sklapanje šest dodatnih ugovora (sporazumi o inovacijama ili pokretanje projekata) s konzorcijima, koji uključuju: • Identifikaciju sastavnih subjekata konzorcija; • Poslovni plan/ulaganje; • Iznos financiranja; • Ciljeve za koje je korisnik obavezan; • Oblik praćenja. Ugovorima se podupire ukupno najmanje 168 proizvoda, procesa ili usluga. Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Ugovori su dodatak ugovorima provedenima u RE-C05-i01.01.
5.40.	Re-C05-i09	T	Dovršetak 168 proizvoda, procesa ili usluga.		Broj	60	228	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Dovršetak 168 proizvoda, procesa ili usluga u relevantnim strateškim područjima, koji proizlaze iz provedbe ugovora (paktova o inovacijama ili mobiliziranja projekata) sklopljenih s konzorcijima. PPS za koji se smatra da je postigao cilj dodaje se PPS-u provedenom u RE-C05-i01.01 i razvija se i. u okviru inovacijskih programa ugovorenih u okviru ciljne vrijednosti 5.39.; ili ii. drugim inovacijskim ili zelenim programima odabranima u okviru istog natječaja. PPS koji se razmatra za taj cilj nije prihvatljiv za doprinos ostvarenju drugih ciljeva.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
5,41	Re-C05-i10	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u strateškim područjima relevantnima za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.		Broj	4	10	DRUGO TRO MJES EČJE	2023.	Sklapanje šest dodatnih ugovora (sporazumi o inovacijama ili pokretanje projekata) s konzorcijima, koji uključuju: • Identifikaciju sastavnih subjekata konzorcija; • Poslovni plan/ulaganje; • Iznos financiranja; • Ciljeve za koje je korisnik obavezan; • Oblik praćenja. Ugovorima se podupire ukupno najmanje 98 proizvoda, procesa ili usluga i oni su usklađeni s područjem intervencije 022 (Istraživački i inovacijski procesi, prijenos tehnologije i suradnja među poduzećima s naglaskom na niskougljično gospodarstvo te otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama). Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Ugovori su dodatak ugovorima koji se provode u dokumentu RE-C05-i01.02.
5,42	Re-C05-i10	T	Dovršetak proizvoda, procesa ili usluga relevantnih za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.		Broj	40	138	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Dovršetak 98 proizvoda, procesa ili usluga (PPS) koji proizlaze iz provedbe ugovora (sporazumi o inovacijama ili mobilizacija projekata) sklopljenih s konzorcijima, koji su usklađeni s područjem intervencije 022 (Istraživački i inovacijski procesi, prijenos tehnologije i suradnja među poduzećima s naglaskom na niskougljično gospodarstvo te otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama). PPS za koji se smatra da je postigao cilj dodaje se PPS-u provedenom u RE-C05-i01.02 i razvija se i. u okviru zelenih programa ugovorenih u okviru ciljne vrijednosti 5.41.; ili ii. drugim inovacijskim ili zelenim programima odabranima u okviru istog natječaja. PPS koji se razmatra za taj cilj nije

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										prihvatljiv za doprinos ostvarenju drugih ciljeva.

E.3. Opis reformi i ulaganja za zajam

Reforma RE-r10: Osnivanje i razvoj Banco Português de Fomento.

Cilj je mjere portugalskim poduzećima olakšati pristup financiranju smanjenjem složenosti javno podupiranih korporativnih financijskih proizvoda i omogućivanjem projekata od nacionalnog strateškog interesa. U tu je svrhu banka *Banco Português de Fomento* osnovana 7. rujna 2020., a u studenome 2020. počela je s radom kao Nacionalna razvojna banka u državnom vlasništvu. Osim svoje osnovne i trajne misije, banka je ključni subjekt u procesu nastavka gospodarske aktivnosti nakon pandemije bolesti COVID-19, posebno tako što omogućuje portugalskim poduzećima da iskoriste nacionalne i europske strateške mjere za oporavak.

Reforma se sastoji od pravnog osnivanja *Banco Português de Fomento*.

Provedba reforme dovršena je do 31. prosinca 2020.

Reforma RE-r13: Razvoj tržišta kapitala i promicanje kapitalizacije nefinancijskih poduzeća

Ciljevi su mjere poticanje portugalskog tržišta kapitala i promicanje kapitalizacije društava, s posebnim naglaskom na društvima za ulaganje u vrijednosne papire radi razvoja gospodarstva (SIMFE), subjektima za zajednička ulaganja i reviziji kodeksa o vrijednosnim papirima.

Ta se reforma sastoji od revizije postojećeg pravnog okvira i donošenja novih zakona koji će doprinijeti stvaranju povoljnijeg poslovnog okruženja i pružiti stvarne poticaje za ulaganja, poslovnu kapitalizaciju i sektorsku konsolidaciju. Provedba ove reforme sastoji se od sljedećih mjera:

- razvoj tržišta kapitala;
- poticanje društava za ulaganje u vrijednosne papire radi razvoja gospodarstva (SIMFE);
- regulatorno i administrativno pojednostavnjenje;
- preispitivanje pravnog okvira za subjekte za zajednička ulaganja; žalitelj
- poticaji za kapitalizaciju (odbitak za zadržanu i ponovno uloženu dobit).

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2023.

Ulaganje RE-C05-i06: Kapitalizacija poduzeća i financijska otpornost/Banco Português de Fomento

Cilj je mjere riješiti strukturni problem nedovoljne kapitalizacije poduzeća. Ulaganjem se banci *Banco Português de Fomento*, čiji je cilj postati partner u provedbi programa InvestEU, osigurava zaštitni sloj kapitala u iznosu od 250 000 000 EUR. Osim toga, osniva se subjekt posebne namjene koji će naknadno uložiti 1 300 000 000 EUR u održiva poduzeća koja su osnovana i/ili posluju u Portugalu u obliku vlasničkog i kvazivlasničkog kapitala.

Portugal se obvezao da će se u dokumentu o investicijskoj politici koji se odnosi na instrument od 1 300 000 000 EUR, koji donosi Banco Português de Fomento kao upravljačko tijelo subjekta posebne namjene, detaljno navesti kriteriji odabira/prihvatljivosti za poduzeća koja primaju potporu, osiguravajući poštovanje klimatskih i okolišnih zahtjeva Mehanizma za oporavak i otpornost, uključujući usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) za podržanu imovinu/aktivnosti i/ili poduzeća te u kojem se navode ciljevi ulaganja i ciljani povrati. Radi usklađenosti s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) za poduzeća koja primaju potporu, politikom ulaganja zahtijeva se:

- primjenu provjere održivosti,
- popis za isključenje koji se sastoji od sljedećih elemenata:
 - Djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu uporabu³⁴;
 - Aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti³⁵;
 - Djelatnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama³⁶ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu³⁷;
 - Aktivnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može uzrokovati dugoročnu štetu okolišu, kao što je nuklearni otpad; žalitelj
 - Istraživanje, razvoj i inovacije namijenjeni prethodno navedenoj imovini i aktivnostima.
- obvezne provjere usklađenosti sa zakonodavstvom putem *Banco Português de Fomento* i/ili njezinih odabranih financijskih posrednika za transakcije izuzete od provjere održivosti; žalitelj
- korisnici potpore u obliku vlasničkog kapitala koji ostvaruju najmanje 50 % svojih prihoda od aktivnosti navedenih na popisu za isključenje kako bi donijeli i objavili planove za zelenu tranziciju.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C05-i11 – Proširenje: Mobilizacija programa/Saveza za poslovne inovacije (kredit)

Cilj je ovog ulaganja povećati ulaganja RE-C05-i01.01 u okviru komponente 5. Proširenim dijelom mjere povećava se broj proizvoda, procesa ili usluga iz programa za mobilizaciju/Saveza za poslovne inovacije.

Najmanje 366 proizvoda, procesa ili usluga provedenih u okviru ovog ulaganja mora biti usklađeno s područjem intervencije 021 iz Priloga Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

³⁴ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

³⁵ Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

³⁶ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

³⁷ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Ulaganje RP-C05-i12 – Proširenje: Zeleni programi/Savezi za poslovne inovacije (kredit)

Cilj je ovog ulaganja povećati ulaganja RE-C05-i01.02, u okviru komponente 5. Proširenjem mjere povećava se broj proizvoda, procesa ili usluga iz zelenih programa.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

E.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu za zajam

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
5.23.	Re-C05-r10	M	Stupanje na snagu uredbe kojom se utvrđuju djelatnosti i statut <i>Banco Português de Fomento</i> (BPF)	Stupanje na snagu Uredbe sa zakonskom snagom br. 63/2020 kojom se utvrđuju djelatnosti i statut BPF-a				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2020.	Objava vlade Portugalske Republike i stupanje na snagu Uredbe sa zakonskom snagom br. 63/2020 kojom se uređuju djelatnost i funkcioniranje BPF-a i odobrava njegov statut.
5.24.	Re-C05-r13	M	Stupanje na snagu revizije pravnog okvira za subjekte za zajednička ulaganja	Stupanje na snagu revizije pravnog okvira za subjekte za zajednička ulaganja				TREĆE TRO MJES EČJE	2022.	Stupanje na snagu Zakona nakon što je Skupština Republike donijela Zakon. Revidira pravni okvir za subjekte za zajednička ulaganja s ciljem regulatornog i administrativnog pojednostavnjenja.
5.25	Re-C05-r13	M	Stupanje na snagu revizije Zakona o vrijednosnim papirima	Stupanje na snagu revizije Zakona o vrijednosnim papirima				TREĆE TRO MJES EČJE	2022.	Stupanje na snagu Zakona nakon što Skupština Republike donese zakon. Cilj je revizije Zakonika o vrijednosnim papirima regulatorno i administrativno pojednostavnjenje kako bi se nacionalni okvir uskladio s pravom Unije u pogledu cilja povećanja konkurentnosti portugalskog tržišta kapitala.
5.26	Re-C05-r13	M	Razvoj tržišta kapitala – stupanje na snagu zakonodavstva	Stupanje na snagu zakonodavstva za razvoj tržišta kapitala				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023.	Stupanje na snagu zakonodavstva za razvoj tržišta kapitala. Zakonodavstvo je usmjereno na stvaranje poticaja za, između ostalog, i. pristup vlasničkom kapitalu preko tržišta kapitala, ii. stvaranje okruženja pogodnog za rast poslovanja, iii. financiranje duga na tržištu, iv. sudjelovanje ulagača.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
5.27	Re-C05-i06	M	Stupanje na snagu uredbe sa zakonskom snagom kojom se uređuje mjera kapitalizacije BPF-a	Stupanje na snagu uredbe sa zakonskom snagom kojom se uređuje mjera kapitalizacije BPF-a				TREĆE TRO MJES EČJE	2021.	Stupanje na snagu uredbe sa zakonskom snagom kojom se uređuje mjera kapitalizacije, kojom se utvrđuje potreba za uspostavom politike ulaganja kojom se, među ostalim, definiraju kriteriji prihvatljivosti i odabira poduzetnika korisnika
5.28.	Re-C05-i06	M	Razvoj investicijske politike (kapitalizacija) i usvajanje od strane upravitelja vozila	Investicijska politika (kapitalizacija), koju je razvio BPF i donio subjekt osnovan za upravljanje udjelima koji proizlaze iz provedenih financijskih instrumenata				TREĆE TRO MJES EČJE	2021.	Razvoj investicijske politike (kapitalizacija) i usvajanje od strane upravitelja vozila. Politiku ulaganja razvija i donosi BPF kao upravljačko tijelo subjekta osnovanog za upravljanje udjelima koji proizlaze iz financijskih instrumenata provedenih za potporu poduzećima odabranima kao korisnici te se u njoj detaljno navode kriteriji odabira/prihvatljivosti za poduzeća koja primaju potporu, osiguravajući poštovanje klimatskih i okolišnih zahtjeva Mehanizma za oporavak i otpornost, uključujući usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) za podržanu imovinu/aktivnosti i/ili poduzeća te navodeći ciljeve ulaganja i ciljne povrate. Radi usklađenosti s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) za poduzeća koja primaju potporu, politikom ulaganja zahtijeva se: — primjena provjere održivosti — popis isključenja koji se sastoji od sljedećih elemenata: Ulaganja povezana s fosilnim gorivima (uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca), osim za toplinsku/energiju na bazi prirodnog plina u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete Djelatnosti u okviru ETS-a s predviđenim emisijama ekvivalenta CO2 koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti utvrđenih za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica. Ulaganja u postrojenja za odlaganje otpada na odlagališta, u postrojenja za mehaničko-biološku obradu (MBT) i spalionice za obradu otpada. Popis za isključenje ne primjenjuje se na

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										postrojenja namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati; postojećim postrojenjima, ako je ulaganje namijenjeno povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva ulaganja ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja. Aktivnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može uzrokovati dugoročnu štetu okolišu (npr. nuklearni otpad). Istraživanje, razvoj i inovacije namijenjeni prethodno navedenoj imovini i aktivnostima. — obvezne provjere usklađenosti sa zakonodavstvom putem BPF-a i/ili njegovih odabranih financijskih posrednika za transakcije izuzete od provjere održivosti — korisnici potpore u obliku vlasničkog kapitala koji ostvaruju najmanje 50 % svojih prihoda od aktivnosti navedenih na popisu za isključenje radi donošenja i objavljivanja planova za zelenu tranziciju
5,43	Re-C05-i06	T	D Dostava iz instrumenta kapitalizacije u ukupnom iznosu od 650 000 000 EUR nefinancijskim društvima koja imaju poslovni nastan i/ili posluju u Portugalu, u obliku potpore u vlasničkom i kvazivlasničkom kapitalu, u skladu s njegovom politikom ulaganja		EUR	0	650000000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023.	Isporuka ukupno 650 000 000 EUR nefinancijskim društvima koja imaju poslovni nastan i/ili posluju u Portugalu u obliku potpore vlasničkom i kvazivlasničkom kapitalu, u skladu s prethodno definiranom politikom ulaganja koju je razvio BPF, uključujući iznose isplaćene nefinancijskim društvima kao izravna ulaganja i iznose dodijeljene financijskim posrednicima kao neizravna ulaganja.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
5.29.	Re-C05-i06	T	D Dostava iz instrumenta kapitalizacije u ukupnom iznosu od 1 300 000 000 EUR nefinancijskim društvima koja imaju poslovni nastan i/ili posluju u Portugalu u obliku vlasničkih i kvazivlasničkih potpora, u skladu s njegovom politikom ulaganja		EUR	650000000	1300000000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Isporuka ukupnog iznosa od 1 300 000 000 EUR (uključujući 650 000 000 EUR ciljne vrijednosti 5.43) nefinancijskim društvima koja imaju poslovni nastan i/ili posluju u Portugalu u obliku potpore vlasničkom i kvazivlasničkom kapitalu, u skladu s prethodno definiranom politikom ulaganja koju je razvio BPF i donio subjekt osnovan za upravljanje udjelima koji proizlaze iz provedenih financijskih instrumenata. Indikativno, procjenjuje se da se očekuje da će 1300 poduzeća dobiti potporu dovršetkom plana.
5:30	Re-C05-i06	M	Obavijest Europskoj komisiji o uspješnom proslijeđivanju ocjene na temelju stupova za BPF	Obavijest Europskoj komisiji o uspješnom proslijeđivanju ocjene na temelju stupova za BPF				PRV O TRO MJES EČJE	2022.	Obavijest Europskoj komisiji o uspješnom proslijeđivanju ocjene na temelju stupova za BPF
5,31	Re-C05-i06	M	Kapitalni transfer od 250 000 000 EUR s portugalske vlade na BPF i donošenje investicijske politike za BPF	Povećanje kapitala i razvoj ulagačke politike za BPF za provedbu fonda InvestEU, čime se utvrđuje skup kriterija prihvatljivosti kako bi se				PRV O TRO MJES EČJE	2022.	Kapitalni transfer od 250 000 000 EUR s portugalske vlade na BPF i donošenje ulagačke politike za BPF za provedbu fonda InvestEU, čime se utvrđuje skup kriterija prihvatljivosti u skladu s ciljevima Mehanizma za oporavak i otpornost, uključujući načelo nenanošenja bitne štete, u kontekstu potpisivanja „sporazuma o jamstvu InvestEU”.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				osiguralo ispunjavanje ciljeva Mehanizma za oporavak i otpornost						
5,32	Re-C05-i06	T	Potpisano je 100 % jamstava stavljenih na raspolaganje povećanjem kapitala.		%	0	100	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Potpisano je 100 % jamstava stavljenih na raspolaganje povećanjem kapitala.
5,44	Re-C05-i11	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u relevantnim strateškim područjima (programi inovacija).		Broj	12	28	DRU GO TRO MJES EČJE	2023.	Sklapanje 16 dodatnih ugovora (sporazumi o inovacijama ili pokretanje projekata) s konzorcijima, koji uključuju: • Identifikaciju sastavnih subjekata konzorcija; • Poslovni plan/ulaganje; • iznos financiranja; • Ciljeve za koje je korisnik obavezan; • Oblik praćenja. Ugovorima se podupire ukupno najmanje 446 proizvoda, procesa ili usluga (PPS). Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Ugovori su dodatak ugovorima koji se provode u RE-C05-i01.01 i RE-C05-i09. Najmanje 366 PPS-a mora biti usklađeno s područjem intervencije 021 (Prijenos tehnologije i suradnja između poduzeća, istraživačkih centara i obrazovnog sektora).
5,45	Re-C05-i11	T	Dovršetak 446 proizvoda, procesa ili usluga.		Broj	228	674	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Dovršetak 446 proizvoda, procesa ili usluga (PPS) u relevantnim strateškim područjima, koji proizlaze iz provedbe ugovora (paktova o inovacijama ili mobiliziranja projekata) sklopljenih s konzorcijima. PPS za koji se smatra da je postigao cilj dodaje se PPS-u provedenom u RE-C05-i01.01 i RE-C05-i09 te je razvijen ili i. u

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										okviru inovacijskih programa ugovorenih u okviru ciljne vrijednosti 5.44.; ili ii. drugim inovacijskim ili zelenim programima odabranima u okviru istog natječaja. PPS koji se razmatra za taj cilj nije prihvatljiv za doprinos ostvarenju drugih ciljeva. Najmanje 366 PPS-a mora biti usklađeno s područjem intervencije 021.
5.46	Re-C05-i12	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u strateškim područjima relevantnima za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.		Broj	10	20	TREĆE TROMJESJE	2023.	Sklapanje deset dodatnih ugovora (sporazumi o inovacijama ili pokretanje projekata) s konzorcijima, koji uključuju: • Identifikaciju sastavnih subjekata konzorcija; • Poslovni plan/ulaganje; • Iznos financiranja; • Ciljeve za koje je korisnik obavezan; • Oblik praćenja. Ugovorima se podupire ukupno najmanje 147 proizvoda, procesa ili usluga i oni su usklađeni s područjem intervencije 022 (Istraživački i inovacijski procesi, prijenos tehnologije i suradnja među poduzećima s naglaskom na niskougljično gospodarstvo te otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama). Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Ugovori su dodatak ugovorima koji se provode u RE-C05-i01.02 i RE-C05-i10.
5.47.	Re-C05-i12	T	Dovršeni proizvodi, procesi ili usluge relevantni za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu		Broj	138	285	ČETVRTOTROMJESJE	2025.	Dovršetak 147 proizvoda, procesa ili usluga (PPS) koji proizlaze iz provedbe ugovora (sporazumi o inovacijama ili mobilizacija projekata) sklopljenih s konzorcijima, u skladu s područjem intervencije 022 (Istraživanje i inovacijski procesi, prijenos tehnologije i suradnja među poduzećima s naglaskom na niskougljično gospodarstvo te otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama).

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godin a	
			klimatskim promjenama.							PPS za koji se smatra da je postigao cilj dodaje se PPS-u provedenom u RE-C05-i01.02 i RE-C05- i10 je razvijen ili i. zelenim programima ugovorenima u okviru ciljne vrijednosti 5.46.; ili ii. drugim inovacijskim ili zelenim programima odabranima u okviru istog natječaja. PPS koji se razmatra za taj cilj nije prihvatljiv za doprinos ostvarenju drugih ciljeva. .

F. SASTAVNICA 6: Kvalifikacije i vještine

U Portugalu je 44,5 % stanovništva u dobi od 25 do 64 godine 2020. imalo nisku razinu obrazovanja, što je znatno iznad prosjeka EU-a od 25,0 %. Osim toga, udio stanovništva s osnovnim digitalnim vještinama ili se nikada nije koristio internetom vrlo je visok. Isto tako, segmentacija tržišta rada i rodna neravnoteža u pogledu plaća i mogućnosti za razvoj karijere i dalje su visoki prema standardima EU-a.

Ovom se komponentom rješavaju brojni izazovi povezani s relativno niskim razinama obrazovanja i stjecanja kvalifikacija, sudjelovanjem u cjeloživotnom učenju, segmentacijom tržišta rada, uklanjanjem administrativnih prepreka u području visoko reguliranih profesija, pripremom za izazove povezane s budućnošću rada, rodnom ravnopravnošću i jednakim mogućnostima.

Ciljevi su komponente općeniti i obuhvaćaju stjecanje vještina i usavršavanje, određena uska grla u poslovnom okruženju, segmentaciju tržišta rada, rodnu ravnotežu i jednake mogućnosti. Kad je riječ o proizvodnom potencijalu, ova je komponenta usmjerena na mjere za podizanje niskih razina kvalifikacija i poboljšanje sudjelovanja u cjeloživotnom učenju reformom sustava obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO), poticanje prijenosa znanja između sveučilišta/javnih istraživačkih organizacija i poduzeća te smanjenje ograničenja u visoko reguliranim profesijama, uz istodobno jačanje konkurentnosti u pružanju poslovnih usluga. U okviru komponente predstavljene su i mjere za rješavanje različitih načela europskog stupa socijalnih prava, kao što su radni odnosi i prava pristupa radnika s netipičnim ugovorima o radu, financijska potpora za promicanje uključivanja nezaposlenih osoba s trajnim kvalitetnim radnim mjestima i razvoj portugalske norme za sustav upravljanja jednakim plaćama.

Ta je komponenta usklađena s glavnim inicijativama politike EU-a, kao što su Program vještina za Europu, Preporuka Vijeća o oblicima usavršavanja: Nove mogućnosti za odrasle” (Preporuka Vijeća 2016/C 484/01), Preporuku Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost (Preporuka Vijeća 2020/C 417/01) i ojačanu Garanciju za mlade te inicijative za europski prostor obrazovanja i europski istraživački prostor.

Komponenta se odnosi na preporuke po državama članicama kako bi se poduzele sve potrebne mjere za djelotvoran odgovor na pandemiju, održavanje gospodarstva i potporu oporavku koji će uslijediti (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2020.); donošenje mjera za rješavanje problema segmentacije tržišta rada (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.); poboljšati razinu vještina stanovništva, posebno njihovu digitalnu pismenost, među ostalim tako da obrazovanje odraslih bude relevantnije za potrebe tržišta rada (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.); povećati broj osoba sa završenim visokim obrazovanjem, posebno u području znanosti i informacijske tehnologije (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.); podupirati upotrebu digitalnih tehnologija kako bi se osigurao jednak pristup kvalitetnom obrazovanju i osposobljavanju (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.); poticanje konkurentnosti poduzeća (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 iz 2020.); usredotočiti se na investicijsku politiku u području istraživanja i inovacija (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2019.); te izraditi plan za smanjenje ograničenja u visoko reguliranim profesijama (preporuka za pojedinu zemlju br. 4 2019.).

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

F.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma RE-r14: Reforma strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Cilj je te reforme modernizirati sustave obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kako bi se poboljšala niska razina obrazovanja i stjecanja kvalifikacija i visoka učestalost radnika koji nemaju osnovne i digitalne vještine, kako bi se ponuda vještina prilagodila trenutačnim i budućim potrebama tržišta rada te proširile mogućnosti obrazovanja, osposobljavanja i cjeloživotnog učenja.

Reforma se sastoji od mjera za:

- jačanje opće koordinacije politika obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja;
- modernizirati ponudu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koja je uređena nacionalnim katalogom kvalifikacija (CNQ) na temelju sustava predviđanja potreba za kvalifikacijama, moguće dijagnoze kako bi se poduprlo ažuriranje CNQ-a i racionalizacija sektorskih vijeća za kvalifikacije;
- uzeti u obzir potrebe tržišta rada i pojavu novih vještina/profesija;
- poboljšati izgled niskokvalificiranog stanovništva osmišljavanjem ponude osposobljavanja usmjerene na pismenost odraslih (koja će se provesti u okviru C06-i03: Poticanje odraslih osoba);
- poticati lokalni razvoj i teritorijalnu koheziju te smanjiti socioekonomske nejednakosti preraspodjelom mreže strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Reforma RE-r15: Reforma suradnje između visokog obrazovanja i javne uprave i poduzeća

Cilj je te reforme potaknuti javno-privatne mehanizme suradnje u programima obrazovanja i osposobljavanja kako bi se odgovorilo na potrebe tržišta rada i dvostruke tranzicije, uključujući razvoj poslijediplomskih studija profesionalnog opsega (stručni diplomski studiji) isključivo za studente s prethodnim stručnim iskustvom i ponudu kratkih tercijarnih tečajeva u području politehnike (poznatih kao viši strukovni tehnički tečajevi).

Reforma se sastoji od:

- zakonodavni akt kojim se uspostavljaju posebni natječaji za upis u visoko obrazovanje za nositelje dvojnog srednjoškolskog obrazovanja i specijaliziranih umjetničkih tečajeva;
- preispitivanje pravnog i institucionalnog okvira kojim se uređuje suradnja visokih učilišta s javnom upravom i poduzećima, uključujući korake za:
 - o poticanje međuinstitucijske suradnje između visokih učilišta i poduzeća, kao i privlačenje odraslih studenata i proširenje pokrivenosti na kopnena područja;
 - o suradnička partnerstva kojima se potiče široka ponuda visokoškolskih tečajeva, uključujući kratke tečajeve osposobljavanja, preddiplomske, diplomske i doktorske studije;
 - o povećati ponudu kratkoročnih stručnih tečajeva visoke razine kojima upravljaju politehnička visoka učilišta, u bliskoj suradnji s javnim i privatnim subjektima;

- dodatno povećati bazu za potporu tercijskom obrazovanju olakšavanjem pristupa visokim učilištima za srednjoškolske studente iz profesionalnih i umjetničkih područja;
- jačanje upisa u programe visokog obrazovanja u digitalnim područjima, posebno u okviru programa Portugal Digital InCoDe2030, u bliskoj suradnji s javnim i privatnim subjektima;
- poticanje modularnog osposobljavanja kojim se promiče kontinuirano učenje i stjecanje novih vještina s pomoću „mikrokvalifikacija/mikrodiploma”, u bliskoj suradnji s javnim i privatnim subjektima;
- proširiti suradnju između visokih učilišta i laboratorija te centara za tehnološka sučelja;
- izmjena pravnog statusa kako bi se pojasnili uvjeti pod kojima vanjski stručnjak može obavljati nastavne ili upravljačke dužnosti u visokim učilištima kako bi se promicala mobilnost između akademske zajednice i poslovnog svijeta; žalitelj
- ojačati pravni okvir konzorcija s podijeljenim upravljanjem između visokih učilišta i poduzeća.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. lipnja 2021.

Reforma RE-r16: Smanjenje ograničenja u visoko reguliranim profesijama

Cilj je te reforme smanjiti ograničenja u visoko reguliranim profesijama, uglavnom kako bi se potaknulo tržišno natjecanje u pružanju poslovnih usluga.

OECD je 2018. u suradnji s portugalskim tijelom nadležnim za tržišno natjecanje proveo procjenu ograničenog broja samoreguliranih profesija kao što su odvjetnici, pravni savjetnici, inženjeri, arhitekti, revizori, računovođe, ekonomisti, farmaceuti i nutricionisti. Na temelju provedene evaluacije sastavljen je popis preporuka. Tom reformom Portugal uzima u obzir preporuke OECD-a i AdC-a.

Reformom se barem: i. razdvojiti regulatorne funkcije i funkcije zastupanja u strukovnim udrugama; i. smanjiti popis rezerviranih djelatnosti (pristup rezerviranim djelatnostima može se ograničiti samo radi zaštite ustavnih interesa, u skladu s načelima nužnosti i proporcionalnosti); III) ukinuti ograničenja vlasništva i upravljanja poduzećima koja pružaju poslovne usluge, pod uvjetom da rukovoditelji poštuju pravni režim za sprečavanje „sukoba interesa”; i iv. omogućiti multidisciplinarna poduzeća koja pružaju poslovne usluge.

Od AdC-a se također traži da dostavi izvješće o učinkovitosti novog zakona o reguliranim profesijama.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2022.

Reforma RE-r17: Plan za promicanje dostojanstvenog rada

Cilj je te reforme nadovezati se na mjere donesene posljednjih godina (kao što su mjere koje se odnose na segmentaciju tržišta rada i poticanje kolektivnog pregovaranja) kako bi se zaštitila radnička prava.

Nakon što vlada predstavi Zelenu knjigu o budućnosti rada, ta će se reforma sastojati od zakonodavnog akta kojim se uređuje rad putem platformi kako bi se riješili novi izazovi nastali zbog netipičnih radnih odnosa, u skladu s načelima europskog stupa socijalnih prava. Jača kvalitetu radnih odnosa i poboljšava pristup pravima i socijalnoj zaštiti.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. ožujka 2023.

Reforma RE-r18: Borba protiv nejednakosti između žena i muškaraca

Cilj je te reforme promicati ravnopravnost u plaćama žena i muškaraca, jednake mogućnosti za razvoj karijere te suzbiti rodne stereotipe i segregaciju u odabiru profesionalnih karijera. U velikoj se mjeri temelji na postojećem zakonodavstvu, posebno o jednakoj plaći (Zakon br. 60/2018) i uravnoteženoj zastupljenosti u upravnim odborima (zakoni br. 62/2017 i br. 26/2019).

Zakonodavstvom o jednakoj plaći stvoreni su mehanizmi za provedbu načela jednake plaće za jednak rad ili rad jednake vrijednosti, što je poduzeća prisililo na transparentnu politiku primitaka. Od 2021. služba ministarstva zapošljavanja i socijalne sigurnosti izrađuje izvješće o rodno uvjetovanim razlikama u plaćama za svako poduzeće s više od 50 radnika, koje obuhvaća razlike u plaći na temelju spola.

Od 2025. nadalje poduzeća s više od 50 radnika koja imaju znatne razlike u platnim razredima spolova za ista radna mjesta obvezna su podnijeti akcijski plan Upravi inspektorata rada kako bi se te razlike uklonile provedbom akcijskog plana.

Reforma uključuje i dobrovoljni program koji se temelji na Islandu Norm ÍST 85: 2012., čime se osigurava javno priznanje poduzećima koja su učinkovito provodila politike jednakih plaća. Potvrda mora biti osmišljena kako bi se potvrdilo da se odluke o plaći u potpunosti temelje na relevantnim razmatranjima.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Ulaganje RE-C06-i01: Modernizacija ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje

Cilj je ulaganja modernizirati strukovno obrazovanje u Portugalu. To ulaganje sastoji se od:

- osnivanje i modernizacija 365 specijaliziranih tehnoloških centara u srednjim školama koji nude stručne tečajeve i strukovne škole, od čega 115 (industrijski centri), 30 (centri za obnovljivu energiju), 195 (Centri za računalnu znanost) i 25 (digitalni i multimedijски centri). Specijaliziranim tehnološkim centrima upravljaju ravnatelji javnih mrežnih škola ili privatni subjekti. To ulaganje uključuje modernizaciju i obnovu postojećih objekata i infrastrukture te nabavu tehnoloških obrazovnih resursa (oprema).
- proširenje i modernizacija mreže centara za strukovno osposobljavanje javne službe za zapošljavanje (IEFP) ili mreže škola Nacionalnog turističkog tijela (Turismo de Portugal) u Portugalu. Plan modernizacije opreme mreže centara za strukovno osposobljavanje IEFP-a uključuje kupnju sljedećih vrsta opreme: i. digitalne tehnologije; ii. okoliš; III. industrija 4.0; iv. socijalna ekonomija; i v. tradicionalne sektore. Očekuje se da će se tim podulaganjem omogućiti nadogradnja 111 lokacija centara za osposobljavanje.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C06-i02: Obveza održivog zapošljavanja

Ciljevi su tog ulaganja stvaranje trajnih i kvalitetnih ugovora o radu u okviru programa obveza održivog zapošljavanja te smanjenje segmentacije tržišta rada među svim skupinama, uključujući mlade.

Kako bi se ubrzao povratak na tržište rada, poslodavcima se dodjeljuju privremene subvencije u zamjenu za ponudu ugovora na neodređeno vrijeme kojima se isplaćuju primjerene plaće. Poslodavac prima najmanje 5 266 EUR (12 puta više od indeksa socijalne potpore, koji služi kao referentna vrijednost za izračun različitih davanja iz sustava socijalne sigurnosti) za svako stvoreno

radno mjesto. Taj se iznos može povećati ovisno o razvoju i potrebama tržišta rada, uključujući različite ciljne publike, posebno mlade, kako je definirano u Uredbi Vlade br. 38/2022, kako je izmijenjena. Povećanja su kumulativna u skladu s prethodno navedenom vladinom uredbom. . Osim toga, financijska potpora mogla bi se povećati za zapošljavanje osobe podzastupljenog spola u toj struci. Dodatna su sredstva kumulativna. Osim toga, poslodavci primaju potporu u iznosu od 50 % svojeg doprinosa za socijalno osiguranje tijekom razdoblja od jedne godine (14 mjeseci). Očekuje se da će se tom mjerom poduprijeti otvaranje 30000 stalnih radnih mjesta. Očekuje se da će mjera trajati jednu godinu, ali bi se mogla produljiti za još dvije godine. S obzirom na potrebu da se osigura sudjelovanje privatnog sektora u programu, njegova provedba započinje u trenutku gospodarskog oporavka.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Ulaganje RE-C06-i03: Poticaj za odrasle osobe

Cilj je ovog ulaganja primijeniti višestruki pristup kako bi se povećala kvalifikacija odraslog stanovništva u dobi od 18 ili više godina, uključujući: i. promicanje obrazovanja odraslih unapređenjem Nacionalnog plana za pismenost odraslih kako bi se poboljšale osnovna pismenost, matematička pismenost i digitalne vještine; povećanje stope sudjelovanja i završetka odraslih u postupcima priznavanja, vrednovanja i certificiranja kompetencija (RVCC); i iii. razviti ponude tercijarnog obrazovanja za odrasle, kao što su kratki tečajevi.

To ulaganje sastoji se od:

- u okviru programa *Qualifica*, poboljšanje Nacionalnog plana za pismenost odraslih provođenjem 225 lokalnih projekata koji vode do razina B1/B2/B3. Ovom mjerom upravlja Nacionalna agencija za kvalifikacije i strukovno obrazovanje i osposobljavanje (ANQEP). Svaki projekt ima kapacitet za otvaranje 100 slobodnih radnih mjesta, što znači da je ukupan broj sudionika iznosio oko 22500 ljudi. Osim kupnje pedagoške opreme i potrošnog materijala te plaćanja osoblja za osposobljavanje, ovim se podulaganjem prema potrebi osiguravaju određene subvencije sudionicima, njihovim poslodavcima i posrednicima u zajednici;
- u okviru programa *Qualifica Acelerador* kvalific a nova jemjera za pružanje financijske potpore odraslima tijekom njihovih procesa provjere na daljinu. Ovom mjerom upravlja Nacionalna agencija za kvalifikacije i strukovno obrazovanje i osposobljavanje (ANQEP). Svaka odrasla osoba koja sudjeluje prima financijsku potporu do 1,25 IAS-a. Ukupan broj sudionika u postupcima provjere na daljinu procjenjuje se na 100000 osoba;
- poticanje suradničkih mreža među visokim učilištima, poduzećima i drugim dionicima pružanjem potpore novim poslijediplomskim školama/programima/saveznicima, u smislu zajedničkih programa suradnje koji uključuju aktivnosti obrazovanja, istraživanja i inovacija te inicijative za razvoj kratkih tečajeva visokog obrazovanja usmjerenih na poboljšanje cjeloživotnog učenja (prekvalifikacija i usavršavanje). Ulaganje se sastoji od bespovratnih sredstava za provedbu integriranih programa u kojima sudjeluje ukupno 23000 studenata u razdoblju 2021. – 2025., što obuhvaća troškove instalacije i opreme, potporu studentima i rashode visokih učilišta povezane s pružanjem tečajeva. Konzorciji se odabiru putem otvorenog natječaja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C06-i04: Impuls mladih – STEAM

Cilj je ovog ulaganja:

- povećanje stope upisa na tečajeve u području znanosti, tehnologije, inženjerstva, umjetnosti i matematike (STEAM), uključujući tečaj informacijske tehnologije; žalitelj
- osigurati odgovarajuće objekte za znanstveno obrazovanje u netercijarnim školama kako bi se povećao interes za predmete povezane sa znanošću.

Ta je mjera usmjerena na visoka učilišta (i sveučilišta i politehnike). Dodjela sredstava proizlazi iz otvorenog natječaja. To ulaganje sastoji se od provedbe programa visokih učilišta u partnerstvu s javnim i/ili privatnim poslodavcima i drugim dionicima, uključujući srednje škole. Mogu biti u obliku škola/programa/saveznica, u smislu zajedničkih programa suradnje koji uključuju aktivnosti i inicijative u području obrazovanja, istraživanja i inovacija, čiji je cilj poboljšati početno visoko obrazovanje i povećati broj osoba s diplomom u području STEAM-a, nudeći preddiplomske i druge početne tečajeve visokog obrazovanja (npr. više tehničke strukovne tečajeve u slučaju politehnike). Programi obuhvaćaju modernizaciju i proširenje objekata kako bi se odgovorilo na povećanje broja studenata, studentske poticaje i druge rashode visokih učilišta povezane s pružanjem tečajeva.

Ulaganjima će se poboljšati i vještine u područjima STEAM-a proširenjem mreže klubova „Ciência Viva”, klubova u školama (od osnovnih do srednjih škola), uglavnom u područjima STEAM-a, digitalnim sadržajima i materijalima; poticati partnerstva između škola i civilnog društva, sveučilišta i istraživačkih centara te organizirati seminare i radionice. Očekuje se da će poduprijeti najmanje 650 projekata.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C06-i05-RAA: Kvalifikacije i cjeloživotno učenje odraslih (ARA)

Cilj je ulaganja riješiti ozbiljan problem niskih razina kvalifikacija u Autonomnoj regiji Azorima u usporedbi s Portugalom u cjelini i s Europskom unijom. Niske razine kvalifikacija predstavljaju veliko usko grlo za nastanak i diversifikaciju novih poduzeća te za održivi razvoj jer su povezane s niskom produktivnošću i plaćama te nedostatkom otpornosti tijekom gospodarske krize. Ulaganjima za zadovoljavanje posebnih potreba u području obrazovanja i osposobljavanja u Autonomnoj regiji Azorima dopunjuju se mjere u okviru ESF-a plus koje se odražavaju u relevantnom operativnom programu o kojem se pregovara za višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.

Ulaganje se sastoji od:

- povećanje broja odraslih osoba upisanih u poslijesrednjoškolsko i tercijarno obrazovanje; žalitelj
- modernizacija 16 strukovnih škola i jednog javnog instituta za osposobljavanje u skladu s tehnološkim razvojem kako bi se obnovile radionice, laboratoriji i računalne prostorije, čime se omogućuje usklađivanje s potražnjom na tržištu rada i daljnje povećanje broja pripravnika.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C06-i06: Kapaciteti u području znanosti

Cilj je ulaganja potaknuti razvoj inovacijskog i poduzetničkog ekosustava visokih učilišta podupiranjem temeljnih istraživanja, promicanjem prijenosa znanja, internacionalizacijom, smanjenjem nesigurnosti istraživača i jačanjem veze između poduzeća i društva.

Ulaganje se sastoji od sljedećih podmjera:

- Programi stjecanja i zadržavanja talenata ERC-Portugal i FCT-Tenure:
 - o FCT-Tenure: tim se programom podupire zapošljavanje 230 doktorskih istraživača na stalna radna mjesta odabrana na temelju natječaja.

- o ERC-Portugal: tim se programom podupiru istraživači čiji se projekti preporučuju za financiranje na europskoj ili nacionalnoj razini. Programom se podupiru i istraživači čije su prijave ERC-a preporučene za financiranje ili premještene u drugu fazu evaluacije, ali u konačnici nisu financirane.
- Povećano financiranje međunarodnih partnerstava u znanosti, tehnologiji i inovacijama:
 - o Promicanje sudjelovanja Portugala u Europskom okvirnom programu za istraživanje i inovacije podupiranjem financiranja projekata s nacionalnim sudjelovanjem odabranima na europskoj razini;
 - o Omogućivanje međunarodne mobilnosti 100 istraživača.

Aktivnosti istraživanja, razvoja i inovacija posvećene onečišćujućim aspektima (ugljen, lignit, nafta/nafta, prirodni plin, vodik proizveden iz fosilnih goriva, spaljivanje, odlaganje na odlagališta, vozila/plovila s motorom s unutarnjim izgaranjem) ne podupiru se osim ako se njima razvije alternativa sa slabim učinkom (ili ako se njihov rezultat primijeni na nju).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Ulaganje RE-C06-i07: Više digitalnog impulsa

Ciljevi su mjere povećati privlačnost agrarskih znanosti za buduće generacije, poduprijeti medicinske znanosti u prihvaćanju digitalnog i tehnološkog napretka te proširiti kapacitete za osposobljavanje u području digitalnih vještina i na područja izvan STEAM-a (znanost, tehnologija, inženjerstvo, umjetnost, matematika); poticati pedagoške inovacije i modernizaciju, a time i akademski uspjeh.

Ulaganje se sastoji od sljedećih podmjera:

- Tehnološka i digitalna modernizacija agrarskih znanosti; podmjera:
 - o Reformirati 20 studijskih programa (diplomski, diplomski ili oboje) u agrarnim znanostima jačanjem njihove digitalne i tehnološke komponente, internacionalizacijom i međuinstitucijskom suradnjom;
 - o Otvaranje poljoprivrednih škola za buduće učenike u srednjoškolskom obrazovanju
 - o Podupirati prekvalifikaciju stručnjaka koji već rade u tom sektoru promicanjem kratkotrajnog strukovnog osposobljavanja u visokom obrazovanju i stručnih diplomskih studija u području mikrokvalifikacija.
- Modernizacija medicine: podmjerom se podupire osposobljavanje u digitalnim okruženjima i medicinske simulacije usmjerene na studente i stručnjake koji rade u tom sektoru.
- Jačanje digitalnih vještina: podmjerom se podupire jačanje digitalnih vještina mladih i odraslih u područjima izvan STEAM-a.
- Inovacije i pedagoška modernizacija u visokom obrazovanju, podmjera:
 - o uspostaviti centre izvrsnosti za pedagoške inovacije sa snažnom digitalnom komponentom, s naglaskom na netehnološkim područjima (društvene, humanističke i umjetničke);
 - o Poboljšati programe financiranja usmjerene na smanjenje stope napuštanja visokog obrazovanja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C06-i08-RAM: Proširenje zgrade CITMA

Cilj je mjere osigurati da zgrada Znanstvenog i tehnološkog centra Madeire (CITMA) bude dovoljno velika da zadovolji trenutačne i buduće potrebe Sveučilišta u Madeiri (Uma), optimizira pedagoške i istraživačke aktivnosti Uma-a, s naglaskom na infrastrukturi za politehničko

obrazovanje. Time se nastoji omogućiti bolja povezanost akademske zajednice i poduzeća, čime se omogućuje razmjena iskustava i resursa.

Ulaganje se sastoji od dodavanja tri kata trenutačnoj zgradi i proširenja prizemnog poda. Zgrada je prilagođena potrebama osoba smanjene pokretljivosti. Određena područja u zgradi moraju biti prilagodljiva po veličini.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

F.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
6.1.	Re-C06-i01	T	Obnovljeni ili izgrađeni specijalizirani tehnološki centri		Broj	0	310	PRV O TRO MJES EČJE	2025.	Broj specijaliziranih tehnoloških centara obnovljenih ili izgrađenih za stručne tečajeve srednjoškolskog obrazovanja, uključujući financiranje opreme, tehnološku infrastrukturu i moguću prekvalifikaciju prostora i radionica za prilagodbu novim tečajevima.
6.2.	Re-C06-i01	T	Obnovljeni ili izgrađeni specijalizirani tehnološki centri		Broj	310	365	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Broj specijaliziranih tehnoloških centara obnovljenih ili izgrađenih za stručne tečajeve srednjoškolskog obrazovanja, uključujući financiranje opreme, tehnološku infrastrukturu i moguću prekvalifikaciju prostora i radionica za prilagodbu novim tečajevima
6.3	Re-C06-i01	T	Lokacije centara za osposobljavanje obnovljene, izgrađene ili opremljene kupljenom opremom		Broj	0	59	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023.	Broj lokacija centara za strukovno osposobljavanje mreže javnih službi za zapošljavanje (IEFP) ili mreže škola Nacionalnog turističkog tijela (Turismo de Portugal) koje su obnovljene, izgrađene ili, kako je dokazano <i>masnoćom</i> , s različitim vrstama opreme kupljene u svrhu osposobljavanja. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije. Energetski učinkovitim obnovama u prosjeku se mora postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.
6.4.	Re-C06-i01	T	Lokacije centara za osposobljavanje obnovljene, izgrađene ili opremljene kupljenom opremom		Broj	59	111	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Broj lokacija centara za strukovno osposobljavanje mreže javnih službi za zapošljavanje (IEFP) ili mreže škola Nacionalnog turističkog tijela (Turismo de Portugal) koje su obnovljene, izgrađene ili, kako je dokazano <i>masnoćom</i> , s različitim vrstama opreme kupljene u svrhu osposobljavanja. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije. Obnovama radi povećanja energetske učinkovitosti mora se u prosjeku postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada.
6.5	Re-C06-i02	T	Financijska potpora za ugovore na neodređeno vrijeme		Broj	0	30000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Broj ugovora koji se podupiru financijskom potporom dodijeljenom poslodavcima u zamjenu za ugovore na neodređeno vrijeme kojima se isplaćuju primjerene plaće na tržištu rada u okviru mjere obveze održivog zapošljavanja.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
6.6.	Re-C06-i03	T	Dodatni sudionici u mjerama za potporu usavršavanju odraslih		Broj	0	145500	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Dodatni broj odraslih (18+) sudionika koji su sudjelovali u jednom od sljedećih tečajeva: i. osnovno obrazovanje i osposobljavanje odraslih na razinama B1/B2/B3 koje vode lokalni projekti koji imaju koristi od poboljšanja Nacionalnog plana za pismenost odraslih; II) načine osposobljavanja za priznavanje, vrednovanje i certifikaciju kompetencija niskokvalificiranih odraslih osoba (RVCC); i iii. kratki tečajevi tercijarnog obrazovanja koje organiziraju konzorciji visokih učilišta i poslodavaca.
6.7.	Re-C06-i04	T	Dodatni klubovi <i>Ciência Viva</i>		Broj	0	650	TREĆ E TRO MJES EČJE	2025.	Broj novih klubova dodanih mreži klubova <i>Ciência Viva</i> u školama, s naglaskom na područjima STEAM-a, čiji je cilj širenje znanstvenih vrijednosti u mreži srednjih škola, među ostalim putem partnerstava sa sveučilištima i istraživačkim centrima te organiziranjem seminara i radionica.
6.8	Re-C06-i04	T	Dodatni broj studenata sa završenim tercijarnim obrazovanjem u STEAM područjima		Broj	0	7500	PRV O TRO MJES EČJE	2025.	Dodatni broj osoba sa završenim visokim obrazovanjem u području STEAM-a (tj. znanosti, tehnologije, inženjerstva, umjetnosti i matematike): osobe sa završenim visokim obrazovanjem koje su završile kratkoročni i prvi ciklus visokog obrazovanja i kratkoročne tečajeve. (do dvije godine), u usporedbi s 2020.
6.9.	Re-C06-i04	T	Dodatni broj studenata sa završenim tercijarnim obrazovanjem u STEAM-u		Broj	7500	10000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Dodatni broj osoba sa završenim visokim obrazovanjem u području STEAM-a (tj. znanosti, tehnologije, inženjerstva, umjetnosti i matematike): osobe sa završenim visokim obrazovanjem koje su završile kratkoročni i prvi ciklus visokog obrazovanja i kratkoročne tečajeve. (do 2 godine) u usporedbi s 2020.
6.10.	Re-C06-i05-RAA	T	Dodatni broj odraslih osoba upisanih u poslijesrednjoškolsko i tercijarno obrazovanje u Autonomnoj regiji Azorima		Broj	0	1145	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Dodatni broj odraslih osoba upisanih u poslijesrednjoškolsko i tercijarno obrazovanje u Autonomnoj regiji Azorima.
6.11.	Re-C06-i05-RAA	T	Unaprijeđene stručne škole u Autonomnoj regiji Azorima		Broj	0	17	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Broj profesionalnih škola i javnih ustanova za osposobljavanje koje su imale koristi od obnove radionica, laboratorija i računalnih prostorija te kupnje nove opreme u skladu s tehnološkim razvojem. Ako nadogradnja infrastrukture uključuje obnovu zgrada, obnova radi povećanja energetske učinkovitosti mora u prosjeku postići barem srednju razinu dubinske obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										obnovi zgrada (EU) 2019/786.
6.12.	Re-C06-r14	M	Otvaranje slobodnih radnih mjesta za osposobljavanje		Broj	0	20000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Broj novih slobodnih radnih mjesta otvorenih na stručnim tečajevima nakon nadogradnje nacionalnog kataloga kvalifikacija (CNQ) u novim područjima na temelju dijagnoze predviđanja vještina (SANQ).
6.13.	Re-C06-r15	M	Stupanje na snagu zakona kojim se uspostavljaju posebni natječaji za upis u visoko obrazovanje	Stupanje na snagu zakona kojim se uspostavljaju posebni natječaji za upis u visoko obrazovanje				DRU GO TRO MJES EČJE	2020.	Stupanje na snagu zakona kojim se uspostavljaju posebni natječaji za upis u visoko obrazovanje za studente koji su završili srednjoškolsko obrazovanje putem profesionalnih kanala i specijaliziranih umjetničkih tečajeva.
6.14.	Re-C06-r15	M	Stupanje na snagu novog pravnog okvira kojim se uređuje suradnja visokih učilišta s javnom upravom i poduzećima	Stupanje na snagu novog pravnog okvira kojim se uređuje suradnja visokih učilišta s javnom upravom i poduzećima				DRU GO TRO MJES EČJE	2021.	Stupanje na snagu novog pravnog okvira kojim se uređuje suradnja visokih učilišta s javnom upravom i poduzećima, uključujući: i. stvaranje mreža za suradnju visokih učilišta u partnerstvu s poslodavcima, među ostalim, promicanje inicijalnog visokog obrazovanja, inovacijskih projekata i usluga za poduzeća, ii. izmjena pravnog statusa kako bi se pojasnili uvjeti pod kojima vanjski stručnjak može obavljati poslove poučavanja ili upravljanja na visokim učilištima kako bi se promicala mobilnost između akademske zajednice i poslovnog svijeta; III. jačanje konzorcija s podijeljenim upravljanjem između visokih učilišta i poduzeća.
6.15.	Re-C06-r16	M	Stupanje na snagu zakona o reguliranim profesijama	Stupanje na snagu zakona o reguliranim profesijama				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022.	Stupanje na snagu zakona čiji je cilj, među ostalim: i. razdvojiti regulatorne funkcije i funkcije zastupanja u strukovnim udrugama; i. smanjiti popis rezerviranih djelatnosti. Pristup aktivnostima može se ograničiti samo radi zaštite ustavnih interesa, u skladu s načelima nužnosti i proporcionalnosti; III) ukinuti ograničenja vlasništva i upravljanja poduzećima koja pružaju poslovne usluge, pod uvjetom da rukovoditelji poštuju pravni režim za sprečavanje „sukoba interesa“; i iv. omogućuju multidisciplinarne poslovne usluge.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
6.16.	Re-C06-r17	M	Stupanje na snagu zakona kojim se uređuje rad putem platformi	Stupanje na snagu zakona kojim se uređuje rad putem platformi				PRV O TRO MJES EČJE	2023.	Stupanje na snagu zakona o reguliranju rada putem platformi kako bi se riješili novi izazovi nastali zbog netipičnih radnih odnosa, u skladu s načelima europskog stupa socijalnih prava. Cilj mu je ojačati radne odnose i pristup pravima.
6.17.	Re-C06-r18	M	Uspostaviti portugalsku normu za sustav upravljanja jednakim plaćama.	Objava norme				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Norma je dobrovoljni sustav koji se temelji na Islandu Norm ÍST 85: 2012., čime se osigurava javno priznanje poduzećima koja su učinkovito provodila politike jednakih plaća. Potvrde se izdaju kako bi se potvrdilo da se odluke o plaći u potpunosti temelje na relevantnim razmatranjima.
6.18.	Re-C06-r18	M	Obavješćivanje poduzeća s više od 50 radnika u kojima postoje znatne razlike u plaćama između spolova	Obavješćivanje poduzeća s više od 50 radnika u kojima postoje znatne razlike u plaćama između spolova				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Obavješćivanje poduzeća s više od 50 radnika sa znatnim razlikama u platnim razredima muškaraca i žena za ista radna mjesta o obvezi podnošenja akcijskog plana Upravi inspektorata rada kako bi se provedbom akcijskog plana riješile razlike u plaćama između spolova
6.19.	Re-C06-i06	T	Potpota za ugovore na neodređeno vrijeme s doktorskim istraživačima u okviru FCT-Tenurea i potpora istraživačima u okviru ERC-a u Portugalu		Broj ugovora		255	PRV O TRO MJES EČJE	2026.	S doktorskim istraživačima odabranima na temelju natječaja potpisuje se 230 ugovora na neodređeno vrijeme. Potpisuje se 25 ugovora s istraživačima čiji se projekti preporučuju za financiranje na europskoj ili nacionalnoj razini i istraživačima čije su prijave ERC-a preporučene za financiranje ili čije su prijave preporučene za financiranje, ali u konačnici nisu financirane.
6:20	Re-C06-i06	M	Međunarodna partnerstva u znanosti, tehnologiji i inovacijama: Podržana međunarodna partnerstva; Podržani projekti istraživanja i inovacija; Potpora za međunarodnu mobilnost	Međunarodna partnerstva u znanosti, tehnologiji i inovacijama: Podržana međunarodna partnerstva; Podržani projekti istraživanja i inovacija;				PRV O TRO MJES EČJE	2026.	Potpisuje se šest ugovora za međunarodna partnerstva u području znanosti, tehnologije i inovacija s nacionalnim institucijama domaćinima. Podupire se 30 projekata, saveza i infrastruktura uz sudjelovanje odabranih na europskoj razini. Podupire se međunarodna mobilnost 100 nacionalnih istraživača i nastavnika.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				Potpora za međunarodnu mobilnost						
6.21.	Re-C06-i07	T	Tehnološka i digitalna modernizacija agrarskih znanosti: Kurikularna reforma agrarskih znanosti, otvaranje poljoprivrednih škola učenicima srednjih škola i prekvalifikacija stručnjaka		Broj	0	7020	DRUGO TROMJES EČJE	2026.	Provela reformu 20 studijskih programa (diplomski studij ili diplomski studij ili oboje) u agrarnim znanostima: — jačanje njegove digitalne i tehnološke komponente kupnjom opreme za obrazovne ustanove — internacionalizacija, uključujući održavanje pozvanih predsjednika — međuinstitucijska suradnja provedbom strategije za internacionalizaciju poljoprivrednog obrazovanja u konzorciju. 6000 učenika srednjih škola koristit će jednotjedni program u poljoprivrednim školama s ciljem povećanja privlačnosti poljoprivrednih škola potencijalnim podnositeljima zahtjeva. 1000 stručnjaka u poljoprivrednom sektoru završava digitalno i tehnološko osposobljavanje s pomoću mikrokvalifikacija ili strukovnog osposobljavanja u kratkom visokom obrazovanju ili stručnih diplomskih studija.
6.22.	Re-C06-i07	T	Modernizacija medicine		Broj	0	12500	DRUGO TROMJES EČJE	2026.	Najmanje 5000 studenata integriranog diplomskog studija sudjeluje u kurikulumu s pomoću digitalnih okruženja ili medicinske simulacije. U tu se svrhu upotrebljava oprema kao što su ispitne lutke visoke Fidelnosti ili simulatori virtualne stvarnosti. Najmanje 7500 zdravstvenih djelatnika sudjeluje u medicinskom osposobljavanju usmjerenom na tehnološku i digitalnu modernizaciju zdravstvenog sektora. Nude se tri vrste osposobljavanja: kratki tečajevi visokog obrazovanja, stručni diplomski studiji i/ili mikrokvalifikacije.
6.23.	Re-C06-i07	T	Jačanje digitalnih vještina		Broj	0	11750	DRUGO TROMJES EČJE	2026.	11750 mladih i odraslih iz područja izvan STEAM-a sudjeluje u programima za jačanje digitalnih vještina.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
6.24.	Re-C06-i07	M	Inovacije i pedagoška modernizacija u visokom obrazovanju		Broj	0	5	ČETV RTO MJES EČJE	2024.	Osniva se pet centara izvrsnosti pedagoških inovacija s naglaskom na netehnološkim područjima (društvene, humanističke i umjetničke). Osniva se Nacionalno vijeće za pedagoške inovacije u visokom obrazovanju.
6.25.	Re-C06-i07	T	Inovacije i pedagoška modernizacija u visokom obrazovanju		Postotak	24	22	DRUGO TRO MJES EČJE	2026.	Prosječna stopa napuštanja školovanja učenika u prvoj ^{godini} i onih koji prvi put pohađaju početno osposobljavanje smanjuje se s 24 % na 22 % u odnosu na školsku godinu 2020./2021.
6.26.	Re-C06-i08-RAM	M	Potpisan ugovor za proširenje zgrade CITMA	Potpisan ugovor s ugovarateljem za proširenje zgrade CITMA				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Potpisan ugovor o proširenju zgrade Znanstvenog i tehnološkog centra Madeira (CITMA). Proširenje se sastoji od dodavanja tri kata trenutačnoj zgradi i proširenja prizemnog poda. Zgrada je prilagođena potrebama osoba smanjene pokretljivosti.
6.27.	Re-C06-i08-RAM	T	Dovršeno proširenje zgrade CITMA		m ² (bruto)	0	9:30	DRUGO TRO MJES EČJE	2026.	Dovršetak svih ugovornih radova povezanih s proširenjem zgrade CITMA kako je navedeno u M6.26. Potražnja za primarnom energijom zgrade mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva zgrada gotovo nulte energije.

F.3. Opis reformi i ulaganja za zajam

Ulaganje RE-C06-i09: Nove ili obnovljene škole

Cilj je mjere osigurati jednak pristup kvalitetnim javnim školama, čime se povećava njihova privlačnost i uključivost te smanjuju teritorijalne nejednakosti.

Ulaganje se sastoji od izgradnje novih škola ili obnove postojećih škola. Ulaganja će biti usmjerena na 75 javnih obrazovnih ustanova za drugi i treći ciklus te srednjoškolsko obrazovanje za koje je utvrđeno da zahtijevaju prioritetnu intervenciju.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

F.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu za zajam

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
6.28.	Re-C06-i09	T	Potpisivanje ugovora za izgradnju i obnovu javnih škola	Broj potpisanih ugovora	Broj	0	75	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Potpisuju se ugovori za izgradnju ili obnovu ^{drugog i trećeg} ciklusa i javnih škola srednjoškolskog obrazovanja. Odabir škola za obnovu i za koje su potrebne nove škole temelji se na procjeni potreba.
6.29.	Re-C06-i09	T	Izgrađene ili obnovljene škole		Broj izgrađenih ili obnovljenih škola	0	75	DRU GO TRO MJES EČJE	2026.	Mora biti izgrađeno ili obnovljeno 75 javnih škola koje su spremne za upotrebu. To uključuje kupnju opreme kao što su digitalni mediji koja je potrebna za rad novih/obnovljenih škola. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije. Obnovama se u prosjeku postižu barem srednje temeljite obnove definirane u Preporuci Komisije (EU) 2019/786. o obnovi zgrada.

G. SASTAVNICA 7: Infrastruktura

Ta komponenta portugalskog plana za oporavak i otpornost usmjerena je na izazov niske teritorijalne kohezije i slabe konkurentnosti poduzeća u kopnenim regijama zbog neodgovarajuće povezanosti s cestovnom mrežom. To dovodi do kontekstualnih troškova za poduzeća, kao što su troškovi prijevoza zbog niske cestovne povezanosti ili poteškoće u privlačenju kvalificiranog osoblja. Drugi je izazov potreba za smanjenjem emisija u prometnom sektoru i u poslovnim parkovima.

Ciljevi komponente su povećanje teritorijalne kohezije i poboljšanje konkurentnosti radi promicanja gospodarskog razvoja regija u unutrašnjosti. Uvođenjem postaja za punjenje nastoji se promicati dekarbonizacija cestovnog prometa.

U tu svrhu cilj je komponente učiniti poslovne parkove održivijima i digitalnijima te im omogućiti bolji pristup cestovnoj mreži. Njime se također nastoji poboljšati povezanost cestovnog prometa proširenjem cestovne mreže, npr. rješavanjem pitanja veza koje nedostaju, među ostalim na Azorima, i osiguravanjem četiriju prekograničnih veza. Očekuje se da će ubrzanje širenja mreže javno dostupnih postaja za punjenje električnih vozila doprinijeti smanjenju ugljičnog otiska sektora cestovnog prometa u Portugalu i učiniti ga održivijim. To je ulaganje prateća mjera za proširenje cestovne infrastrukture, u skladu s Komisijinim Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

Komponentom se podupire odgovor na preporuku za pojedinu zemlju o usmjeravanju ulaganja u zelenu tranziciju, uzimajući u obzir regionalne razlike (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2019. i 3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.) i podupiranje upotrebe digitalnih tehnologija za poticanje konkurentnosti poduzeća (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.).

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

G.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Ulaganje RE-C07-i00: Proširenje mreže za punjenje električnih vozila

Cilj je mjere unaprijediti dekarbonizaciju cestovnog prometa promicanjem električne mobilnosti.

Ulaganje se sastoji od osiguravanja da 15000 javno dostupnih mjesta za punjenje bude operativno u Portugalu. Riječ je o popratnoj mjeri za ulaganja u cestovnu infrastrukturu u C07-I02, I03, I04 i I05 kako bi se osigurala usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete u pogledu ciljeva ublažavanja klimatskih promjena te sprečavanja i kontrole onečišćenja. Privatni subjekti postali su glavni akteri u širenju mreže. Portugalska država usmjerava svoja ulaganja na platformu za upravljanje mrežom Mobi.E i na uklanjanje tržišnih nedostataka podupiranjem ulaganja u regijama u kojima privatni sektor ne osigurava potrebnu pokrivenost.

Provedba ulaganja završava 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C07-i01: Područja poslovnog prihvata

Cilj je mjere modernizirati poslovna prihvatna područja, koja su zemljište razvijeno kao lokacija za urede, tvornice i druga poduzeća. Modernizacija poslovnih parkova utvrđena je i kao potreba za ulaganjima u nacionalni infrastrukturni plan Portugala do 2030. (PNI 2030.).

Ulaganje se sastoji od intervencija u odabranim poslovnim parkovima koje se sastoje od promicanja sustava proizvodnje i skladištenja energije iz obnovljivih izvora, pilot-intervencija za poboljšanje energetske stabilnosti, postavljanja stanica za punjenje električnom energijom i vodikom,

poboljšane pokrivenosti 5G mrežom i aktivnih mjera za sprečavanje požara. Te intervencije usmjerene na okolišnu održivost i digitalizaciju provode se u 10 poslovnih prihvatnih područja odabranih javnim natječajem.

Očekuje se da će provedba ulaganja biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C07-i02: Veze koje nedostaju i povećanje kapaciteta mreže

Cilj je mjere poboljšati teritorijalnu koheziju i konkurentnost rješavanjem „veza koje nedostaju” u cestovnoj mreži. Te veze koje nedostaju smanjuju učinkovitost cestovne mreže i dovode do gubitka konkurentnosti za poduzeća. Cilj je ulaganja i riješiti problem zagušenja, poboljšati sigurnost na cestama i kvalitetu zraka te smanjiti buku na lokacijama u blizini cesta.

Ulaganje se sastoji od izgradnje i nadogradnje cesta. Intervencije uključuju uklanjanje gradskih prijelaza i osiguravanje primjerenosti kapaciteta kolosijeka, povećanje dostupnosti glavnim prometnim koridorima i multimodalnim sučeljima. Intervencije uključuju nadogradnju cesta koje su dio mreže TEN-T, kao što je IP2 Évora istočna obilaznica ili ulaganja u IP8.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete osigurana je ulaganjem C07-I0 (proširenje mreže za punjenje električnih vozila) kao popratnom mjerom. Svaki cestovni projekt koji bi mogao imati znatne negativne učinke na okoliš podliježe procjeni utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU kako bi se osiguralo da je usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete integrirana u projekt i strogo usklađena u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona.

Ukupno 111 kilometara mora biti izgrađeno ili modernizirano od jedne ili više dolje navedenih cesta:

- EN14: sučelje ceste/željeznice u Trofi/Santani, uključujući novi most preko rijeke Ave;
- EN14: Maia (Via Diagonal)/cestovno/željezničko sučelje u Trofi;
- EN 4: Obilaznica Atalaia;
- IC35: Penafiel (EN15)/Rans;
- IC35: Rans/Entre-os Rios;
- IP2: Istočna obilaznica Évora;
- Poveznica od mosta Baião do mosta Ermida;
- Cestovna os Aveiro – Águeda;
- EN344: od km 67 do km 75 – Pampilhosa da Serra;
- EN 125: Obilaznica Olhão istočna;
- IC2 (EN1): Meirinhas (km 136)/Pombal (km 148);
- IP8 (EN121): Ferreira do Alentejo/Beja, uključujući obilaznicu Beringel;
- IP8 (EN259): STA. Margarida do Sado/Ferreira do Alentejo, uključujući obilaznicu Figueira de Cavaleiros;
- IP8 (A26): Povećanje kapaciteta veze između Sinesa i A2;
- EN211 – obilaznica Quintã/Mesquinhata.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C07-i05-RAA: Logistički krugovi – regionalna mreža Azora

Cilj je mjere stvoriti uvjete za uravnoteženiji gospodarski razvoj. Intervencije su usmjerene i na smanjenje udaljenosti putovanja, vremena putovanja i zagušenja.

Ulaganje se sastoji od proširenja i nadogradnje cestovne infrastrukture na Azorima. Cilj mu je poboljšati dostupnost centara za stanovništvo i središta gospodarske aktivnosti te glavne ulazne infrastrukture na svakom otoku. Cilj joj je i intervenirati u izgradnju kružnih cesta prema glavnim gradskim središtima, uz smanjenje broja gradskih prijelaza.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete osigurana je ulaganjem C07-I0 (proširenje mreže za punjenje električnih vozila) kao popratnom mjerom. Svaki cestovni projekt koji bi mogao imati znatne negativne učinke na okoliš podliježe procjeni utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU kako bi se osiguralo da je usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete integrirana u projekt i strogo usklađena u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona.

Ukupno 34 kilometra izgradit će se ili nadograditi od jedne ili više dolje navedenih cesta:

- Ilha de Santa Maria
 - o Obilaznica Vila do Porto
- Ilha de São Miguel
 - o Poboljšanje pristupačnosti Furnas/Povoação – ^{prva} faza: Obilaznica Furnas
 - o Obilaznica Capelas
 - o Obilaznica Svetog Roquea
 - o Portal do obilaznice Vento
- Ilha Terceira
 - o Promicanje pristupačnosti, mobilnosti i uvjeta sigurnosti na cestama – veza između Via Vitorino Nemésio i Angra Circular
- Ilha Graciosa
 - o Veza između E.R. 3 – 2a i E.R. 4 – 2a
- Ilha de São Jorge
 - o Promicanje pristupačnosti, mobilnosti i uvjeta sigurnosti na cestama – veza sa sjeverom jugom
- Ilha do Pico
 - o Izgradnja kružne ceste do Vile da Madalena
- Ilha do Faial
 - o Izgradnja druge^{faze} obilaznice Cidade da Horta

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

G.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
7.1.	Re-C07-i00	T	Javno dostupna mjesta za punjenje električnih vozila		Broj	3520	5250	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022.	Broj javno dostupnih mjesta za punjenje električnih vozila (u usporedbi s polaznom vrijednošću za četvrto tromjesečje 2021.)
7.2.	Re-C07-i00	T	Javno dostupna mjesta za punjenje električnih vozila		Broj	5250	10450	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Broj javno dostupnih mjesta za punjenje električnih vozila (u usporedbi s polaznom vrijednošću za četvrto tromjesečje 2022.)
7,3	Re-C07-i00	T	Javno dostupna mjesta za punjenje električnih vozila		Broj	10450	15000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Broj javno dostupnih mjesta za punjenje električnih vozila (u usporedbi s polaznom vrijednošću za četvrto tromjesečje 2024.)
7,4	Re-C07-i01	M	Odabir područja poslovnog prihvata za intervencije za poboljšanje okolišne održivosti i digitalizacije	Potpisivanje javnog protokola kojim se potvrđuje odabir područja poslovnog prihvata				DRUGO TRO MJES EČJE	2021.	Područja poslovnog prihvata odabiru se u konkurentnom postupku nadmetanja. Komisiji se dostavlja potpisani javni protokol kojim se potvrđuje da je odabir područja poslovnog prihvata zaključen i kojim se utvrđuju odabrana područja poslovnog prihvata.
7,5	Re-C07-i01	T	Završetak intervencija u odabranim poslovnim prihvatnim područjima		Broj	0	10	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Broj poslovnih prihvatnih područja za koja su dovršeni radovi na poboljšanju njihove okolišne održivosti i digitalizacije. Poslovni prihvatni prostori za intervenciju odabrani u natječajnom postupku.
7.6.	Re-C07-i02	M	Potpisan ugovor za jedan cestovni projekt	Potpisan ugovor s izvođačem za cestovni projekt				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021.	Potpis stranaka na dokument kojim se uređuju njihove obveze u vezi s izvođenjem radova nakon postupka javnog natječaja.
7,7	Re-C07-i02	M	Potpisan ugovor za dva cestovna projekta	Potpisan ugovor s izvođačem za cestovne projekte				TREĆE TRO MJES	2022.	Potpis stranaka na dokument kojim se uređuju njihove obveze u vezi s izvođenjem radova nakon postupka javnog natječaja.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								EČJE		
7.8.	Re-C07-i02	T	Izgrađene ili obnovljene ceste		kilometara	0	111	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Km cesta koje su izgrađene ili obnovljene u skladu s tehničkim specifikacijama natječaja i u potpunosti uključuju sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš.
7.13.	Re-C07-i05-RAA	M	Potpisan ugovor za dva cestovna projekta	Potpisan ugovor s ugovarateljem za cestovne projekte				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021.	Potpis stranaka na dokument kojim se uređuju njihove obveze u vezi s izvođenjem radova, po cijeni, nakon javnog natječaja.
7.14.	Re-C07-i05-RAA	T	Potpisan ugovor za najmanje osam cestovnih projekata	Potpisan ugovor s izvođačem cestovnih projekata	Broj	2	8	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023.	Potpis stranaka na dokument kojim se uređuju njihove obveze u vezi s izvođenjem radova, po cijeni, nakon javnog natječaja.
7.15.	Re-C07-i05-RAA	T	Izgrađene ili obnovljene ceste		kilometara	0	34	DRU GO TRO MJES EČJE	2026.	Km cesta koje su izgrađene ili obnovljene u skladu s tehničkim specifikacijama natječaja i u potpunosti uključuju sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš.

G.3. Opis reformi i ulaganja za zajam

Ulaganje RE-C07-i03: Prekogranične veze

Ciljevi su mjere potaknuti razvoj prekogranične mobilnosti i poboljšati konkurentnost poduzeća, primjerice poticanjem mobilnosti radne snage. Jačanjem koridora velikog kapaciteta također se namjerava omogućiti zajedničko korištenje infrastrukture, kao što su željeznička pruga velikih brzina u Sanabriji ili aerodrom Bragança, te poboljšati sigurnost na cestama.

Ulaganje se sastoji od stvaranja i nadogradnje cestovne infrastrukture kako bi se ojačale prekogranične veze sa Španjolskom.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete osigurana je ulaganjem C07-I0 (proširenje mreže za punjenje električnih vozila) kao popratnom mjerom. Svaki cestovni projekt koji bi mogao imati znatne negativne učinke na okoliš podliježe procjeni utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU kako bi se osiguralo da je usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete integrirana u projekt i strogo usklađena u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona.

Ukupno 30 kilometara mora biti izgrađeno ili modernizirano od jedne ili više dolje navedenih cesta:

- EN103: Vinhais/Bragança;
- Poveznica od Bragançe do Puebla de Sanabria (Španjolska);
- Međunarodni most preko rijeke Sever;
- Most Alcoutim – Saluncar de Guadiana (Španjolska).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C07-i04: Područja poslovnog prihvata – Cestovna pristupačnost

Cilj je mjera poboljšati konkurentnost poslovnih parkova poboljšanjem njihove povezanosti cestovne mreže, čime se doprinosi reindustrijalizaciji ruralnih područja.

Ulaganje se sastoji od ulaganja u širenje i nadogradnju cestovne infrastrukture. Njime se dopunjuje ulaganje RE-CCT-C7-I1, čiji je cilj modernizacija poslovnih parkova.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete osigurana je ulaganjem C07-I0 (proširenje mreže za punjenje električnih vozila) kao popratnom mjerom. Svaki cestovni projekt koji bi mogao imati znatne negativne učinke na okoliš podliježe procjeni utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU kako bi se osiguralo da je usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete integrirana u projekt i strogo usklađena u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona.

Ukupno 42 kilometra moraju biti izgrađena ili modernizirana od jedne ili više dolje navedenih cesta:

- Povezanost s industrijskim parkom Mundão: uklanjanje ograničenja iz norme EN229 Viiseu/Sátão;
- Povezanost s industrijskim parkom Mundão: EN229 – Industrijski park ex-IP5/Mundão;
- Dostupnost industrijske zone Riachos;
- Pristup IC8 (Ansião) poslovnom parku Camporês;
- EN10 – 4: Setúbal/Mitrena;

- Povezanost s industrijskim parkom Fontiscos i obnova čvora Ermida (Santo Tirso);
- Povezivanje A8 s industrijskim parkom Palhagueiras u Torresu Vedrasu;
- Povezanost A11 s industrijskom zonom Cabeça de Porca (Felgueiras);
- Povezivanje norme EN 114 s industrijskom zonom Rio Maior;
- Bolji pristup području poslovne lokacije Lavagueiras (Castelo de Paiva);
- Poboljšanje pristupačnosti industrijskog područja Campo Maior;
- Obilaznica EN248 (Arruda dos Vinhos);
- Obilaznica Aljustrel – poboljšanje pristupa rudarskom području i području poslovne lokacije;
- Preko do Tâmega zaobilaznice EN210 (Celorico de Basto);
- Povezivanje IC2 s industrijskim parkom Casarão;
- Novi prijelaz Rio Lime između EN203 – Deocriste i EN202 – Nogueira;
- Okrugli stol na EN246 za pristup industrijskoj zoni Portalegre;
- Pristup Aveparku – Znanstveni i tehnološki park Taipas (Guimarães);
- Pristup industrijskoj zoni Vale do Neiva na čvoru A28.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

G.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu za zajam

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
7.9.	Re-C07-i03	M	Dovršena prva procjena utjecaja na okoliš	Dovršetak procjene utjecaja na okoliš				TREĆE TRO MJES EČJE	2022.	Dovršena je procjena utjecaja jednog cestovnog projekta na okoliš.
7.10.	Re-C07-i03	T	Izgrađene ili obnovljene ceste		kilometara	0	30	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Km cesta koje su izgrađene ili obnovljene u skladu s tehničkim specifikacijama natječaja i u potpunosti uključuju sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš.
7.11.	Re-C07-i04	M	Potpisan ugovor za 10 cestovnih projekata	Potpisan ugovor s ugovarateljem za cestovne projekte				DRUGO TRO MJES EČJE	2023.	Potpis stranaka na dokument kojim se uređuju njihove obveze u vezi s izvođenjem radova, po cijeni, nakon javnog natječaja.
7.12.	Re-C07-i04	T	Izgrađene ili obnovljene ceste		kilometara	0	42	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Km cesta koje su izgrađene ili obnovljene u skladu s tehničkim specifikacijama natječaja i u potpunosti uključuju sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš.

H. SASTAVNICA 8.: Šume

Komponenta je usmjerena na sljedeće izazove: socioekonomski i demografski pad u ruralnim područjima, postojanje velikih područja bez aktivnog upravljanja kako bi se spriječili požari ili zaštitila bioraznolikost te vrlo rascjepkano privatno vlasništvo nad zemljištem. Egzodus stanovništva prema glavnim urbanim središtima i postupno starenje ruralnog stanovništva doveli su do napuštanja ruralnih područja i tradicionalnih primarnih gospodarskih sektora. To je dovelo do postupnog širenja šumskih područja, neplaniranih i neupravljanih te s visokom koncentracijom goriva. Ta su područja snažno izložena opasnosti od požara u ruralnim područjima, koji mogu dovesti do gubitka ljudskih života, velikih šteta na zemljištu i imovini te uništavanja šuma, robe i usluga koje one proizvode. Portugal je zemlja južne Europe s najvećim udjelom spaljenog područja u ruralnim područjima i najvećim prosječnim brojem požara. Prema Europskom informacijskom sustavu za šumske požare (EFFIS), od 2015. do 2019. u prosjeku je izgorjelo oko 169000 hektara godišnje.

Ciljevi ove komponente su:

- promicanje aktivnog planiranja i upravljanja osjetljivim poljoprivrednim i šumskim zemljištem visoke vrijednosti za okoliš;
- zaštititi bioraznolikost podupiranjem obnove poljoprivrednih i šumskih ekosustava, posebno u opožarenim područjima;
- pridonijeti teritorijalnoj koheziji i otvaranju radnih mjesta revitalizacijom gospodarskih aktivnosti ruralnih područja; žalitelj
- povećati otpornost tih područja smanjenjem rizika od požara djelotvornim i učinkovitim sprečavanjem požara te, u slučaju požara, smanjenjem štete djelotvornim i učinkovitim gašenjem požara.

Komponentom se pridonosi provedbi preporuke za pojedinu zemlju o poboljšanju kvalitete javnih financija davanjem prednosti rashodima za poticanje rasta (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 2019.). Javnom potrošnjom povezanom s nadogradnjom registra ruralnih nekretnina promicalo bi se odgovarajuće upravljanje njima i po mogućnosti povećala dinamičnost gospodarske aktivnosti u ruralnim područjima. Osim toga, komponenta znatno doprinosi provedbi preporuka za pojedinu zemlju o usmjeravanju ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju, uzimajući u obzir regionalne razlike (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2019. i 3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.).

Očekuje se da će ta komponenta pridonijeti zelenoj i digitalnoj tranziciji. Kad je riječ o zelenoj dimenziji, komponenta izravno doprinosi prilagodbi klimatskim promjenama jer joj je cilj povećati otpornost ruralnih područja na požare. Nadalje, aktivno održivo upravljanje tim područjima doprinosi sprečavanju erozije tla, kontroli invazivnih vrsta i štetnih organizama te sekvestraciji ugljika u šumama. Naposljetku, kad je riječ o digitalnoj dimenziji, istaknute su planirane mjere za katastar zemljišta, sustav za praćenje pokrova zemljišta (SMOS), uključujući LiDAR (Detection and Ranging) i satelitske snimke visoke razlučivosti, jer se njima promiču e-uprava i digitalne javne usluge.

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

H.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma RE-r19: Preobrazba krajobraza u osjetljiva šumska područja

Cilj je ove mjere preobraziti krajolik ranjivih šumskih područja s velikim područjima monokultura kojima se ne upravlja i visokim rizikom od požara kako bi se spriječili ruralni požari i povećala otpornost na klimatske i gospodarske promjene.

Ta se reforma provodi putem ulaganja RE-C08-i01 (Preobrazba krajolika u osjetljivim šumskim područjima). Reforma se sastoji od četiri mjere koje se međusobno dopunjuju i opisane su u nastavku:

- programi planiranja i upravljanja (PRGP);
- područje integriranog upravljanja krajobrazom (AIGP-ovi);
- integrirani program potpore za ruralna sela smještena u šumskim područjima (Zajednica sela); žalitelj
- program *Emparcelar para Ordenar*.

Reforma se temelji na Programu preobrazbe krajobraza (Programde *Transformação da Paisagem – PTP*) i podupire ga s potrebnim pravnim okvirom. Taj pravni okvir uključuje barem zakonodavstvo o prenamjeni krajobraza s pomoću programa planiranja i upravljanja krajobrazom (PRGP-ovi) i područja integriranog upravljanja krajobrazom (AIGP-ovi), zakonodavstvo čiji je cilj odobravanje razgraničenja ranjivih područja na koja se mogu primjenjivati programi planiranja i upravljanja krajobrazom i područja integriranog upravljanja krajobrazom te zakonodavstvo o obveznom zakupu ruralnog zemljišta u šumskim područjima.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2021.

Reforma RE-r20: Reorganizacija sustava zemljišnih knjiga i sustava praćenja pokrova zemljišta

Cilj je ove mjere prevladati nepostojanje višenamjenskih zemljišnih knjiga uvođenjem i razvojem sustava za utvrđivanje i provjeru granica vlasništva nad zemljištem i naknadnom registracijom vlasništva nad zemljištem. Time će se omogućiti dosljedan, ažuriran i cjelovit pogled na područje kojim će se povećati vrijednost zemljišta za njegove vlasnike i omogućiti državi da razvije konkretne, održive i višesektorske javne politike.

Reforma se sastoji od početka rada sustava za praćenje pokrova zemljišta (SMOS) i razvoja platforme BUPi (digitalni zemljišni registar), fizičkog i virtualnog brojača s georeferenciranim informacijama o nekretninama, na kojem se objedinjuju informacije potrebne za njihovu registraciju i olakšava interakcija građana s javnom upravom u okviru zemljišnih knjiga. Reformom se uspostavlja i potreban pravni okvir za operacionalizaciju ulaganja RE-C08-i02: Registar ruralnog vlasništva i sustav praćenja pokrova zemljišta. Reforma uključuje:

- donošenje zakona o uspostavi strukture misije za proširenje pojednostavnjenog katastarskog informacijskog sustava, javnog subjekta koji prati širenje pojednostavnjenog nacionalnog katastarskog informacijskog sustava i razvoj platforme BUPi;
- donošenje akta kojim se uspostavlja sustav za rad i financiranje modela za organizaciju i razvoj pojednostavljenog katastarskog informacijskog sustava;
- donošenje zakona kojim se odobrava pravni režim za zemljišne knjige, uspostavlja Nacionalni sustav katastarskog informacijskog sustava, koji je sastavljen s pojednostavnjenim Cadastralnim informacijskim sustavom i kojim se Povelja iz Cadastrala utvrđuje kao nacionalna karta zemljišta u zemljišnim knjigama;
- donošenje pravnog akta o izmjeni Regulatornog dekreta br. 9-A/2017 od 3. studenoga³⁸ kojim se pojašnjavaju aktivnosti pojednostavnjenog Cadastral informacijskog sustava i

³⁸ Decreto Regulamentar n.o 9-A/2017: <https://dre.pt/application/conteudo/114152782>

- platforme BUPi, kojim se donose mjere za neposredno utvrđivanje strukture zemljišta i vlasništva nad poljoprivrednim i mješovitim zemljištem; žalitelj
- izrada prijedloga zakona o uspostavi izvanrednog sustava registracije ruralnog zemljišta i izmjeni Zakona o zemljišnim knjigama.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2022.

Reforma RE-r21: Sprečavanje i suzbijanje požara u ruralnim područjima

Ciljevi su te mjere povećati prevenciju i poboljšati borbu protiv požara u ruralnim područjima stvaranjem primarne mreže stanki za gospodarenje gorivom i jačanjem tijela odgovornih za upravljanje požarima u ruralnim područjima i zaštitu od njih.

Reforma se sastoji od sljedećeg:

- donošenje akta kojim se odobrava Nacionalni plan integriranog upravljanja ruralnim požarima (PNGIFR);
- donošenje zakona o uspostavi integriranog sustava upravljanja za ruralne požare (SIGIFR); žalitelj
- donošenje akta kojim se odobrava Nacionalni akcijski program Nacionalnog plana integriranog upravljanja ruralnim požarima.

Integrirani sustav upravljanja požarima u ruralnim područjima (SIGIFR) na nacionalnoj razini pruža makropolitike i strateške smjernice kojima se doprinosi smanjenju rizika od požara u ruralnim područjima i promjeni ponašanja vlasnika, korisnika te izravnih i neizravnih korisnika ruralnog područja. Sustavom se definiraju modeli koordinacije među ministarstvima, pri čemu se razgraničuju nadležnosti i opseg djelovanja svakog subjekta unutar SIGIFR-a, uz veću odgovornost za različite sudionike u postupku donošenja odluka. U njemu se utvrđuje model upravljanja, praćenja i evaluacije koji doprinosi stalnom poboljšanju javnih politika i programa.

Uspostavlja se izvangradski sustav informacija o požarima kako bi se objedinile i širile sve relevantne tehničke informacije iz SIGIFR-a. Nadalje, definira model koji se temelji na sprečavanju rizika i minimiziranju rizika, bilo aktivnostima podizanja svijesti bilo uspostavom regionalnih obrambenih mreža, u kojima upravljanje gorivom ima vodeću ulogu u sustavu sankcioniranja.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2021.

Ulaganje RE-C08-i01: Preobrazba krajobraza u osjetljiva šumska područja

Ciljevi su ove mjere povećati otpornost ranjivih područja na rizike povezane s klimatskim promjenama, posebno ruralnim požarima i gubitkom bioraznolikosti, te promicati održivi rast i teritorijalnu koheziju. Ti se ciljevi postižu preobrazbom krajobraza, povećanjem prosječne veličine poljoprivrednog zemljišta, prenamjenom zemljišta i planiranjem novih gospodarskih djelatnosti.

To ulaganje sastoji se od sljedećih programa:

- programe planiranja i upravljanja krajobrazom u kojima se oblikuje poželjno okruženje i definira prijelazna matrica u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju uz potporu modela financiranja kojim se osigurava njezina provedba;
- područja integriranog upravljanja krajobrazom koja povećavaju veličinu šumskog područja kojim se gospodari, stvaraju prekide u ekstenzivnim područjima monokultera morskog bora i eukaliptusa te omogućuju zamjenu područja eukaliptusa drugim vrstama, posebno autohtonim vrstama, kako bi se postigla razina kojom se promiče otpornost na požare i vrednovanje prirodnog kapitala te stvaraju potrebni uvjeti za razvoj operacija integriranog upravljanja krajobrazom u kojima se definira programiranje intervencija, operativni model, financijska sredstva koja treba dodijeliti te sustav upravljanja i praćenja;
- integrirani program potpore za ruralna sela smještena na šumskim područjima kojima se podupire niz mjera za osiguravanje prenamjene i korištenja zemljišta te upravljanja gorivom oko ruralnih sela; žalitelj
- program *Emparcelar para Ordenar* kojim se povećava prosječna veličina ruralnog vlasništva i time pridonosi održivosti i gospodarskoj održivosti poljoprivrednih gospodarstava koja su tamo postavljena ili će biti ugrađena.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. rujna 2025.

Ulaganje RE-C08-i02: Registar ruralnog vlasništva i sustav praćenja pokrova zemljišta

Cilj je te mjere portugalskoj državi pružiti bazu znanja o cestovnom prometu o državnom području, posebno u pogledu vrste i granica ruralnih područja, čime se omogućuje identifikacija vlasnika zemljišta.

To ulaganje sastoji se od razvoja platforme BUPi i izrade referentnog mapiranja za sustav za praćenje pokrova zemljišta (SMOS), uključujući digitalno 3-D prikaz zemljišta putem pokrivenosti detekcijom i rasponom svjetlosti (LiDAR), karte vegetacije, karte biomase i obujma drvene sirovine, karte pokrova i uporabe zemljišta te pokrivenost satelitskim slikama. Te se mjere međusobno nadopunjuju i omogućuju potpunu operacionalizaciju platforme BUPi, istodobno osiguravajući interoperabilnost svih različitih uspostavljenih informacijskih sustava povezanih s katastarskom geometrijom, zemljišnim knjigama i poreznim matricama kojima trenutačno upravljaju različita tijela, uključujući Trošarnu i carinsku upravu, Institut za registraciju i javnobilježničke poslove i Opću upravu za područje. Građani, poduzeća i sva javna tijela stječu jedinstveni identifikacijski broj (NIP) za svoje nekretnine, uključujući informacije o njihovim granicama i značajkama. Kako bi se osigurala uspješna provedba prethodno navedenih mjera, ulaganje uključuje i aktivnosti osposobljavanja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2025.

Ulaganje RE-C08-i03: Prekidi u upravljanju gorivom – primarna mreža

Cilj je ove mjere stvoriti horizontalne prekide u krajoliku putem primarne mreže stanki za gospodarenje gorivom (RPFGC). Ta će mreža izolirati izbijanje požara, zaštititi komunikacijske putove, socijalnu infrastrukturu i opremu, smanjiti prosječnu površinu uništenu požarom

pregrađivanjem krajolika, olakšati gašenje požara i osigurati sigurnost vatrogasaca stvaranjem putova za bijeg.

Ulaganje uključuje sljedeće mjere:

- mapiranje i procjena uporabe zemljišta uključenog u mrežu za strukturiranje primarnog upravljanja gorivom;
- identifikacija vlasnika, procjena i izračun razine naknade i drugi elementi koji dovode do prijavljivanja obavijesti o komunalnim uslugama vlasnicima zemljišta, sklapanja ugovora i plaćanja povezanih naknada
- uključivanje georeferenciranog grafičkog prikaza ruralnog zemljišta uključenog u uspostavu područja služnosti u platformu BUPi kako bi se omogućili naknadni posebni postupci registracije; žalitelj
- provedba primarne mreže prekida upravljanja gorivom na nacionalnoj razini.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C08-i04: Sredstva za sprečavanje i suzbijanje požara u ruralnim područjima

Cilj je te mjere ojačati državna tijela uključena u sprečavanje i borbu protiv požara u ruralnim područjima. Točnije, ovom se mjerom iskorištavaju kapaciteti, u smislu infrastrukture i opreme, portugalskih zračnih snaga i Instituta za očuvanje prirode i šuma (ICNF) kako bi se povećala njihova djelotvornost i učinkovitost u sprečavanju i suzbijanju požara u ruralnim područjima. Nadalje, tom se mjerom poboljšava procjena rizika standardizacijom i ažuriranjem radarske mreže Portugalskog instituta za more i atmosfere (IPMA).

To ulaganje sastoji se od kupnje dvaju lakih i devet srednjih vatrogasnih helikoptera, izgradnje novih i obnove postojećih zgrada (operativni centar i hangari za održavanje), kupnje vozila, strojeva i opreme potrebnih za gašenje požara, kao što su osobna zaštitna oprema, vatrogasna vozila, buldožeri i traktori, te standardizacije i nadogradnje mreže meteoroloških radara.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, kako bi se osigurala usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), vozila, strojevi i oprema koji se kupuju moraju imati nultu stopu emisija. Ako ne postoje alternative s nultom stopom emisija, vozila, strojevi i oprema koji se kupuju moraju predstavljati najbolje dostupne razine okolišne učinkovitosti u tom sektoru.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RE-C08-i05: Više programa za šume

Ciljevi su mjere unaprijediti sustav sprečavanja požara i gašenja požara prelaskom s modela borbe protiv požara na model prevencije te ojačati djelovanje organizacija proizvođača šuma i centara za stručnost u sektoru šumarstva uključivanjem stručnjaka i jačanjem tehničkih kvalifikacija svih relevantnih aktera u tim subjektima.

To ulaganje sastoji se od sljedećih mjera:

- proširenje programa „Sigurno selo” i „Sigurni narod” čiji je cilj promicanje mjera za podizanje svijesti radi sprečavanja rizičnog ponašanja stanovništva, mjera samozaštite i simulacija planova evakuacije, u suradnji s lokalnim vlastima;
- jačanje kapaciteta za operativni odgovor Nacionalnog tijela za hitnu i civilnu zaštitu (ANEPC) i Nacionalne žandarmerije (GNR) u borbi protiv požara u ruralnim područjima,

posebno kupnjom vozila i osobne zaštitne opreme, obnovom postojeće infrastrukture i stvaranjem novih regionalnih i podregionalnih struktura ANEPC-a;

- pružanje osposobljavanja i kvalifikacija operativnom osoblju uključenom u gašenje požara i tehničarima OPF-a, lokalnoj i središnjoj upravi i upravljačkim tijelima AIGP-a; žalitelj
- jačanje organizacija vlasnika šuma i centara kompetentnosti u područjima koja su ključna za održivost šumskih resursa.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

H.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
8.1.	Re-C08-i01	T	Razvoj programa planiranja i upravljanja krajobrazom (PRGP) na područjima koja su definirana kao osjetljiva.		Broj	0	20	TREĆE TRO MJES EČJE	2025.	Vladino odobrenje programa planiranja i upravljanja krajobrazom za 20 homogenih osjetljivih područja ili područja pogođenih velikim požarima, uzimajući u obzir Povelju jedinica za krajobraz kontinentalnog Portugala i teritorijalni model Nacionalnog programa politike prostornog planiranja.
8.2.	Re-C08-i01	T	Objava operacija integriranog upravljanja krajobrazom (OIGP) u Diário da Republica		Broj	0	60	TREĆE TRO MJES EČJE	2025.	Odobrenje i objava 60 operacija integriranog upravljanja krajobrazom u Diário da Republica (OIGP), kojima se definira programiranje intervencija, operativni model, financijska sredstva koja će se dodijeliti te sustav upravljanja i praćenja.
8.3.	Re-C08-i01	T	Sela s projektima za gospodarenje gorivom		Broj	0	800	TREĆE TRO MJES EČJE	2025.	Sklapanje ugovora kojima se utvrđuju posebni uvjeti za financiranje projekata upravljanja gorivom između Fonda za okoliš i korisnika (općine, međuopćinske zajednice, udruge za lokalni razvoj) u najmanje 800 ruralnih sela smještenih u šumskim područjima (zajednica sela).
8.20	Re-C08-i01	T	Provedba mjera okrupnjavanja zemljišta Programa „Emparcelar para Ordenar”		Broj	0	2000.	TREĆE TRO MJES EČJE	2025.	2 000 ha ruralnog zemljišta u osjetljivim područjima preraspodjeljuje se u okviru programa „Emparcelar para Ordenar”
8.4.	Re-C08-i02	M	Prijelaz na platformu BUPi 2.0	Početak proizvodnje platforme BUPi 2.0				PRVO TRO MJES EČJE	2022.	Osiguravanje platforme BUPi 2.0 koja se temelji na oblaku i kojom se nadograđuju i proširuju funkcionalnosti koje već postoje u pilot-projektu BUPi. BUPi 2.0 osigurava pokrivenost na nacionalnoj razini i interoperabilnost različitih sustava kojima trenutačno upravljaju različita tijela, uključujući porezna i carinska tijela. BUPi 2.0 omogućuje postupnu primjenu jedinstvenih identifikacijskih brojeva nekretnine.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna/ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
8,5	Re-C08-i02	T	Osposobljavanje na BUPi-u		Broj	0	10	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023.	Broj tromjesečnih osposobljavanja povezanih s BUPi-om za nacionalne tehničare koji provode postupke grafičkog prikaza (RGG), osoblje Instituta za registre i javne bilježnike (IRN), službenike poreznih tijela, katastarske tehničare i tehničare iz Glavne uprave za područje te voditelje registra.
8.6.	Re-C08-i02	M	Izrada referentnog mapiranja sustava za praćenje pokrova kopna (SMOS)	Izrada referentnog mapiranja sustava za praćenje pokrova kopna (SMOS)				PRVO TRO MJES EČJE	2025.	Izrada referentnog mapiranja za sustav za praćenje pokrova zemljišta (SMOS), uključujući i. objavu karata pokrova i uporabe zemljišta (COS) 2023., na temelju informacija koje su potvrdila nadležna tijela, u kojima se prikazuje geografska zastupljenost zemlje i pružaju informacije o korištenju i korištenju zemljišta, kao i o vrstama usjeva i pošumljavanju, ii. digitalnom 3-D prikazu zemljišta putem pokrivenosti svjetlosnom detekcijom i rasponom (LiDAR), iii. kartama vegetacije, iv. kartama biomase i obujma drvne sirovine i v. satelitskoj pokrivenosti.
8.7.	Re-C08-i03	M	Objava ugovora o strukturiranju primarne mreže za upravljanje gorivom (RPFGC)	Objava ugovora o strukturiranju primarne mreže za upravljanje gorivom (RPFGC) u društvu BASE.gov				PRVO TRO MJES EČJE	2022.	Dodjela ugovora od strane nadležnog tijela za provedbu mreže za strukturiranje primarnih goriva (RPFGC) radi stvaranja horizontalnih prekida u krajoliku radi izoliranja požara.
8.8.	Re-C08-i03	T	Uspostavljeno područje služnosti		ha	0	21727	TREĆ E TRO MJES EČJE	2025.	Područje za služnost u primarnoj mreži stanki za gospodarenje gorivom (RPFGC) To se zemljište uključuje u platformu BUPi kako bi se omogućio naknadni posebni postupak registracije.
8.9.	Re-C08-i03	T	Provedba Mreže za strukturiranje primarnih pogrešaka u upravljanju gorivom (RPFGC)		Broj	0	37500	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Primijenjeno područje (u ha) primarne mreže stanki za gospodarenje gorivom (RPFGC) – stvaranje horizontalnih diskontinuiteta (razreda za upravljanje gorivom) u krajoliku radi izoliranja požara.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna/ci ljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
8.10	Re-C08-i04	T	Isporuka vozila, strojeva i opreme		Broj	0	179	PRVO TRO MJES EČJE	2023.	Isporuka vatrogasnih i protupožarnih vozila, strojeva i opreme nakon potvrde da ispunjavaju tehničke specifikacije i druge ugovorne zahtjeve, u skladu s natječajnim postupkom.
8.11.	Re-C08-i04	T	Isporuka lakih i srednje velikih vatrogasaca		Broj	0	11	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Isporuka dvaju lakih vatrogasnih helikoptera (HEBL) i devet srednje velikih vatrogasaca (HEBM) nakon potvrde da ispunjavaju tehničke specifikacije i druge ugovorne zahtjeve. Cilj uključuje i izgradnju i/ili obnovu zgrada i infrastrukture za upotrebu i održavanje helikoptera.
8.12.	Re-C08-i04	T	Ugradnja radara s dvostrukom polarizacijom		Broj	0	2	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023.	Ugradnja dvaju radara s dvojnou polarizacijom s potrebnim računalnim sustavom i sustavom arhiviranja, dva detektora rasvjete i dvije meteorološke postaje. Ugradnja završena nakon potvrde da odgovaraju tehničkim specifikacijama i drugim ugovornim zahtjevima.
8.13.	Re-C08-i05	T	Jačanje tijela Ministarstva unutarnjih poslova (MAI) vozilima i operativnom opremom		Broj	0	62	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Jačanje 62 subjekta MAI-ja (ANEPC, GNR i vatrogasne postrojbe) osiguravanjem osposobljavanja i kvalifikacija za operativno osoblje uključeno u gašenje požara, nova vozila i operativnu opremu u iznosu od najmanje 35 000 000 EUR.
8.14.	Re-C08-i05	T	Stvaranje regionalnih i podregionalnih struktura Nacionalnog tijela za hitnu i civilnu zaštitu (ANEPC)		Broj	0	6	DRUG O TRO MJES EČJE	2022.	Početak rada dvaju regionalnih i četiriju podregionalnih zapovjedništava za izvanredna stanja i civilnu zaštitu (kako je definirano u Uredbi sa zakonskom snagom br. 45/2019 od 1. travnja 2019.)
8.21.	Re-C08-i05	M	Razvoj kampanje za podizanje svijesti kako bi se spriječilo rizično ponašanje	Razvoj kampanje za podizanje svijesti				PRVO TRO MJES EČJE	2024.	Razvoj kampanje za podizanje svijesti i informiranje u okviru programa „Sigurno selo“ i „Sigurni narodi“ kako bi se spriječilo rizično ponašanje stanovništva
8.15.	Re-C08-i05	M	Objava početnog izvješća Instituta za očuvanje prirode i	Objava izvješća o programskim				DRUG O TRO	2022.	U izvješću se navode pojedinosti o programskim ugovorima između Instituta za očuvanje prirode i šuma, I.P.-a, organizacija vlasnika šuma i centara za stručnost,

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna/ci ljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			šume, I.P	ugovorima između Instituta za očuvanje prirode i šuma, I.P.-a i organizacija vlasnika šuma (OPF) i centara stručnosti				MJES EČJE		uključujući informacije o ciljevima koje treba ostvariti svake godine. Nakon početnog izvješća, provedba i napredak programskih ugovora objavljuju se svakih šest mjeseci.
8.16.	Re-C08-i05	T	Provedba nacionalnog programa osposobljavanja		Broj	0	150	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	150 tehničara iz organizacija proizvođača šuma (OPF-ova), lokalnih i središnjih uprava te subjekata za upravljanje AIGP-om pohađa osposobljavanje u trajanju od najmanje 684 sata osposobljavanja. Osposobljavanje je usmjereno na sljedeće teme: upravljanje organizacijom, sprečavanje požara u ruralnim područjima, kontrolirano uklanjanje požara, zdravlje bilja, certificiranje održivog gospodarenja šumama, multifunkcionalnost šumskih područja, nedrvni šumski proizvodi, naknada za usluge ekosustava, bioraznolikost, šumarska infrastruktura, šumarski projekti, inventar šuma ili zemljišne knjige.
8.17.	Re-C08-r19	M	Pravni okvir o obveznom posjedu ruralnog zemljišta u šumskim područjima	Stupanje na snagu pravnog okvira o obveznom posjedu ruralnog zemljišta u šumskim područjima.				TREĆE TRO MJES EČJE	2021.	Stupanje na snagu pravnog okvira za provedbu obveznog posjeda ruralnog zemljišta u šumskim područjima. Obvezno zakup primjenjuje se isključivo ako vlasnici zemljišta ne izraze svoju predanost provedbi mjera definiranih u operaciji integriranog upravljanja krajobrazom (OIGP) utvrđene za integrirano područje upravljanja krajobrazom (AIGP) ako žele da se njihova imovina nalazi. Zakonom br. 68/2020 od 5. studenoga Vlada se ovlašćuje da izmijeni Zakon br. 31/2014 od 30. svibnja (kojim se utvrđuju opći temelji za javnu politiku u području zemljišta, urbanističkog i prostornog planiranja kako bi se odobrio pravni režim obveznog posjeda

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna/ci ljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijedno st	Cilj	Q	Godi na	
8.18.	Re-C08-r20	M	Sustav za praćenje pokrivenosti kopnom (SMOS)	Početak rada sustava za praćenje pokrova kopna (SMOS)				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022.	Početak rada sustava za praćenje pokrova kopna (SMOS), koji obuhvaća pokrivenost LiDAR-om, digitalni model terena, model usjeva i vegetacije, karte usjeva i vegetacije, karte pokrova zemljišta i pokrivenost satelitskom slikom.
8.19.	Re-C08-r21	M	Zakon o uspostavi integriranog sustava upravljanja požarima u ruralnim područjima (SIGIFR)	Stupanje na snagu zakona o uspostavi integriranog sustava upravljanja ruralnim požarima (SIGIFR) i utvrđivanju njegovih operativnih pravila.				TREĆ E TRO MJES EČJE	2021.	Integrirani sustav upravljanja požarima u ruralnim područjima (SIGIFR) pruža, na nacionalnoj razini, makropolitike i strateške smjernice kojima se doprinosi smanjenju rizika od požara u ruralnim područjima i promjeni ponašanja vlasnika, korisnika te izravnih i neizravnih korisnika ruralnog područja. Sustavom se definiraju modeli koordinacije među ministarstvima, pri čemu se razgraničuju nadležnosti i opseg djelovanja svakog subjekta unutar SIGIFR-a. Njime se definira sadržaj različitih alata za integrirano planiranje upravljanja požarima u ruralnim područjima na nacionalnoj, regionalnoj, podregionalnoj i općinskoj razini. Uspostavlja se ruralni informacijski sustav o požarima kako bi se objedinile i širile sve relevantne tehničke informacije iz SIGIFR-a te postoji jasna obveza definiranja modela koji se temelji na sprečavanju rizika i minimiziranju rizika, bilo aktivnostima podizanja svijesti bilo uspostavom regionalnih obrambenih mreža, u kojima upravljanje gorivom ima vodeću ulogu u sustavu sankcioniranja. Naposljetku, u njemu se utvrđuje model upravljanja, praćenja i evaluacije koji doprinosi stalnom poboljšanju javnih politika i programa.

I. SASTAVNICA 9.: Upravljanje vodama

Komponenta je usmjerena na sljedeće izazove: suočavanje s velikim pritiskom na sustave skladištenja koji osiguravaju opskrbu vodom i poboljšanje učinkovitosti vode kako bi se suzbila ograničenja nametnuta očekivanim godišnjim smanjenjem padalina, većom učestalošću suša, sezonalnošću i istjecanjem vode

Ciljevi su komponente ublažiti nestašicu vode i osigurati otpornost regija s najvećim problemom suše i kojima je prijeko potrebna učinkovita intervencija kako bi se osigurala opskrba vodom u Algarveu, Alenteu i Madeiri.

Povećana otpornost na vodu od ključne je važnosti za razvoj tih triju regija jer predstavlja i obvezni uvjet za turizam i ekosustave (posebno u Algarveu i Madeiri), poljoprivredu (Alentejo i Madeiru), rekonfiguraciju gospodarske aktivnosti (Alentejo) te za suočavanje s kombiniranim pritiscima vršnih vrijednosti u pogledu potreba navodnjavanja i ljudske potrošnje (Madeira).

Komponentom se doprinosi provedbi preporuke za pojedinu zemlju o ulaganjima u klimatsku tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.).

I.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Ulaganje RE-C09-i01: Regionalni plan za učinkovitost vode u Algarveu

Cilj je ovog ulaganja odgovoriti na nestašicu vode u Algarveu, koja se i dalje pogoršava s obzirom na klimatske promjene. Potreban je odgovor za nastavak i razvoj gospodarske aktivnosti te za diversifikaciju gospodarstva Algarvea.

Ulaganje se sastoji od mjera za smanjenje gubitaka vode u urbanim i poljoprivrednim sektorima u Algarveu učinkovitijim tehnologijama navodnjavanja te promicanjem ponovne uporabe pročišćenih otpadnih voda. Na razini opskrbe mjerama se razmatra iskorištavanje postojećeg kapaciteta i poboljšanje otpornosti postojećih rezervoara povećanjem priljeva u rezervoar Odeleite zahvaćanjem rijeke Guadiana, jačanjem strateških rezervi i postavljanjem desalinatora. Konkretno, ti novi izvori vode moraju djelovati kao nadopuna kako bi se zadovoljila postojeća uporaba radi suočavanja s predvidivim učincima klimatskih promjena. Također se sastoji od mjera za jačanje praćenja, licenciranja i provedbe.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) te ključne etape i ciljne vrijednosti koje Portugal treba ostvariti. Konkretno, svi projekti koji bi mogli imati značajne učinke na okoliš podliježu procjeni utjecaja na okoliš (EIA), koja se dovršava u skladu s Direktivom 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš, kao i relevantnim procjenama u kontekstu Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike ili, ukratko, Okvirnom direktivom EU-a o vodama, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja, osiguravajući usklađenost s Tehničkim smjernicama nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Sve mjere koje su u okviru procjene utjecaja na okoliš i procjene u skladu s Direktivom 2000/60/EZ utvrđene kao potrebne za osiguravanje usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete integriraju se u projekt i strogo poštuju u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona.

Ako se zahvaća voda, relevantno tijelo izdaje odgovarajuću dozvolu u kojoj se navode uvjeti kako bi se izbjeglo pogoršanje i osiguralo da zahvaćena vodna tijela ostanu u dobrom ekološkom stanju, u skladu sa zahtjevima Okvirne direktive o vodama 2000/60/EZ.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RE-C09-i02: Višenamjensko hidraulično poduzeće Crato, faza planiranja

Ciljevi su te mjere osigurati opskrbu pitkom vodom, suzbiti dezertifikaciju regije, diversificirati poljoprivredu i doprinijeti rekonfiguraciji proizvodnje energije u tom području. Mjera se sastoji od sljedećih koraka: izgradnja brane u dolini Crato kako bi se osigurala opskrba vodom za ljudsku potrošnju i rekonfiguracija u poljoprivredi, uz istodobno pružanje privilegirane lokacije za ugradnju plutajućih fotonaponskih ploča (koje se ugrađuju u vodno zrcalo sa sredstvima izvan Mehanizma za oporavak i otpornost) i proizvodnju električne energije neovisno iz predviđene male hidroelektrane.

Na primjer, za instalirani kapacitet od 75 MW fotonaponsko postrojenje zadovoljilo bi više od 60 % trenutačnih energetske potreba na području

redundancija opskrbe i smanjenje emisija ugljikova dioksida za više od 80000 tona godišnje. U skladu s jezerskim područjem koje treba stvoriti, odnosno 7,24 km², a najveća površina koja bi se mogla upotrebljavati za postavljanje fotonaponskih ploča iznosi 20 % tog područja).

Također doprinosi diversifikaciji poljoprivredne djelatnosti i privlačenju stanovnika u to demografski oslabljeno područje zemlje, uz istodobno održavanje učinkovitog sustava upravljanja vodama.

Projekt se nalazi u slivu rijeke Tagus u zoni blizu granice riječnog sliva Guadiana. Ulaganje uključuje sljedeće korake:

- Brana: Uspostaviti puni skladišni spremnik na nadmorskoj visini od 248 m (vrlo 48 m), s poplavljenim područjem od 7,24 km², skladišnim kapacitetom od 116,1 hm³ i godišnjom prosječnom količinom od 57,83 hm³/godišnje, čime se omogućuje 50,3 hm³ godišnje za javnu opskrbu vodom (javna opskrba pitkom vodom (3,3 hm³/god.) i navodnjavanje (47 hm³/god.)), što je ključno za osiguravanje redundancije u opskrbi, tj. dovoljno vode za opskrbljivanje stanovništva Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor i Sousel.
- Mini-hidro: Za potrošnju energije tokova koji će se ispuštati u navodnjavanje nizvodno u dolini, uz korist kapi koju daje visina brane. Instalirani kapacitet iznosi 1,0 MW.
- Sustav za jačanje opskrbe brane Póvoa e Meadas iz Pisãoa dam: priključak od rezervoara koji će se uspostaviti s uređajem za pročišćavanje vode u Póvoa e Meadas kako bi se zadovoljile potrebe općina Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor i Sousel.
- Infrastruktura za navodnjavanje za potporu postojećim poljoprivrednim područjima: to uključuje postaje za dizanje za navodnjavanje, kanale, spremnike za uravnoteženje i distribucijske mreže, mreže navodnjavanja i poboljšanje pristupa poljoprivredi te se očekuje da će stvoriti 5 078 ha novih blokova za navodnjavanje (Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira i Sousel). Opseg navodnjavanja dijeli se u serije s površinom ne većom od 100 ha.
- Solarna fotonaponska elektrana (solarne ploče, inverteri, plutajući uređaji, niskonaponski i srednjenaponski vodovi): ugradnja fotonaponskih ploča u vodeno zrcalo spremnika. Financiranje se provodi izvan plana za oporavak i otpornost.

Tom se mjerom ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) te ključne etape i ciljne vrijednosti koje Portugal treba ostvariti. Dokazuje se

potpuna i materijalna usklađenost s primjenjivim pravnim odredbama. Pri objavi nacrtu procjene utjecaja na okoliš za javno savjetovanje on obuhvaća 1) projicirane tokove vode u zahvaćenom vodnom tijelu u osnovnom scenariju (bez ulaganja) i nakon ulaganja, pri čemu se u potpunosti uzimaju u obzir negativni učinci klimatskih promjena na temelju najboljih dostupnih znanstvenih predviđanja, uključujući mogući najgori mogući scenarij; i 2) obrazloženje svrhe ulaganja u usporedbi s alternativama s potencijalno manjim utjecajem na okoliš u smislu njihovih ciljeva (opseg navodnjavanog zemljišta u odnosu na održivu obnovu ruralnih područja) i njihovih sredstava (smanjenje potražnje za vodom i prirodna rješenja). Konkretno, svi projekti koji bi mogli imati znatne učinke na okoliš podliježu procjeni utjecaja na okoliš, koja se dovršava u skladu s Direktivom 2011/92/EU, kao i relevantnim procjenama u kontekstu Direktive 2000/60/EZ, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja, čime se osigurava usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

Sve mjere koje su u okviru procjene utjecaja na okoliš i procjene u skladu s Direktivom 2000/60/EZ utvrđene kao potrebne za osiguravanje usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete integriraju se u projekt i strogo poštuju u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona.

Procjena utjecaja na okoliš temelji se na najnovijim, sveobuhvatnim i točnim podacima, uključujući podatke o praćenju bioloških elemenata kvalitete koji su posebno osjetljivi na hidromorfološke promjene i na očekivanom stanju vodnog tijela koje je rezultat novih aktivnosti, u usporedbi s trenutačnim. Posebno se procjenjuju kumulativni učinci tog novog projekta s drugom postojećom ili planiranom infrastrukturom u riječnom slivu.

Kako bi se postigla usklađenost s Direktivom 2000/60/EZ, na temelju procjene svih mogućih utjecaja na stanje vodnih tijela u istom riječnom slivu i na zaštićena staništa i vrste koje izravno ovise o vodi, posebno uzimajući u obzir trenutačne pritiske povezane sa zahvaćanjem vode, mjera:

i. ne utječe znatno ili nepovratno na vodna tijela na koja utječe niti sprečava da određeno vodno tijelo na koje se odnosi ni druga vodna tijela u istom riječnom slivu postignu dobro stanje ili potencijal do četvrtog tromjesečja 2025.; žalitelj

II.) nema znatan negativan utjecaj na zaštićena staništa i vrste koje izravno ovise o vodi.

Nadležno tijelo izdaje dozvolu za projekt u kojoj se navode sve tehnički izvedive i ekološki relevantne mjere provedene kako bi se ublažili utjecaji i osiguralo postizanje dobrog ekološkog stanja i potencijala u zahvaćenim vodnim tijelima do četvrtog tromjesečja 2025. te osiguralo praćenje učinkovitosti tih mjera u skladu sa zahtjevima Okvirne direktive o vodama 2000/60/EZ.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2022.

Ulaganje RE-C09-i03-RAM: Plan za učinkovitost potrošnje vode i jačanje sustava opskrbe i navodnjavanja Madeire

Ciljevi su mjere povećati otpornost vodnih resursa na otocima Madeira i Porto Santo.

Ulaganje se sastoji od stavljanja na raspolaganje opskrbe vodnim resursima optimizacijom korištenja postojećih resursa, zahvaćanja viška vode bez utjecaja na ekosustave, uspostave i širenja strateških rezervi i međusobnog povezivanja različitih izvora vode.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) te ključne etape i ciljne vrijednosti koje Portugal treba ostvariti. Konkretno, svi projekti koji bi mogli imati znatne učinke na okoliš nužno moraju podlijegati procjeni utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU, kao i relevantnim procjenama u kontekstu Direktive 2000/60/EZ i Direktive 92/43/EEZ, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

1.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
9.1.	Re-C09-i01	T	Dodatne postavljene točke za praćenje resursa podzemnih voda (SM3)		Broj	32	82	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Postavljanje točaka za praćenje i nadzor resursa podzemnih voda (uključujući piezometre i telemetrije). Osim postojećih 32, mora se ugraditi još 50 piezometara.
9.2.	Re-C09-i01	T	Završetak mrežnih intervencija za smanjenje gubitaka vode (SM1)		Kilometara	0	125	PRV O TRO MJES EČJE	2026.	Završetak mrežnih intervencija za optimizaciju pritiska i rehabilitaciju mreže sljedećim mjerama: 1) optimizacija pritiska i mjerenje protoka, 2) obnova mreže u urbanim/povijesnim područjima, 3) obnova mreže u ruralnim ili srednjim ruralnim područjima.
9.3.	Re-C09-i01	T	Modernizacija zemljišta za kolektivnu hidropoljoprivrednu uporabu i pojedinačno navodnjavanje (SM2)		Ha	0	10300	PRV O TRO MJES EČJE	2026.	Područje na koje se odnosi uvođenje učinkovitijih distribucijskih sustava zamjenom kanala kanalima, poboljšanim mrežnim pritiskom, primjenom sustava daljinskog istraživanja i kontrole potrošnje te uvođenjem sustava za otkrivanje istjecanja za kolektivne hidropoljoprivredne objekte i za ugradnju učinkovitijih sustava navodnjavanja koji se mogu nadzirati u pojedinačnom navodnjavanju
9.4.	Re-C09-i01	T	Broj postrojenja za pročišćavanje kako bi se osigurala proizvodnja i rafiniranje pročišćenih otpadnih voda (SM4)		Broj	0	4	PRV O TRO MJES EČJE	2026.	Broj uređaja za pročišćavanje otvorenih kako bi se osigurala proizvodnja pročišćenih otpadnih voda spremnih za ponovnu uporabu
9.5	Re-C09-i01	M	Donošenje ažuriranog plana (ako je potrebno) mjere o zahvaćanju u Guadiani, koji u potpunosti uključuje sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na	Donošenje ažuriranog dizajna (ako je potrebno)				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Donošenje ažuriranog plana mjere (ako je potrebno) koji u potpunosti uključuje potrebne rezultate i uvjete procjene utjecaja na okoliš, koja se dovršava u skladu s Direktivom 2011/92/EU i Direktivom 92/43/EEZ, kao i relevantne procjene u kontekstu Direktive 2000/60/EZ, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja, čime se osigurava usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			okoliš (SM5)							Sve mjere koje su u okviru procjene utjecaja na okoliš i procjene u skladu s Direktivom 2000/60/EZ utvrđene kao potrebne za osiguravanje usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete integriraju se u projekt i strogo poštuju u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona. Ako se zahvaća voda, nadležno tijelo izdaje odgovarajuću dozvolu u kojoj se navode uvjeti kako bi se izbjeglo pogoršanje i osiguralo da zahvaćena vodna tijela ostanu u dobrom ekološkom stanju, u skladu sa zahtjevima iz 2000/60/EZ.
9.6.	Re-C09-i01	M	Početak primjene zahvaćanja u Guadiani uz potpuno poštovanje rezultata i uvjeta utvrđenih u procjeni utjecaja na okoliš (SM5)	Početak rada zahvaćanja vode				DRUGO TRO MJES EČJE	2026.	Početak primjene zahvaćanja u Guadiani, uz potpuno poštovanje ishoda procjene utjecaja na okoliš koja je dovršena u skladu s Direktivom 2011/92/EU i Direktivom 92/43/EEZ, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja, čime se osigurava usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01)

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
9.7.	Re-C09-i01	M	Donošenje ažuriranog plana (ako je potrebno) mjere desalinizacije koji u potpunosti uključuje sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš (SM6)	Donošenje ažuriranog dizajna (ako je potrebno)				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Donošenje ažuriranog plana mjere desalinizacije (ako je potrebno), koji u potpunosti uključuje potrebne rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš, koja se dovršava u skladu s Direktivom 2011/92/EU, kao i relevantne procjene u kontekstu Direktive 2000/60/EZ, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja, čime se osigurava usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Sve mjere koje su u okviru procjene utjecaja na okoliš i procjene u skladu s Direktivom 2000/60/EZ utvrđene kao potrebne za osiguravanje usklađenosti s načelom nenanošenja bitne štete integriraju se u projekt i strogo poštuju u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona.
9.8.	Re-C09-i01	M	Početak primjene mjere desalinizacije uz potpuno poštovanje rezultata i uvjeta utvrđenih u procjeni utjecaja na okoliš (SM6)	Početak rada desalinatora				PRV O TRO MJES EČJE	2026.	Početak rada desalinizatora, uz potpuno poštovanje ishoda procjene utjecaja na okoliš koja je dovršena u skladu s Direktivom 2011/92/EU, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja, čime se osigurava usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01)
9.9.	Re-C09-i02	M	Objava planske dokumentacije mjere koja u potpunosti uključuje sve rezultate i uvjete procjene utjecaja na okoliš	Objava planske dokumentacije mjere koja u potpunosti uključuje sve rezultate i uvjete procjene utjecaja na okoliš				PRV O TRO MJES EČJE	2022.	Uz uvjet pozitivne procjene utjecaja na okoliš koja je u potpunosti i sadržajno u skladu s pravnim kriterijima, objava planske dokumentacije mjere koja u potpunosti uključuje sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš ako je to potrebno za postizanje usklađenosti s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Procjena utjecaja na okoliš objavljuje se i dovršava u skladu s Direktivom 2011/92/EU, kao i relevantne procjene u kontekstu Direktive 2000/60/EZ, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja. Sve mjere koje su u okviru procjene utjecaja na okoliš i procjene u skladu s Direktivom 2000/60/EZ utvrđene kao potrebne kako bi se osigurala usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) integriraju se u projekt i poštuju u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednos t	Cilj	Q	Godin a	
9.12.	Re-C09-i03- RAM	T	Dodatni kilometri obnovljenih ili obnovljenih cijevi		kilometara	0	53	DRU GO TRO MJES EČJE	2025.	Dužina, u km, izgrađenih, obnovljenih ili obnovljenih vodova
9:13	Re-C09-i03- RAM	T	Dodatna količina vode koja se stavlja na raspolaganje u južnom dijelu otoka Madeire za javnu opskrbu i navodnjavanje		hm3	NIJE PRIMJENJIV O	4	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Dodatna količina vode koja se stavlja na raspolaganje za javnu opskrbu i navodnjavanje; to se postiže jačanjem, obnovom, prenamjenom i izgradnjom novih cjevovoda, kanala, ribnjaka i spremnika.

I.3. Opis reformi i ulaganja za zajam

Ulaganje RE-C09-i04: Višenamjensko hidraulično poduzeće Crato, faza izgradnje

To se ulaganje odnosi na projekt opisan u okviru ulaganja RE-C09-i02, hidrauličkog višenamjenskog poduzeća Crato, faza planiranja. To ulaganje obuhvaća donošenje ažuriranog dizajna brane (DCAPE) i početak rada brane.

Svi ostali elementi, uključujući obveze nenanošenja bitne štete, jednaki su onima navedenima u ulaganju RE-C09-i02 Hidrauličko višenamjensko poduzeće Crato u fazi planiranja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

I.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu za zajam

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
9.10	Re-C09-i04	M	Pod uvjetom pozitivne procjene utjecaja na okoliš koja je u potpunosti i sadržajno u skladu s pravnim kriterijima, donošenje ažuriranog projekta proizvodnje i navodnjavanja brane, hidroenergije i solarne energije, koji u potpunosti uključuje sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš.	Donošenje ažuriranog dizajna				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023.	Ovisno o procjeni utjecaja na okoliš u kojoj se zaključuje da nije učinjena bitna šteta, donošenje ažuriranog projekta proizvodnje i navodnjavanja brane, hidroelektrane i solarne energije, koji u potpunosti uključuje sve rezultate i uvjete iz sveobuhvatne i kumulativne procjene utjecaja na okoliš ako je to potrebno za postizanje usklađenosti s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Procjena utjecaja na okoliš dovršena je u skladu s Direktivom 2011/92/EU, kao i relevantne procjene u kontekstu Direktive 2000/60/EZ, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja. Sve mjere koje su u okviru procjene utjecaja na okoliš i procjene u skladu s Direktivom 2000/60/EZ utvrđene kao potrebne kako bi se osigurala usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) integriraju se u projekt i poštuju u fazama izgradnje, rada i stavljanja infrastrukture izvan pogona.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
9.11.	Re-C09-i04	M	Početak rada proizvodnje i navodnjavanja brane, hidroenergije i solarne energije, uz potpuno poštovanje rezultata i uvjeta utvrđenih u procjeni utjecaja na okoliš i postizanje dobrog stanja relevantnih vodnih tijela	Početak rada brane				DRUGO TROMJESEČJE	2026.	Puštanje u rad jedinica za proizvodnju brane, hidroelektrana i solarne energije i sustava navodnjavanja, uz potpuno poštovanje rezultata i uvjeta utvrđenih u sveobuhvatnoj i kumulativnoj procjeni utjecaja na okoliš koja je dovršena u skladu s Direktivom 2011/92/EU, kao i relevantnih procjena u kontekstu Direktive 2000/60/EZ, uključujući provedbu potrebnih mjera ublažavanja. Osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Mjerom se osigurava ispunjavanje potreba za vodom u gradovima populacijama Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor i Sousel. Povećanje kapaciteta za proizvodnju čiste energije u skladu s kapacitetom snage solarne jedinice koja se ugrađuje plus 1,0 MW godišnje od minihidra. postavljanje infrastrukture blokova za navodnjavanje koja omogućuje osiguravanje novog navodnjavanog područja od 5 078 ha pogodnog za ekološke i raznolike usjeve. Postignuto je i certificirano dobro ekološko stanje/potencijal relevantnih vodnih tijela u skladu sa zahtjevima Okvirne direktive o vodama 2000/60/EZ.

J. SASTAVNICA 10.: More

Komponenta se bavi izazovom otvaranja puta konkurentnijem, povezanijem, uključivijem i dekarboniziranim i održivijem morskom gospodarstvu, području u kojem Portugal ima velik potencijal. Komponenta pomaže u iskorištavanju prilika koje proizlaze iz klimatske i digitalne tranzicije u morskom gospodarstvu. Cilj je ove komponente poduprijeti postizanje nacionalnih ciljeva povezanih s proizvodnim potencijalom pomorskog gospodarstva. Komponentom se posebno nastoji osigurati održivost i konkurentnost poslovnog sustava povezanog s morem. Osim toga, cilj je komponente barem djelomično riješiti problem siromaštva u obalnim zajednicama, uz istodobno osiguravanje konkurentnog i povezanog područja u kontekstu prilagodbe klimatskoj i digitalnoj tranziciji, među ostalim s naglaskom na vještinama relevantnima za morske sektore. Komponenta doprinosi i očuvanju vrijednosti usluga ekosustava oceana.

Komponentom se podupire odgovor na preporuke po državama članicama o usmjeravanju gospodarske politike povezane s ulaganjima u luke i inovacijama (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.) te o usmjeravanju ulaganja na zelenu tranziciju (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.). Osim toga, komponentom se doprinosi provedbi preporuke za pojedinu zemlju o poboljšanju razine vještina stanovništva (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 za 2020.).

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

J.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TC-r23: Reforma infrastrukturnog ekosustava plavog gospodarstva.

Cilj je te reforme revidirati zakonodavstvo o mreži lučkih tehnoloških klastera (koje je 2017. odobrilo Vijeće ministara) kojim Portugal nastoji ojačati gospodarske aktivnosti povezane s morem stvaranjem poslovnih prilika, novih radnih mjesta, podupiranjem izvoza, podupiranjem rasta pomorskog prometa i promicanjem održivog iskorištavanjaorskog potencijala. Reformom se mreža lučkih tehnoloških klastera proširuje na dodatna područja s pristupom moru te se utvrđuju novi ciljevi kao što su jačanje kapaciteta financiranja gospodarstva mora putem revidiranog Plavog fonda, potpora upotrebi oceana radi poboljšanja otpornosti na ublažavanje klimatskih promjena, promicanje razvoja vještina povezanih s morskim gospodarstvom i usporednom tranzicijom te jačanje javne potpore inovacijama za održivi razvoj pomorskog gospodarstva.

Reformom se uspostavlja model upravljanja novim Plavim centrom, koji bi trebao biti pokretač prijenosa tehnologije među različitim akterima u vrijednosnom lancu novog, otpornijeg i održivijeg pomorskog gospodarstva čiji bi učinak trebao biti trajan i značajan na promjenu paradigme prema pametnom, održivom i uključivom gospodarskom razvoju predmetnih sektora.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Ulaganje TC-C10-i01: Blue Hub, Mreža infrastrukture za plavo gospodarstvo

Cilj je ulaganja stvoriti nacionalnu mrežu infrastrukture za plavo gospodarstvo diljem zemlje i ojačati inovacijski ekosustav plavog gospodarstva.

Ulaganje se sastoji od izgradnje ili obnove nove ili postojeće infrastrukture, kao i od ulaganja u opremu povezanu s morskim gospodarstvom. Ulaganje uključuje stvaranje novih plavih klastera diljem zemlje i nadogradnju ili obnovu postojećih plavih klastera, kao i ulaganje u osposobljavanje i vještine u okviru novog koncepta plave škole. Ulaganje se sastoji od izgradnje novih zgrada ili obnove i nadogradnje zgrada i opreme povezane s morskim gospodarstvom. Ulaganjem će se

omogućiti prijenos rezultata istraživanja u proizvodne specijalizacije u različitim klasterima u Portugalu (uključujući Lisabon, Oeiras, Peniche, Aveiro, Porto, Algarve). Uključuje i ulaganja u jedan plavi centar koji objedinjuje znanje stečeno u različitim klasterima i podupire njihovo umrežavanje. Taj plavi centar odražava najsuvremeniju metodologiju gospodarskog razvoja u skladu s portugalskom strategijom pametne specijalizacije, koja je snažno usmjerena na oceansko gospodarstvo. Uključuje i projekt „Blue Hub School”, koji prvenstveno uključuje ulaganja u infrastrukturu i opremu, što uključuje znatnu dimenziju razvoja vještina, posebno osmišljavanjem kurikuluma u suradnji s Nacionalnom agencijom za kvalifikacije i strukovno obrazovanje i osposobljavanje (ANQEP) i s naglaskom na digitalne platforme i osposobljavanje.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TC-C10-i02: Zelena i digitalna tranzicija i sigurnost u ribarstvu

Cilj je ovog ulaganja poduprijeti financiranje projekata usmjerenih na inovacije, modernizaciju procesa, smanjenje ugljičnog otiska i kružno gospodarstvo ribarske industrije i organizacija. Ulaganje se provodi putem bliskih veza između poduzeća, udruženja koja predstavljaju sektor, organizacija proizvođača, znanstvenih tijela i središnjih državnih tijela kako bi se maksimalno povećala društvena korist ostvarenog ulaganja. Ulaganje se sastoji od poziva na podnošenje ponuda za 70 projekata povezanih s inovacijama, modernizacijom procesa, kružnim gospodarstvom i smanjenjem ekološkog otiska poduzeća u ribarskoj industriji.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TC-C10-i04-RAA: Razvoj klastera „Cluster do Mar dos Açores”.

Cilj je ulaganja unaprijediti fiksnu i mobilnu infrastrukturu za znanstveno istraživanje mora u Autonomnoj regiji Azorima. Jedna podmjera sastoji se od zamjene plovila „Archipelago” modernim plovilom s visokim tehnološkim standardima u pogledu sposobnosti i opreme te visoke energetske učinkovitosti. Druga podmjera sastoji se od nabave dvaju modula koji će se ugraditi u povezano istraživačko plovilo, odnosno modula opreme za vuču i modula za daljinsko upravljanje vodnim vozilom (ROV). Posljednja podmjera sastoji se od stvaranja eksperimentalnog centra za istraživanje i razvoj povezanog s morem, koji bi se dijelio s institucijama Azorskog znanstvenog i tehnološkog sustava (SCTA) i poduzećima, što bi dovelo do istraživanja i razvoja u područjima kao što su ribarstvo i od njih dobiveni proizvodi, morska biotehnologija, biomaterijali ili pomorske tehnologije i alati, uključujući „plavi inkubator”, akvakulturni centar na Azorima.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje TC-C10-i05-RAA: Energetska tranzicija, digitalizacija i smanjenje utjecaja na okoliš u sektoru ribarstva i akvakulture

Cilj je ovog ulaganja poduprijeti projekte usmjerene na: energetska tranzicija, digitalizacija i smanjenje utjecaja na okoliš u sektoru ribarstva i akvakulture u Autonomnoj regiji Azorima.

Ulaganje se sastoji od 15 dodijeljenih projekata povezanih s modernizacijom i obnovom ribarske flote, inovacijama u ribarstvu i akvakulturi radi poboljšanja energetske učinkovitosti, modernizacijom procesa, smanjenjem proizvodnje otpada na moru i promicanjem kružnog gospodarstva u svim sektorima ribarstva i akvakulture te diversifikacijom ribolovnih aktivnosti.

Za odabir projekata, kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu poslova za predstojeće pozive na podnošenje projekata isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti

povezane s fosilnim gorivima, uključujući daljnju uporabu³⁹; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁴⁰; III) djelatnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁴¹ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁴². U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo one aktivnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Ulaganje TC-C10-i06-RAM: Oceanske tehnologije

Cilj je ovog ulaganja zadovoljiti infrastrukturne potrebe znanstvenog istraživanja mora u Autonomnoj regiji Madeiri te promicati veze između istraživanja mora i gospodarskog sektora.

Ulaganje se sastoji od izgradnje energetski učinkovitog višenamjenskog istraživačkog plovila s ciljem istraživanja i osposobljavanja u plitkim vodama oko otoka otočja Madeire i na otvorenom moru. Uključuje i kupnju triju autonomnih vozila bez posade kako bi se omogućilo povećanje broja dana na moru u sjevernom Atlantiku za istraživanje mora, kao i prikupljanje visokokvalitetnih akustičnih podataka u usporedbi s drugim tradicionalnim metodama pretraživanja.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama „Nenanošenje bitne štete” (2021/C58/01). Konkretno, istraživačko plovilo i autonomna vozila bez posade upotrebljavaju najbolju dostupnu tehnologiju s najmanjim utjecajem na okoliš u sektoru.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

³⁹ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

⁴⁰ Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁴¹ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁴² To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

J.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
10.1	TC-C10-r23	M	Stupanje na snagu revizije akata Ministarstva mora povezanih s jačanjem financijskih kapaciteta za morsko gospodarstvo i inovacije putem Plavog fonda	Stupanje na snagu revidiranih akata Ministarstva mora povezanih s jačanjem financijskih kapaciteta za gospodarstvo mora i inovacije putem Plavog fonda				ČETVRTO TROMJESEČJE	2021.	Revidiraju se sljedeći akti: Uredba sa zakonskom snagom br. 16/2016 od 9. ožujka; Rješenje br. 343/2016 od 30. prosinca; Rezolucija Vijeća ministara br. 175/2017. Revizija tih akata sastoji se od ažuriranja strategije Mreže lučkih tehnoloških klastera proširenjem njezina područja primjene na dekarbonizaciju pomorskog gospodarstva; revizija i prilagodba ekološkog i operativnog načina rada Plavog fonda kako bi ga se prilagodilo upravljanju ulaganjima u okviru komponente; stvaranje modela upravljanja čvorištem.
10.2	TC-C10-i01	T	Dovršetak modernizacije škola Plavog centra i jačanje opskrbe i opreme		%	0	100	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025.	Dovršetak radova modernizacije, jačanje ponude osposobljavanja i preuređenje opremom Plave škole. Dovršetak gore navedenog mora uslijediti nakon potvrde sukladnosti s tehničkim specifikacijama i ugovornim obvezama. On obuhvaća: — ulaganje u infrastrukturu i sustave <i>Escole Superior Náutica Infante D. Henrique</i> (ENIDH), uključujući modernizaciju 16 laboratorija i nabavu simulatora (za pozicioniranje plovila, usluge pomorskog prometa te logistiku i lučke operacije) — Modernizacija platforme For-MAR: nadogradnja šest centara za osposobljavanje, pomoćna oprema za strukovno osposobljavanje, modernizacija informacijskih i komunikacijskih sustava, digitalizacija postupaka osposobljavanja i osmišljavanje e-učenja. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije. Energetski učinkovitim obnovama u prosjeku se mora postići barem srednja razina

										temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.
10.3.	TC-C10-i01	T	Dovršetak postavljanja i/ili nadogradnja centara Plavog centra		Broj	0	7	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025.	Završetak radova (izgradnja, obnova i oprema) za sedam plavih čvorišta. Nova ili poboljšana plava čvorišta uključuju: 1. Središte poduzeća i zajednički oceanski laboratorij u Lisabonu: obnova zgrade za oceanski laboratorij s, među ostalim, prostorima za laboratorijsku infrastrukturu, biorafinerijama, prostorom za nacionalnu biobanku morskih resursa i uredskim prostorom za tehnička poduzeća. 2. Centar IPMA/Sea Oeiras za poboljšanje sposobnosti praćenja oceana: uključujući izgradnju hangara za jedinicu oceanskog inženjerstva, uključujući valjački most, radionice, arhivsku zgradu s rotirajućim policama za uzorke koje je potrebno sačuvati u tekućem mediju, opremu za istraživanje ribarstva. Uključuje i radarsku opremu za praćenje u stvarnom vremenu. 3. Centar za pametne oceane: uključujući izgradnju infrastrukture, znanstvenog i tehnološkog parka smještenog na području ribarske luke Peniche, izgradnju i provedbu sustava za prikupljanje i pročišćavanje slane vode, otvoreni prostor za širenje pomorskog znanja. 4. Čvorište Aveiro: uključujući obnovu starog sustava za oblaganje, obradu i distribuciju morske vode, nacionalni laboratorij za razvoj i testiranje proizvoda ribarstva i akvakulture, laboratorij za proizvodnju 5.0 za alge i soja. 5. Centar Ocean.Plus u Portu, Leixões I: uključujući skup zajedničke infrastrukture za znanstvenu zajednicu za potporu istraživačima u svim fazama znanstvenog i tehnološkog razvoja, od projektiranja do razvoja prototipa, uvođenja ispitivanja na terenu, potvrđivanja tehnologije i prijenosa znanja, uključujući logistiku i platforme koje se temelje na oceanima, uz jednostavan pristup znanstvenoj i inovativnoj zajednici. 6. Porto Hub/Leixões II: Centar za zapovjedništvo i nadzor bespilotnih vozila za potporu moru: uključujući višedomene bespilotne letjelice (podpovršinske, površinske i dugoročne zračne) opremljene senzorima za mjerenje ključnih oceanskih varijabli (EOV), centrom za upravljanje i upravljanje te računalnim i komunikacijskim sustavima. 7. Centar Algarve: uključiti uspostavu nove

										infrastrukture i opreme, laboratorija i ureda, prostora za nova poduzeća (kapacitet oko 15 poduzeća i 90 radnih mjesta) s naglaskom na plavoj biotehnologiji, akvakulturi, hrani i hrani za životinje te morskim biološkim resursima, razvoju proizvoda vrednovanja i stvaranju znanja. Poslovni model i privremeni stručni tim za upravljanje poduzećem za plavo čvorište ponovno se uspostavljaju i zapošljavaju (uključujući i Plavu školu). Ta je inicijativa dio provedbe nacionalne strategije za oceane za razdoblje 2021. – 2030., konkretno u okviru strateških ciljeva 1., 2., 3., 6., 7. i 9. Dovršetak gore navedenog mora uslijediti nakon potvrde sukladnosti s tehničkim specifikacijama i ugovornim obvezama. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije. Energetski učinkovitim obnovama u prosjeku se mora postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.
10.4	TC-C10-i02	T	Odobrenje završnih izvješća za 70 projekata kojima se podupiru inovacije, energetska tranzicija i smanjenje utjecaja subjekata u sektoru ribarstva na okoliš		Broj	0	70	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025.	DGRM-IFAP (Glavna uprava za prirodne resurse, sigurnost i pomorske usluge) odobrava završna izvješća o provedbi 70 projekata za potporu inovacijama, energetske tranziciji i smanjenju utjecaja na okoliš subjekata u sektoru ribarstva. DGRM-IFAP mjeri kvantitativni napredak u odnosu na posebne ciljeve dogovorene pri dodjeli osnovnih sredstava nakon dvaju poziva na podnošenje ponuda koje organizira DGRM-IFAP i čije se pokretanje predviđa 2021. i 2022.
10.8	TC-C10-i04-RAA	M	Početak ugovora o javnim radovima za tehnički centar MARTEC	Početak građevinskih radova za tehnički centar MARTEC				ČETVRTO TROMJESEČJE	2023.	Početak građevinskih radova na infrastrukturi za Technopolo MARTEC (uključujući kupnju zemljišta i uklanjanje postojeće infrastrukture) na otoku Faialu kao dio eksperimentalnog i razvojnog centra povezanog s morem na Azorima. Uključuje Plavi inkubator (najmanje 6 500 m²), akvakulturni centar (najmanje 2 000 m²) i opremu za Plavi inkubator i Centar za akvakulturu. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije.
10.9	TC-C10-i04-RAA	M	Isporuca istraživačkog plovila	Isporuca istraživačkog				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025.	Isporuca modernog istraživačkog plovila. Mora biti sposoban djelovati na velikim dubinama, uključivati

				plovila						modernu opremu za istraživanje i prijenos podataka, dinamično pozicioniranje, upravljanje vozilima za daljinsko upravljanje, pelagijske mreže, dredže, kutijinu jezgru, s visokim tehnološkim standardima u pogledu sposobnosti i opreme visoke energetske učinkovitosti, kako bi se zadovoljile trenutačne potrebe u područjima istraživanja i praćenja mora ili promicanja održivog korištenja oceana.
10.11.	TC-C10-i04-RAA	M	Isporuka dvaju modula za novo istraživačko plovilo	Isporuka dvaju modula za novo istraživačko plovilo				DRUGO TROMJESEČJE	2026.	Isporuka dvaju modula za istraživanje novih plovila: 1 Moduli ROV i 1 Moduli opreme za kočarenje
10.10	TC-C10-i04-RAA	M	Operacionalizacija eksperimentalnog centra za istraživanje i razvoj povezanog s morem na Azorima (centar MARTEC)	Operacionalizacija eksperimentalnog centra za istraživanje i razvoj povezanog s morem na Azorima (centar MARTEC)				DRUGO TROMJESEČJE	2026.	Stvaranje i operacionalizacija eksperimentalnog centra za istraživanje i razvoj povezanog s morem, koji se može dijeliti s institucijama znanstvenog i tehnološkog sustava Azora i poduzećima, koji je odgovoran za istraživanje i razvoj u tradicionalnim područjima i područjima u nastajanju, kao što su ribarstvo i njegovi proizvodi, akvakultura, morska biotehnologija, biomaterijali ili morske tehnologije i uređaji. Operacionalizacija centra (tehnički centar MARTEC) Ovaj centar mora biti smješten na otoku Faialu. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije.
10.12.	TC-C10-i05-RAA	T	Završetak projekata u sektoru ribarstva i akvakulture		Broj	0	15	PRVO TROMJESEČJE	2026.	Završetak 15 projekata povezanih s modernizacijom i obnovom ribarske flote, inovacijama u ribarstvu i akvakulturi radi poboljšanja energetske učinkovitosti, modernizacijom procesa, smanjenjem proizvodnje otpada na moru i promicanjem kružnog gospodarstva u svim sektorima ribarstva i akvakulture te diversifikacijom ribolovnih aktivnosti. Kriterijima za odabir osigurava se usklađenost transakcija za koje je dodijeljena potpora u okviru ove mjere s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje (kako je utvrđeno u opisu mjere) i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
10.13	TC-C10-i06-RAM	M	Potpisivanje ugovora za višenamjensko istraživačko plovilo	Potpisivanje ugovora za višenamjensko istraživačko plovilo				DRUGO TROMJESEČJE	2024.	Potpisivanje ugovora o izgradnji višenamjenskog istraživačkog plovila. U opisu poslova zahtijeva se primjena uvjeta nenanošenja bitne štete utvrđenog u opisu mjere.

10.14	TC-C10-i06-RAM	M	Isporuca energetski učinkovitog višenamjenskog istraživačkog plovila	Isporuca višenamjenskog istraživačkog plovila				DRUGO TROMJESEČJE	2026.	Isporuca energetski učinkovitog višenamjenskog istraživačkog plovila. Mora biti sposoban djelovati u plitkim vodama Autonomne regije Madeire oko otoka otočja i na otvorenom moru.
10.15	TC-C10-i06-RAM	T	Isporuca dvaju autonomnih vozila bez posade	Isporuca dvaju autonomnih vozila	Broj	0	2	TREĆE TROMJESEČJE	2024.	Isporuca dvaju autonomnih vozila bez posade: Autonomno vozilo površine (USV) Podakvato autonomno vozilo (AUV) 1000M
10.16	TC-C10-i06-RAM	M	Isporuca autonomnog bespilotnog vozila	Isporuca autonomnog bespilotnog vozila				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025.	Isporuca podakvatnog autonomnog vozila bez posade 6000M.

J.3. Opis reformi i ulaganja za zajam

Ulaganje TC-C10-i03: Atlantski centar za obrambene operacije i pomorska platforma

Cilj je ovog ulaganja promicati istraživanje i nadzor mora.

Ulaganje se sastoji od razvoja sustava koji se temelji na tri ključna stupa: Prvi stup – višenamjenska pomorska platforma; Stup II. – Operativno središte; i III. stup – Alfeite Arsenal Academy (Akademija 4.0). Arsenal Akademija usmjerena je na osposobljavanje u disruptivnim područjima kao što su robotika, telekomunikacije, biotehnologija, nanotehnologija, povezivost, umjetna inteligencija, velika količina podataka i strojno učenje.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje TC-C10-i07: Zeleni pomorski promet

Cilj je mjere ubrzati energetske tranziciju pomorskog teretnog i putničkog prijevoza.

Ulaganje se sastoji od programa potpore za intervencije u području energetske učinkovitosti za deset plovila za prijevoz tereta i putnika, od kojih najmanje 70 % plovila prelazi 5000 tona bruto tonaže (BT). Intervencije su obuhvaćene barem jednom od sljedećih tipologija: i. mjere zamjene fosilnih goriva, ii. mjere uštede energije i iii. dopunske mjere za smanjenje emisija.

Zahtjevi se ocjenjuju na temelju procjene razine smanjenja emisija ugljikova dioksida (CO₂) izračunate na temelju pokazatelja intenziteta ugljika (CII) i pokazatelja po jedinici rada u prijevozu, kao postotak, te procjene razine smanjenja emisija sumporovih oksida (SO_x), dušikovih oksida (NO_x) i lebdećih čestica kao postotak. Kao pokazatelj procjene upotrebljava se i indeks energetske učinkovitosti postojećih brodova (EEXI).

Kako bi se osigurala usklađenost mjere s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), ulaganjem se pridonosi smanjenju potrošnje goriva broda za najmanje 10 % izraženo u gramima goriva po toni nosivosti po nautičkoj milji. Izračun potrošnje dokazuje se računalnom dinamikom tekućina (CFD-ovi), ispitivanjima spremnika ili sličnim inženjerskim izračunima. Osim toga, plovila nisu namijenjena prijevozu fosilnih goriva.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

J.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu za zajam

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
10.5	TC-C10-i03	M	Potpisivanje ugovora za „višefunkcionalnu pomorsku platformu” i „Operativni centar”	Potpisivanje ugovora za „višefunkcionalnu pomorsku platformu” i „Operativni centar”				TREĆE TROMJESEČJE	2023.	Potpisivanje ugovora o izgradnji nakon pokretanja javnih natječaja – I. i II. stup: Prvi stup – Višefunkcionalna pomorska platforma, Uključuje izgradnju višenamjenske pomorske platforme od približno 100 metara s, među ostalim, dinamičkim automatskim pozicioniranjem, integriranim sustavom upravljanja platformom, zapovjednim mostom i operativnim centrom, podvodnim akustičkim sustavom za određivanje položaja, zaljevom za lansiranje podmornica i/ili iskrcavanje autonomnih sustava, dizalicama, helideckom), Uključuje i sposobnost upravljanja vozilima dubine do 6000 metara, parkiranje autonomnih površinskih vozila i dodatne pomorske objekte (uključujući autonomna vozila na oceanskoj površini, autonomna podvodna vozila, autonomna zračna vozila, bespilotne letjelice). Stup II. – Operativni centar Uključuje obnovu postojećih zgrada i struktura, opreme za računalne i komunikacijske sustave operativnog centra i laboratorijske mreže, računalne i informacijske sustave visokih performansi, komunikacijske sustave (uključujući terminale vrlo malih otvora (VSAT), Televizion prijemne sustave (TVRO) i sustave interoperabilnosti s drugim pomorskim sustavima, razvoj softvera i imerzivne sustave.
10.6.	TC-C10-i03	M	Dovršetak Akademije Alfeite Arsenal	Dovršetak Akademije Alfeite Arsenal				ČETVRTOTROMJESEČJE	2023.	Nadograđena je infrastruktura Akademije Alfeite Arsenal, a škola je ovlaštena provoditi osposobljavanje. Ulaganje uključuje i dijagnozu potreba za osposobljavanjem, razvoj tečajeva osposobljavanja i pružanje prvih tečajeva osposobljavanja.)
10.7.	TC-C10-i03	M	Primanje i prihvaćanje „višefunkcionalne pomorske platforme” i „Operativnog centra”	Primanje i prihvaćanje „višefunkcionalne pomorske platforme” i „Operativnog centra”				DRUGOTROMJESEČJE	2026.	Primanje i prihvaćanje „višefunkcionalne pomorske platforme” i „Operativnog centra”
10.17	TC-C10-i07	M	Objava poziva na podnošenje ponuda	Objava poziva na podnošenje				TREĆE	2023.	Objava poziva na podnošenje ponuda za dekarbonizaciju deset plovila za pomorski prijevoz tereta i putnika od kojih najmanje 70 % plovila premašuje

			za dekarbonizaciju plovila	ponuda za dekarbonizaciju u plovila				TRO MJE SEČJE		5000 tona bruto tonaže (BT). Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava da su odabrani projekti u skladu s Tehničkim smjernicama za primjenu načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01) i doprinose smanjenju potrošnje goriva broda za najmanje 10 % izraženo u gramima goriva po toni mrtvog tereta po nautičkoj milji u skladu sa zahtjevima utvrđenima u opisu mjere. Njime se također zahtijeva usklađenost sa zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu.
10.18.	TC-C10-i07	T	Završetak intervencija u području energetske učinkovitosti za plovila	Dokaz o završetku intervencija u području energetske učinkovitosti za plovila	Broj	0	10	DRUGO TRO MJE SEČJE	2026.	Završetak intervencija u području energetske učinkovitosti za deset plovila za prijevoz tereta i putnika od kojih najmanje 70 % plovila premašuje 5000 tona bruto tonaže (BT).

K. SASTAVNICA 11: Dekarbonizacija industrije

Komponentom portugalskog plana za oporavak i otpornost odgovara se na izazov doprinosa industrije i industrijskih procesa postizanju ciljeva ugljične neutralnosti, kako je utvrđeno u Planu za ugljičnu neutralnost do 2050. i Nacionalnom energetske i klimatskom planu do 2030. To zahtijeva strukturnu preobrazbu koja se temelji na rekonfiguraciji industrijske aktivnosti, promjenama u proizvodnim procesima i načinu na koji se resursi upotrebljavaju.

Mjera ove komponente usmjerena je na promicanje dekarbonizacije, energetske učinkovitosti i učinkovitosti resursa te upotrebe alternativnih izvora energije u industrijskim procesima. Projekti koji se podupiru također su povezani s novim tehnologijama, inovacijama i digitalizacijom industrije, nastojeći postići veću učinkovitost u različitim proizvodnim i organizacijskim procesima. Komponenta doprinosi klimatskoj tranziciji portugalske industrije i podupire njezinu konkurentnost. Njime se doprinosi provedbi preporuka za pojedinu zemlju o ulaganjima u zelenu tranziciju, posebno o čistoj i učinkovitoj proizvodnji i uporabi energije (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2020.) te o ulaganjima u istraživanje i inovacije (preporuke za pojedinu zemlju br. 3 2019. i 2020.).

K.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Ulaganje TC-C11-i01: Dekarbonizacija industrije

To ulaganje sastoji se od promicanja i financijske potpore inovacijskim projektima u industrijama u četiri područja:

- niskougljični procesi i tehnologije: cilj je poduprijeti uvođenje novih tehnologija ili poboljšanih proizvodnih procesa za njihovu dekarbonizaciju, primjerice uključivanjem novih sirovina i mjera kružnog gospodarstva, mjerama za inovacije, zamjenom i/ili prilagodbom opreme te povećanjem elektrifikacije krajnje potrošnje energije;
- mjere energetske učinkovitosti: projekti kojima se pruža potpora usmjereni su na smanjenje potrošnje energije i emisija stakleničkih plinova, primjerice optimizacijom ili zamjenom motora i opreme, optimizacijom postupaka, uvođenjem sustava praćenja i upravljanja potrošnjom;
- uključivanje energije iz obnovljivih izvora i skladištenja, primjerice ugradnjom solarnih sustava, proizvodnjom topline iz obnovljivih izvora, visokoučinkovitom kogeneracijom, proizvodnjom i uvođenjem vodika iz obnovljivih izvora i plinova iz obnovljivih izvora ako su tehnološke mogućnosti za dekarbonizaciju, među ostalim elektrifikacijom, ograničenije;
- razvoj planova za dekarbonizaciju i inicijativa za izgradnju kapaciteta, primjerice utvrđivanjem i širenjem učinkovitih tehnoloških rješenja, aktivnosti osposobljavanja i platformi za razmjenu informacija.

Potpore se dodjeljuje putem natječajnih postupaka (2021. – 2024.) malim i srednjim poduzećima i velikim poduzećima u područjima industrije i proizvodnje energije, uključujući tijela za upravljanje industrijskim područjima, operatore sustava za prijenos i distribuciju energije, industrijska i energetska poslovna udruženja i druge subjekte. Cilj je ulaganja poduprijeti najmanje 310 projekata različitih veličina: mala (1 000 000 EUR u prosjeku), srednja (prosječno 5 000 000 EUR) i velika (u prosjeku 10 000 000 EUR). Natječaj je usmjeren na sektore s najvećim emisijama stakleničkih plinova, ali otvoren je za cijeli industrijski sektor, uključujući postrojenja u okviru ETS-a i postrojenja izvan ETS-a. Projekti odabrani u okviru područja intervencije 024b dovode do smanjenja emisija stakleničkih plinova u prosjeku za 30 % u predmetnim industrijskim postrojenjima u okviru provedbe nacionalnog energetske i klimatskog plana.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući daljnju uporabu⁴³; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁴⁴; III) djelatnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁴⁵ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁴⁶; i iv. aktivnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo one aktivnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

⁴³ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

⁴⁴ Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁴⁵ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁴⁶ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

K.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
11.1	TC-C11-i01	M	Prvi poziv na podnošenje ponuda za projekte dekarbonizacije industrije	Otvoren prvi poziv na podnošenje ponuda				ČETV RTO TRO MJE SEČJ E	2021.	Otvaranje prvog poziva na podnošenje prijedloga za projekte dekarbonizacije industrije koji se odnose na barem jedno od sljedećih područja: niskougljični procesi i tehnologije; donošenje mjera energetske učinkovitosti; uključivanje energije iz obnovljivih izvora i skladištenja energije; i jačanje položaja poduzeća. Opis poslova uključuje kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Tim se pozivom na podnošenje ponuda osigurava prosječno smanjenje izravnih i neizravnih emisija stakleničkih plinova za industrijska postrojenja koja primaju potporu za projekte koji odgovaraju području intervencije 024b od 30 %. Prednost se daje projektima s najvećom učinkovitošću dekarbonizacije.
11.2	TC-C11-i01	M	Potpisivanje ugovora o dodjeli financijske potpore	Potpisivanje ugovora o dodjeli financijske potpore				ČETV RTO TRO MJE SEČJ E	2023.	Najmanje 383 000 000 EUR dodijeljeno je projektima za industrijsku dekarbonizaciju koji se odnose na barem jedno od sljedećih područja: niskougljični procesi i tehnologije; donošenje mjera energetske učinkovitosti; uključivanje energije iz obnovljivih izvora i skladištenja energije; i jačanje položaja poduzeća. Dodjelom ugovora projektima odabranima u okviru konkurentnih poziva na podnošenje prijedloga navedenih u ključnoj etapi osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

11.3	TC-C11-i01	T	Financijska potpora projektima dekarbonizacije industrije		Broj	0	310	ČETV RTO TRO MJE SEČJ E	2025.	Broj projekata koji su primili financijsku potporu za dekarbonizaciju industrije koji se odnose na barem jedno od sljedećih područja: niskougljični procesi i tehnologije; donošenje mjera energetske učinkovitosti; te uključivanje energije iz obnovljivih izvora i skladištenja energije. Za industrijska postrojenja koja primaju potporu osigurava se smanjenje od prosječno 30 % izravnih i neizravnih emisija stakleničkih plinova za projekte koji odgovaraju području intervencije 024ter.
------	------------	---	---	--	------	---	-----	--	-------	---

L. SASTAVNICA 12: Biogospodarstvo

Ovom se komponentom odgovara na izazov razvoja održivog, održivog, kružnog i konkurentnog biogospodarstva. Očekuje se da će se takvom tranzicijom poduprijeti modernizacija i konsolidacija industrije stvaranjem novih lanaca vrijednosti i zelenijih industrijskih procesa.

Cilj je ove komponente promicati i ubrzati razvoj proizvoda visoke dodane vrijednosti iz bioloških resursa kao alternative fosilnim materijalima.

Mjere ove komponente usmjerene su na podupiranje strukturnih promjena povezanih s tom tranzicijom i doprinose rješavanju trenutačnih globalnih i lokalnih izazova, uključujući klimatske promjene, smanjenje ovisnosti o fosilnim resursima i održivi razvoj. Tri sektora (tekstil i odjeća, obuća i prirodna smola) posebno se podupiru za razvoj proizvoda dobivenih od bioloških sirovina i za učinkovitije korištenje resursa. Komponentom se podupire odgovor na preporuke za pojedinu zemlju o ulaganjima u zelenu tranziciju, posebno u čistu i učinkovitu proizvodnju i uporabu energije (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.), u ulaganja u istraživanje i inovacije (preporuke za pojedinu zemlju br. 3 2019. i 2020.) i u prelazak na kružno gospodarstvo, posebno povećanjem sprečavanja nastanka otpada, recikliranja i ponovne uporabe kako bi se otpad preusmjerio s odlagališta i spalionica (preporuke za pojedinu zemlju br. 3 2022. i 2023.).

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

L.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TC-r25: Održivo biogospodarstvo

Cilj je reforme promicati i poticati očuvanje i učinkovitu upotrebu bioloških resursa. Reforma se uklapa u portugalski akcijski plan za održivo biogospodarstvo, koji podliježe javnom savjetovanju i djeluje kao strateški okvir za nacionalni održivi razvoj. U okviru napora za promicanje biogospodarstva Portugal procjenjuje i fiskalne poticaje kojima bi se mogla poboljšati zamjena neobnovljivih prirodnih resursa drugim biološkim resursima.

Reforma se sastoji od novog općeg sustava gospodarenja otpadom (RGGR) i uključivanja kriterija za kupnju održivih bioloških proizvoda u reviziju Nacionalne strategije za zelenu javnu nabavu. Tom se reformom nastoje ukloniti glavne prepreke i ograničenja utvrđena pri vrednovanju bioloških resursa za razvoj održive i kružne bioindustrije, uz poštovanje kaskadnog načela.

Provedbom novog općeg programa gospodarenja otpadom uklanjaju se barem ograničenja uporabe nusproizvoda ili otpada za nove proizvode pojednostavljenjem postupaka za razvrstavanje tvari ili predmeta kao nusproizvoda, među ostalim iz drugih zemalja EU-a. Novi opći program gospodarenja otpadom donesen je u prosincu 2020.

Nacionalna strategija za zelenu javnu nabavu revidira se kako bi se uključili barem obvezni ekološki kriteriji povezani s nabavom usluga i proizvoda (posebno u području građevinarstva), uz integraciju održivih bioloških proizvoda.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2022.

Ulaganje TC-C12-i01: Biogospodarstvo

Cilj je ulaganja poduprijeti uključivanje materijala na biološkoj osnovi u proizvodne procese u trima sektorima: tekstil i odjeća, obuća i prirodna smola.

Glavni instrument sastoji se od financijske potpore koja se dodjeljuje putem programskih ugovora s konzorcijima, koji uključuju institucije za istraživanje i inovacije, poduzeća i krajnje korisnike i koji se odabiru u natjecateljskom postupku. Aktivnosti koje se podupiru uključuju projekte istraživanja, razvoja i produktivnih inovacija, projekte digitalizacije i napredne proizvodne tehnologije, namjenske programe osposobljavanja i osnaživanja, proizvodnju domaće prirodne smole i mjere podizanja svijesti za održivu proizvodnju i potrošnju. Odabrani projekti doprinose barem razvoju kružnog gospodarstva i ciljevima smanjenja emisija u Portugalu. Ciljevi projekata su sljedeći:

- razvoj novih proizvodnih procesa u stvaranju proizvoda s višom dodanom vrijednošću koji uključuju i iskorištavaju biološke resurse (šumska biomasa, poljoprivredni i poljoprivredno-industrijski ostaci i nusproizvodi);
- razvoj tehnoloških procesa za poboljšanje kružnosti sektora tekstila i odjeće, obuća i prerade smole; žalitelj
- doprinosi gospodarenju otpadom u tim sektorima.

Podupiru se istraživački, razvojni i inovacijski projekti s ciljem razvoja novih proizvodnih procesa u stvaranju proizvoda s višom dodanom vrijednošću koji uključuju i iskorištavaju biološke resurse (šumska biomasa, poljoprivredni i poljoprivredno-industrijski ostaci i nusproizvodi), tehnoloških procesa za poboljšanje kružnosti sektora tekstila i odjeće, obuća i smole te kako bi se doprinijelo gospodarenju otpadom u tim sektorima. Odabrani projekti doprinose smanjenju emisija stakleničkih plinova.

Te se mjere dopunjuju posebnim i dodatnim natjecajima za djelatnosti gospodarenja šumama i proizvodnje prirodne smole. Obuhvaća potporu aktivnostima sprečavanja požara koje provode stručnjaci za proizvodnju smole, nabavu strojeva i opreme od strane Instituta za očuvanje prirode i šuma (ICNF) te aktivnosti zaštite i sanacije šuma morskih borova. Promicanjem upravljanja šumskim zemljištem tim se ulaganjem pridonosi sprečavanju i ublažavanju učinaka požara u ruralnim područjima, čime se doprinosi smanjenju emisija onečišćujućih tvari u atmosferu.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, kako bi se osigurala usklađenost s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), vozila, strojevi i oprema koje kupuje Institut za očuvanje prirode i šuma (ICNF) moraju imati nultu stopu emisija. Ako ne postoje alternative s nultom stopom emisija, vozila, strojevi i oprema koji se kupuju moraju predstavljati najbolje dostupne razine okolišne učinkovitosti u tom sektoru. Osim toga, kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje projekata isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući daljnju uporabu⁴⁷; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih

⁴⁷ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

vrijednosti⁴⁸; III) djelatnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁴⁹ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁵⁰; i iv. aktivnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo one aktivnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Reforma TC-C12-r39: Promicanje kružnog gospodarstva i učinkovitijeg gospodarenja otpadom

Cilj je reforme poboljšati sprečavanje nastanka otpada, pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje, oporabu i preusmjeravanje otpada te promicati kružno gospodarstvo.

Reformom se:

- Poticati daljnji ekološki dizajn gotovih proizvoda usklađivanjem kriterija za ekomodulaciju koje će upotrebljavati proizvođači. Ti kriteriji moraju biti obvezni za upravljačka tijela (udruge koje predstavljaju proizvođače proizvoda, pakiratelje i pružatelje usluga pakiranja) za provedbu integriranih sustava obuhvaćenih proširenom odgovornošću proizvođača. Kriterijima se osigurava da financijski modeli iz članka 15. stavaka 3. i 4. Uredbe sa zakonskom snagom br. 152/D/2017 odražavaju utjecaj proizvoda na okoliš i stvarni trošak gospodarenja otpadom te se stvaraju financijski poticaji za trajnije proizvode koji se mogu popraviti i reciklirati prilagodbom naknada koje plaćaju proizvođači.
- Uvođenje programa poticaja za oporabu (sustav povratne naknade) za boce od plastike, željeznih metala i aluminija koje se ne mogu ponovno upotrijebiti.
- Nakon studije izvedivosti uvesti sustav poticaja za povrat različitih kategorija otpada od električne i elektroničke opreme.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

⁴⁸ Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁴⁹ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁵⁰ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

L.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
12.1	TC-C12-i01	M	Potpisivanje protokola programa „Resineiros Vigilantes” za 2021.	Potpisivanje protokola programa „Resineiros Vigilantes” iz 2021.				TR EČ E TR O MJ ESE ČJE	2021.	Sklapanje protokola između Instituta za prirodu i očuvanje šuma, I.P. i nacionalnog strukovnog udruženja proizvođača smole (Resipinus) za nadzor i otkrivanje požara u ruralnim područjima.
12.2	TC-C12-i01	M	Odobrenje projekata koje su dostavili konzorciji za razvoj novih biogospodarskih proizvoda, tehnologija i procesa u sektorima tekstila i odjeće, obuču i prirodne smole	Odobrenje projekata za razvoj novih biogospodarskih proizvoda, tehnologija i procesa				DR UG O TR O MJ ESE ČJE	2022.	Odobrenje od strane odbora za odabir projekata koje su podnijeli konzorciji za razvoj novih biogospodarskih proizvoda, tehnologija i procesa u sektorima tekstila i odjeće, obuču i prirodne smole. Projekti koje su konzorciji predstavili za potporu obuhvaćeni su jednim od sljedećih programa: „Promicanje održivog i kružnog biogospodarstva u tekstilnoj industriji i odjeći”, „Promicanje održivog i kružnog biogospodarstva u sektoru obuču” i „Promicanje i vrednovanje prirodnog otpada”. Usredotočuju se na niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama primjenom rješenja čistih tehnologija, alternativama s niskim učinkom i primjenom najboljih raspoloživih tehnika. Kriterijima odabira za projekte zahtijeva se da se svim projektima istraživanja i inovacija kojima je dodijeljena potpora osigura smanjenje izravnih i neizravnih emisija ugljika. Odabrani projekti moraju biti u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
12.3.	TC-C12-i01	T	Novi proizvodi, tehnologije i pilot-postupci koji uključuju		Broj	0	15	ČE TV RT	2025.	Novi proizvodi, tehnologije i pilot-postupci koji uključuju biološke resurse. To uključuje najmanje 10 novih proizvoda ili tehnologija (razina tehnološke spremnosti 6

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			biološke resurse					O TR O MJ ESE ČJE		– 7) i najmanje pet industrijskih pilot-postupaka (razina tehnološke spremnosti 7 – 9) u sljedećim sektorima: tekstil, obuća, proizvodnja smole.
12.4	TC-C12-i01	T	Razvoj morskih borovih šuma s potencijalom za proizvodnju smole		ha	0	8500	ČE TV RT O TR O MJ ESE ČJE	2025.	Područje morskih borovih šuma razvijeno primjenom tehnika prirodne obnove i rezidbe smole.
12.5	TC-C12-r25	M	Stupanje na snagu novog općeg režima gospodarenja otpadom	Stupanje na snagu novog općeg režima gospodarenja otpadom				TR EČ E TR O MJ ESE ČJE	2021.	Stupanje na snagu novog općeg sustava gospodarenja otpadom (RGGR) kojim se pojednostavnjuje administrativni postupak i smanjuju troškovi povezani s upotrebom nusproizvoda.
12.6.	TC-C12-r25	M	Stupanje na snagu revidirane nacionalne strategije za zelenu javnu nabavu	Stupanje na snagu revidirane nacionalne strategije za zelenu javnu nabavu				TR EČ E TR O MJ ESE ČJE	2022.	Stupanje na snagu revidirane Nacionalne strategije za zelenu javnu nabavu u kojoj se utvrđuju ekološki kriteriji povezani s nabavom usluga i proizvoda u koje su integrirani održivi biološki materijali, među ostalim uvođenjem obveznih ekoloških kriterija.
12.7.	TC-C12-r39	M	Stupanje na snagu usklađene definicije kriterija za ekomodulaciju	Odredba pravnog akta o stupanju na snagu usklađene definicije kriterija za				ČE TV RT O TR O MJ	2023.	Stupanje na snagu pravnog akta kojim se utvrđuje usklađena i obvezna definicija kriterija za ekomodulaciju financijskih koristi u integriranim sustavima u okviru proširene odgovornosti proizvođača. Nove financijske koristi primjenjivat će se 1. siječnja 2026. nakon isteka prijelaznog razdoblja koje je proizvođačima potrebno da prilagode svoje modele novim kriterijima ekomodulacije.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				ekomodulaciju				ESE ČJE		
12.8.	TC-C12-r39	M	Program poticaja za uporabu (sustav povratne naknade) za plastične boce, željezne metale i aluminij koji se ne mogu ponovno upotrijebiti	Početak rada sustava pologa i povrata				ČE TV RT O TR O MJ ESE ČJE	2023.	Sustav povratne naknade započinje s radom i primjenjuje se na plastične boce za jednokratnu uporabu, željezne metale i aluminij.
12.9	TC-C12-r39	M	Program povrata električnog otpada i elektroničke opreme	Odredba zakonodavstva o stupanju na snagu zakonodavstva				ČE TV RT O TR O MJ ESE ČJE	2025.	Nakon neovisne studije izvedivosti i ako je studija pozitivna, na snagu stupa zakonodavstvo kojim se utvrđuje pravni okvir za uvođenje programa povrata električnog i elektroničkog otpada.

M. SASTAVNICA 13: Energetska učinkovitost zgrada

Komponenta je usmjerena na sljedeće izazove. U stambenom sektoru otpada 18 % potrošnje energije, a uslužnom sektoru dodatnih 14 %. Zgrade stoga imaju važnu ulogu u postizanju ciljeva ugljične neutralnosti Portugala. Mjere u tom području, a posebno u stambenom segmentu, mogu pomoći i u ublažavanju energetske siromaštva, koje je i dalje važan problem u Portugalu, s obzirom na to da je 2019. postotak kućanstava koja ne mogu dovoljno zagrijati domove i dalje iznosio 19 %. Portugal se obvezao na postizanje ugljične neutralnosti do 2050. te stoga treba promicati dekarbonizaciju svojeg fonda zgrada, uz istodobno poboljšanje uvjeta stanovanja (udobnost i kvaliteta u zatvorenim prostorima) i cjenovna pristupačnost. To se postiže povećanjem energetske svojstava zgrada, kombiniranjem energetske učinkovitosti i energije iz obnovljivih izvora s elektrifikacijom te usmjeravanjem posebno na kućanstva s niskim prihodima kako bi se riješio problem energetske siromaštva.

Utvrđen je niz „tržišnih nedostataka” koji odgovaraju nizu problema koji često odgađaju transformaciju fonda zgrada i iskorištavanje potencijalnih ušteda energije, kao što su:

- nedovoljno razumijevanje potrošnje energije i potencijalne uštede;
- ograničene aktivnosti obnove i gradnje u kontekstu nakon financijske krize;
- nedostatak privlačnih proizvoda za financiranje;
- ograničene informacije o fondu zgrada; žalitelj
- ograničeno iskorištavanje učinkovitih i pametnih tehnologija.

Ciljevi su komponente obnova javnih i privatnih zgrada kako bi se poboljšala njihova energetska učinkovitost i udobnost, uz istodobno smanjenje troškova zemlje za energiju i energetske ovisnosti, emisija stakleničkih plinova i energetske ovisnosti, ublažavanje energetske siromaštva i uključivanje obnovljivih izvora energije u izgrađeni okoliš. Time bi se trebale osigurati brojne društvene, ekološke i gospodarske koristi za ljude i poduzeća, kao što su otvaranje lokalnih radnih mjesta i smanjenje onečišćenja zraka.

Komponentom se podupire odgovor na preporuku za pojedinu zemlju o ulaganjima u klimatsku tranziciju, posebno u pogledu čiste i učinkovite proizvodnje i uporabe energije (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.). Povezan je s vodećom inicijativom „Obnova” i dio je zelene tranzicije.

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

M.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Ulaganje TC-C13-i01: Energetska učinkovitost stambenih zgrada

Ciljevi su ulaganja promicanje energetske obnove stambenih zgrada u privatnom vlasništvu, usvajanje energetske učinkovite rješenja, zamjena neučinkovite opreme i povećanje instaliranog kapaciteta za promicanje energetske učinkovitosti i učinkovitosti resursa, povećanje vlastite potrošnje energije iz obnovljivih izvora i rješavanje problema energetske siromaštva.

Ulaganje se sastoji od sljedećih mjera:

- Podupirati troškove projekata (obično između 50 % i 70 % ukupnih troškova) kojima se

promiču obnova, energetska učinkovitost, dekarbonizacija, učinkovitost potrošnje vode i kružno gospodarstvo u zgradama. To se provodi putem obavijesti koje se podnose svake godine.

- Za kućanstva s niskim prihodima u energetsom siromaštvu (u kojima se do 100 % troškova može subvencionirati) za takve mjere potrebna je uža suradnja između središnjih i lokalnih tijela te drugih aktera kao što su lokalne udruge. *Vales eficiència*, ili vaučeri za energetske učinkovitosti u vrijednosti od prosječno 1 300 EUR, izdaju se i isporučuju kućanstvima u energetsom siromaštvu, čime se primatelju daje pravo na određene radove, energetske učinkovite rješenja, opremu i elektrifikaciju korištenja energije.
 - o Popratni materijali distribuiraju se kako bi se pomoglo u donošenju odluka o najboljim mjerama energetske učinkovitosti koje treba poduzeti.
 - o Na raspolaganje se stavljaju i komunikacijski kanali i jedinstvene kontaktne točke kako bi se razjasnile sumnje o tome kako dobiti tu potporu, u koordinaciji s različitim nacionalnim i lokalnim tijelima, kako bi potrošači mogli donositi najbolje odluke o ulaganju.

Cilj je planiranog ulaganja postići prosječnu uštedu od oko 200 ktoe primarne energije i smanjenje emisija CO₂ za oko 150 čvorova.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TC-C13-i02: Energetska učinkovitost u zgradama središnje vlasti

Cilj je ovog ulaganja promicanje energetske obnove zgrada središnje vlasti, promicanje energetske učinkovitosti i učinkovitosti resursa te povećanje vlastite potrošnje energije iz obnovljivih izvora.

To ulaganje sastoji se od mjera kojima se promiču obnova, energetska učinkovitost, dekarbonizacija, učinkovitost potrošnje vode i kružno gospodarstvo u zgradama.

- Godišnje se objavljuju obavijesti o različitim vrstama intervencija u vezi s nekretninama koje treba utvrditi u planovima učinkovitosti koji će se izraditi u okviru europskog akcijskog plana za ekološke inovacije ECO.AP 2030. ECO.AP 2030. bit će dostupan i za pružanje tehničke potpore središnjim javnim tijelima u utvrđivanju projekata i promicanju njihove provedbe.

- Pomoćni materijali dostavljaju se službenicima javne uprave kako bi im se pomoglo u odlučivanju o najboljim mjerama energetske učinkovitosti koje treba poduzeti.

Cilj je planiranog ulaganja postići prosječnu uštedu od oko 185 ktoe primarne energije i smanjenje emisija CO₂ za oko 140 čvorova.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TC-C13-i03: Energetska učinkovitost zgrada koje se koriste u uslužnom sektoru

Cilj je ovog ulaganja promicanje energetske obnove zgrada koje se koriste u uslužnom sektoru, promicanje energetske učinkovitosti i učinkovitosti resursa, povećanje vlastite potrošnje energije iz obnovljivih izvora.

To ulaganje sastoji se od sljedećih mjera:

- Godišnje se objavljuju obavijesti za podnošenje zahtjeva za potporu (obično između 50 % i 70 % ukupnih troškova) za podjelu tih troškova u različitim vrstama intervencija u zgradama kako bi se poboljšala njihova energetska i okolišna učinkovitost.

- Popratni materijali distribuiraju se kako bi se pomoglo u donošenju odluka o najboljim mjerama energetske učinkovitosti koje treba poduzeti.

- Na raspolaganje se stavljaju i komunikacijski kanali kako bi se razjasnile sumnje o tome kako dobiti tu potporu, u koordinaciji s različitim nacionalnim i lokalnim tijelima, kako bi potrošači mogli donositi najbolje odluke o ulaganju.

Cilj je planiranog ulaganja postići prosječnu uštedu od oko 50 ktoe primarne energije i smanjenje emisija CO₂ za oko₃₀ čvorova.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

M.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
13.1	TC-C13-i01	T	Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti privatnih stambenih zgrada		m ²	0	830000	DR UG O TR O MJ ESE ČJE	2024.	Područje obnovljenih privatnih stambenih zgrada. Energetski učinkovitim obnovama u prosjeku se mora postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.
13.2	TC-C13-i01	T	Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti privatnih stambenih zgrada		m ²	830000	1020000	DR UG O TR O MJ ESE ČJE	2025.	Područje obnovljenih privatnih stambenih zgrada. Obnovama radi povećanja energetske učinkovitosti mora se u prosjeku postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada.
13.3.	TC-C13-i01	T	„Bonovi za učinkovitost” koji se dodjeljuju kućanstvima u energetskom siromaštvu kako bi se zamijenila stara oprema i donijela energetski učinkovita rješenja		Broj	0	100000	TR EČ E TR O MJ ESE ČJE	2025.	Broj „bonova za učinkovitost” vrijednih, u prosjeku, 1 300 EUR/vrijednosnog kupona, raspodijeljenih kućanstvima u energetskom siromaštvu (iz svih kućanstava koja imaju koristi od socijalne tarife za energiju), za kupnju energetski učinkovite opreme, kao što su dizalice topline, te za izvođenje radova na poboljšanju energetske učinkovitosti samog kućanstva. To uključuje usluge instaliranja i prikupljanje prethodne opreme (upućivanje te opreme na krajnje odredište odgovorno za okoliš).
13.4	TC-C13-i01	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i za uporabu u zajednicama obnovljive energije u privatnom stambenom sektoru		MW	0	35	ČE TV RT O TR O MJ ESE ČJE	2025.	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (kao što su fotonaponske ploče i baterije kako ta tehnologija sazrije) instalirani za vlastitu potrošnju i za uporabu u zajednicama energije iz obnovljivih izvora u privatnom stambenom sektoru.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
13.5	TC-C13-i02	T	Obnova zgrada središnje vlasti radi povećanja energetske učinkovitosti		m²	0	1065000	PROVOJ MJ ESE ČJE	2025.	Područje obnovljenih zgrada središnje vlasti. Obnovama radi povećanja energetske učinkovitosti mora se u prosjeku postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada.
13.6.	TC-C13-i02	T	Obnova zgrada središnje vlasti radi povećanja energetske učinkovitosti		m²	1065000	1255000	ČETVORTO MJ ESE ČJE	2025.	Područje obnovljenih zgrada središnje vlasti. Obnovama radi povećanja energetske učinkovitosti mora se u prosjeku postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije (EU) 2019/786 o obnovi zgrada.
13.7.	TC-C13-i02	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i za uporabu u zajednicama energije iz obnovljivih izvora u zgradama središnje vlasti		MW	0	28	ČETVORTO MJ ESE ČJE	2025.	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (kao što su fotonaponske ploče i baterije kako ta tehnologija sazrije) za vlastitu potrošnju i uporabu u zajednicama energije iz obnovljivih izvora u zgradama središnje vlasti.
13.8.	TC-C13-i03	T	Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti privatnih uslužnih zgrada		m²	0	315000	PROVOJ MJ ESE ČJE	2025.	Područje obnovljenih zgrada koje koriste privatne službe. Energetski učinkovitim obnovama u prosjeku se mora postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.
13.9.	TC-C13-i03	T	Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti privatnih uslužnih zgrada		m²	315000	360000	ČETVORTO MJ ESE ČJE	2025.	Područje obnovljenih zgrada koje koristi privatni uslužni sektor. Energetski učinkovitim obnovama u prosjeku se mora postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								MJ ESE ČJE		
13.10	TC-C13-i03	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i za uporabu u zajednicama obnovljive energije u privatnom uslužnom sektoru		MW	0	30	ČE TV RT O TR O MJ ESE ČJE	2025.	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (kao što su fotonaponske ploče i baterije kako ta tehnologija sazrije) za vlastitu potrošnju i uporabu u zajednicama energije iz obnovljivih izvora u privatnom sektoru usluga.

N. SASTAVNICA 14: Vodik i obnovljivi izvori energije

Portugal se obvezao na postizanje ugljične neutralnosti do 2050., stavljajući zemlju među one koji preuzimaju vodeću ulogu u borbi protiv klimatskih promjena u skladu s Pariškim sporazumom. U planu za ugljičnu neutralnost do 2050. (RNC 2050.) kao ciljevi dekarbonizacije utvrđeni su smanjenje emisija za više od 85 % u odnosu na emisije iz 2005. i kapacitet sekvestracije ugljika od 13000000 tona. Komponenta se bavi takozvanim sektorima u kojima je teško smanjiti emisije promicanjem uvođenja vodika iz obnovljivih izvora.

Ciljevi su komponente promicanje energetske tranzicije i dekarbonizacije industrije i prometa sa snažnim naglaskom na proizvodnji vodika iz obnovljivih izvora i drugih plinova iz obnovljivih izvora. Kad je riječ o autonomnim regijama, naglasak je na uvođenju energije iz obnovljivih izvora (geotermalna energija, energija vjetra, fotonaponska energija i hidroenergija) i skladištenju. Ta je komponenta ključna za smanjenje nacionalne energetske ovisnosti proizvodnjom energije iz lokalnih izvora, poboljšanje trgovinske bilance i jačanje otpornosti domaćeg gospodarstva.

Komponentom se podupire odgovor na preporuku za pojedinu zemlju kako bi se ulaganja usmjerila na klimatsku tranziciju, s naglaskom na proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (preporuke za pojedinu zemlju br. 3 2019. i 2020.).

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

N.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TC-r29: Nacionalna strategija za vodik (EN-H2)

Cilj je mjere uvesti element poticaja i stabilnosti za energetski sektor, promičući postupno uvođenje vodika iz obnovljivih izvora kao održivog stupa sveobuhvatnije strategije za prelazak na dekarbonizirano gospodarstvo. Tom se strategijom utvrđuje trenutačna i buduća uloga vodika u energetskom sustavu te se predlaže niz mjera i ciljeva za uključivanje vodika u različite sektore gospodarstva. To uključuje i stvaranje potrebnih uvjeta za tu promjenu, uključujući, među ostalim, zakonodavstvo i propise, sigurnost, standarde, inovacije i razvoj te financiranje. Mjera se odnosi na izmijenjenu Uredbu o nacionalnoj transportnoj mreži za plin i Uredbu o nacionalnoj plinskoj distribucijskoj mreži, koje treba odobriti Glavna uprava za energetiku i geologiju. Izmijenjenom uredbom omogućuje se utvrđivanje uvjeta za priključke na infrastrukturu za transport plina, posebno za utiskivanje plinova iz obnovljivih izvora, uključujući vodik iz obnovljivih izvora i niskougljične plinove, kao i utvrđivanje minimalnih i maksimalnih postotaka ubrizgavanja tih plinova u mreže. Osim toga, izmijenjena uredba uključuje potrebne revizije tehničkih standarda kojima se osigurava kvaliteta usluge i sigurna uporaba tih infrastruktura za sve korisnike.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2021.

Ulaganje TC-C14-i01: Vodik i plinovi iz obnovljivih izvora

Cilj je mjere poduprijeti privatne projekte za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora i drugih plinova iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju ili ubrizgavanje u mrežu.

Ulaganje se sastoji od mjera za poticanje proizvodnje, skladištenja, transporta i distribucije plinova iz obnovljivih izvora s ciljem povećanja doprinosa plinova iz obnovljivih izvora potrošnji energije, smanjenja emisija stakleničkih plinova, smanjenja energetske ovisnosti i poboljšanja sigurnosti opskrbe energijom. Podupiru se razne primjene, kao što su uporaba plinova iz obnovljivih izvora za promet i ubrizgavanje plinova iz obnovljivih izvora u mrežu prirodnog plina.

Za proizvodnju plinova iz obnovljivih izvora, kao što su vodik iz obnovljivih izvora ili biometan, isključivo iz obnovljivih izvora energije, može se upotrebljavati niz tehnologija kao što su: Elektroliza; Termokemijski i hidrotermalni procesi; Biološki procesi (biofotoliza i fermentacija); Obogaćivanje bioplina anaerobnom razgradnjom materijala iz biomase (ne uključujući proizvodnju bioplina); i metanaciju (vodik iz obnovljivih izvora u kombinaciji s recikliranim ugljikovim dioksidom).

Ulaganja su vrlo posebno usmjerena na povećanje instaliranog kapaciteta za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora i drugih plinova iz obnovljivih izvora, uključujući instalirani kapacitet elektrolizatora za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora. Projekt se provodi putem otvorenih i nediskriminirajućih poziva na podnošenje ponuda s ciljem podupiranja projekata s maksimalnim iznosom od 15 000 000 EUR po projektu.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Ulaganje TC-C14-i02-RAM: Proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora u Archipelagu Madeire

Cilj je mjere poduprijeti proizvodnju, skladištenje, prijenos i distribuciju energije iz obnovljivih izvora. Projekti uključeni u to ulaganje omogućuju povećanje udjela električne energije iz obnovljivih izvora koja će biti dostupna na svakom otoku. Tim se ulaganjem pridonosi strategiji dekarbonizacije proizvodnje električne energije kojom se jača otpornost domaćeg gospodarstva.

Ulaganje se sastoji od sljedećih podulaganja:

- Potpuna obnova i obnova hidroelektrane Water Serra i hidroelektrane Calheta I koja oživljava 6,2 MW instalirane snage i povećava instalirani kapacitet dodavanjem 4 MW;
- Povećati instalirani kapacitet u baterijskim sustavima za skladištenje dodavanjem skladišnog kapaciteta od najmanje 21 MW/27MWh;
- Instalirati novi sinkroni kompenzator snage od najmanje 15 MVar;
- Povećati kapacitet elektroenergetske mreže za integraciju nove instalirane snage od najmanje 48 MW u obnovljive izvore energije u elektroenergetskim sustavima (40 MW Madeira + 8 MW Porto Santo);
- Ugradnja 130000 povezanih pametnih brojila i zamjena 8750 uličnih rasvjetnih točaka rješenjima s niskom potrošnjom energije (uključujući nadogradnju upravljanja uličnom rasvjetom).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TC-C14-i03-RAA: Energetska tranzicija na Azorima

Ciljevi su mjere razvoj najsuvremenije infrastrukture za električnu energiju i provedba projekata s inovativnim tehničkim rješenjima za povećanje energetske samodostatnosti. Na Azorima proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora trenutačno čini oko 40 % ukupne vrijednosti regije, od čega oko 24 % dolazi iz geotermalne energije na dvama najvećim otocima otočja. Preostalih 60 % električne energije proizvodi se iz fosilnih goriva, loživog ulja i dizela, što predstavlja visoki godišnji račun, ne samo zbog kupovne vrijednosti goriva, nego i zbog njihova pomorskog prijevoza s kopna na otoke i distribucije među otocima. Ta vrsta proizvodnje, uz povezane visoke troškove, predstavlja snažnu vanjsku ovisnost koja u situacijama nacionalne ili međunarodne krize može ugroziti sposobnost otočja da zadovolji energetske potrebe.

Ulaganje se sastoji od sljedećih podulaganja:

- Povećanje instaliranog kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, uglavnom geotermalne energije, za 12 MW i revitalizacija već instalirane geotermalne elektrane za 5 MW;
- Povećanje instaliranog kapaciteta za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora na otoku Corvu postavljanjem fotonaponske i vjetroelektrane za 850 kW;
- Ugradnja novih sustava za pohranu električne energije na otocima Santa Maria, São Jorge, Pico, Faial, Flores i Corvo za najmanje 20 MW;
- Instalirati nove male fotonaponske jedinice za proizvodnju i potrošnju električne energije za decentraliziranu proizvodnju i potrošnju u ukupnom ekvivalentu od 11,2 MW.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

N.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
14.1.	TC-C14-r29	M	Stupanje na snagu Uredbe o nacionalnoj transportnoj mreži za plin i Uredbe o nacionalnoj distribucijskoj mreži za plin	Stupanje na snagu Uredbe o nacionalnoj transportnoj mreži za plin i Uredbe o nacionalnoj distribucijskoj mreži za plin				TREĆE TRO MJES EČJE	2021.	Stupanje na snagu izmijenjene Uredbe o nacionalnoj transportnoj mreži za plin i Uredbe o nacionalnoj distribucijskoj mreži za plin. Izmjene Uredbe o nacionalnoj transportnoj mreži za plin i Uredbe o nacionalnoj plinskoj distribucijskoj mreži odobrava Glavna uprava za energetiku i geologiju. Uredbama se omogućuje utvrđivanje uvjeta za priključke na infrastrukturu za transport plina, posebno za utiskivanje plinova iz obnovljivih izvora, uključujući vodik iz obnovljivih izvora, kao i utvrđivanje minimalnih i maksimalnih postotaka utiskivanja tih plinova u mreže. Osim toga, one uključuju potrebne revizije tehničkih standarda kojima se osigurava kvaliteta usluge i sigurna uporaba tih infrastruktura za sve korisnike.
14.2	TC-C14-i01	M	Prvi poziv na podnošenje ponuda za projekte proizvodnje plina iz obnovljivih izvora	Otvoren prvi poziv na podnošenje ponuda				TREĆE TRO MJES EČJE	2021.	Otvaranje prvog poziva na odabir projekata za potporu za najmanje 88 MW novog instaliranog kapaciteta vodika iz obnovljivih izvora i plinova iz obnovljivih izvora s nultim ili gotovo nultim emisijama stakleničkih plinova u životnom ciklusu.
14.3.	TC-C14-i01	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora i plina iz obnovljivih izvora		MW	0	200	PRVO TRO MJES EČJE	2026.	Dodatni kapacitet za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora i plinova iz obnovljivih izvora instaliran s nultim ili gotovo nultim emisijama stakleničkih plinova u životnom ciklusu.
14.4	TC-C14-i02-RAM	M	Ugradnja novog sinkronog kompenzatora	Ugradnja novog sinkronog kompenzatora				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Nabava i ugradnja jednog novog sinkronog kompenzatora s najmanje 15 MVar.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
14.5	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatni instalirani kapacitet za proizvodnju hidroenergije		MW	0	4	DRUGO TROMJESEČJE	2024.	Povećanje instaliranog kapaciteta u obnovljenoj hidroelektrani Water Serra.
14.6.	TC-C14-i02-RAM	T	Obnovljeni instalirani kapacitet za proizvodnju hidroenergije		MW	0	6,2	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024.	Potpuna obnova sljedećih hidroelektrana: Hidroelektrana za hidroelektranu: zamjena i nadogradnja električne i mehaničke opreme, uz održavanje samo zgrade. Hidroelektrana Calheta I: zamjena većine sredstava, posebno dvaju generatorskih sklopova instaliranog kapaciteta 0,5 MW i drugih električnih sustava, osim zgrade. Radovi uključuju i obnovu kanala koji vode do postrojenja ukupne duljine od približno 13 km.
14.7.	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatni instalirani kapacitet u baterijskim sustavima za pohranu		MW	0	21	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024.	Povećanje skladištenja električne energije dodavanjem instaliranog kapaciteta u baterijskim sustavima. Dodatni kapacitet iznosi najmanje 21 MW/27 MWh.
14.8.	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatni kapacitet za integraciju nove instalirane snage u elektroenergetski sustav		MW	0	48	DRUGO TROMJESEČJE	2025.	Povećanje kapaciteta za integraciju obnovljivih izvora energije u elektroenergetski sustav ARM-a. Nadogradnja iznosi 8 MW u Portu Santo i 40 MW na Madeiri.
14.9	TC-C14-i02-RAM	T	Ugradnja pametnih brojila		Broj	0	130000	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025.	Pružanje i ugradnja novih pametnih brojila (električna brojila koja bilježe informacije o potrošnji i koja su priključena na komunikacijsku mrežu)
14.10	TC-C14-i02-RAM	T	Zamjena uličnih rasvjetnih točaka		Broj	0	8750	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025.	Zamjena mreže javne rasvjete LED rasvjetom niske energije i njezin sustav upravljanja

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
14:11	TC-C14-i03-RAA	T	Dodatni i obnovljeni instalirani kapacitet za proizvodnju geotermalne energije		MW	0	17	DRUGO TROMJES EČJE	2026.	Povećati kapacitet za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, posebno geotermalne energije. Dodatni kapacitet (12 MW) ugrađuje se u postrojenje Pico Alto Geothermal i postrojenje Pico Vermelho Geothermal. Obnovom geotermalne elektrane Ribeira Grande uvode se tri nove geotermalne bušotine, a učinkovitija proizvodna jedinica od 5 MW zamjenjuje postojeće proizvodne jedinice od 2x2,5 MW.
14:12	TC-C14-i03-RAA	T	Dodatna proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora u Corvu		kW	0	850	DRUGO TROMJES EČJE	2024.	Povećati instalirani kapacitet za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora na otoku Corvu postavljanjem fotonaponske i vjetroelektrane.
14:13	TC-C14-i03-RAA	T	Novi baterijski sustavi za pohranu energije i sustavi za upravljanje energijom u ARA-i		MW	0	20	DRUGO TROMJES EČJE	2026.	Ugradnja novih baterijskih sustava za skladištenje energije i sustava za upravljanje energijom na šest otoka kako bi se omogućila veća integracija obnovljivih izvora energije uz istodobno očuvanje sigurnosti opskrbe i kvalitete usluge, s rasponom snage od 20 MW do 30 MW.
14:14	TC-C14-i03-RAA	T	Postavljanje malih fotonaponskih postrojenja za lokalnu proizvodnju i potrošnju električne energije		MW	0	11,2	ČETVRTO TROMJES EČJE	2025.	Ugradnja novog instaliranog kapaciteta za električnu energiju ulaganjem u fotonaponska postrojenja s raspršenim malim jedinicama, uglavnom za vlastitu potrošnju, pod pretpostavkom da korisnici ne sufinanciraju.

O. SASTAVNI DIO 15: Održiva mobilnost

Ta komponenta portugalskog plana za oporavak i otpornost usmjerena je na nekoliko izazova u prometnom sektoru: potrebu za smanjenjem emisija stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari, potrebu za smanjenjem ovisnosti o privatnom automobilu i potrebu za jačanjem bolje socijalne kohezije u urbanim područjima.

Cilj je ove komponente smanjiti emisije i poboljšati javni prijevoz širenjem mreže, povećanjem njezine dostupnosti i jačanjem sposobnosti planiranja javnog prijevoza. Očekuje se da će to dovesti do većeg broja korisnika javnog prijevoza, potaknuti prelazak s privatnog automobila na javni prijevoz i promicati bolje upravljanje prijevozom i mogućnosti planiranja. U tu svrhu ta se komponenta sastoji od reformi i ulaganja kojima se promiče održivi javni prijevoz proširenjem podzemne željeznice u Lisabonu i Porto, izgradnjom sustava lake željeznice u Lisabonu, sustavom brzog autobusnog prijevoza u Porto i kupnjom autobusa s nultim emisijama za javni prijevoz.

Komponentom se pridonosi provedbi preporuke za pojedinu zemlju o usmjeravanju ulaganja u zelenu tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.).

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

O.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TC-r30: Reforma prometnog ekosustava

Cilj je reforme ojačati tijela nadležna za javni prijevoz, njihove sposobnosti i vještine te tako povećati njihovu sposobnost boljeg planiranja prometnih sustava kojima upravljaju i poboljšati upotrebu javnog prijevoza. Reformom se podupiru tijela za upravljanje prometom u svim velegradskim područjima (AM) i međuopćinskim zajednicama (CIM). Njome se poboljšavaju uvjeti pristupa javnom prijevozu provedbom programa za snižene tarife (*Programde Apoio à Redução do Tarifário dos Transportes Públicos*, PART) i boljim i klimatski prihvatljivijim uslugama prijevoza (*Programde Apoio à Densificação e Reforço da Oferta de Transporte Público*, PROTransP) donošenjem zakonodavstva te provedbom fiskalnih mjera u korist korisnika javnog prijevoza, kao što je porezni odbitak poreza na dodanu vrijednost povezan s kupnjom mjesečnih karata za javni prijevoz.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2023.

Ulaganje TC-C15-i01: Proširenje Lisabonske metro mreže – Crvena linija do Alcântare

Cilj je mjere povećati privlačnost javnog prijevoza u Lisabonu i privući više korisnika proširenjem mreže podzemne željeznice.

Ulaganje se sastoji od proširenja mreže podzemne željeznice u Lisabonu do Alcântare, čime se mreži dodaju 3,7 km i četiri postaje. Time će se Alcântara preobraziti u važno novo prometno sučelje kojim se osigurava veza između usluga podzemne željeznice i prigradskih željezničkih usluga.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje TC-C15-i02: Proširenje podzemne mreže Porto – Casa da Música-Santo Ovídio

Cilj je mjere povećati privlačnost javnog prijevoza u Porto i privući više korisnika. Cilj mu je proširiti teritorijalnu pokrivenost podzemne željeznice i riješiti probleme zagušenja osi Porto – Vila Nova de Gaia.

Ulaganje se sastoji od proširenja mreže podzemne željeznice u Porto izgradnjom nove dvokolosiječne pruge od 6,74 km s osam novih postaja između Boavista/Casa da Música u Porto i nove postaje koja će se izgraditi u Santo Ovídioju (sučelje s prugom Amarela) u Vila Novi de Gaia.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje TC-C15-i04: Brzi tranzit autobusa Boavista – Império

Cilj je mjere povećati privlačnost javnog prijevoza u Porto i privući više korisnika. Cilj mu je smanjiti emisije stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari te potaknuti preusmjeravanje s cesta na druge načine prijevoza.

To ulaganje sastoji se od stvaranja novog Bus brzog tranzitnog sustava (slojevi koji su prvenstveno namijenjeni autobusima) od 3,8 km do 7 postaja između Praça do Império i Praça Mouzinho de Albuquerque u Porto, čime se osigurava veza s mrežom podzemne željeznice Porto. Sustavom brzog provoza autobusa upravljaju autobusi s nultim emisijama (električni ili vodik).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. rujna 2024.

Ulaganje TC-C15-i05: Dekarbonizacija javnog prijevoza

Cilj je mjere obnoviti i dekarbonizirati vozni park javnog prijevoza u Portugalu osiguravanjem autobusa s nultim emisijama.

Ulaganje se sastoji od financijske potpore za kupnju 145 autobusa s nultim emisijama (električni ili vodik) za javni prijevoz i infrastrukture za punjenje za njihov rad. Potpora se pruža u obliku bespovratnih sredstava za razliku između troškova kupnje autobusa s nultim emisijama (električni ili vodik) i ekvivalentnog dizelskog vozila (EURO VI). Autobusi se koriste za pružanje usluga javnog prijevoza putnika na temelju ugovora o javnim uslugama u velegradskim područjima Lisabona i Porta.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2023.

Ulaganje TC-C15-i06: Digitalizacija željezničkog prometa

Cilj je ulaganja uskladiti sjevernu prugu nacionalne željezničke mreže (RFN) s novom željezničkom prugom velikih brzina (LAV) zamjenom elektroničkih signalno-sigurnosnih sustava. Očekuje se da će se time poboljšati interoperabilnost RFN-a s jedinstvenim europskim željezničkim prostorom.

To se ulaganje sastoji od zamjene elektroničkih signalno-sigurnosnih sustava na kolodvorima Campolide-Cintura, Oriente, Alverca i Azambuja, koji pokrivaju 20 km željezničkih pruga u gradskom području Lisabona.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

O.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
15.1.	TC-C15-i01	M	Potpisivanje ugovora o proširenju mreže podzemne željeznice u Lisabonu	Potpisivanje ugovora o proširenju mreže podzemne željeznice u Lisabonu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023.	Potpisivanje ugovora o provedbi projekta između javnih tijela i izvođača odabranog u natječajnom postupku. Svrha je ugovora proširenje mreže podzemne željeznice u Lisabonu (Red Line do Alcântare).
15.2.	TC-C15-i01	M	Izvešće o napretku u proširenju mreže podzemne željeznice u Lisabonu	Izvešće o napretku u kojem se navodi da radovi napreduju prema rasporedu				PRV O TRO MJES EČJE	2024.	Razvoj radova na proširenju Lisabonske podzemne mreže i usklađenost s vremenskim rasporedom za njihovo izvođenje mjeri se redovitim izvješćima o napretku tijekom izvođenja radova. Uključuje procjenu razvoja rada u skladu s planiranim rasporedom, uključujući utvrđivanje već dovršenih aktivnosti, utvrđivanje aktivnosti koje treba provesti i analizu rizika predloženih rokova za provedbu s, ako je potrebno, planom ublažavanja i nepredvidivim okolnostima kako bi se osiguralo da je ugovor dovršen u predloženim rokovima. Ključna etapa ostvarena je ako se u izvješću o napretku navodi da u trenutku ključne etape radovi napreduju u skladu s vremenskim rasporedom.
15.3.	TC-C15-i01	T	Dovršeno proširenje Lisabonske podzemne mreže		Kilometara	0	3,7	DRU GO TRO MJES EČJE	2026.	Duljina dovršenih građevinskih radova na proširenju podzemne željeznice u Lisabonu (3,3 km u tunelu i 0,4 km vijadukta) proširenjem Crvene linije do Alcântare. Proširena linija podzemne željeznice spremna je za trenutačno pružanje planiranih usluga prijevoza.
15.4.	TC-C15-i02	M	Potpisivanje ugovora o proširenju mreže Metro u Portu	Potpisivanje ugovora o proširenju mreže Metro u Portu	—			ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023.	Potpisivanje ugovora o provedbi projekta između javnih tijela i izvođača odabranog u natječajnom postupku. Svrha je ugovora proširenje mreže Porto Metro (Casa da Música-Santo Ovídio).

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
15.5	TC-C15-i02	M	Izvešće o napretku u proširenju mreže Metro iz Porta	Izvešće o napretku u kojem se navodi da radovi napreduju prema rasporedu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Razvoj radova na proširenju mreže Metro Porto i usklađenost s vremenskim rasporedom za njihovo izvođenje mjeri se redovitim izvješćima o napretku tijekom izvođenja radova. Uključuje procjenu razvoja rada u skladu s planiranim rasporedom, uključujući utvrđivanje već dovršenih aktivnosti, utvrđivanje aktivnosti koje treba provesti i analizu rizika predloženih rokova za provedbu s, ako je potrebno, planom ublažavanja i nepredvidivim okolnostima kako bi se osiguralo da je ugovor dovršen u predloženim rokovima. Ključna etapa ostvarena je ako se u izvješću o napretku navodi da u trenutku ključne etape radovi napreduju u skladu s vremenskim rasporedom.
15.6.	TC-C15-i02	T	Dovršeno proširenje mreže Metro u Portu		Kilometara	0	6,7	DRU GO TRO MJES EČJE	2026.	Trajanje dovršenih građevinskih radova za proširenje mreže Porto Metro izgradnjom nove pruge između Casa da Música (Porto) i Santo Ovídio (Vila Nova de Gaia). Nova linija podzemne željeznice spremna je za trenutačno pružanje planiranih usluga prijevoza.
15:10	TC-C15-i04	M	Potpisivanje ugovora o izgradnji Bus brze tranzitne linije između Praça do Império i Praça Albuquerque Mouzinho u Portu	Potpisivanje ugovora o izgradnji brze autobusne linije između Praça do Império i Praça Albuquerque Mouzinho u Portu				PRV O TRO MJES EČJE	2022.	Potpisivanje ugovora o provedbi projekta između javnih tijela i izvođača odabranog u natječajnom postupku. Svrha je ugovora izgradnja brze tranzitne linije koja povezuje Praça do Império i Praça Albuquerque Mouzinho u Portu.
15:11	TC-C15-i04	T	Dovršena izgradnja Bus brze tranzitne linije između Praça do Império i Praça Albuquerque Mouzinho u Portu		Kilometara	0	3,8	TREĆ E TRO MJES EČJE	2024.	Trajanje dovršenih građevinskih radova na brzom tranzitnoj liniji autobusa koja povezuje Praça do Império i Praça Albuquerque Mouzinho u Portu. Nova brza tranzitna linija autobusa spremna je za trenutačno funkcioniranje planiranih usluga prijevoza.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
15:12	TC-C15-i05	M	Potpisan ugovor za kupnju čistih autobusa u okviru programa dekarbonizacije javnog prijevoza	Potpisan ugovor za kupnju 145 čistih autobusa u okviru programa dekarbonizacije javnog prijevoza				TREĆE TRO MJES EČJE	2022.	Potpisivanje ugovora između korisnika i upravljačkog tijela na temelju natječajnog postupka kojim se preuzima obveza kupnje novih autobusa s nultim emisijama (električni ili vodik).
15:13	TC-C15-i05	T	Kupnja novih autobusa s nultim emisijama (električnim autobusima ili autobusima na vodik) koji se upotrebljavaju za javni prijevoz		Broj	0	145	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023.	Broj novih autobusa s nultim emisijama (električni ili vodik) kupljenih i spremnih za prometovanje za pružanje usluga javnog prijevoza putnika u gradskim područjima Lisabona i Porta.
15:14	TC-C15-r30	M	Stupanje na snagu zakonodavstva za poboljšanje uvjeta pristupa javnom prijevozu	Odredba zakonodavstva o stupanju na snagu zakonodavstva				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023.	Stupanje na snagu zakonodavstva za poboljšanje uvjeta pristupa javnom prijevozu provedbom programa za snižene tarife (Programa de Apoio à Redução do Tarifário dos Transportes Públicos, PART) te bolje i klimatski prihvatljivije usluge prijevoza (Programa de Apoio à Densificação e Reforço da Oferta de Transporte Público, PROTransP). Zakonodavstvom bi se trebala utvrditi potpora za dva metropolska područja i 21 međuopćinske zajednice.
15:15	TC-C15-i06	M	Potpisivanje ugovora za elektroničke signalno-sigurnosne sustave	Potpisivanje ugovora i objava na posebnom portalu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Potpisivanje ugovora o provedbi projekta za zamjenu elektroničkih signalno-sigurnosnih sustava između tijela javne vlasti i ugovaratelja.
15:16	TC-C15-i06	T	Zamijenjene željezničke pruge s elektroničkim signalno-sigurnosnim sustavima		kilometara	0	20	DRUGO TRO MJES EČJE	2026.	Duljina željezničkih pruga s novim elektroničkim signalno-sigurnosnim sustavima ugrađenima u velegradskom području Lisabona.

O.3. Opis reformi i ulaganja za zajam

Ulaganje TC-C15-i03: Odivelas lake željeznice – Loures

Cilj je mjere povećati privlačnost javnog prijevoza u Lisabonu i privući više korisnika. Trenutačno prevladava privatni cestovni promet između Louresa i Lisabona, što uzrokuje znatne probleme u pogledu emisija stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari te zagušenja. Cilj je mjere potaknuti prelazak s individualnog cestovnog prijevoza na javni prijevoz.

Ulaganje se sastoji od izgradnje sustava lake željeznice duljine 11,5 km koji povezuje općinu Loures s mrežom podzemne željeznice u Lisabonu.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

O.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu za zajam

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
15.7.	TC-C15-i03	M	Potpisivanje ugovora o izgradnji tranzitne pruge za laku željeznicu između Odivelasa i Louresa	Potpisivanje ugovora o izgradnji tranzitne pruge za laku željeznicu između Odivelasa i Louresa				PRVO TROMJES EČJE	2024.	Potpisivanje ugovora o provedbi projekta između javnih tijela i izvođača odabranog u natječajnom postupku. Svrha je ugovora izgradnja tranzitne pruge za laku željeznicu između Odivelasa i Louresa.
15.8.	TC-C15-i03	M	Izvješće o napretku u izgradnji tranzitne pruge za laku željeznicu između Odivelasa i Louresa	Izvješće o napretku u kojem se navodi da radovi napreduju prema rasporedu				DRUGO TROMJES EČJE	2025.	Razvoj radova na izgradnji tranzitne pruge lake željeznice između Odivelasa i Louresa i usklađenost s vremenskim rasporedom za njihovu provedbu mjeri se redovitim izvješćima o napretku tijekom izvođenja radova. Uključuje procjenu razvoja rada u skladu s planiranim rasporedom, uključujući utvrđivanje već dovršenih aktivnosti, utvrđivanje aktivnosti koje treba provesti i analizu rizika predloženih rokova za provedbu s, ako je potrebno, planom ublažavanja i nepredvidivim okolnostima kako bi se osiguralo da je ugovor dovršen u predloženim rokovima. Ključna etapa ostvarena je ako se u izvješću o napretku navodi da u trenutku ključne etape radovi napreduju u skladu s vremenskim rasporedom.
15.9.	TC-C15-i03	T	Dovršena izgradnja tranzitne pruge za laku željeznicu između Odivelasa i Louresa		Kilometara	0	11.5	DRUGO TROMJES EČJE	2026.	Duljina dovršenih građevinskih radova na lakoj željezničkoj tranzitnoj pruzi kako bi se Loures povezoao s mrežom podzemne željeznice u Lisabonu u Odivelasu. Nova linija lakog željezničkog prijevoza spremna je za trenutno funkcioniranje planiranih usluga prijevoza.

SASTAVNICA 16.: Poduzeća 4.0

Komponenta se bavi izazovima povezanima s niskom razinom digitalizacije poduzeća. Prema rezultatima Indeksa gospodarske i društvene digitalizacije (DESI 2020.) Portugal se nalazi na 19. mjestu u EU-u i ispod je prosjeka EU-a. Najosjetljivije dimenzije Portugala su dimenzije „Ljudski kapital” i „korištenje internetskih usluga” te neke dimenzije „integracije digitalnih tehnologija”, koje odražavaju ograničenja digitalnih kapaciteta i uspješnosti poduzeća.

Ciljevi su komponente usmjeriti se na poslovni sektor, posebno MSP-ove i njihove zaposlenike, uz ulaganja kako bi se ubrzala digitalna tranzicija uz jačanje digitalnih vještina zaposlene radne snage. Ulaganjima se predviđaju sljedeće mjere:

- Jačanje digitalnih vještina zaposlenika i radno sposobnog stanovništva;
- Modernizacija poslovnog modela poduzeća i njihovih proizvodnih procesa, uključujući digitalizaciju radnih postupaka kao što su poslovno upravljanje, inovativni proizvodi i izdavanje računa;
- Stvaranje novih digitalnih marketinških kanala za proizvode i usluge;
- Inovacije i uključivanje naprednih digitalnih tehnologija u poslovni model poduzeća; žalitelj
- Poticanje digitalnog poduzetništva.

Komponentom se podupire odgovor na preporuke po državama članicama koje se odnose na potporu upotrebi digitalnih tehnologija, osiguravanje jednakog pristupa kvalitetnom obrazovanju i osposobljavanju, poticanje konkurentnosti poduzeća i podupiranje zapošljavanja te davanje prednosti mjerama za očuvanje radnih mjesta (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.). Komponentom se podupire i odgovor na preporuke po državama članicama kako bi se poboljšala razina vještina stanovništva, posebno njihova digitalna pismenost, među ostalim tako da se obrazovanje odraslih učini relevantnijim za potrebe tržišta rada (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.) te da se ulaganja usmjere na digitalnu tranziciju (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.).

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

P.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TD-r31: Digitalna tranzicija poslovnog okruženja

Ciljevi su mjere poboljšati rast poslovnog okruženja kako bi ono postalo digitalno konkurentnije i otpornije u trenutačnom globalnom gospodarskom i socijalnom kontekstu. Ta je reforma dio šireg akcijskog plana za digitalnu tranziciju (PATD) koji je Portugal donio u travnju 2020.

Reforma se sastoji od sljedećih elemenata:

- Pregled formativnog sadržaja uključenog u nacionalni katalog kvalifikacija, koji se posebno odnosi na digitalne vještine za upotrebu u profesionalnom kontekstu. Ta je obnova usklađena s najnovijim tehnološkim dostignućima i najhitnijim potrebama poduzeća u različitim gospodarskim sektorima. U tu se svrhu od 2021. mogu staviti na raspolaganje novi načini osposobljavanja i kratki tečajevi osposobljavanja.
- Uspostava pravnog i regulatornog okvira potrebnog za stvaranje digitalnih pečata u područjima kibersigurnosti, privatnosti, održivosti i upotrebljivosti. Taj okvir i promicanje digitalnog povjerenja preduvjet su za provedbu ulaganja u digitalne pečate predviđenih ovom komponentom.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. ožujka 2022.

Ulaganje TD-C16-i01: Digitalno osnaživanje poduzeća

Ciljevi su mjere povećati digitalne vještine radno sposobnog stanovništva, uključujući zaposlenike i rukovoditelje, s posebnim naglaskom na poduzećima u industrijskom, trgovačkom, uslužnom, turističkom i poljoprivrednom sektoru, kako bi se povećao broj radnika s digitalnim vještinama i poboljšala konkurentnost i otpornost poduzeća, čime se doprinosi i održavanju i otvaranju radnih mjesta. Tim će se ulaganjem pridonijeti povećanju broja kvalificiranih radnih mjesta u postojećim poduzećima i potaknuti stvaranje novih poduzeća.

Ulaganje se sastoji od dvaju međusobno povezanih programa osposobljavanja koji će se uspostaviti kako bi se uklonili nedostaci u digitalnim vještinama radnika (zaposlenika i rukovoditelja) i poduzeća. Očekuje se da će ulaganje utjecati na nove politike i doprinijeti razvoju cjeloživotnih strukovnih vještina i praksi osposobljavanja. Očekuje se i da će se ulaganjem poboljšati sposobnost poduzeća da se suoče s izazovima i iskoriste mogućnosti koje pruža tehnologija. Riječ je o sljedećim dvjema mjerama:

- Akademija Portugal Digital: dostupno cijelom radno sposobnom stanovništvu, s ciljem da se postigne 500000 dijagnostika digitalnih vještina i 125000 sudionika u osposobljavanju za digitalne vještine na internetu, kombinirano i uživo. To uključuje i stvaranje 50 ad hoc MOOC-a koji će biti dostupan na internetskoj platformi.
- Zapošljavanje + digitalno 2025.: cilj je za 200000 sudionika ponuditi dublje internetsko osposobljavanje, osposobljavanje uživo ili kombinirano osposobljavanje u području digitalnih vještina

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. rujna 2025.

Ulaganje TD-C16-i02: Digitalna tranzicija poduzeća

Ciljevi su mjere pridonijeti transformaciji poslovnih modela portugalskih MSP-ova i njihovoj digitalizaciji. To je posebno važno s obzirom na činjenicu da u portugalskom gospodarstvu uglavnom dominiraju mikropoduzeća, koja su manje digitalno aktivna od većih poduzeća. Stoga je uključivanjem MSP-ova u digitalizaciju poduzeća cilj ulaganja preobraziti poslovni model portugalskog gospodarstva i pridonijeti većoj konkurentnosti i otpornosti.

Ulaganje se sastoji od četiri skupine mjera:

- „Nacionalna mreža testnih baza”: cilj je stvaranja nacionalne mreže testnih baza stvoriti uvjete u kojima poduzeća mogu razviti i testirati nove proizvode i usluge te ubrzati proces digitalne transformacije s pomoću fizičke opreme i opreme za testiranje infrastrukture ili virtualnih/digitalnih simulatora. Cilj je uspostaviti 30 infrastruktura za testiranje i testirati najmanje 3000 pilot-proizvoda ili usluga.
- Digitalna trgovina: program za digitalizaciju MSP-ova, s naglaskom na mikropoduzećima u komercijalnom sektoru, za aktivaciju njihovih digitalnih trgovinskih kanala, uključivanje tehnologije u poslovne modele i dematerijalizaciju postupaka s kupcima i dobavljačima upotrebom informacijskih i komunikacijskih tehnologija. Obuhvaća tri projekta: i. „akceleratori digitalne trgovine” stvaranjem 25 lokalnih, regionalnih ili sektorskih akceleratora (subjekti koji pružaju obuku, mentorstvo, financijsku potporu novoosnovanim poduzećima i MSP-ovima kako bi im se pomoglo u rastu) i sustava financijskih poticaja za digitalizaciju poslovnih modela MSP-ova (s ciljem od 25000 MSP-ova); „susjedstva digitalne trgovine” kojima se podupire digitalizacija (uz lokalnu platformu za e-trgovinu i dostavu) 75 trgovačkih područja smještenih u gradskim središtima, prigradskim ili ruralnim područjima kako bi se potaknula ta područja i promicala teritorijalna kohezija i lokalno

gospodarstvo; „internacionalizacija putem e-trgovine” kako bi se poduzećima pomoglo u razvoju novih prodajnih kanala u inozemstvu putem internetske prodaje.

- Potpora digitalnoj tranziciji poslovnih modela: Podučavanje 4.0, program za potporu poduzećima u uvođenju naprednih digitalnih tehnologija.
- Poduzetništvo: s mjerama kao što su i. „Vaučer za novoosnovana poduzeća – novi zeleni i digitalni proizvodi”, program vaučera usmjeren na potporu novoosnovanim poduzećima koja žele razviti digitalne i zelene poslovne modele; „jačanje nacionalne poduzetničke strukture – startup Portugal” ulaganjima u mapiranje okruženja za novoosnovana poduzeća kako bi se utvrdili izazovi i rješenja povezani s poduzetničkim planom i provedbom odgovarajućih akcijskih planova; i iii. „Vaučeri za start-up inkubatore/akceleratora” za potporu inkubatorima i akceleratorima u njihovu razvoju, uključujući uvođenje nove digitalne tehnologije, poboljšanje resursa koji su im na raspolaganju i jačanje njihova znanja i sposobnosti kako bi se pružila potpora novoosnovanim poduzećima s digitalnim poslovnim modelima.

Kad je riječ o financijskim instrumentima, u okviru mjere „Akceleratori digitalne trgovine” kojom se osiguravaju financijska potpora i financijski poticaji kako bi se osigurala usklađenost mjere s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), pravnim sporazumom između portugalskih tijela i ovlaštenog subjekta ili financijskog posrednika zaduženog za financijski instrument te naknadnom politikom ulaganja financijskog instrumenta:

- zahtijevaju primjenu tehničkih smjernica Komisije o provjeri održivosti za fond InvestEU; žalitelj
- isključenje sljedećeg popisa aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i) djelatnosti i imovine povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca⁵¹; aktivnosti i imovina u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁵²; III) aktivnosti i imovine povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁵³ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁵⁴; i iv. djelatnosti i sredstva u kojima dugoročno zbrinjavanje otpada može naštetiti okolišu; žalitelj

⁵¹ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

⁵² Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁵³ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁵⁴ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

- zahtijevati da ovlašteni subjekt/financijski posrednik provjeri pravnu usklađenost projekata s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu za sve transakcije, uključujući one izuzete od provjere održivosti.

Kad je riječ o natječajima, kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje projekata isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući daljnju uporabu⁵⁵; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁵⁶; III) djelatnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁵⁷ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁵⁸; i iv. aktivnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo one aktivnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. rujna 2025.

Ulaganje TD-C16-i03: katalizator za digitalnu tranziciju poduzeća

Ciljevi su mjere pridonijeti digitalnoj i ekološkoj tranziciji društva i poduzeća.

Ulaganje se sastoji od sljedeće tri mjere:

⁵⁵ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

⁵⁶ Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁵⁷ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁵⁸ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

- „Dematerijalizacija izdavanja računa”, s projektom čiji je cilj smanjenje upotrebe papira putem platforme za slanje digitalnih računa;
- „Pečati certificiranja u području kibersigurnosti, privatnosti, upotrebljivosti i održivosti” – ulaganje u: stvaranje četiriju novih pečata za certifikaciju kibersigurnosti, privatnosti, upotrebljivosti i održivosti; uspostavu platformi kojima se podupire komunikacija između svih partnera i subjekata uključenih u postupak (kao i generiranje podataka o postupcima relevantnih za praćenje programa); kampanju za širenje inicijative i osnaživanje tijela za ocjenjivanje sukladnosti ili subjekata za tehničko ocjenjivanje koji podupiru pečate za certifikaciju u tim područjima; žalitelj
- „Digitalnoinovacijski centri (DIH)”: usluga za potporu poduzećima i subjektima javne uprave kako bi postali konkurentniji u digitalnoj sferi kako bi poboljšali svoje proizvodne procese automatizacijom ili uvođenjem disruptivnih tehnologija. Tim će se ulaganjem ojačati i dopuniti mreža koja je već u razvoju u okviru programa Digitalna Europa kako bi se dostiglo ukupno 16 digitalnoinovacijskih centara uspostavljenih u Portugalu.

Kad je riječ o natječajima povezanim s uspostavom digitalnoinovacijskih centara i za odabir korisnika koje podupiru digitalnoinovacijski centri, kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu poslova za predstojeće pozive na podnošenje projekata isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući daljnju uporabu⁵⁹; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁶⁰; III) djelatnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁶¹ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁶²; i iv. aktivnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo one aktivnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TD-C16-i04: Industrija 4.0

⁵⁹ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

⁶⁰ Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁶¹ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁶² To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Cilj je mjera poduprijeti projekte industrijskog istraživanja, eksperimentalnog razvoja, organizacijskih inovacija i inovacija u području procesa, poticati digitalnu transformaciju poduzeća i time poboljšati njihovu okolišnu održivost.

Ovom se mjerom podupire 200 projekata ulaganja koji su obuhvaćeni barem jednim od sljedećih područja djelovanja:

1. Digitalna tranzicija operativnih procesa, uključujući produkciju i logističko upravljanje i planiranje.
2. Rješenja za naprednu pohranu, upravljanje i obradu podataka.
3. Rješenja umjetne inteligencije koja se primjenjuju u proizvodnom procesu.
4. Digitalni prikazi i virtualno modeliranje (digitalni blizanci), simulacija i industrijsko modeliranje.
5. Proizvodnja sirovina i aditiva.
6. Projekti proširene stvarnosti, virtualna stvarnost i umjetna vizija primijenjeni na procese.
7. Kolaborativna i kognitivna robotika, sučelje čovjek-stroj, kibernetički sustavi.
8. Senzori i napredna elektronika, internet stvari, rješenja u oblaku i na rubu mreže.
9. Mrežne, komunikacijske i napredne računalne infrastrukture povezane s procesima.
10. Inovativni softver, interoperabilnost sustava.

Kad je riječ o natječajima, kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje projekata isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući daljnju uporabu⁶³; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁶⁴; III) djelatnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁶⁵ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁶⁶. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo one aktivnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu.

⁶³ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

⁶⁴ Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁶⁵ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁶⁶ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TD-C16-i05-RAA: Digitalni kapacitet i transformacija poduzeća na Azorima

Ciljevi su mjere financiranje stvaranja sustava poticaja za digitalnu tranziciju za poduzeća na Azorima, računalne i mrežne opreme te proširenja znanstveno-tehnoloških parkova na Azorima.

Cilj je sustava poticaja za digitalnu tranziciju poduzeća poduprijeti regionalna poduzeća u prilagodbi i integraciji digitalnih tehnologija, s mjerama usmjerenima, među ostalim, na upravljanje, e-trgovinu, alate za automatizaciju, jačanje kibersigurnosti, umjetne inteligencije i interneta stvari.

Cilj je ulaganja u znanstvene i tehnološke parkove Azora (Nonagon i Terinov) poduprijeti logističke i tehnološke uvjete poduzetničkog ekosustava u regiji. Cilj je ovog ulaganja pridonijeti razvoju gospodarstva temeljenog na tehnologiji u strateškim sektorima, omogućiti znanje i iskustvo te poboljšati kvalitetu i pouzdanost usluga koje pružaju ti parkovi.

Sustav poticaja za digitalnu tranziciju poduzeća strukturiran je u tri linije djelovanja, a prihvatljivi projekti doprinose barem jednoj od njih:

- Linija djelovanja 1 – potpora regionalnim poduzećima u prilagodbi i integraciji digitalnih tehnologija kojima se povećava konkurentnost, poboljšava produktivnost, potiču inovacije i smanjuju troškovi poslovnih procesa.
- Mjera 2. – omogućiti azorskim poduzećima da se koriste specijaliziranim savjetodavnim uslugama za provedbu metodologija ubrzanja poslovnih procesa i kibersigurnosti.
- Mjera 3. – potpora javnim ili privatnim subjektima u organizaciji tematskih događanja radi poticanja sinergija azorskih poduzeća razmjenom tehnoloških rješenja, alata, metodologija i najboljih praksi.

Ulaganjem u znanstvene i tehnološke parkove osigurat će se nova mrežna i računalna infrastruktura (hardver) u neangonskom znanstveno-tehnološkom parku i izgradnja nove energetske učinkovite zgrade u Znanstvenom i tehnološkom parku Terinov.

Kad je riječ o natječajima, kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje projekata isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući daljnju uporabu⁶⁷; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁶⁸; III) djelatnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁶⁹ i

⁶⁷ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

⁶⁸ Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁶⁹ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁷⁰. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo one aktivnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu.

Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije. Energetski učinkovitim obnovama u prosjeku se mora postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

Ulaganje TD-C16-i06-RAM: Poduzeće 4.0

Cilj je mjere pridonijeti transformaciji poslovnih modela MSP-ova Autonomne regije Madeire kako bi ona postala digitalnija, konkurentnija i otpornija.

Mjerom se podupiru ulaganja u sljedeća dva područja:

- Materijalna imovina, uključujući nabavu strojeva i opreme izravno povezanih s ulaganjem u digitalnu tranziciju, kao i nabavu informatičke opreme, uključujući softver potreban za njezin rad, izravno povezane s razvojem projekta.
- Nematerijalna imovina, uključujući prijenos tehnologije stjecanjem patentnih prava i standardizirani ili posebno razvijeni softver.

Kad je riječ o natječajima, kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje projekata isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući daljnju uporabu⁷¹; aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁷²; III) djelatnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁷³ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁷⁴. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu

⁷⁰ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁷¹ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

⁷² Ako se djelatnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, trebalo bi objasniti razloge zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁷³ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁷⁴ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta

odabrati samo one aktivnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

P.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
16.1.	TD-C16-r31	M	Stupanje na snagu preispitivanja sadržaja osposobljavanja uključenog u nacionalni katalog kvalifikacija u pogledu modula u području digitalnih vještina te zakonodavstva ili propisa za stvaranje digitalnih potpisa i pečata	Stupanje na snagu preispitivanja sadržaja osposobljavanja uključenog u nacionalni katalog kvalifikacija u pogledu modula u području digitalnih vještina te zakonodavstva ili propisa za stvaranje digitalnih potpisa i pečata				PR VO TR O MJ ES EČ JE	2022.	Stupanje na snagu sljedećeg zakonodavstva ili propisa: (1) Preispitivanje sadržaja strukovnog osposobljavanja i osposobljavanja uključenog u nacionalni katalog kvalifikacija u području digitalnih vještina, odnosno modula osposobljavanja povezanih s tehnologijama i alatima, kako bi se razvile vještine koje su uglavnom potrebne u profesionalnom kontekstu na temelju dijagnoze predviđanja vještina. (2) zakonodavstvo ili propisi potrebni za stvaranje digitalnih potpisa i pečata u području kibersigurnosti, privatnosti, održivosti i upotrebljivosti. Stvaranje tog pravnog okvira i promicanje digitalnog povjerenja uvjet su za provedbu ulaganja u digitalne pečate predviđenih ovom komponentom.
16.2.	TD-C16-i01	M	Početak portugalske digitalne akademije i programa Zapošljavanje + Digitalni programi	Početak portugalske digitalne akademije i programa Zapošljavanje + Digitalni programi				PR VO TR O MJ ES EČ JE	2022.	Digitalna akademija Portugala – 1. internetska platforma operativna je i dostupna korisnicima, 2. definirani su dijagnostički postupci za procjenu preporuka za polaznike u području digitalnih vještina i za definiranje personaliziranih tečajeva osposobljavanja koji su im potrebni, a prvi skup internetskih osposobljavanja pokreće se i dostupan je polaznicima. Zapošljavanje + digitalno – 1. utvrđuju se gospodarski sektori na koje se treba usmjeriti i definiraju njihovi glavni digitalni izazovi koje treba riješiti tečajevima; 2. utvrđuju partneri i dionici za provedbu programa; (3) pokreće se program osposobljavanja i započinje internetsko osposobljavanje, osposobljavanje uživo ili kombinirano osposobljavanje.
16.3.	TD-C16-i01	T	Zapošljavanje + sudionici u digitalnom osposobljavanju		Broj	0	200000	TR EČ E	2025.	Broj sudionika osposobljavanja koji su završili modul osposobljavanja na internetu, uz fizičku prisutnost ili kombiniranu prekvalifikaciju i usavršavanje, s naglaskom

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								TR O MJ ES EČ JE		na digitalnim vještinama kojima se rješavaju izazovi gospodarskih sektora utvrđenih u programu Zapošljavanje i digitalni sektor. Odabrani gospodarski sektori utvrđeni su u ključnoj etapi za prvo tromjesečje 2022.
16.4.	TD-C16-i01	T	Sudionici osposobljavanja za digitalnu akademiju Portugala		Broj	0	500000	TR EČ E TR O MJ ES EČ JE	2025.	Broj sudionika osposobljavanja koji su dobili dijagnostiku digitalnih vještina. 125000 sudionika ispunjava i internetski kombinirani modul ili modul uživo u portugalskom programu Digitalna akademija. Osim toga, stavlja se na raspolaganje pedeset novorazvijenih MOOC-ova.
16.5	TD-C16-i02	T	MSP-ovi koje podupiru akceleratori digitalne trgovine		Broj	0	12500	TR EČ E TR O MJ ES EČ JE	2024.	Broj MSP-ova koji primaju potporu stvaranjem 25 lokalnih, regionalnih ili sektorskih akceleratora digitalne trgovine, kao i sustava financijskih poticaja za digitalizaciju poslovnih modela MSP-ova. Potpora se sastoji od procjene i dijagnosticiranja razine digitalizacije MSP-ova korisnika te pružanja ciljanih usluga i poticaja za povećanje uvođenja digitalnih tehnologija u poslovni model korisnika. Kriterijima za odabir osigurava se usklađenost transakcija za koje je dodijeljena potpora u okviru ove mjere s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) s pomoću provjere održivosti, upotrebe popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
16.6.	TD-C16-i02	T	Razvijeni pilot-proizvodi i usluge mreže nacionalnih testnih baza		Broj	0	600	DR UG O TR O MJ ES EČ	2024.	Broj pilot-proizvoda ili usluga razvijenih (s namjerom postizanja barem 5. razine tehnološke spremnosti) u nacionalnoj mreži ispitnih baza. Kriterijima za odabir osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) transakcija za koje je dodijeljena potpora u okviru ove mjere upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								JE		a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
16.7.	TD-C16-i02	T	Testne baze odabrane za mrežu nacionalnih testnih baza		Broj	0	30	TR EČ E TR O MJ ES EČ JE	2022.	Broj testnih blokova odabranih za daljnju ugradnju s potrebnom opremom kako bi se omogućili razvoj i ispitivanje pilot-proizvoda u nacionalnoj mreži ispitnih baza. Pokrivenost industrijskih sektora i njihovih podsektora odgovara pokrivenosti predviđenima za mrežu digitalnoinovacijskih centara (DIH) kako bi se stvorile sinergije i komplementarnosti s mrežom digitalnoinovacijskih centara. Kriterijima za odabir osigurava se usklađenost transakcija za koje je dodijeljena potpora u okviru ove mjere s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
16.8.	TD-C16-i02	T	Razvijeni pilot-proizvodi i usluge mreže nacionalnih testnih baza		Broj	600	3000	TR EČ E TR O MJ ES EČ JE	2025.	Broj pilot-proizvoda ili usluga razvijenih s namjerom postizanja razine tehnološke spremnosti 5) u nacionalnoj mreži testnih baza. Kriterijima za odabir osigurava se usklađenost transakcija za koje je dodijeljena potpora u okviru ove mjere s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
16.9.	TD-C16-i02	T	Digitalno-trgovinska susjedstva		Broj	0	75	TR EČ E TR O MJ ES EČ JE	2025.	Broj četvrti za digitalnu trgovinu u gradskim središtima, prigradskim ili ruralnim područjima. Ta ulaganja obuhvaćaju povezivost i lokalnu digitalnu infrastrukturu, posebno ugradnju (ili nadogradnju) postojeće opreme i instalacije bežičnog pristupa internetu za kupce u trgovačkim područjima. Obuhvaća i integraciju tehnoloških rješenja za upravljanje dostavom paketa i usvajanje elektroničkih sredstava plaćanja kako bi se digitaliziralo iskustvo potrošača, kao i poslovni model trgovina. Kriterijima za odabir osigurava se usklađenost transakcija za koje je dodijeljena potpora u okviru ove mjere s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										(2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
16:10	TD-C16-i02	T	MSP-ovi koje podupiru akceleratori digitalne trgovine		Broj	12500	25000	TR EČ E TR O MJ ES EČ JE	2025.	Broj MSP-ova kojima je pružena potpora stvaranjem 25 lokalnih, regionalnih ili sektorskih akceleratora digitalne trgovine, kao i sustava financijskih poticaja za digitalizaciju poslovnih modela MSP-ova. Potpora se sastoji od procjene i dijagnosticiranja razine digitalizacije MSP-ova korisnika te pružanja ciljanih usluga i poticaja za povećanje uvođenja digitalnih tehnologija u poslovni model korisnika. Kriterijima za odabir osigurava se usklađenost transakcija za koje je dodijeljena potpora u okviru ove mjere s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) s pomoću provjere održivosti, upotrebe popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
16:11	TD-C16-i02	T	MSP-ovi i inkubatori za novoosnovana poduzeća koji se izravno podupiru programima digitalizacije		Broj	0	8600	TR EČ E TR O MJ ES EČ JE	2025.	Broj MSP-ova (8500) i inkubatora za novoosnovana poduzeća (100) koji primaju potporu iz jednog od sljedećih programa: (1) internacionalizacija putem e-trgovine; (2) Poučavanje 4.0 mjere kojima se podupiru poslovni modeli za digitalnu tranziciju; (3) Voucheri za novoosnovana poduzeća za razvoj novih zelenih i digitalnih proizvoda; (4) Voucheri za inkubatore start-up poduzeća i akceleratora za njihov tehnološki razvoj. Kriterijima za odabir osigurava se usklađenost transakcija za koje je dodijeljena potpora u okviru ove mjere s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
16:12	TD-C16-i02	T	Novoosnovana poduzeća mapirana na platformi Startup Portugal		Broj	0	5000	TR EČ E TR O MJ ES EČ JE	2025.	Broj novoosnovanih poduzeća koja su mapirana utvrđivanjem njihovih glavnih poslovnih obilježja na platformi Start-up Portugal. Novom platformom pratit će se ekosustav novoosnovanih poduzeća, posebno, ali ne ograničavajući se na poduzeća koja se temelje na digitalnim tehnologijama. Platforma je dostupna cijelom ekosustavu (start-up poduzeća, ulagači, akceleratori/inkubatori, javna tijela).
16:13	TD-C16-i03	T	Digitalnoinovacijski centri		Broj	0	16	ČE TV RT O TR O MJ ES EČ JE	2021.	Broj konzorcija digitalnoinovacijskih centara odabranih odobrenjem ponuda. Osnivanje svakog digitalnoinovacijskog centra podrazumijeva naknadno osnivanje inkubatora/akceleratora za poticanje poduzetničkog ekosustava povezanog sa sektorima obuhvaćenima čvorištem. Tim se ulaganjem jača i dopunjuje mreža koja je već u razvoju u okviru programa Digitalna Europa. Kriterijima za odabir osigurava se usklađenost transakcija za koje je dodijeljena potpora u okviru ove mjere s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
16:14	TD-C16-i03	M	Uspostava usluga za slanje digitalnih računa i certificiranje kibersigurnosti, privatnosti, upotrebljivosti i održivosti	Uspostava usluga za slanje digitalnih računa i certificiranje kibersigurnosti, privatnosti, upotrebljivosti i održivosti				ČE TV RT O TR O MJ ES EČ JE	2023.	Uspostavlja se pet novih službi za: 1) slanje digitalnih računa; 2) kibersigurnosna certifikacija, 3) certifikacija privatnosti, 4) certifikacija upotrebljivosti i 5) certifikacija održivosti; uključujući povezane kampanje širenja informacija o svim uslugama. Službe za certificiranje podupiru zahtjeve i podnošenje zahtjeva za certifikaciju, upravljanje postupcima, izdavanje i centralizirani repozitorij izdanih certifikata i pečata. Službe za certificiranje podupiru i komunikaciju između svih partnera i subjekata uključenih u postupke te generiraju podatke o postupcima relevantne za praćenje programa. Usluge moraju biti operativne i dostupne predviđenim korisnicima.
16:15	TD-C16-i03	T	Korisnici savjetodavnih usluga		Broj	0	4000	TR EČ	2025.	Broj poduzeća i javnih subjekata koji su primili savjetodavne usluge od mreže digitalnoinovacijskih

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			digitalnoinovacijskih centara					ETRO MJES EČ JE		centara radi poboljšanja znanja i proizvodnih procesa automatizacijom ili uvođenjem disruptivnih tehnologija. Kriterijima za odabir osigurava se usklađenost transakcija za koje je dodijeljena potpora u okviru ove mjere s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
16:16	TD-C16-i04	T	Odabir projekata industrije 4.0		Broj	0	200	ČE TV RT O TR O MJ ES EČ JE	2023.	Odabire se 200 projekata industrije 4.0. Projekti moraju biti u skladu s tipologijom aktivnosti opisanom u opisu mjere. Kriterijima za odabir osigurava se usklađenost transakcija za koje je dodijeljena potpora u okviru ove mjere s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje kako je navedeno u opisu mjere i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
16:17	TD-C16-i04	T	Završetak projekata „Industrija 4.0”		Broj	0	200	ČE TV RT O TR O MJ ES EČ JE	2025.	Dovršeno je 200 projekata „Industrija 4.0”. Projekti moraju biti u skladu s tipologijom aktivnosti opisanom u opisu mjere.
16:18	TD-C16-i05-RAA	T	Broj dovršenih projekata u okviru sustava poticaja za digitalnu tranziciju poduzeća		Broj	0	350	DR UG O TR O MJ ES EČ JE	2026.	350 projekata dovršit će se u okviru sustava poticaja za digitalnu tranziciju poduzeća. Projekti moraju biti u skladu s tipologijom aktivnosti opisanom u okviru linije djelovanja 1., linije djelovanja 2 ili linije djelovanja 3 u opisu mjere.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
16:19	TD-C16-i05-RAA	M	Proširenje ili opremanje znanstvenih i tehnoloških parkova	Instalirana i izgrađena mrežna i računalna infrastruktura				DRUGO TR O MJ ES EČ JE	2026.	Nova mrežna i računalna infrastruktura (hardver) ugradit će se u Znanstveni i tehnološki park Neangon, a u Znanstvenom i tehnološkom parku Terinov izgradit će se nova energetska učinkovita zgrada od oko 878 kvadratnih metara. Potražnja za primarnom energijom novih zgrada mora biti najmanje 20 % niža od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije. Energetski učinkovitim obnovama u prosjeku se mora postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.
16:20	TD-C16-i06-RAM	T	Poduzeće 4.0		Broj	0	300	ČETV RTO TR O MJ ES EČ JE	2025.	Dovršit će se 300 projekata digitalizacije za MSP-ove. Projekti se sastoje od razvoja ili kupnje materijalne ili nematerijalne imovine izravno povezane s ulaganjem u digitalnu tranziciju. Kriterijima za odabir osigurava se usklađenost transakcija za koje je dodijeljena potpora u okviru ove mjere s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje kako je navedeno u opisu mjere i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Q. SASTAVNICA 17: Kvaliteta i održivost javnih financija

Komponenta se odnosi na izazove povezane s visokim udjelom javnog duga u BDP-u Portugala, koji se dodatno pogoršao zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19. Udio javnog duga Portugala u BDP-u ograničava raspoloživi fiskalni prostor i, kada to gospodarski uvjeti dopuste, zahtijeva da se srednjoročno osigura fiskalna održivost. U tom kontekstu očekuje se da će stroži okvirni uvjeti za fiskalnu politiku pridonijeti putu prema snažnijoj fiskalnoj održivosti koji više pogoduje rastu.

Cilj je komponente poboljšati upravljanje javnim financijama u Portugalu i premostiti postojeće nedostatke u fiskalno-strukturnim reformama. Među ostalim, ti ciljevi uključuju:

- ostvarivanje potpune i učinkovite provedbe Zakona o proračunskom okviru iz 2015. i povezanih strukturnih promjena u pogledu izrade proračuna, računovodstva i informacijskih sustava;
- povećanje ušteda u pogledu učinkovitosti većom primjenom centralizirane javne nabave i revizija potrošnje, koje se planiraju integrirati u redoviti proračunski postupak i koje podliježu sustavnim *ex post* evaluacijama;
- poboljšanje financijskih rezultata poduzeća u državnom vlasništvu većom transparentnošću, poboljšanim praćenjem i snažnijim upravljanjem, pri čemu upravljanje postaje odgovornije i usmjerenije na uspješnost; i
- povećanje učinkovitosti upravljanja prihodima, uključujući poreznu i carinsku upravu i službe socijalne sigurnosti, iskorištavanjem raspoloživih mogućnosti za veću digitalizaciju i pristupačnost poslovanja.

Komponentom se doprinosi provedbi preporuke za pojedinu zemlju radi poboljšanja kvalitete javnih financija, uz istodobno jačanje kontrole ukupnih rashoda, troškovne učinkovitosti i odgovarajućeg proračuna (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2019.), preporuke za poboljšanje financijske održivosti poduzeća u državnom vlasništvu, uz istodobno osiguravanje pravodobnijeg, transparentnijeg i sveobuhvatnijeg praćenja (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2019.), preporuke da se, kada to gospodarski uvjeti dopuste, provode fiskalne politike s ciljem postizanja razboritog srednjoročnog fiskalnog položaja i osiguravanja održivosti duga (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2020.) i preporuke za poboljšanje djelotvornosti poreznog sustava, posebno davanjem prednosti pojednostavnjenju njegova okvira (preporuke za pojedinu zemlju br. 1 za 2022. i 2023.). Komponentom se pridonosi i provedbi preporuke za pojedinu zemlju kako bi se ulaganja usmjerila na digitalnu tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.).

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

PITANJE 1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TD-r32: Modernizacija i pojednostavnjenje upravljanja javnim financijama

Sveobuhvatni je cilj reforme poboljšati kvalitetu i održivost javnih financija, a posebno ojačati kontrolu rashoda i odgovarajuću izradu proračuna. Reformom se također nastoji povećati transparentnost i učinkovitost u korištenju javnih sredstava integriranim upravljanjem administrativnim i financijskim postupcima u svim subjektima u općoj državi.

Reforma je sveobuhvatna fiskalno-strukturna reforma koja se sastoji od inicijativa koje se međusobno osnažuju.

- Prvo, postupni koraci doprinose potpunoj i učinkovitoj provedbi Zakona o proračunskom okviru iz 2015. To uključuje izradu proračuna programa i njegovo uključivanje u proračunsko planiranje i praćenje, kao i stupanje na snagu zakonodavstva na kojem se temelji državno računovodstveno tijelo. Očekuje se i da će se planiranom znatnom nadogradnjom informacijskih sustava za upravljanje javnim financijama olakšati pridržavanje računovodstvenog sustava na temelju nastanka poslovnog događaja.
- Drugo, planira se da revizije potrošnje postanu strukturna značajka proračunskog postupka Portugala njihovom boljom integracijom u godišnji proračunski ciklus i ex post evaluacijom mogućih povećanja učinkovitosti.
- Treće, radi jačanja učinkovitosti provode se poboljšanja u području centralizirane nabave.
- Četvrto, za poduzeća u državnom vlasništvu planira se dvodijelni pristup, pri čemu se mjere za povećanje transparentnosti u objavljivanju financijskih podataka trebaju dopuniti koracima za jačanje upravljanja, među ostalim poboljšanim ugovorima o upravljanju kako bi se potaknule upravljačke prakse koje se temelje na poticajima, te potpisivanjem proračuna i planova aktivnosti kojima će se omogućiti veća autonomija u kombinaciji s većom odgovornošću i praćenjem.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TD-C17-i01: Informacijski sustavi za upravljanje javnim financijama

Cilj je ulaganja operacionalizirati povezanu reformu upravljanja javnim financijama u cilju poboljšanja kvalitete i održivosti javnih financija. Ulaganje je posebno ključno za potpunu i učinkovitu provedbu Zakona o proračunskom okviru iz 2015.

Ulaganje se sastoji od komplementarnih podulaganja koja bi zajedno trebala doprinijeti integriranom upravljanju javnim prihodima i rashodima. Prvo, podulaganja će biti usmjerena na rješenja informacijske tehnologije koja omogućuju praćenje državnih transakcija, nadovezujući se na digitalizaciju postupaka, automatizaciju računovodstva i integraciju u središnje sustave Ministarstva financija, što će biti korisno za proračunsko planiranje, praćenje i odgovornost. To uključuje razvoj rješenja informacijske tehnologije koja će omogućiti integrirano upravljanje državnom riznicom putem državnog računovodstvenog tijela, kao i potporu pripremi državnog proračuna i srednjoročnom proračunskom planiranju uvođenjem programa izrade proračuna i poštovanjem računovodstvenog sustava na temelju nastanka poslovnog događaja. Drugo, u informacijskim sustavima za centraliziranu nabavu te upravljanje javnim vozilima i nepokretnom imovinom predviđena su i dodatna poboljšanja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje TD-C17-i02: Modernizacija informacijskih sustava Porezne i carinske uprave za oporezivanje ruralnog vlasništva

Cilj je ulaganja unaprijediti digitalizaciju svih postupaka povezanih s oporezivanjem ruralnog vlasništva, posebno povezanih informacija – mapiranje i povezane značajke (kao što su usjevi i gospodarski potencijal) – i uvođenje prethodnog punjenja za posebne obveze prijavljivanja.

Ulaganje se sastoji od nekoliko podulaganja koja obuhvaćaju: i. digitalizacija informacija o potpori za matrice nekretnina; jačanje infrastrukture informacijske tehnologije za očuvanje digitaliziranih informacija o vlasništvu; razvoj mehanizama savjetovanja i vizualizacije za matrice nekretnina; razvoj informacijskog sustava za potporu pojednostavnjenoj katastarskoj procjeni ruralnih područja; v. razvoj georeferenciranog rješenja za upravljanje informacijama; i vi. razvoj deklarativnih usluga

prethodnog punjenja (posebno za oporezivanje nekretnina i posebne transakcije koje podliježu plaćanju administrativne pristojbe).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TD-C17-i03: Digitalna tranzicija usluga socijalne sigurnosti

Cilj je ulaganja unaprijediti digitalizaciju usluga socijalne sigurnosti kako bi ih se učinilo pristupačnijima korisnicima, potaknula učinkovitost i suzbile prijevare i utaje.

Ulaganje se sastoji od koraka za: i. poboljšati osmišljavanje i organizaciju službi socijalne sigurnosti, na temelju nadogradnje osnovnih informacijskih sustava, u područjima socijalnih naknada, socijalnih doprinosa, sprečavanja prijevara, upravljanja informacijama i kanala plaćanja; i. razviti i provesti novi model odnosa za koji se očekuje da će integrirati različite kanale interakcije između građana, poduzeća i službi socijalne sigurnosti s pomoću pristupa koji uključuje više kanala; prilagoditi radna mjesta u službama socijalne sigurnosti kako bi se omogućili fleksibilniji radni uvjeti, kao što je rad na daljinu; IV. uvođenje infrastrukture informacijske tehnologije koja se temelji na rješenjima u oblaku koja imaju potencijal za potporu uspješnosti i interoperabilnosti; i v. preispitivanje internih postupaka i osposobljavanje radnika u sustavu socijalne sigurnosti kako bi se poduprla neometana provedba prethodno navedenih ulaganja i strukturnih promjena.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Reforma TD-C17-r40: Pojednostavnjenje poreznog sustava

Cilj je te reforme poboljšati učinkovitost poreznog sustava Portugala. Reformom se uvodi trajni sustav za dosljedno praćenje i evaluaciju novih i postojećih poreznih olakšica („*benefícios fiscais*”)⁷⁵. To će dovesti do pojednostavnjenja postojećeg okvira smanjenjem broja poreznih olakšica, smanjenjem njihovih povezanih poreznih rashoda („*despesas fiscais*”) i jačanjem troškovne učinkovitosti preostalih poreznih olakšica.

Reforma se sastoji od pravnog akta kojim se osniva stalna jedinica za tehničku poreznu politiku (*Unidade Técnica de Avaliação Tributária e Aduaneira*, poznata i pod nazivom U-TAX) s mandatom za sustavno praćenje i evaluaciju novih i postojećih poreznih olakšica te za doprinos osmišljavanju, provedbi i evaluaciji učinka poreznih politika. Odjel za poreznu politiku doprinosi i pripremi pravnih akata u području oporezivanja, u suradnji s drugim relevantnim subjektima kao što je *Centro de Estudos Fiscais e Aduaneiros* (CEF). U pravnom aktu utvrđuje se formalna struktura sustava U-TAX, uključujući njegov organigram, njegovo funkcioniranje i zadaće. U-TAX tehnički je neovisan o poreznoj i carinskoj upravi i izravno odgovara ministru financija. U-TAX se sastoji od stalnog tehničkog osoblja sa stručnim znanjem u području poreznih politika. Pravnim aktom definiraju se i formalne interakcije između U-TAX-a i drugih relevantnih javnih i privatnih subjekata kao istraživačkih i akademskih ustanova te se predviđa definicija sporazuma o razmjeni podataka između U-TAX-a i relevantnih javnih subjekata, kao što su Porezna i carinska uprava i Portugalski zavod za statistiku (INE). Pravnim aktom osigurava se i predanost U-TAX-a kvaliteti i transparentnosti njegovih analitičkih izvješća te očuvanju standarda kvalitete podataka. Ta jedinica porezne politike objavljuje izvješće o procjeni s analizom troškova i koristi postojećih poreznih olakšica, s kriterijima učinkovitosti i djelotvornosti te pitanjima zaštite okoliša. Nakon te procjene provodi se revizija pravnog okvira znatnog skupa poreznih olakšica.

⁷⁵ Pojam porezne olakšice definiran je u članku 2. *Estatuto dos Benefícios Fiscais* (Prilog Uredbi sa zakonskom snagom br. 215/1989 od 1. srpnja). Porezni rashodi definiraju se kao proračunski učinak koji proizlazi iz poreznih olakšica.

Provedba te reforme mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

PITANJE 2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
17.1.	TD-C17-r32	T	Dovršiti izradu i provedbu novih modela nabave za nacionalni središnji sustav javne nabave kako je predviđeno u strateškom planu za razdoblje 2020. – 2023. subjekta za zajedničke usluge javne uprave		Broj	0	10	ČET VRT O TRO MJE SEČJ E	2022.	Broj revidiranih okvirnih sporazuma i modela ugovora kako bi se: i. promicanje administrativnog pojednostavnjenja; jačanje mehanizama praćenja i kontrole; poticanje troškovne učinkovitosti i racionalizacije; IV. proširenje popisa robe i usluga koje podliježu centraliziranoj nabavi; i v. promicati suradnju među unutarnjim i vanjskim dionicima.
17.2.	TD-C17-r32	M	Stupanje na snagu zakonodavstva na kojem se temelji državno računovodstveno tijelo	Stupanje na snagu zakonodavstva na kojem se temelji državno računovodstveno tijelo				ČET VRT O TRO MJE SEČJ E	2022.	Stupanje na snagu sekundarnog zakonodavstva (i/ili upravnih smjernica) kojim se uređuje koje se posebne stavke prihoda i rashoda uključuju u proračun državnog računovodstvenog tijela, u potpunosti u skladu s člancima 49. i 55. Zakona o proračunskom okviru iz 2015.
17.3.	TD-C17-r32	M	Završetak i odobrenje modela za praćenje proračunskog i financijskog izvršenja opće države	Završetak i odobrenje modela za praćenje proračunskog i financijskog izvršenja opće države				ČET VRT O TRO MJE SEČJ E	2022.	Dovršavanje i odobrenje od strane Ministarstva financija modela za kontrolu i praćenje proračunskog i financijskog izvršenja opće države, u potpunosti u skladu s odredbama Zakona o proračunskom okviru iz 2015. i načelima računovodstvenog standarda za javnu upravu koja se temelje na obračunu.
17.4.	TD-C17-r32	M	Donošenje troškovnog modela za izradu proračuna programa	Donošenje zakonodavstva o troškovnom modelu za izradu proračuna programa				ČET VRT O TRO MJE SEČJ E	2025.	Donošenje sekundarnog zakonodavstva (i/ili administrativnih smjernica) kako bi se utvrdila načela za izračun troškova i praćenje usklađenosti s pokazateljima koji se temelje na uspješnosti utvrđenima za svaki proračunski program i javnu politiku, s ciljem stupanja na snagu do prvog tromjesečja 2027.
17,5	TD-C17-r32	M	Provedba mehanizama za	Izvrješće o uključivanju				ČET VRT	2024.	Razvit će se strukturni i institucionalni okvir za revizije potrošnje kako bi ih se u potpunosti integriralo u godišnji proračunski postupak i srednjoročni

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			uključivanje revizija potrošnje u redoviti proračunski postupak, uključujući ex post evaluaciju ušteda u pogledu učinkovitosti	revizija potrošnje u redoviti proračunski postupak i njihovoj ex post evaluaciji				O TRO MJE SEČ E		proračunski okvir Portugala. Proces uključuje dijagnozu, osmišljavanje rješenja i definiranje modela koji omogućuje povećanje učinkovitosti u pružanju javnih usluga, promicanje proširenja revizija potrošnje na dodatne sektore unutar opće države i oslobađanje resursa za digitalnu i zelenu tranziciju povećanjem učinkovitosti. Osim uključivanja revizija potrošnje u godišnji proračunski postupak, one podliježu djelotvornim godišnjim ex post evaluacijama kako bi se utvrdilo postignuto povećanje učinkovitosti. Postupak može uključivati veću upotrebu zajedničkih usluga i centraliziranu javnu nabavu na temelju upotrebe tehnoloških platformi i zajedničkih resursa.
17.6.	TD-C17-r32	M	Stupanje na snagu novog predloška ugovora o upravljanju u okviru novog sustava poticaja/sankcija za upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu	Stupanje na snagu novog predloška ugovora o upravljanju				ČET VRT O TRO MJE SEČ E	2021.	Stupanje na snagu novog predloška ugovora o upravljanju koji će se potpisati s javnim rukovoditeljima imenovanima u upravne odbore poduzeća u državnom vlasništvu kako bi se novim sustavom poticaja/sankcija usmjerenih na uspješnost povećala odgovornost u upravljanju javnim sredstvima.
17.7.	TD-C17-r32	M	Stupanje na snagu novog modela za analizu i objavljivanje financijskog stanja i uspješnosti poduzeća u državnom vlasništvu	Stupanje na snagu novog izvješća u kojem se detaljno opisuje financijsko stanje i uspješnost poduzeća u državnom vlasništvu				ČET VRT O TRO MJE SEČ E	2022.	Stupanje na snagu novog izvješća u kojem se detaljno opisuje redovito i pravodobno financijsko stanje i uspješnost poduzeća u državnom vlasništvu, uključujući financijske podatke prikupljene putem novog informacijskog sustava poduzeća u državnom vlasništvu.
17.8.	TD-C17-r32	T	Broj proračunskih planova i planova aktivnosti poduzeća u državnom vlasništvu koje su dosljedno odobravljeni ministar financija i		Broj	74	136	ČET VRT O TRO MJE SEČ E	2025.	Pravodobno procijeniti proračun i planove aktivnosti poduzeća u državnom vlasništvu. Riječ je o trogodišnjim strateškim planovima upravljanja u kojima poduzeća u državnom vlasništvu definiraju glavne pravce djelovanja, portfelj usluga, ljudske resurse, plan ulaganja, razine aktivnosti pomoći i ekonomski financijski izvještaj za trogodišnje razdoblje i pregovaraju s ministrom financija i odgovarajućim resornim ministrom te objašnjavaju učinkovitost i povećanje produktivnosti kojima će se osigurati njihova srednjoročna i dugoročna financijska održivost.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			odgovarajući resorni ministar ili više njih							
17.9.	TD-C17-i01	M	Završetak provedbe državnog računovodstvenog tijela	Završetak provedbe državnog računovodstvenog tijela				DRUGO TRO MJE SEČJE	2024.	Dovršiti provedbu državnog računovodstvenog tijela, u potpunosti u skladu s člancima 49. i 55. Zakona o proračunskom okviru iz 2015.
17.10	TD-C17-i01	M	Početak rada informacijskog sustava za preoblikovanje i provedbu proračunskog postupka, uključujući izradu proračuna programa	Početak rada informacijskog sustava za preoblikovanje i provedbu proračunskog postupka				ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2024.	Početak rada informacijskog sustava kako bi se osiguralo da svi subjekti opće države prikazuju proračunske/računovodstvene informacije u skladu s novim formatima utvrđenima u Zakonu o proračunskom okviru iz 2015., uključujući u pogledu novih proračunskih programa koji se temelje na uspješnosti.
17.11.	TD-C17-i01	M	Početak rada informacijskog sustava za potporu novom modelu proračunskog i financijskog nadzora	Informacijski sustav u funkciji				ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2025.	Početak rada informacijskog sustava za potporu kako bi se osigurala kontrola i praćenje proračunskih/računovodstvenih informacija u skladu s novim formatima utvrđenima u Zakonu o proračunskom okviru iz 2015. od strane svih subjekata opće države.
17.12	TD-C17-i01	T	Dovršetak modernizacije i pojednostavnjenja informacijskih sustava nacionalnog središnjeg sustava javne nabave		Broj	0	11	ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2024.	Broj moderniziranih i pojednostavnjenih informacijskih sustava nacionalnog središnjeg sustava javne nabave kako bi se: i. promicanje administrativnog pojednostavnjenja; jačanje mehanizama praćenja i kontrole; poticanje troškovne učinkovitosti i racionalizacije; IV. proširenje popisa robe i usluga koje podliježu centraliziranoj nabavi; i v. promicati suradnju među unutarnjim i vanjskim dionicima. Postizanje tog cilja mjeri se brojem novih informacijskih sustava koji su u funkciji.
17.13	TD-C17-i01	M	Završetak provedbe <i>Sistema de Gestão de Património</i>	Dovršena provedba SIGPIP-a i početak rada				DRUGO TRO	2026.	Dovršena je provedba <i>Sistema de Gestão de Património Imobiliário Público</i> (SIGPIP) kojim će se upravljati informacijama o javnim nekretninama. Dva nova informacijska sustava koji su u funkciji za popisivanje i praćenje vozila

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			<i>Imobiliário Público</i> (SIGPIP) i modernizacije informacijskih sustava za vozila u državnom vlasništvu	informacijskih sustava za vozila u državnom vlasništvu				MJE SEČJE		u državnom vlasništvu.
17:14	TD-C17-i01	M	Dovršiti provedbu centra za sigurnosne operacije	Završetak provedbe centra za sigurnosne operacije				ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2025.	Dovršetak provedbe centra za sigurnosne operacije kako bi se omogućila veća informacijska sigurnost i pristup podacima te provedba sigurnosnih politika i rješenja za kibersigurnost.
17:15	TD-C17-i02	M	Dovršiti provedbu prethodnog ispunjavanja obrasca 1. prijave općinskog poreza na nekretnine (IMI) na temelju podataka dostupnih Poreznoj i carinskoj upravi	Dovršiti provedbu prethodnog ispunjavanja obrasca 1. prijave općinskog poreza na nekretnine (IMI)				DRUGO TRO MJE SEČJE	2022.	Razmjena podataka između Porezne i carinske uprave i općina za prethodno popunjavanje obrasca 1. općinskog poreza na nekretnine („ <i>Imposto Municipal sobre Imóveis</i> ”, IMI), koristeći se postojećim informacijama o nekretninama u odgovarajućim informacijskim sustavima.
17:21	TD-C17-i02	M	Dovršiti provedbu prethodnog popunjavanja određene transakcije koja podliježe plaćanju administrativne pristojbe	Završetak provedbe prethodnog popunjavanja određene transakcije koja podliježe plaćanju administrativne pristojbe				ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2023.	Potpuna provedba usluga prethodnog punjenja za slobodan prijenos nekretnina i vozila povezanih s nasljeđivanjem u slučaju smrti koji podliježu plaćanju administrativne pristojbe („ <i>Imposto do Selo</i> ”), iskorištavajući postojeće informacije o nekretninama koje su dostupne poreznim i carinskim tijelima, Institutu za mobilnost i promet. (IMT) i Institut za registre i javne bilježnike (IRN).
17:16	TD-C17-i02	M	Pružanje i operacionalizacija konačne verzije informacijskog	Pružanje i operacionalizacija konačne verzije informacijskog				ČET VRT O TRO	2025.	Isporuka informacijskog sustava kojim se podupire pojednostavljena procjena ruralnih nekretnina kao pomoćna mjera u odnosu na opću revalorizaciju te vrste nekretnina.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			sustava za pojednostavnjenu procjenu ruralnih područja	sustava za pojednostavnjenu procjenu ruralnih područja				MJE SEČJE		
17:17	TD-C17-i02	T	Dovršiti edafo-klimatsko-morfološku karakterizaciju (tlo i klima) i procjenu gospodarskog potencijala ruralnih područja		%	0	90	ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2025.	Postotak ruralnog područja kontinentalnog Portugala čija edafo-klimato-morfološka (tlo i klimatska) karakterizacija i procjena gospodarskog potencijala moraju biti dovršeni, uz pomoć razvoja georeferenciranog rješenja za upravljanje informacijama.
17:18	TD-C17-i03	T	Proširenje funkcionalnosti internetske stranice <i>Segurança Social Direta</i> dodavanjem pet novih internetskih usluga		Broj	3	8	ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2025.	Broj novih internetskih usluga dodanih na internetsku stranicu <i>Segurança Social Direta</i> kako bi se proširile njezine funkcije, a to su: i. informacijski sustav za tehničku pomoć sudovima – postupak građanskog skrbništva te postupak promicanja i zaštite; II. dopunska davanja – prijava statusa nezaposlenosti; obiteljska davanja – ponovna procjena; i. subvencija zbog obustave djelatnosti; i v. mirovina za nadživjele osobe. Cilj je povećati relativnu težinu društva <i>Segurança Social Direta</i> na svim komunikacijskim kanalima sa sustavom socijalne sigurnosti u kontekstu uvođenja plana vizije od 360°.
17:19	TD-C17-i03	T	Smanjenje prosječnog broja dana potrebnih za dodjelu socijalnih naknada doprinosne prirode za 80 % za one koji imaju prosječno vrijeme za dodjelu dulje od 10 dana		Broj	109	22	ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2025.	Smanjenje prosječnog broja dana potrebnih za dodjelu socijalnih davanja za 80 % za one koji imaju prosječno vrijeme za dodjelu duljeg od 10 dana, kao rezultat poboljšanja uvedenih na internetskoj stranici <i>Segurança Social Direta</i> (u pogledu starosnih mirovina za umirovljenike s radnim stažem koji doprinose samo u Portugalu).
17:20	TD-C17-i03	T	Provedba inteligentnih modela nadzora za potporu sprečavanju prijevara na temelju postupaka strojnog učenja		Broj	0	2	ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2025.	Dva inteligentna modela nadzora, u kojima se upotrebljavaju procesi strojnog učenja, moraju biti isporučena i puštena u rad. Dva modela koja treba izraditi i provesti su: i. prognostički model koji može označiti subjekte koje treba pregledati na temelju rezultata algoritama učenja, koristeći se povijesnim podacima iz podsustava informacija o nadzoru informacijskog sustava socijalne sigurnosti kako bi se provele usmjerenije mjere nadzora, uz manje operativnih napora i odlučnijih rezultata, čime se poboljšava djelotvornost i učinkovitost sustava nadzora i iskorištavaju drugi izvori informacija; model indeksa rizika za

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelj (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										korisnike socijalnih naknada.
17:22	TD-C17-r40	M	Stupanje na snagu pravnog akta kojim se mijenja pravni okvir odabranih poreznih olakšica	Odredba pravnog akta o stupanju na snagu pravnog akta				DRUGOTROJMESEČJE	2023.	Stupanje na snagu pravnog akta kojim se ukida ili proširuje ciljani skup poreznih olakšica. Pravni akt uključuje porezne olakšice koje istječu u godini koja slijedi nakon njegova stupanja na snagu, koje više nisu usklađene s njegovim izvornim ciljem javne politike ili imaju mali broj korisnika i koje su potencijalno štetne za okoliš.
17:23	TD-C17-r40	M	Stupanje na snagu pravnog akta o osnivanju stalne jedinice za tehničku poreznu politiku <i>Unidade Técnica de Avaliação Tributária e Aduaneira</i> (U-TAX)	Odredba pravnog akta o stupanju na snagu pravnog akta				ČETVORTROJMESEČJE	2023.	Stupanje na snagu pravnog akta kojim se osniva stalna jedinica za tehničku poreznu politiku U-TAX.
17:24	TD-C17-r40	M	U-TAX-ovo izvješće o procjeni postojećih poreznih olakšica	U-TAX objavljuje izvješće o procjeni				DRUGOTROJMESEČJE	2025.	U-TAX-ovo izvješće o procjeni postojećih poreznih olakšica. Izvješće uključuje analizu troškova i koristi s kriterijima djelotvornosti poreznih olakšica kojima se odgovara na njihov izvorni cilj javne politike, gospodarsku učinkovitost nastalih poreznih rashoda i pitanja zaštite okoliša. Izvješće o procjeni obuhvaća porezne olakšice koje istječu u godini nakon njegove objave te znatan skup poreznih olakšica, među ostalim i izvan <i>Estatuto dos Benefícios Fiscais</i> . Znatno skup poreznih olakšica definira se u skladu s reprezentativnošću povezanih poreznih rashoda, s naglaskom na one povezane s porezom na dodanu vrijednost, porezom na osobni dohodak i porezom na dobit. U-TAX iz svoje analize može isključiti portugalske porezne olakšice koje su već ocijenile posebne radne skupine prije njegova osnivanja, kao i portugalske porezne olakšice koje su evaluirale neovisne javne institucije, pod uvjetom da je

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ Meta	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										ta objavljena analiza ažurirana i u skladu s prethodno definiranim kriterijima za analizu troškova i koristi. Izvešće o procjeni uključuje preporuke o tome koje se od poreznih olakšica koje su njime obuhvaćene ukidaju, proširuju ili mijenjaju.
17:25	TD-C17-r40	M	Stupanje na snagu pravnog akta o poreznim olakšicama	Odredba pravnog akta o stupanju na snagu pravnog akta				PRV O TRO MJE SEČJ E	2026.	Stupanje na snagu pravnog akta kojim se pojednostavnjuje sustav poreznih olakšica smanjenjem broja postojećih poreznih olakšica, uzimajući u obzir preporuke iz izvešća o procjeni U-TAX-a i druge analize kako je navedeno u ključnoj etapi 17.24.

R. SASTAVNICA 18: Gospodarska pravda i poslovno okruženje

Komponenta se bavi problemom neučinkovitosti u portugalskom pravosudnom sustavu i preostalim uskim grlima u izdavanju dozvola za poslovanje. Trajanje administrativnih i poreznih postupaka posljednjih se godina poboljšava, ali je i dalje među najvišima u EU-u, a broj neriješenih predmeta (zaostaci predmeta) i dalje je relativno visok. Poslovno okruženje otežano je i niskom učinkovitošću zakona o kolateralu i stečaju te teškim postupcima izdavanja dozvola u nekim sektorima.

Cilj je komponente ojačati i povećati učinkovitost odnosa između građana i poduzeća s državom te smanjiti opterećenje i složenost koje ometaju poslovnu aktivnost i utječu na produktivnost. Bavi se dvama dugotrajnim pitanjima: prepreke pri dobivanju dozvola za poslovanje i neučinkovitosti pravosudnog sustava, kao i usvajanje paradigme „digitalno po definiciji” u pravosudnom sustavu i njezino promicanje u postupcima izdavanja dozvola, kako u pogledu funkcioniranja sudova tako i u pogledu interakcije s dionicima.

Cilj je te komponente odgovoriti na različite izazove utvrđene u preporukama po državama članicama (preporuke za pojedinu zemlju br. 4 za 2019. i 2020.), odnosno preostale neučinkovitosti u području stečajnih postupaka te upravnih i poreznih sudova, te riješiti pitanje zahtjeva za licenciranje za poduzeća, a istodobno se dotiče okvira reguliranih profesija (koji je također uključen u iste preporuke za pojedinu zemlju), iako je ograničen na profesiju upravitelja u slučaju nesolventnosti (spor u regulirane profesije razmatra se u komponenti 6.). Komponentom se pridonosi i provedbi preporuke za pojedinu zemlju kako bi se ulaganja usmjerila na digitalnu tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.).

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

R.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TD-C18-r33: Gospodarska pravda i poslovno okruženje

Reforma uključuje utvrđivanje prepreka ulaganjima u području licenciranja kako bi se smanjile postupovne neučinkovitosti i iskoristile prednosti digitalizacije i interoperabilnosti usluga, uz provedbu načela „samo jednom” kao ključnog fokusa reforme u pogledu poslovnog okruženja. Izmjene pravnog okvira kojima se uklanjaju takve prepreke trebale bi stupiti na snagu do trećeg tromjesečja 2025.

U području pravosuđa reformom se nastoji povećati učinkovitost upravnih i poreznih sudova uspostavom pravnog okvira kojim se promiču sudske nagodbe i izvansudske nagodbe te osnivanje specijaliziranih vijeća na višim sudovima, dok preispitivanje okvira za nesolventnost uključuje jačanje uloge upravitelja u slučaju nesolventnosti, preispitivanje pravnog okvira kojim se jačaju prava zajmodavca i uvođenje obvezne djelomične raspodjele u posebnim slučajevima.

Nadalje, predviđenom reformom osigurat će se pravna osnova za digitalizaciju procesa i postupaka u cijelom pravosudnom sustavu, među ostalim u području forenzičkih i kaznenih istraga.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2025.

Ulaganje TD-C18-i01: Gospodarska pravda i poslovno okruženje

Cilj je ulaganja osigurati digitalnu tranziciju i otpornost portugalskih pravosudnih informacijskih sustava. Cilj mu je integrirati paradigmu „digitalno po definiciji” u sudstvo i tajnike, među ostalim u pogledu interakcije s građanima i poduzećima.

Digitalna tranzicija temelj je za ta ulaganja, usmjerena na pravosudni sustav, koji je podijeljen u pet skupina:

- Razvoj i provedba digitalnih platformi za pravosudni sustav (koje obuhvaćaju sve sudove), čiji je cilj promicati digitalizaciju svih pravosudnih procesa i postupaka te iskoristiti prednosti inherentnog povećanja učinkovitosti u rješavanju postojećih neriješenih predmeta. Nadalje, razvijaju se nova sučelja za interakciju s relevantnim dionicima;
- Razvoj digitalnih platformi za građane i poduzeća (uključujući migraciju podataka), stavljanje novih usluga na raspolaganje na internetu i osiguravanje potpune dematerijalizacije nekih usluga. Cilj je tog ulaganja osigurati integrirane uslužne platforme za poduzeća i građane tijekom njihova „životnog ciklusa“, uključujući sve različite registrare (stvarno stanje, vozila, državljanstvo, poslovna i kaznena evidencija te registracija i provjera patenata);
- Digitalne platforme za kaznene istrage i forenziku, razvoj i modernizaciju informacijskih sustava i osiguravanje povezanosti s europskim mrežama,
- Razvoj i uvođenje platformi za upravljanje znanjem u pravosuđu, uključujući zajedničku platformu za zajedničke usluge, upravljanje dokumentima, razvoj platforme za prikupljanje statističkih podataka i pokazatelja te pojednostavnjenje jezika koji se upotrebljava u komunikacijama i digitalnim uslugama u interakcijama s građanima i poduzećima (uključujući elektroničke obavijesti);
- Poboljšanje tehnološke infrastrukture i opreme, uključujući podatkovni centar, objekt za katastrofe/oporavak, digitalni arhiv, platformu otvorenih podataka, upravljanje digitalnim identitetom te stvaranje digitalnog kontaktnog centra i službe za podršku u području pravosuđa.

Ta ulaganja imaju koristi od snažne sinergije s komponentom 19. – digitalna javna uprava, provedba paradigme „digitalno po definiciji” i osiguravanje usklađenosti s nacionalnom strategijom za kibersigurnost i strategijom za računalstvo u oblaku.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

R.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
18.1.	TD-C18-r33	M	Osnivanje specijaliziranih vijeća na višim upravnim i poreznim sudovima	Osnivanje specijaliziranih vijeća na višim upravnim i poreznim sudovima				PRV O TRO MJE SEČJ E	2023.	Osnivanje specijaliziranih vijeća na višim upravnim i poreznim sudovima: redovne upravne presude, socijalne upravne presude, presude u području javne nabave, redovne porezne presude, porezna ovrha i presude o upravnim prekršajima
18.2.	TD-C18-r33	M	Stupanje na snagu pravnog sustava za poticanje sudske i izvansudske nagodbe	Stupanje na snagu pravnog sustava za poticanje sudske i izvansudske nagodbe				PRV O TRO MJE SEČJ E	2023.	Stupanje na snagu pravnog sustava kojim se uspostavlja zakonski sustav poticaja za okončanje postupaka sudskom i izvansudskom nagodbom

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
18.3.	TD-C18-r33	M	Stupanje na snagu revidiranog pravnog okvira za nesolventnost i naplatu	Stupanje na snagu revidiranog pravnog okvira za nesolventnost i naplatu				DRUGOTROJEMJESEČJE	2024.	Stupanje na snagu revidiranog pravnog okvira za nesolventnost i spašavanje poduzeća kako bi se ti postupci ubrzali i prilagodili „digitalizaciji kao standardu“, uključujući a) reviziju Zakonika o nesolventnosti radi optimizacije postupaka u slučaju nesolventnosti, uzimajući u obzir i prenošenje Direktive 2019/1023 i uspostavu isključivo elektroničkih postupaka; (b) povjera upravitelju u slučaju nesolventnosti zadaću izrade plana likvidacije s vremenski ograničenim ciljevima za podmirenje imovine koja čini nesolventničku masu; (C) pojednostavnjenje postupka za ispitivanje obveza i rangiranje tražbina u stečajnom postupku tako što će se upravitelju u slučaju nesolventnosti dodijeliti odgovornost da zajedno s popisom priznatih tražbina podnese prijedlog za njihov red prvenstva, čime se sucu omogućuje da u slučaju dogovora i bez osporavanja odobri oba dokumenta, čime se omogućuje fleksibilniji postupak; d) institucija obvezne djelomične raspodjele ako je nesolventnička masa dio prihoda od likvidacije imovine u vrijednosti od 10 000 EUR ili više, čije vlasništvo nije osporeno i postupak ne može izvršiti konačnu raspodjelu; (e) preispitivanje sustava prvokupa prava zadržavanja u slučaju hipoteke (Código Civil); (f) smanjenje ograničenja za upravitelje u slučaju nesolventnosti. (g) ukidanjem ograničenja u fazi poziva, u pravilu se uspostavlja elektronička dostava pravnih osoba, posebno u postupcima u slučaju nesolventnosti; (h) osnivanje i rad specijaliziranih vijeća na višim sudovima za trgovačke stvari. postupci ESE-a i njihova prilagodba „digitalizaciji kao standardu“, uključujući
18.4	TD-C18-r33	M	Stupanje na snagu zakonodavnog paketa o uklanjanju prepreka licenciranju	Stupanje na snagu zakonodavnog paketa o uklanjanju prepreka licenciranju				TREĆETROJEMJESEČJE	2025.	Stupanje na snagu zakonodavstva o uklanjanju prepreka izdavanju dozvola, utvrđenih u izvješću radne skupine koju su zajednički osnovali članovi odgovorne vlade

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
18,5	TD-C18-i01	M	Modernizirani informacijski sustav za kaznene istrage	Modernizirani informacijski sustav za kaznene istrage u funkciji				ČET VRT O TRO MJE SEČJ E	2023.	Početak rada moderniziranog IT sustava za kaznene istrage. Modernizacija uključuje uvođenje sučelja i nadogradnju sustava za presretanje te osiguravanje interoperabilnosti s europskim i međunarodnim partnerima.
18.6.	TD-C18-i01	M	Informacijski sustav „poduzeće 2.0”	U funkciji informacijski sustav „poduzeće 2.0”				PRV O TRO MJE SEČJ E	2024.	Početak rada informacijskog sustava „Poduzetništvo 2.0”, nove platforme koja uključuje informacije o životnom ciklusu poduzeća (osnivanje, upravljanje i prestanak poslovanja).
18,7	TD-C18-i01	M	Novi informacijski sustav za digitalnu transformaciju sudova i državnog odvjetništva	Novi informacijski sustav za digitalnu transformaciju sudova i Ureda javnog tužitelja koji je u funkciji				ČET VRT O TRO MJE SEČJ E	2025.	Početak rada novog informacijskog sustava za vođenje elektroničkih sudskih postupaka. Novi informacijski sustav dostupan je na približno 400 sudova i jedinica tužiteljstva za vođenje elektroničkih sudskih postupaka koji obuhvaćaju sve nadležnosti, postupovne korake (uključujući istragu) i pravosudna tijela, a upotrebljavaju ga suci, tužitelji, sudski službenici i predstavnici. Sva komunikacija suda s dionicima digitalizira se.
18.8.	TD-C18-i01	M	Provedba novog tehnološkog plana	Provedba novog tehnološkog plana				ČET VRT O TRO MJE SEČJ E	2025.	Provedba novog tehnološkog plana za pravosudnu opremu i infrastrukturu s početkom rada sljedećih komponenti: (a) Novi podatkovni centar; (b) Platforma otvorenih podataka za pravosuđe; (c) Sustav za upravljanje informacijama za sve subjekte u pravosuđu; (d) Upravljanje digitalnim identitetom i (e) Sustav za povrat i upravljanje zaplijenjenom imovinom u sudskim postupcima
18,9	TD-C18-i01	M	Platforme za upravljanje znanjem u pravosuđu	Operativne platforme za upravljanje znanjem u pravosuđu				ČET VRT O TRO MJE SEČJ E	2025.	Početak rada sljedećih platformi za upravljanje znanjem: (a) Zajedničke službe za potporu (b) Statistika i pokazatelji (c) Platforma za upravljanje informacijama (sustav za upravljanje dokumentima)

S. SASTAVNICA 19: Digitalna javna uprava

Tom komponentom portugalskog plana za oporavak i otpornost odgovara se na izazov potrebe za pružanjem boljih, jednostavnijih i digitaliziranih javnih usluga. Iako je Portugal u dobrom položaju kad je riječ o pružanju digitalnih usluga, rascjepkanost i udvostručavanje zahtjeva i dalje su ključne prepreke učinkovitoj javnoj upravi usmjerenoj na korisnike. Cilj je te komponente riješiti te izazove.

Cilj je komponente bolja javna usluga poticanjem upotrebe tehnoloških rješenja i jačanjem blizine za jednostavniji, siguran, djelotvoran i učinkovit pristup za građane i poduzeća, čime se smanjuju troškovi konteksta. Nadalje, njezin je cilj promicanje učinkovitosti, modernizacije, inovacija i osnaživanja javne uprave, jačanje njezine otpornosti, poboljšanje vještina državnih službenika i povećanje doprinosa državne i javne uprave gospodarskom i društvenom rastu i razvoju.

Ta je komponenta usmjerena na provedbu paradigme „digitalno po definiciji” i načela „samo jednom” u portugalskoj javnoj upravi, uz istodobno ulaganje u usavršavanje radne snage.

Ovom se komponentom pridonosi provedbi preporuka po državama članicama koje se odnose na:

- davanje prednosti rashodima koji pogoduju rastu (preporuke za pojedinu zemlju br. 1 za 2019. i 2020.), i to iskorištavanjem povećanja učinkovitosti koje proizlazi iz digitalizacije;
- poboljšanje razine vještina stanovništva (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.) u pogledu javne službe;
- usmjeravanje ulaganja na digitalnu tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 2020.) ulaganjem u međusektorske i sektorske sustave javne uprave; žalitelj
- smanjenje regulatornog i administrativnog opterećenja za poduzeća (preporuka za pojedinu zemlju 4. 2019.) pojednostavnjenjem i povećanjem učinkovitosti odnosa između poduzeća i javnih tijela, posebno provedbom načela „samo jednom”.

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

S.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TD-r34: Digitalne, jednostavne, uključive i sigurne javne usluge za građane i poduzeća

Cilj je reforme provesti paradigmu „digitalizacija po definiciji” u javnim uslugama, učiniti je usmjerenijom na korisnike, povećati pristupačnost i smanjiti administrativno opterećenje za građane i poduzeća, među ostalim oslanjanjem na korištenje usluga računalstva u oblaku.

Reforma se sastoji od provedbe mjera kojima se osigurava uspostava potrebnog pravnog okvira za digitalnu tranziciju, posebno za provedbu jedinstvenog digitalnog pristupnika i načela „samo jednom”, putem koordiniranog postupka među javnim subjektima koji se temelji na Strategiji i akcijskom planu za digitalnu transformaciju u javnoj upravi za razdoblje od 2021. do 2023. i od 2024. do 2026., uz provedbu potrebnih zaštitnih mjera za informacijsku sigurnost, uključujući one specifične za kibersigurnost.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2021.

Reforma TD-r35: Funkcionalna i organizacijska reforma javne uprave

Cilj je te reforme restrukturirati i pojednostavniti javne usluge kako bi se promicala moderna i učinkovitija javna uprava, uz iskorištavanje prednosti sinergija koje proizlaze iz provedbe reforme TD-r34. Trenutačno postoji raspršenost i redundancija u odjelima središnje državne uprave, što dovodi do ponavljanja usluga u ministarstvima i visoke razine krutosti modela rada u javnom sektoru, što se oslanja na stroge upravljačke lance i dovodi do nepotrebnih birokratskih pristupa.

Tom će se reformom revidirati model funkcioniranja državne i javne uprave općenito kako bi se poboljšale sinergije i iskoristile mogućnosti koje stvara tehnologija. To uključuje centralizaciju zajedničkih i zajedničkih usluga, rješavanje problema raspršenosti i redundancije u odjelima središnje državne uprave, odgovarajuću specijalizaciju sektorskih, izravnih i neizravnih subjekata javne uprave prema područjima stručnosti, specijalizaciju ključnih funkcija potpore vladinim aktivnostima te usmjeravanje nekih vladinih ureda u jedan fizički prostor. Ta se reforma provodi osnivanjem radne skupine za dijagnozu i definiranje plana reorganizacije središnjih državnih službi.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2023.

Reforma TD-r36: Javna uprava ovlaštena za stvaranje javne vrijednosti

Ta je reforma usmjerena na usavršavanje državnih službenika, među ostalim u pogledu njihovih digitalnih vještina, te se njome uvode novi modeli rada (odnosno rad na daljinu). Ta je reforma u skladu s mjerama predviđenima u komponenti 6.

Tom će se reformom, koja se odražava u Strategiji za inovacije i modernizaciju državne i javne uprave iz srpnja 2020., ojačati struktura upravljanja i osposobljavanja državnih službenika i uprave uspostavom strukture za koordinaciju aktivnosti osposobljavanja (*Instituto Nacional de Administração*), koja će upravljati promicanjem naprednog osposobljavanja kao što su vještine upravljanja, podatkovne znanosti, tečajevi specijalizacije i produbljivanjem programa *AP Qualifica* kako bi se kratkoročno/srednjoročno unaprijedila razina kvalifikacija javnih službenika. Tom se reformom istodobno nastoji iskoristiti potencijal rada na daljinu u javnoj službi.

Neodvojivo je povezan s ulaganjem TD-C19-i07 – Osnaživanje javne uprave, kojim se predviđaju programi digitalne kondenzacije, programi stručnog stažiranja, više i napredno osposobljavanje u području upravljanja te općenito jačanje vještina državnih službenika.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. lipnja 2021.

Ulaganje TD-C19-i01: Preoblikovanje javnih i konzularnih službi

Cilj je ovog ulaganja provesti digitalnu paradigmu prema definiciji u interakciji između dionika i portugalske javne uprave, s ciljem povećanja učinkovitosti i smanjenja birokracije. Cilj mu je i povećati učinkovitost konzularnih usluga i osigurati digitalnu tranziciju subjekata pod kontrolom Ministarstva vanjskih poslova.

Tom će se mjerom reformirati izvršni ured javnih i konzularnih službi uspostavom kapaciteta za odgovor na više kanala (jedinstveni digitalni pristupnik, pozivni centar i usluge uživo), zajedno sa sustavom međusektorskog upravljanja, iskorištavajući računalstvo u oblaku i upotrebu 5G mreža, radi inovacija, poboljšanja kvalitete i smanjenja asimetrije u pružanju javnih usluga.

To ulaganje uključuje i uspostavu novih *Espaços cidadão* i *Lojas do Cidadão* u novim energetske učinkovitim prostorima.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje TD-C19-i02: Održive elektroničke usluge

Cilj je ulaganja pružiti potrebnu pozadinsku potporu prethodnim ulaganjima i usmjeren je na jačanje vrednovanja i iskorištavanja podataka u javnim službama, jačanje interoperabilnosti i razmjene podataka te interoperabilnost s vanjskim subjektima i prekogranično (povezanost s europskim jedinstvenim podatkovnim portalom).

To se ulaganje temelji na reformi TD-r34 uspostavom koordiniranog upravljanja podatkovnim ekosustavom javne uprave, uključujući rješenja za sigurnu identifikaciju, mehanizme kontrole pristupa podacima i statističke informacije. Promiče ponovnu uporabu podataka koje su prikupila javna tijela, provodi načelo „samo jednom” oslanjajući se na interoperabilnost i integraciju IT sustava te proširuje upotrebu rješenja za elektroničku identifikaciju. Nadalje, promiče otvorene podatke i dostupnost podataka u istraživačke svrhe, uz istodobno poticanje vještina podatkovne znanosti.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

TD-C19-i03: Jačanje općeg okvira za kibersigurnost

Cilj je ulaganja poboljšati standarde i postupke informacijske sigurnosti za podatke na internetu. Ulaganje je povezano s ulaganjima TD-C19-i01 i TD-C19-i02.

Cilj je ove mjere jačanje nacionalnog osnaživanja u području kibersigurnosti i informacijske sigurnosti te stvaranje fizičkih i tehnoloških uvjeta za provedbu i operacionalizaciju novog modela koordinacije u području kibersigurnosti i informacijske sigurnosti. On uključuje četiri mjere:

- Povećanje izgradnje kapaciteta u području kibersigurnosti i informacijske sigurnosti osnivanjem centara kompetentnosti za razvoj kibersigurnosnih rješenja za MSP-ove i javnu upravu;
- Poboljšati sigurnost u upravljanju životnim ciklusom informacija razvojem nacionalnog kapaciteta kriptografije i kontrole klasificiranih podataka;
- Provedba nacionalnog referentnog okvira za kibersigurnost (u skladu s reformom TD-r34), uključujući akreditaciju tijela (usklađivanje i iskorištavanje mjera uključenih u komponentu 16.); žalitelj
- Stvoriti fizičke i tehnološke uvjete za operacionalizaciju novog modela koordinacije u području kibersigurnosti i informacijske sigurnosti (uz potpuno ovlaštena relevantna nova tijela).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

TD-C19-i04: Učinkovita, sigurna i zajednička kritična digitalna infrastruktura

Cilj je ulaganja povećati otpornost ključne digitalne infrastrukture, odnosno hitnih i sigurnosnih komunikacijskih mreža, kao i državne računalne mreže (RING).

To će ulaganje biti usmjereno na vladinu informatičku mrežu, poboljšati pokrivenost i kapacitet državne komunikacijske mreže za hitne situacije i nacionalne mreže unutarnje sigurnosti te preispitati arhitekturu informacijskih sustava i postupaka sigurnosnih snaga. To obuhvaća:

- Obnovu tehnoloških sustava za upravljanje granicama i nadzor granica, policijsku i pravosudnu suradnju;
- Projekt operativnih centara 112 – ažuriranje kako bi se uzele u obzir nove norme (nova generacija 112);
- Projekt nacionalne mreže za unutarnju sigurnost – prikladnost IT arhitektonskih sustava i tehnoloških alata te izgradnja i operacionalizacija novog podatkovnog centra;
- Projekt Državne komunikacijske mreže za hitne situacije (SIRESP) – ulaganje uključuje promicanje promjene tehnologije zemaljske infrastrukture SIRESP-a (backbone), s E1 na IP

(internetski protokol), stvaranje Centra za oporavak od katastrofa za informacijske sustave povezane sa SIRESP-om, kao i uvođenje hertzijevih snopova na nekim mrežnim lokacijama, zamjenom bakrenih veza i veza optičkih vlakana, kako bi se osigurao sustav redundancije;

- Provedba zajedničkih usluga u sigurnosnim snagama i uslugama, uklanjanje viškova u tehničkim procesima, stvaranje zajedničkih sustava i smanjenje operativnih troškova; žalitelj
- Ring – Popravak i razvoj tehnološke infrastrukture i informacijskih sustava vladinog centra za upravljanje IT mrežom, osposobljavanje zaposlenika, osiguravanje integriranog multimedijskog sustava te sigurni komunikacijski sustavi i upravljanje.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

TD-C19-i05-RAM: Digitalna tranzicija javne uprave Madeire

Cilj je ulaganja uspostaviti otporniju javnu upravu kako bi digitalne tehnologije bile dostupne za pružanje javnih usluga.

To je ulaganje u skladu s pristupom usvojenim u ulaganjima od TD-C19-i01 do i03, čiji je cilj modernizacija kritične infrastrukture i IT arhitekture, stavljanje digitalnih alata na raspolaganje u skladu s potrebama javne uprave i građana, usavršavanje ljudskih resursa (posebno u području digitalnih vještina), dostupnost javnih usluga preko kanala te interoperabilnost i povezivost. Tom će se mjerom javnoj upravi regije osigurati infrastruktura, alati, interoperabilnost usluga te znanje i iskustvo kako bi se osiguralo pružanje digitalnih javnih usluga. Mjerom će se razviti i centralizirano rješenje za upravljanje podacima.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2025.

TD-C19-i06-RAA: Digitalna tranzicija javne uprave na Azorima

Cilj je ulaganja poduprijeti digitalnu tranziciju javnog sektora i smanjiti administrativno opterećenje kako bi se građanima i poduzećima pružila bolja javna usluga.

Tom se mjerom podupire digitalna tranzicija javne usluge, među ostalim u okviru pristupa koji se temelji na višekanalnom pristupu, oslanjajući se na interoperabilne digitalne usluge ako su transakcijske usluge dostupne na internetu. Preoblikovat će javnu službu kako bi se omogućile jednostavnije i prilagodljivije usluge te povećati tehnološke uvjete za dematerijalizaciju radnih mjesta u javnoj službi osiguravanjem virtualnog radnog okruženja i osposobljavanjem osoblja (kao što su digitalne vještine, upravljanje i suradnički rad). Kako bi se osigurala sigurnost podataka, uspostavlja se operativni centar za kibersigurnost.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

TD-C19-i07: Javna uprava ovlaštena za stvaranje javne vrijednosti

Cilj je ulaganja osigurati da javna služba raspolaže potrebnim znanjem i iskustvom, posebno u pogledu upravljačkih vještina i tehnologije, za pružanje visokokvalitetne usluge javnosti.

Cilj je tog ulaganja razviti ponudu osposobljavanja za radnike i rukovoditelje u javnoj upravi te promicati privlačenje talenata ponudom programa pripravnništva. Cilj mu je i osiguravanje informatičke opreme i stvaranje zajedničkih radnih prostora za promicanje rada na daljinu u javnoj upravi. Konkretno, obuhvaća digitalne razvojne programe, više i napredno osposobljavanje u području upravljanja te opće osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika.

Ta mjera uključuje i osnivanje Stručnog centra za planiranje, politiku i predviđanja u javnoj upravi, koji je relevantan za jačanje kapaciteta za potporu utvrđivanju i provedbi javnih politika, evaluaciji politika i predviđanjima.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Reforma TD-C19-r41: Pristup javnim uslugama: usklađivanje i konsolidacija osobnog i internetskog pristupa

Cilj je te reforme produbiti digitalnu tranziciju javne uprave i iskoristiti nove tehnologije za preobrazbu postojećeg modela javnih usluga.

Reforma se sastoji od stupanja na snagu zakonodavnog akta kojim se usklađuju i konsolidiraju pravila o pristupu javnim uslugama uživo i na daljinu (putem interneta, putem aplikacije, telefonom). Ovim zakonodavnom aktom također se povećava broj javnih usluga dostupnih na jedinstvenom portalu javnih službi.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2025.

Reforma TD-C19-r42: Novi sustav evaluacije za osnaživanje i pomlađivanje radne snage u javnoj upravi

Glavni je cilj te reforme riješiti jedan od glavnih izazova s kojim se suočava portugalska javna uprava: sposobnost da pomladi svoju radnu snagu te da privuče i zadrži talente.

Ta se reforma sastoji od revizije sustava procjene učinkovitosti u javnoj upravi (integrirani sustav za upravljanje i ocjenjivanje uspješnosti u javnoj upravi – SIADAP) izmjenom pravnog okvira. Revidirani SIADAP:

- Promijeniti učestalost evaluacije (s svake dvije godine na svaku godinu);
- Povećati postotak radnika koji mogu dobiti dva najviša razreda uspješnosti i njihove odgovarajuće bodove po ciklusu ocjenjivanja;
- Uvesti dodatni razred uspješnosti;
- Sastavlja popis kompetencija koje treba ocijeniti u okviru profila kompetencija za javnu upravu;
- Utvrditi potrebe za daljnjim razvojem kompetencija i odgovarajućim osposobljavanjem.

Nadalje, zajedno s revizijom modela SIADAP, reforma uključuje i reviziju profila kompetencija za javnu upravu koji uključuje kompetencije koje se ocjenjuju u postupku zapošljavanja i odabira, u sustav ocjenjivanja uspješnosti i koje treba uključiti u stručno osposobljavanje.

Reforma uključuje i razvoj informatičke platforme na kojoj djeluje SIADAP. Potrebno je osigurati posebno osposobljavanje kako bi se naučilo kako se koristiti platformom.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. ožujka 2025.

Ulaganje TD-C19-i08 Inteligentna područja

Cilj je tog ulaganja stvoriti novu paradigmu za planiranje gradova i područja i upravljanje njima na temelju javnih politika utemeljenih na podacima.

Ulaganje uključuje:

- Razvoj i pokretanje portala pametnih područja. Taj portal ima internetski repozitorij relevantnih informacija na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, kao što su dobre prakse, smjernice, informacije o standardima, zakonima i propisima te informacije o izvorima financiranja projekata.
- Razvoj, pokretanje ili nadogradnja platformi za urbano upravljanje (UMP) u 75 općina i metropolitanskim područjima Comunidades Intermunicipais/Areas, uključujući digitalizaciju stambenih prostora i postupke prostornog planiranja.
- Razvoj digitalnih blizanaca (digitalni prikaz predviđenog ili stvarnog fizičkog proizvoda, sustava ili postupka u praktične svrhe) u nacionalnim prioritetnim područjima kao što su voda i poljoprivreda, otpornost na klimatske promjene, mobilnost i dekarbonizacija, zdravstvo, energetika, turizam, civilna zaštita.

- Razvoj i pokretanje nadzorne ploče za javne politike kako bi se javnim akterima pomoglo u donošenju političkih odluka na različitim hijerarhijskim razinama, sa sustavnim i ažuriranim informacijama.
- Razvoj sadržaja i pružanje osposobljavanja o prikupljanju podataka i upravljanju njima, standardima, otvorenim standardima, aplikacijskim programskim sučeljima i drugim sadržajima povezanim s pametnim gradovima i zgradama te održivosti.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

S.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
19.1.	TD-C19-i01	T	Javne usluge dostupne na pojednostavnjen i dosljedan način putem različitih kanala		Broj	0	5	ČET VRT O TRO MJE SEČJ E	2022.	Broj usluga zabilježenih u Katalogu poboljšanih subjekata i usluga koje su dostupne putem nekoliko kanala: portal jedinstvenih digitalnih usluga, kontaktni centar, <i>Lojas do Cidadão / Espaços Cidadão</i> . Taj pokazatelj podrazumijeva preoblikovanje tih usluga u skladu s načelom „samo jednom” i njihovo stavljanje na raspolaganje u višekanalnom pristupu.
19.2.	TD-C19-i01	T	Javne usluge dostupne na pojednostavnjen i dosljedan način putem različitih kanala		Broj	5	25	PRV O TRO MJE SEČJ E	2026.	Broj usluga zabilježenih u Katalogu poboljšanih subjekata i usluga koje su dostupne putem nekoliko kanala: portal jedinstvenih digitalnih usluga, kontaktni centar, <i>Lojas do Cidadão / Espaços Cidadão</i> . Taj pokazatelj podrazumijeva preoblikovanje tih usluga u skladu s načelom „samo jednom” i njihovo stavljanje na raspolaganje u višekanalnom pristupu.
19.3.	TD-C19-i01	M	Uspostavljen novi model konzularnog upravljanja	Uspostavljen novi model konzularnog upravljanja				PRV O TRO MJE SEČJ E	2026.	Potpuna provedba novog modela konzularnog upravljanja: i. dematerijalizirane konzularne usluge koje su dostupne državljanima/nedržavljanima u inozemstvu, a 80 % usluga koje pruža Ministarstvo vanjskih poslova digitalizirano je; i. <i>Centro de Atendimento konzularno</i> djelovanje i dostupno u najmanje 15 zemalja.
19.25	TD-C19-i01	M	Potpisivanje protokola za uspostavu novih građanskih trgovina i prostora za građane	Potpisani protokoli				TRE ČE TRO MJE SEČJ E	2024.	Potpisivanje protokola za osnivanje 31 nove trgovine za građane (<i>Lojas de Cidadão</i>) i 400 novih prostora za građane (<i>Espaços Cidadão</i>)
19.26.	TD-C19-i01	T	U funkciji su nove trgovine za građane i prostori za građane.		Broj	0	431	DRU GO TRO MJE SEČJ E	2026.	U tijeku je 31 nova trgovina za građane (<i>Lojas de Cidadão</i>) i 400 novih prostora za građane (<i>Espaços Cidadão</i>). Potrebe za primarnom energijom novih zgrada moraju biti najmanje 20 % niže od standarda zgrada približno nulte energije.
19.27	TD-C19-i01	T	Prijava građana	Pokretanje građanske				PRV O	2025.	Pokrenuta je i operativna prijava građana. Aplikacija korisnicima omogućuje digitalni pristup najpopularnijim javnim

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				prijave				TRO MJE SEČJE		uslugama i drugim funkcijama (kao što je plaćanje usluga).
19.4.	TD-C19-i02	T	Javne usluge kojima se može sigurno pristupiti putem elektroničkog identiteta i uz poštovanje načela „samo jednom“		Broj	0	5	TRE ČE TRO MJE SEČJE	2022.	Broj digitalnih javnih usluga dostupnih građanima i poduzećima koje ponovno upotrebljavaju podatke dostupne u katalogu iAP (dostupnom na iap.gov.pt), koje su obuhvaćene elektroničkim identitetom (ako to zatraže službe) i Sustavom za kontrolu osobnih podataka u javnoj upravi te objavljuju otvorene podatke na www.dados.gov.pt.
19.5	TD-C19-i02	T	Javne usluge kojima se može sigurno pristupiti putem elektroničkog identiteta i uz poštovanje načela „samo jednom“		Broj	5	25	PRV O TRO MJE SEČJE	2026.	Broj digitalnih javnih usluga dostupnih građanima i poduzećima koje ponovno upotrebljavaju podatke dostupne u katalogu iAP (dostupnom na iap.gov.pt), koje su obuhvaćene elektroničkim identitetom (ako to zatraže službe) i Sustavom za kontrolu osobnih podataka u javnoj upravi te objavljuju otvorene podatke na www.dados.gov.pt.
19.6.	TD-C19-i02	T	Teritorijalna informacijska infrastruktura		Broj	0	150	PRV O TRO MJE SEČJE	2026.	Broj izvora podataka integriranih u teritorijalnu informacijsku infrastrukturu koja obuhvaća stambene, demografske, socijalne i gospodarske informacije. Izvori podataka uključuju administrativne i anketne mikropodatke (obično na razini pojedinca ili organizacije/poduzeća) koji se postupno integriraju u Portugalsku statistiku (putem njegove nacionalne podatkovne infrastrukture), od socijalne sigurnosti, porezne uprave i nekoliko tijela javne uprave vladinih područja obrazovanja, rada, zdravlja i pravosuđa, među ostalim, te pružajući obuhvaćene godine (godišnje ili manje godišnje informacije) u mjeri u kojoj je to moguće. Svaki se izvor podataka stabilizira (prijenos), obrađuje i analizira kako bi bio spreman za integraciju i izradu statističkih informacija na najdetaljnijoj razini, posebno u regionalnoj dimenziji.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
19.7.	TD-C19-i03	T	Osposobljavanje IT stručnjaka za jačanje kapaciteta u području kibersigurnosti i informacijske sigurnosti		Broj	0	9800	PRV O TRO MJE SEČJ E	2026.	Broj stručnjaka za IT osposobljenih u mreži sedam novoosnovanih centara za stručnost u području kibersigurnosti. Centri pružaju napredne vještine u području kibersigurnosti i informacijske sigurnosti putem programa osposobljavanja i stažiranja u Nacionalnom centru za kibersigurnost (CNCS) za zaposlenike u području IKT-a u javnoj upravi (osposobljavanje u učionici ili telematsko osposobljavanje).
19.8.	TD-C19-i03	T	Donošenje portugalskog kriptografskog rješenja od strane javnih tijela		Broj	0	150	PRV O TRO MJE SEČJ E	2026.	Broj tijela javne vlasti kojima je osigurana kriptografska oprema koja je u skladu s pravnim zahtjevima [<i>Resolução do Conselho de Ministros, n.o 16/96, de 22 de março – Instruções para a Segurança Nacional, Segurança das Telecomunicações (SEGNAC 3), Capítulo 3</i> /Rezolucija Vijeća ministara, br. 16/96, 22. ožujka – Upute za nacionalnu sigurnost, telekomunikacijsku sigurnost (SEGNAC 3), poglavlje 3.].
19.9.	TD-C19-i03	T	Provedba nacionalnog okvira za kibersigurnost		Broj	0	47	PRV O TRO MJE SEČJ E	2026.	Broj novih subjekata u javnoj upravi obuhvaćenih nacionalnim okvirom za kibersigurnost (vidjeti reformu TD-r34). Od tih se subjekata zahtijeva da izrađuju kibersigurnosne pokazatelje, provode nacionalni regulatorni okvir i regulatorni okvir EU-a za kibersigurnost, među ostalim putem tijela za ocjenjivanje sukladnosti i novih revizora, kao i definiranjem i praćenjem modela upravljanja suradnjom i razmjenom informacija za sigurnost znanja i informacija.
19.10.	TD-C19-i03	M	Dovršetak izgradnje tijela za kibersigurnost i informacijsku sigurnost	Dovršetak izgradnje tijela za kibersigurnost i informacijsku sigurnost				PRV O TRO MJE SEČJ E	2026.	Dovršetak građevinskih radova i ugradnja opreme s odgovarajućim tehnološkim i sigurnosnim uvjetima za izgradnju triju tijela nadležnih za kibersigurnost i informacijsku sigurnost.
19.11.	TD-C19-i04	T	Sustav za sigurnu mobilnu komunikaciju za državne službenike		%	0	95	DRU GO TRO MJE SEČJ E	2022.	Postotak zaposlenika na državnom području koji imaju pristup sigurnom sustavu glasovne komunikacije, slanja poruka i videokomunikacije.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
19.12.	TD-C19-i04	M	Dovršetak nadogradnje ključnih digitalnih infrastruktura	Završetak nadogradnje nacionalne mreže unutarnje sigurnosti i Državne komunikacijske mreže za hitne slučajeve				PRVO TROMJESEČJE	2024.	Dovršetak nadogradnje ključnih digitalnih infrastruktura: i. 60 % provedbe dodatnih kapaciteta u okviru nacionalne mreže unutarnje sigurnosti, uključujući visok kapacitet za obradu podataka, otpornost i sigurnost: 55 % provedbe pune teritorijalne pokrivenosti, kapaciteta i otpuštanja Državne komunikacijske mreže za hitne slučajeve
19.13.	TD-C19-i04	M	Dovršetak nadogradnje ključnih digitalnih infrastruktura	Završetak nadogradnje nacionalne mreže unutarnje sigurnosti i Državne komunikacijske mreže za hitne slučajeve				ČETVRTOTROMJESEČJE	2025.	Dovršetak nadogradnje ključnih digitalnih infrastruktura: i. puštanje u rad dodatnog kapaciteta unutar nacionalne mreže unutarnje sigurnosti, uključujući visok kapacitet za obradu podataka, otpornost i sigurnost: provedba novih tehnoloških arhitektura, sustava i alata s mogućnošću pametne automatizacije i sofisticiranosti državna komunikacijska mreža za hitne slučajeve: postizanje potpune teritorijalne pokrivenosti i poboljšanje njezinih kapaciteta i otpuštanja
19.14.	TD-C19-i04	M	Nadogradnja informatičkog sustava sigurnosnih snaga i službi	Nadogradnja informatičkih sustava sigurnosnih snaga i službi				ČETVRTOTROMJESEČJE	2024.	Nadogradnja informacijskih sustava sigurnosnih snaga i službi: a) puštanje u rad obnovljenih IT sustava SEF-a (upravljanje granicama i nadzor granica, policijska i pravosudna suradnja te zajednički europski sustav azila) b) zajedničke informatičke usluge u sigurnosnim snagama i službama
19.15	TD-C19-i04	M	Jačanje vladinog centra za upravljanje IT mrežom (RING)	Jačanje vladinog centra za upravljanje IT mrežom (RING)				PRVO TROMJESEČJE	2026.	Cilj je ojačati RING nadogradnjom pet ključnih tehnoloških infrastruktura RING-a (zaštita od požara; računanje, pohranjivanje i sigurnosna kopija; VoIP telefoniju; videokonferencije; i aplikacijski ekosustav) i oblak) i nadogradnja razvoja glavnih informacijskih sustava
19.28.	TD-C19-i05-RAM	M	Funkcionalni prototip za centralizirano rješenje za upravljanje podacima	Funkcionalan prototip operativan				ČETVRTOTROMJESEČJE	2024.	Pokretanje funkcionalnog prototipa. Prototip mora moći simulirati sljedeće funkcije: — Izraditi alate za utvrđivanje neučinkovitosti, prijevare i drugih rizičnih područja s algoritmima umjetne inteligencije, — Stavljanje usluga umjetne inteligencije na raspolaganje različitim područjima javne uprave — Automatizirati donošenje odluka u različitim područjima

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										javne uprave.
19.16	TD-C19-i05-RAM	T	Javne usluge za građane, posjetitelje i poduzeća u ARM-u		Broj	0	5	DRUGO TROMJESEČJE	2025.	Broj novih pojednostavnjenih digitaliziranih javnih usluga dostupnih građanima i poduzećima
19.17.	TD-C19-i05-RAM	M	Modernizacija kritične infrastrukture i računalne arhitekture javnih usluga u ARM-u	Modernizacija kritične infrastrukture i računalne arhitekture javnih usluga u ARM-u				DRUGO TROMJESEČJE	2025.	Dovršetak digitalne tranzicije u javnoj upravi ARM-a, koja obuhvaća: Provedba privatne mreže 5G Mobilni centar za nadzor kontrole šumskih požara Centralizacija i obnova postojećih podatkovnih centara regionalne javne uprave Provedba arhitekture kibersigurnosti (vidjeti r34.) Povezivost u zgradama regionalne javne uprave Digitalni alati za mobilnost za zaposlenike u javnom sektoru Digitalno osposobljavanje za zaposlenike u javnom sektoru Uspostava informatičkog sustava za upravljanje javnim financijama Uvođenje sustava upravljanja javnom imovinom Interoperabilnost pravosudnog sustava ARM-a s nacionalnim informacijskim sustavima Projekt povezivanja pametne pristupne točke
19.29	TD-C19-i05-RAM	M	Rješenje za centralizirano upravljanje podacima	Operativno rješenje za centralizirano upravljanje podacima				ČETVORTO TROMJESEČJE	2025.	Pokretanje centraliziranog rješenja za upravljanje podacima. Taj dokument mora biti: — Izraditi alate za utvrđivanje neučinkovitosti, prijevara i drugih rizičnih područja s algoritmima umjetne inteligencije, — Stavljanje usluga umjetne inteligencije na raspolaganje različitim područjima javne uprave — Automatizirati donošenje odluka u različitim područjima javne uprave.
19.18.	TD-C19-i06-RAA	M	Digitalizacija regionalne javne uprave ARA-e	Digitalizacija regionalne javne uprave ARA-e				ČETVORTO	2025.	Završetak pet projekata: APR+ dostupna, uključiva i otvorena javna uprava APR + prilagodljivije javne usluge te sustav kontrole i

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								TROMJESEČJE		upravljanja javnim financijama. APR+ Proactiva Mobilni portal za regionalnu javnu upravu – APR+ prikladan za budućnost
19.19.	TD-C19-i07	T	Program stažiranja za osobe s diplomom		Broj	0	1500	ČETVORTOTROMJESEČJE	2023.	Broj osoba s diplomom koje su posjećivale pripravnički program u javnoj upravi uspostavljen u okviru Resoluções do Conselho de Ministros
19.20	TD-C19-i07	T	Informatička oprema za zaposlenike u javnoj upravi		Broj	0	17500	ČETVORTOTROMJESEČJE	2023.	Kupljena informatička oprema (17500 prijenosnih računala).
19.21.	TD-C19-i07	T	Prostori za osposobljavanje i zajednički rad za zaposlenike u javnoj upravi		Broj	0	96400	PRVOTOTROMJESEČJE	2026.	Broj sudionika osposobljavanja u sljedećim programima izgradnje kapaciteta: <i>Program de capacitação u digitalnom sektoru</i> Napredno i visoko obrazovanje na rukovodećim položajima Osposobljavanje za <i>Lojas do Cidadão/Espaços Cidadão</i> Program <i>pristupa Qualifica</i> PlanAPP – projekt vještina planiranja i predviđanja SIADAP Osniva se Stručni centar za planiranje, politiku i predviđanja u javnoj upravi. Potrebno je stvoriti 23 suradna prostora.
19.22.	TD-C19-r34	M	Stupanje na snagu pravnog okvira za digitalnu transformaciju javne uprave	Stupanje na snagu pravnog okvira za digitalnu transformaciju javne uprave				TREĆETOTROMJESEČJE	2021.	Stupanje na snagu pravnog okvira za digitalnu transformaciju javne uprave: i. Strategija i transverzalni akcijski plan za digitalnu transformaciju javne uprave i zakonodavni paket (uključujući uredbu o CNCS-u) o nacionalnom okviru za kibersigurnost, koji se temelji na Zakonu 46/2018

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
19.23.	TD-C19-r35	M	Stupanje na snagu zakonodavnog paketa za reorganizaciju javne uprave	Stupanje na snagu zakonodavnog paketa za reorganizaciju javne uprave				ČET VRT O TRO MJE SEČJ E	2023.	Stupanje na snagu zakonodavstva potrebnog za provedbu funkcionalnih i organizacijskih promjena središnje javne uprave na temelju izvješća radne skupine osnovane ministarskom odlukom
19.24	TD-C19-r36	M	Osnivanje Nacionalnog instituta za upravu, I.P.	Osnivanje Nacionalnog instituta za upravu, I.P. pravnim aktom				DRU GO TRO MJE SEČJ E	2021.	Pravno osnivanje Instituta <i>Nacional de Administração, IP</i> , kojim se omogućuju aktivnosti osposobljavanja za javnu upravu
19.30	TD-C19-r41	M	Stupanje na snagu zakonodavnog akta o pristupu javnim uslugama	Odredba zakonodavstva o stupanju na snagu zakonodavstva				TRE ČE TRO MJE SEČJ E	2025.	Stupanje na snagu zakonodavnog akta kojim će se uskladiti i konsolidirati fizički i internetski pristup javnim uslugama te povećati broj usluga dostupnih na jedinstvenom portalu javnih usluga.
19.31.	TD-C19-r42	M	Stupanje na snagu zakonodavnog akta kojim se revidira SIADAP	Odredba zakonodavnog akta o stupanju na snagu zakonodavnog akta				PRV O TRO MJE SEČJ E	2024.	Stupanje na snagu zakonodavnog akta kojim se revidira integrirani sustav za upravljanje i ocjenjivanje učinkovitosti u javnoj upravi (SIADAP) u skladu sa značajkama opisanim u opisu mjere.
19.32	TD-C19-r42	M	Stupanje na snagu zakonodavnog akta kojim se revidira profil kompetencija javne uprave	Odredba zakonodavnog akta o stupanju na snagu zakonodavnog akta				PRV O TRO MJE SEČJ E	2024.	Revidirani profil kompetencija za javnu upravu stupa na snagu.
19.33	TD-C19-r42	M	Početak rada novog sustava SIADAP	Početak rada novog sustava SIADAP				PRV O TRO MJE SEČJ E	2025.	Početak rada novog sustava SIADAP, uključujući odgovarajuću IT platformu. Korisnicima sustava SIADAP dostupno je posebno osposobljavanje kako bi se naučilo kako se koristiti IT platformom.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
19.34.	TD-C19-i08	M	Pokretanje portala Pametna područja	Pokretanje portala Pametna područja				PRV O TRO MJE SEČJ E	2025.	Pokretanje internetske stranice (tj. portala) s internetskim repozitorijem informacija na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.
19.35.	TD-C19-i08	M	Inteligentna područja: Platforme za upravljanje gradovima, digitalni blizanci i ploča za javnu politiku	Općine s platformama za upravljanje gradovima, stvaranje digitalnih blizanaca i pokretanje kontrolne ploče za javne politike				PRV O TRO MJE SEČJ E	2026.	Platforma za urbano upravljanje ugrađuje se ili nadograđuje u 75 općina i metropolitanskim područjima Comunidades Intermunicipais/područja. Uspostavlja se pet digitalnih blizanaca u nacionalnim prioritetnim područjima, kao što su voda i poljoprivreda, otpornost na klimatske promjene, mobilnost i dekarbonizacija, zdravstvo, energetika, turizam, civilna zaštita. Pokrenuta nadzorna ploča dostupna je središnjim i regionalnim akterima.
19.36.	TD-C19-i08	T	Osposobljavanje na pametnim područjima		Broj	0	650	ČET VRT O TRO MJE SEČJ E	2025.	Broj javnih zaposlenika koji su završili osposobljavanje o prikupljanju podataka i upravljanju njima te o drugim sadržajima povezanim s pametnim gradovima i zgradama te o održivosti.

T. SASTAVNI DIO 20.: Digitalna škola

Portugal je 2019. imao vrijednosti ispod europskih prosjeka u pogledu dnevne upotrebe interneta (65 %), upotrebe internetskih javnih usluga (41 %) i stručnjaka za IKT na tržištu rada (2,4 %) (Eurostatovi podaci/Promatračka skupina za digitalne vještine) te je postavio ambiciozne ciljeve za te pokazatelje do 2025. (80 %, 75 % odnosno 5 %). Među stručnjacima za IKT na tržištu rada udio žena iznosio je 18,3 %, a muškaraca 81,7 % (podaci Eurostata).

Ciljevi su komponente stvoriti uvjete za obrazovne, pedagoške i upravljačke inovacije portugalskog sustava osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja. To se postiže razvojem digitalnih vještina nastavnika, učenika i školskog osoblja, integracijom digitalnih tehnologija u različita područja kurikuluma i osiguravanjem odgovarajuće opreme. Očekuje se da će to pridonijeti digitalnoj tranziciji te uključivom i održivom rastu gospodarstva.

Komponentom se doprinosi provedbi preporuke za pojedinu zemlju radi poboljšanja razine vještina stanovništva, posebno njihove digitalne pismenosti (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.) i potpore upotrebi digitalnih tehnologija kako bi se osigurao jednak pristup kvalitetnom obrazovanju i osposobljavanju (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.).

Očekuje se da nijedna mjera u ovoj komponenti ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

T.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma TD-r37: Reforma digitalnog obrazovanja

Ciljevi su mjere razviti novi digitalni pristup obrazovanju, iskorištavajući postojeće politike javnog obrazovanja, posebno sustav autonomije i fleksibilnosti u kurikulumima. Cilj je te reforme uvesti kvalitativni korak u pedagoškoj upotrebi digitalnih tehnologija i načinu na koji će se one integrirati u proces stjecanja znanja. Reformom se nastoje ublažiti i rizici od isključenosti i nepovoljnog položaja u procesima učenja smanjenjem socijalnih i obrazovnih nejednakosti u pristupu digitalnim tehnologijama. Reforma digitalnog obrazovanja usmjerena je na obrazovnu zajednicu (učenici, nastavno osoblje i nenastavno osoblje).

Reforma se sastoji od mjera kojima se osigurava da 95 % nastavnika u javnoj obrazovnoj mreži prođe osposobljavanje u području osnovnih ili naprednijih digitalnih vještina, među ostalim o integraciji digitalnih tehnologija u kurikulum.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TD-C20-i01: Digitalna tranzicija u obrazovanju

Ciljevi ulaganja su: i. ukloniti prepreke pristupu kvalitetnom internetu u školskom okruženju; ii. ukloniti ograničenja integrirane upotrebe tehnološke i digitalne opreme i ukloniti nedostatak specijalizirane opreme za razvoj digitalnih vještina i poticanje nastavka karijera u području STEAM-a kako bi se promicalo ravnopravno sudjelovanje djevojčica i dječaka; III) da prevladaju nedovoljnu upotrebu digitalnih obrazovnih resursa u procesu učenja i postupku ocjenjivanja; i iv. prevladati raspršenost i neučinkovitost upravljačkih i informacijskih sustava obrazovnog sustava preispitivanjem i ažuriranjem metodologija i postupaka upravljanja školama i administracije.

To ulaganje sastoji se od sljedećeg:

- Povećanje povezivosti škola proširenjem internetske povezivosti proširene mreže obrazovanja s 40 na 300 Gbps, povezivanjem osnovnih i srednjih škola s proširenom

mrežom obrazovanja i omogućivanjem povezivosti od najmanje 1 Gbps te proširenjem lokalne mreže s prosječno 40 novih pristupnih točaka za svaku školu.

- Osigurati 600000 računala za učenike i nastavnike, unaprijediti opremu za projekciju u učionicama (40000 projektora) i školama osigurati laboratorije za digitalno obrazovanje opremljene obrazovnim naprednim digitalnim tehnologijama kao što su 3D pisači i obrazovni roboti (1300).
- Razvoj i usvajanje novih digitalnih obrazovnih resursa (95 % predmeta u nastavnim programima osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja, uključujući tjelesni odgoj i sport), uključujući digitalizaciju testova ocjenjivanja.
- Osiguravanje „jedinstvenog sustava identiteta” školama za upravljanje školskom zajednicom, konvergenciju i integraciju informacijskih sustava za upravljanje obrazovanjem te pružanje odgovarajućih informatičkih rješenja, 15000 različite opreme (između računala, skenera i pisača) kako bi se postiglo učinkovitije i transparentnije funkcioniranje obrazovnog sustava, uključujući racionalizaciju rashoda škola.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TD-C20-i02-RAA: Digitalno obrazovanje (Azori)

Ciljevi su mjere osigurati pristup upotrebi digitalnih tehnologija, promicati jednake mogućnosti i dovesti do znatnih poboljšanja sredstava učenja, u skladu s Akcijskim planom Europske unije za digitalno obrazovanje.

To ulaganje sastoji se od poticanja razvoja digitalnih vještina obrazovne zajednice usmjerenih na učenike, njihove roditelje i nastavnike te uključuje ciljne mjere u sljedećim područjima:

- Oprema: 31900 nove mobilne informatičke opreme za predškolsko, osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje, uključujući praćenje nadogradnje i softvera te osiguravanje opreme na razini škole s najmanje 1080 novih interaktivnih zaslona, 100 nove specijalizirane laboratorijske opreme, 100 novih 3D pisača i 150 novih obrazovnih robota;
- Digitalni obrazovni resursi: digitalizacija obrazovnih resursa kako bi se s pomoću digitalnih priručnika doprlo do 100 % učenika u Autonomnoj regiji Azorima;
- Digitalne kompetencije: 24 modula osposobljavanja namijenjena nastavnicima i roditeljima učenika;
- Povezanost: mjere za poboljšanje povezanosti škola u Autonomnoj regiji Azorima na najmanje 1 Gbps. Kupnja i ugradnja 1500 skretnica i APS-a.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje TD-C20-i03-RAM: Ubrzavanje digitalizacije obrazovanja u području ARM-a

Cilj je mjere stvoriti proaktivniji, inovativniji, uključiviji, autonomniji, pošteniji i otvoreniji obrazovni sustav u autonomnoj regiji Madeiri u javnim i privatnim školama.

Ulaganje se sastoji od pružanja kvalitetnog učenja, osposobljavanja i kvalifikacija, pripreme djece i učenika za suočavanje s izazovima 21. stoljeća, uključujući digitalnu tranziciju, s posebnim mjerama u sljedećim područjima:

- Digitalni obrazovni resursi i oprema: U okviru projekta „Digitalni priručnici” nastoji se osigurati više digitalnih obrazovnih resursa u različitim formatima i različitim tipologijama (animacije, simulacije, trodimenzionalni videozapisi ili drugo), oprema (tablice ili prijenosna računala, ovisno o godini školovanja) i pristup digitalnim udžbenicima kako bi se osiguralo da obrazovna zajednica (učenici, učitelji, srednjoškolski tehničari, tehničari za tehničku pomoć, pružatelji usluga obrazovanja) ima siguran pristup sadržaju dostupnom

digitalizacijom obrazovanja. Za sve učenike (15910 učenika): 1 tablet ili prijenosno računalo, ovisno o godini školovanja, 1 virtualna dozvola za pristup školi koja vrijedi za svaku školsku godinu; 1 Osobna i neprenosiva licencija digitalne verzije svakog školskog priručnika donesenog za školovanje.

- Povezivost i oprema za škole: s ciljem opremanja škola „Inovativnim okruženjima za učenje” (34 „Inovativna okolišna naukovanja”; 22 „laboratorijski prostori”; 15 prostora za učenje o skrbi za djecu; 20 „Inovativni prostori” – na temelju koncepta soba Snoezelen⁷⁶ – promicanje uključenosti i digitalne pismenosti, s „obrazovnim inovacijskim centrima za programiranje i robotizaciju”, po jedan za svaku školu,
- Digitalne kompetencije: s aktivnostima osposobljavanja koje se nude nastavnicima i nenastavnom osoblju (tehničari visokog obrazovanja, tehnički asistenti).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

⁷⁶ Prostorije koje su postavljene da utječu na osjetilni sustav za upozoravanje ili mir

T.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
20.1.	TD-C20-r37	T	Osposobljavanje nastavnika i nenastavnog osoblja u javnoj obrazovnoj mreži u području digitalnih vještina		%	0	95	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Postotak učitelja i nastavnika u javnoj obrazovnoj mreži koji su prošli osposobljavanje o osnovnim ili naprednijim digitalnim vještinama, uključujući (za nastavnike) o integraciji digitalnih tehnologija u kurikulum
20.2.	TD-C20-i01	M	Potpisivanje ugovora o kupnji pojedinačnih računala za učenike i nastavnike	Potpisan ugovor				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021.	Potpisivanje ugovora za kupnju 600000 novih prijenosnih računala za posudbu učiteljima i nastavnicima i učenicima
20.3.	TD-C20-i01	T	Računala za individualnu uporabu učenika i nastavnika		Broj	450000	1050000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022.	Broj prijenosnih računala za posudbu učiteljima i nastavnicima i učenicima u osnovnim i srednjim javnim školama
20.4.	TD-C20-i01	T	Nadogradnja povezanosti osnovnih i srednjih škola		%	0	95	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Postotak osnovnih i srednjih javnih škola u kontinentalnom Portugalu koje su 1) povezane s proširenom mrežom obrazovanja od 300 Gbps s najmanje 1 Gbps; i 2) imati lokalne mreže školskih područja s prosječno 40 bežičnih pristupnih točaka.
20.5	TD-C20-i01	T	Instalirani digitalni obrazovni laboratoriji		Broj	0	1300	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Broj novih laboratorija za digitalno obrazovanje ugrađenih u osnovne i srednje javne škole u kontinentalnom Portugalu sa specijaliziranom projektnom opremom kao što su kompleti za robotiku, 3D pisači, oprema za mjerenje i ispitivanje, razni alati, razvojni i simulacijski moduli, elektroničke komponente, laserski uređaji za snimanje i rezanje ili drugo, za razvoj i umnožavanje eksperimentalnih, programskih i robotskih klubova.
20.6.	TD-C20-i01	T	Učionice s novom opremom za projekciju		Broj	0	40000	DRUGO TRO MJES EČJE	2024.	Broj učionica u osnovnim i srednjim javnim školama s novom opremom za projekciju

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
20.7.	TD-C20-i01	T	Osnaživanje upravljanja školama		%	30	95	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Postotak osnovnih i srednjih javnih škola u kontinentalnom Portugalu koje su 1. usvojile jedinstveni sustav identiteta; 2) povezano s informacijskim sustavima za upravljanje obrazovanjem Ministarstva obrazovanja i 3) donijelo sustav School 360, uključujući 15000 računala za uporabu u aktivnostima upravljanja školama.
20.8.	TD-C20-i01	T	Digitalni obrazovni resursi		%	0	95	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Postotak predmeta u nastavnim programima osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja, uključujući tjelesni odgoj i sport za koje je dovršena proizvodnja digitalnih obrazovnih resursa.
20.9.	TD-C20-i01	T	Digitalni testovi i ispiti u školama		%	0	95	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Postotak digitaliziranih završnih testova i ispita u školovanju.
20.10.	TD-C20-i02-RAA	T	Masovni otvoreni internetski tečajevi za nastavnike i roditelje u ARA-i		Broj	0	4	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022.	Broj masovnih otvorenih internetskih tečajeva (MOOC) osmišljenih radi promicanja razvoja digitalnih vještina za obrazovanje u učionici i učenje na daljinu, uključujući pružanje uputa i portal za javnu nabavu digitalnih kompetencija. MOOC-ovi su dostupni na internetu i besplatno dostupni nastavnicima i roditeljima učenika.
20.11.	TD-C20-i02-RAA	T	Nova prijenosna računala i tableti za škole u ARA-i		Broj	0	31900	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Broj novih prijenosnih računala i tableta za predškolsko, prvo i drugo obrazovanje te srednjoškolsko obrazovanje,
20.12.	TD-C20-i02-RAA	M	Digitalna oprema i digitalni obrazovni resursi škola u ARA-i	Isporučka digitalne opreme i digitalnih obrazovnih resursa školama u ARA-i				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Završetak distribucije sljedeće digitalne opreme školama u Autonomnoj regiji Azorima: internetska veza od najmanje 1 Gbps u 95 % škola, 1080 novih interaktivnih zaslona, 100 nove specijalizirane laboratorijske opreme, 100 novih 3D pisača, 150 novih obrazovnih robota. Osim toga, sve javne škole i četiri privatne škole svim učenicima nude digitalne priručnike. Kupljeno je i ugrađeno 1500 sklopki i APS-a.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
20.13.	TD-C20-i02-RAA	T	Masovni otvoreni internetski tečajevi za nastavnike i roditelje u ARA-i		Broj	4	24	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Broj masovnih otvorenih internetskih tečajeva (MOOC) osmišljenih radi promicanja razvoja digitalnih vještina za obrazovanje u učionici i učenje na daljinu, uključujući pružanje uputa i portal za javnu nabavu digitalnih kompetencija. MOOC-ovi su dostupni na internetu i besplatno dostupni nastavnicima i roditeljima učenika.
20.14.	TD-C20-i03-RAM	T	Digitalni priručnici za učenike drugog i trećeg ciklusa i srednjoškolske učenike		Broj	0	5120	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022.	Broj učenika u drugom i trećem ciklusu osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja koji su tijekom školske godine imali pristup digitalnom ručnom kompletu u ARM-u i koristili ga.
20.15	TD-C20-i03-RAM	T	Povezanost škola u ARM-u		%	0	95	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Postotak osnovnih i srednjih škola u ARM-u koje su povezane s strukturiranom bežičnom mrežom ARM-a s internetskom vezom od najmanje 1 Gbps za svaku školu. Osim toga, deset redovnih privatnih škola te privatne i javne strukovne škole koje će se povezati s strukturiranom bežičnom mrežom ARM-a s internetskom vezom od najmanje 1 Gbps za svaku školu.
20.16.	TD-C20-i03-RAM	T	Digitalni priručnici za učenike u drugom i trećem ciklusu i srednjoškolske učenike u ARM-u		Broj	5120	15910	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Broj učenika u drugom i trećem ciklusu osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja koji su tijekom školske godine imali pristup digitalnom ručnom kompletu u ARM-u i koristili ga.
20.17.	TD-C20-i03-RAM	T	Osposobljavanje nastavnika i nenastavnog osoblja u području digitalnih kompetencija u ARM-u		Broj	0	6500	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Broj nastavnika i nenastavnog osoblja sa svih razina obrazovanja (od predškolskog do srednjoškolskog) koji su sudjelovali u osposobljavanju u području digitalnih i tehnoloških vještina u ARM-u
20.18.	TD-C20-i03-RAM	M	Isporuca znanstvene i tehnološke opreme školama u ARM-u	Isporuca znanstvene i tehnološke opreme školama u ARM-u				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Škole u RAM-u imaju koristi od distribucije sljedećih kompleta za eksperimentiranje s robotikom znanstvene i tehnološke opreme (za 129 školskih soba/obrazovnih prostora za sve razine obrazovanja: pred, ^{1st} , drugi, treći ciklus i srednjoškolsko obrazovanje); kompleti za eksperimentalnu znanost (za 129 školskih soba/obrazovnih prostora); Kompleti za paru (za 129 školskih soba/obrazovnih prostora); biologija, fizika i

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednos t	Cilj	Q	Godin a	
										kompleti za kemiju (za 35 školskih soba/obrazovnih prostora); Kompleti polivizuala/višemedija (za 40 školskih soba/obrazovnih prostora), 100 nove opreme za računalnu znanost (za 94 školske sobe/obrazovne prostore u prvom ciklusu); Osim toga, uspostaviti će se 91 inovativno okruženje za učenje kako bi se omogućili novi metodološki pristupi u procesu poučavanja i učenja.

U. SASTAVNICA 21: Plan REPowerEU

Cilj je poglavlja o planu REPowerEU poduprijeti ambicije Portugala u pogledu energetske neovisnosti i zelene tranzicije u kontekstu novih geopolitičkih situacija i situacija na energetskom tržištu.

Reformama i ulaganjima u okviru plana REPowerEU nastoji se ojačati energetska suverenost Portugala i ubrzati dekarbonizacija njegova gospodarstva. Poglavlje uključuje reforme kojima će se pojednostavniti postupci izdavanja dozvola za energiju iz obnovljivih izvora, uspostaviti jedinstvena kontaktna točka za licenciranje projekata u području obnovljivih izvora energije te potaknuti upotreba biometana i vodika iz obnovljivih izvora u zemlji. Ulaganje će se sastojati od razvoja tehničkih studija za iskorištavanje energije vjetra na moru. Nadalje, Portugal rješava izazov prekvalifikacije radne snage za zelenu tranziciju reformom zelenih vještina, čiji je cilj stvaranje sveobuhvatne ponude strukovnog osposobljavanja za razvoj zelenih vještina i osposobljavanje 25 tisuća ljudi u sljedeće dvije godine.

Poglavlje uključuje i ulaganja za rješavanje problema energetske siromaštva ulaganjima u povećanje energetske učinkovitosti stambenih, uslužnih i javnih zgrada te reforme za uspostavu nacionalnog opservatorija za energetsko siromaštvo i razvoj modela „sve na jednom mjestu” za potporu građanima u provedbi intervencija u području energetske učinkovitosti.

Portugal povećava i svoju otpornost strateškim ulaganjima za potporu proizvodnji tehnologija s nultom neto stopom emisija, povećanjem postojećih ulaganja u plinove iz obnovljivih izvora i prijevoz s nultom stopom emisija te izgradnjom kapaciteta za skladištenje kako bi se povećala fleksibilnost energetske sustava uz istodobno promicanje obnovljivih izvora energije. Planira se i proširiti nekoliko novih ulaganja u promet s nultom stopom emisija diljem zemlje, uključujući izgradnju brze tranzitne linije Bus u Bragi i uspinjača u Nazare”.

Nekoliko mjera uključivat će prekograničnu dimenziju, koja će se uglavnom razviti ulaganjima u obnovljive izvore energije i energetske učinkovitost.

Komponenta pridonosi rješavanju Preporuke za Portugal da smanji ovisnost o fosilnim gorivima (preporuke za pojedinu zemlju 4 2022. i 2023.) i usmjeri ulaganja u prelazak na niskougljično gospodarstvo i energetsku tranziciju (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.) te čistu i učinkovitu proizvodnju i uporabu energije (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.). Posebno uključuje mjere za ubrzavanje uvođenja obnovljivih izvora energije, pojednostavnjenje izdavanja dozvola, dekarbonizaciju prometnog sektora, poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada, nadogradnju mreža za prijenos i distribuciju električne energije, povećanje skladištenja električne energije i jačanje stjecanja zelenih vještina potrebnih za zelenu tranziciju.

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

U.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Ulaganje RP-C21-i01: Proširena mjera: Dekarbonizacija industrije

Cilj je ove mjere povećati ulaganja TC-C11-i01: Dekarbonizacija industrije, u okviru komponente 11.

Proširenim dijelom mjere povećava se broj projekata dekarbonizacije koji primaju potporu. Potpora za prošireni dio mjere dodjeljuje se 500 malih i srednjih poduzeća za projekte od najviše 200 000 EUR po poduzetniku tijekom tri fiskalne godine („pojednostavnjeni” projekti).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RP-C21-i02: Proširena mjera: Energetska učinkovitost stambenih zgrada

Cilj je mjere proširiti mjeru TC-C13-i01: Energetska učinkovitost stambenih zgrada u okviru komponente 13.

Proširenim dijelom mjere povećava se broj obnovljenih stambenih zgrada i broj proizvodnje energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju. 60 % površine poda obnovljene u ovom ulaganju mora biti u višestambenim zgradama.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. rujna 2025.

Ulaganje RP-C21-i03: Proširena mjera: Energetska učinkovitost zgrada koje se koriste u uslužnom sektoru

Cilj je ove mjere proširiti mjeru TC-C13-i03 Energetska učinkovitost zgrada koje se upotrebljavaju u uslužnom sektoru u okviru komponente 13. Proširenim dijelom mjere povećava se površina obnovljenih privatnih uslužnih zgrada.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RP-C21-i04-RAM: Energetska učinkovitost javnih zgrada na Madeiri

Cilj je ovog ulaganja promicanje energetske obnove, promicanje energetske učinkovitosti i učinkovitosti resursa te povećanje vlastite potrošnje obnovljive energije javnih zgrada na Madeiri.

To ulaganje sastoji se od mjera kojima se promiču obnova, energetska učinkovitost, dekarbonizacija, učinkovitost potrošnje vode i kružno gospodarstvo u javnim zgradama u autonomnoj regiji Madeiri kojima se provode srednje temeljite obnove.

Sve zgrade prihvatljive za intervenciju moraju biti namijenjene javnoj uporabi, posebno u područjima zdravstva, obrazovanja i regionalne javne uprave.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Reforma RP-C21-r43: Nacionalni opservatorij za energetska siromaštvo

Cilj je te reforme uspostaviti tijelo za nacionalna, regionalna i lokalna tijela koje će pratiti stanje energetskog siromaštva te analizirati i razvijati javne politike za njegovo iskorjenjivanje u Portugalu.

Reformom se uspostavlja Nacionalni opservatorij za energetska siromaštvo (ONPE), koji je odgovoran za:

- Praćenje, nadzor, koordinacija i izvješćivanje o provedbi dugoročne strategije energetskog siromaštva (ELPPE);
- Koordinacija rada na politikama povezanim s energetska siromaštvom povezanog s izradom i provedbom nacionalnog energetskog i klimatskog plana (NECP) i nacionalnih socijalnih planova za klimatsku politiku;
- Predlaganje vladi desetogodišnjih akcijskih planova (horizon 2030., 2040. i 2050.), kao i njihove revizije i revizije ELPPE-a, s učestalošću od najmanje tri godine odnosno pet godina;

- Provedba mjera za izgradnju kapaciteta javnih i privatnih, nacionalnih, regionalnih i lokalnih aktera uključenih u provedbu dugoročne strategije energetske siromaštva;
- Utvrđivanje i praćenje kućanstava u energetske siromaštvo uspostavom i provedbom alata za periodično istraživanje;
- Predlaganje financijskog (ili fiskalnog) instrumenta za mjere energetske učinkovitosti namijenjenog kućanstvima u energetske siromaštvo;
- Razvoj materijala i kampanja za povećanje energetske pismenosti u skladu s profilom kućanstava pogođenih energetske siromaštvo;
- Promicanje i širenje rada povezanog s pojavom energetske siromaštva, uključujući uspostavu mreže subjekata i zainteresiranih dionika s ciljem rješavanja tog pitanja.

ONPE u svoju upravljačku strukturu uključuje i. upravljačku jedinicu koja je odgovorna za operativno upravljanje ONPE-om, ii. strateški odbor pod vodstvom Ministarstva okoliša i klimatske politike i koji uključuje članove iz relevantnih vladinih područja (kao što su stanovanje, socijalna sigurnost, zdravstvo, financije, obrazovanje, teritorijalna kohezija) i iii. savjetodavni odbor, uključujući uspostavljene dionike kao što su sveučilišta, općine, lokalne energetske agencije, nevladine organizacije uključene u mjere iskorjenjivanja energetske siromaštva, operatori energetske mreže, potrošači i udruženja za nekretnine, sektorska udruženja i privatni financijski subjekti. Reformom se osigurava da ta tijela surađuju i imaju jasnu ulogu u ostvarivanju ciljeva utvrđenih u mandatu ONPE-a. Za prikupljanje podataka osigurava se suradnja između ONPE-a i portugalskih statističkih tijela.

Reformom se osigurava i uspostava financijskog instrumenta za mjere energetske učinkovitosti u stambenom sektoru radi rješavanja energetske siromaštva za utvrđene profile kućanstava, koji se donosi stupanjem na snagu zakona ili donošenjem odluke relevantne financijske institucije.

Provedba te reforme mora biti dovršena do 31. ožujka 2025.

Reforma RP-C21-r44: Razvoj jedinstvenih kontaktnih točaka za energetske učinkovitost za građane (energetski prostori za građane)

Cilj je te reforme pružiti potporu građanima u pripremi i provedbi mjera energetske učinkovitosti i energije iz obnovljivih izvora te usvojiti održivo ponašanje u pogledu uporabe energije povećanjem energetske pismenosti.

Na temelju pilot-projekta razvijenog u okviru ulaganja TC-C13-I01 reformom će se uspostaviti jedinstvene kontaktne točke za energetske učinkovitost za građane (Građanski energetske prostori – *Espaços Cidadão Energia*) koje su uspostavile lokalne ili regionalne vlasti ili druga lokalna tijela, koje će biti uključene u općinske akcijske planove za klimu u skladu sa Zakonom br. 98/2021 i nuditi niz usluga stanovnicima kao što su:

- Pružanje informacija i tehničke podrške, od tumačenja računa za energiju do održive uporabe energije i prava potrošača;
- Savjete, među ostalim za nabavu energije, kupnju opreme, odabir rješenja za energetske učinkovitost i obnovljivu energiju, odabir komercijalnih ponuda za provedbu rješenja;
- Procjena energije stambenih objekata i prijedlozi ulaganja s ciljem povećanja toplinske ugodnosti i smanjenja računa za energiju;
- Savjete o pristupu poticajima i financijskim instrumentima, javnim i privatnim, nacionalnim i lokalnim;
- Prikupljanje podataka o korisnicima koje treba podijeliti s Nacionalnim opservatorijem za energetske siromaštvo.

Poduzimaju se mjere za izgradnju kapaciteta kako bi se osiguralo da najmanje tristo ljudi bude osposobljeno za rad energetske prostora građana.

Provedba te reforme mora biti dovršena do 31. ožujka 2025.

Ulaganje RP-C21-i05: Potpora razvoju zelene industrije

Cilj je tog ulaganja, usmjerenog na poduzeća, povećati proizvodni kapacitet tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora, dekarbonizaciju i energetske učinkovitost, u skladu s ciljevima NECP-a za 2030. i ciljevima industrijskog plana u okviru europskog zelenog plana (COM(2023) 62 final).

Ulaganje se sastoji od bespovratnih sredstava namijenjenih pojedinačnim poduzećima ili projektima i njima se podupiru industrijska ulaganja u proizvodnju strateških tehnologija za klimatsku tranziciju, koje su izravno povezane sa solarnom fotonaponskom i solarnom toplinskom energijom, elektrolizatorima i gorivnim ćelijama, energijom vjetra na kopnu i obnovljivim izvorima energije na moru, održivim bioplinom/biometanom, baterijama i skladištenjem, hvatanjem i skladištenjem ugljika, toplinskim crpkama, energetske učinkovitosti, geotermalnom energijom ili mrežnim rješenjima.

Kako bi se osigurala usklađenost mjere s načelom nenanošenja bitne štete u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje projekata:

- isključenje sljedećeg popisa aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovinu povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca⁷⁷; ii. aktivnosti i imovina u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁷⁸ i postrojenja za mehaničko-biološku obradu⁷⁹; iii. djelatnosti i imovinu povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁸⁰ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁸¹; žalitelj

⁷⁷ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

⁷⁸ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁷⁹ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁸⁰ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati i postojećim postrojenjima, u kojima su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁸¹ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

- zahtijevati usklađenost s relevantnim zakonodavstvom Unije i nacionalnim zakonodavstvom o okolišu primatelja.

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Reforma RP-C21-r45: Zelene vještine

Cilj je te reforme stvoriti dugoročnu ponudu strukovnog osposobljavanja za razvoj, priznavanje, vrednovanje i certificiranje zelenih vještina s ciljem sprečavanja rizika od nezaposlenosti, promicanja zadržavanja radnih mjesta i poticanja otvaranja novih radnih mjesta.

Reforma se sastoji od sljedećeg:

- Program za zeleni rad i vještine: osiguraju strukovno osposobljavanje i prekvalifikaciju 12500 radnika uključenih u postupke energetske tranzicije svojih poslodavaca, radnika kojima prijeti nezaposlenost zbog zatvaranja industrija fosilnih goriva te nezaposlenih osoba. Provodi ga Institut za zapošljavanje i strukovno osposobljavanje putem kratkotrajnog i srednjeg tečaja te bi trebao biti usmjeren na razvoj zelenih vještina.

Pružanje dugoročnog osposobljavanja dodatnih 12500 osoba u područjima energetske tranzicije i klimatske politike, uključujući energiju iz obnovljivih izvora, zeleni vodik, sintetička nebiološka goriva i energetske učinkovitosti, koje provodi Centar za osposobljavanje za energetske tranzicije ili subjekti koji ga čine. Osim korisnika programa zelenog rada i vještina, prednost se daje onim korisnicima koji su voljni steći vještine za koje je utvrđeno da su ključne za provedbu projekata u području obnovljivih izvora energije (uključujući vodik) i energetske učinkovitosti.

Načini osposobljavanja razvijaju se u skladu s potrebama koje su utvrdila tržišna i industrijska udruženja. Sudionici u području energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti utvrđuju koje se vještine smatraju ključnima na temelju potražnje na tržištu rada. Sadržaj osposobljavanja odražava te potrebe.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Reforma RP-C21-r46: Regulatorni okvir za vodik iz obnovljivih izvora

Cilj je te reforme potaknuti promicanje vodika iz obnovljivih izvora kao dijela sveobuhvatnije strategije tranzicije prema dekarboniziranom gospodarstvu. Tom se reformom nastoje stvoriti i uvjeti za dekarbonizaciju mreže prirodnog plina i pomoći u razvoju vrijednosnog lanca vodika iz obnovljivih izvora.

Reforma se sastoji od revizije Uredbe o nacionalnoj transportnoj mreži za plin i Uredbe o nacionalnoj distribucijskoj mreži plina, koje je odobrila Glavna uprava za energetiku i geologiju (odnosno Odluka br. 806-B/2022 i Odluka br. 806-C/2022). Dvjesto izmijenjenim uredbama utvrđuju se tehnički kriteriji i operativni aspekti za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora, certifikaciju, transport, skladištenje, izbjegavanje istjecanja i, prema potrebi, za utiskivanje u plinsku mrežu, definiraju se subjekti odgovorni za upravljanje utiskivanjem i utvrđuju kriteriji prema kojima se najveća dopuštena koncentracija vodika u plinskoj mreži ne smije premašiti. Uredbom o nacionalnoj distribucijskoj mreži plina definiraju se i krajnji korisnici vodika iz obnovljivih izvora u skladu sa strategijom EU-a za vodik, koja je usmjerena na primjene koje je teško dekarbonizirati u industrijskom i prometnom sektoru, te pravila kojima se osigurava transparentnost sustava naplate, kapaciteta grijanja i kvalitete plina (kao što su bruto kalorična vrijednost (GCV), Wobbeov indeks (pokazatelj kvalitete izgaranja) i prisutnost dodatnih komponenti (kao što su CO₂, ugljikovodici, H₂O, sumpor itd.).

Osim toga, upravni ili pravni akt objavljuje se u Službenom listu Diário da República i stupa na snagu u kojem se navodi da se samo industrijske jedinice koje ispunjavaju zahtjeve Direktive o

energiji iz obnovljivih izvora i njezinih delegiranih akata (2018/2001/EU) smatraju postrojenjima za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora. Aktom se utvrđuje i postupak koji trebaju slijediti podnositelji zahtjeva za dozvole za proizvodnju plinova iz obnovljivih izvora te se od podnositelja zahtjeva za dozvolu zahtijeva da podnesu izjavu o preuzimanju obveze ispunjavanja zahtjeva za uporabu energije iz obnovljivih izvora kako je utvrđeno u Direktivi o energiji iz obnovljivih izvora i njezinim delegiranim aktima (2018/2001/EU) te da osiguraju obnovljivo podrijetlo proizvedenog vodika.

Prethodno navedenim upravnim ili pravnim aktom zahtijeva se i da podnositelj zahtjeva prije početka proizvodnje vodika iz obnovljivih izvora, kako bi dobio „dozvolu za ugradnju i rad industrijskog postrojenja”, dostavi, ako je primjenjivo, konačni ugovor o kupnji energije iz obnovljivih izvora koju troši u postupku proizvodnje, kao i informacije potrebne kako bi se dokazalo da su obveze preuzete u izjavi ispunjene.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. lipnja 2024.

Reforma RP-C21-r47: Prva dražba za akcijski plan za održivi biometan i biometan

Cilj je te reforme promicati i poticati proizvodnju i potrošnju održivog biometana, stvarajući potrebne uvjete za razvoj gospodarstva biometana u Portugalu.

Reforma podrazumijeva pokretanje prve dražbe za centraliziranu kupnju održivog biometana od strane poduzetnika za tržište veleprodajnog posljednjeg otpada (CURg) u skladu s Odlukom Vlade br. 15/2023 od 4. siječnja. Cilj dražbe je kupnja 150 GWh biometana godišnje za utiskivanje u nacionalnu plinsku mrežu. Reforma podrazumijeva i donošenje akcijskog plana za biometan u kojem se utvrđuje strategija za razvoj biometana u Portugalu. Akcijskim planom predlažu se mjere za osiguravanje povoljnog regulatornog okvira, zajedno s nizom javnih politika kojima se podupire stvaranje unutarnjeg tržišta biometana, kako bi se poduprla proizvodnja i potaknula potrošnja.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. ožujka 2024.

Reforma RP-C21-r48: Pojednostavnjenje pravnog i regulatornog okvira koji se primjenjuje na projekte u području energije iz obnovljivih izvora

Cilj je te reforme promicati projekte u području energije iz obnovljivih izvora pojednostavnjenjem pravnog i regulatornog okvira za izdavanje dozvola za energiju iz obnovljivih izvora i osposobljavanje onih koji se bave izdavanjem dozvola i uključenim digitalnim alatom.

Reforma uključuje:

- Stupanje na snagu zakonodavnog akta o osnivanju Radne skupine za izdavanje dozvola za projekte obnovljive energije do 2030. (EMER 2030.). Među ostalim, zadaća je EMER-a 2030.:
 - Osigurati ispunjavanje ciljeva revidiranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana do 2030. i ubrzati provedbu projekata u području energije iz obnovljivih izvora u Portugalu;
 - Izraditi priručnik o postupcima za potporu i pojednostavnjenje postupka izdavanja dozvola za vlastitu potrošnju i zajednice obnovljive energije;
 - Razvoj i provedba jedinstvene *kontaktne točke* za izdavanje dozvola i praćenje projekata obnovljive energije te upravljanje njome (RP-C21-i09);
 - Izraditi prijedlog Sektorskog programa za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora;
 - Konsolidirati pravni i regulatorni okvir koji se primjenjuje na licenciranje električne energije i okoliša za projekte obnovljive energije i skladištenja.

- Reforma podrazumijeva i donošenje uredbe o izdavanju općinskih dozvola za projekte obnovljive energije i skladištenja izmjenom Ministarske odluke 113/2015 kojom se utvrđuju relevantni elementi koje treba dostaviti za općinski postupak izdavanja dozvola za projekte obnovljive energije.
- Reformom se utvrđuje i raspored za dodjelu novih kapaciteta za energiju iz obnovljivih izvora, s posebnim naglaskom na zemljopisnim područjima koja proizlaze iz sektorskog programa „Obnovljiva Go-to-područja”.
- Reforma uključuje i osposobljavanje 500 rukovoditelja i tehničara središnje, regionalne i lokalne javne uprave u vezi s postupcima izdavanja dozvola za projekte energije iz obnovljivih izvora i skladištenje energije.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. lipnja 2024.

Ulaganje RP-C21- i06 Proširena mjera: Vodik i plinovi iz obnovljivih izvora

Cilj je ovog ulaganja povećati postojeće ulaganje C14 -i01: *Vodik i plinovi iz obnovljivih izvora* u okviru komponente 14.

Proširenim dijelom mjere povećava se proizvodni kapacitet vodika iz obnovljivih izvora i plina iz obnovljivih izvora. Mjera se sastoji od djelovanja za poticanje proizvodnje, skladištenja, transporta i distribucije plinova iz obnovljivih izvora.

Podupiru se različite primjene, kao što su uporaba plinova iz obnovljivih izvora za promet i ubrizgavanje plinova iz obnovljivih izvora u mrežu prirodnog plina.

Za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora upotrebljava se samo elektroliza.

Za proizvodnju drugih plinova iz obnovljivih izvora primjenjuju se druge tehnologije sa sljedećeg popisa: a) termokemijski i hidrotermalni procesi (isključivo za proizvodnju održivog biometana); b) biološki procesi (biofoliza i fermentacija); c) obogaćivanje bioplina anaerobnom razgradnjom materijala iz biomase upotrebljava se isključivo za proizvodnju održivog biometana (proizvodnja bioplina mogla bi se poduprijeti ako uključuje i nadogradnju bioplina u održivi biometan); i d) metanacija se proizvodi samo od biootpada.

Proizvodnja vodika iz obnovljivih izvora drugih plinova iz obnovljivih izvora mora biti u skladu s Direktivom o energiji iz obnovljivih izvora i njezinim delegiranim aktima (2018/2001/EU).

Cilj je ulaganja povećati instalirani kapacitet za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora i drugih plinova iz obnovljivih izvora, uključujući instalirani kapacitet elektrolizatora za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora. Projekt se provodi putem otvorenih poziva na podnošenje ponuda s ciljem podupiranja projekata s maksimalnim iznosom od 15 000 000 EUR po projektu.

Tom se mjerom podupiru zrele tehnologije (TRL > 8), čime se, među ostalim, potiče proizvodnja vodika iz obnovljivih izvora, ali i proizvodnja drugih plinova iz obnovljivih izvora energetsom uporabom organske komponente komunalnog otpada, mulja iz uređaja za obradu otpadnih voda, poljoprivrednih i industrijskih otpadnih voda (osim plastičnog otpada). Proizvodnja goriva iz recikliranog ugljika nije predviđena u okviru ovog ulaganja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RP-C21-i07: Tehničke studije za potencijal energije na moru

Cilj je ulaganja omogućiti portugalskoj državi da provede konkurentne postupke nadmetanja za izgradnju plutajućih kapaciteta za odobalne vjetroelektrane.

Ulaganje se sastoji od razvoja geofizičkih, geotehničkih, vjetroelektrana, valova i struja visoke razlučivosti na području od najmanje 2 000 km² u Atlantskom oceanu. Studije, nakon njihova

dovršetka, služe kao osnova za pokretanje naknadnih dražbi za odobalna područja navedena u Nacionalnom planu stanja pomorskog prostornog planiranja (PSOEM).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RP-C21-i08: Fleksibilnost mreže i skladištenje

Cilj je ulaganja povećati fleksibilnost javne elektroenergetske mreže, čime se omogućuje optimizacija elektroenergetskog sustava i fleksibilno upravljanje njime, među ostalim s obzirom na očekivano povećanje proizvodnje i potrošnje električne energije iz obnovljivih izvora.

Ulaganje uključuje potporu za ugradnju kapaciteta za skladištenje energije od najmanje 500 MW u elektroenergetsku mrežu (na razini prijenosa i distribucije). Skladišni kapacitet dodjeljuje se na temelju prethodnog utvrđivanja područja kojima je pomoć najpotrebnija, kao što su područja s najvećim ograničenjima mreže ili s najvećim prodorom energije iz obnovljivih izvora. Projektima se dodjeljuje potpora u iznosu do 20 % prihvatljivih troškova.

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RP-C21-i09: Jedinstvena kontaktna točka za licenciranje i praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora

Cilj je ulaganja olakšati razvoj projekata u području energije iz obnovljivih izvora razvojem digitalne jedinstvene platforme za izdavanje dozvola i praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora.

Ulaganje se sastoji od razvoja i pokretanja digitalne platforme jedinstvene kontaktne točke. Platforma uključuje sljedeće funkcije:

- Modul licenciranja za projekte vlastite potrošnje i zajednice obnovljive energije te za skladištenje u sustavima iza brojila;
- Modul za licenciranje za centralizirane projekte u području energije iz obnovljivih izvora isključivo u mreži i za skladištenje u sustavima iza brojila;
- Modul za izdavanje dozvola za projekte koji se odnose samo na skladištenje;
- Modul za praćenje i statistiku za projekte u području energije iz obnovljivih izvora.

Jedinstvena kontaktna točka razvija se u dvije faze:

- U prvoj fazi digitalna platforma mora biti operativna tri modula licenciranja, čime se korisnicima omogućuje praćenje različitih koraka postupka izdavanja dozvola (uključujući faze razvoja, puštanja u rad, testiranja i pokretanja). Platforma predstavlja zahtjeve i rokove povezane s licenciranjem projekata povezanih s energijom iz obnovljivih izvora.
- U drugoj fazi digitalna platforma mora imati operativne module za praćenje i statistiku koji korisnicima omogućuju unos podataka i razmjenu dokumenata povezanih s postupcima izdavanja dozvola, kao i s provedbom licenciranog projekta. Platforma uključuje funkcije daljinskog promatranja (satelitsko snimanje) kako bi se poboljšalo praćenje provedbe projekata od strane javnih tijela.

Osim toga, ulaganje uključuje dematerijalizaciju (digitalizaciju, arhiviranje i odlaganje) postojećih dokumenata o dozvolama, kako je utvrdila Glavna uprava za energetiku i geologiju.

Jedinstvena kontaktna točka mora biti u skladu s „Europskim kodeksom ponašanja za energetske učinkovitost podatkovnih centara”.

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2025.

Ulaganje RP-C21-i10-RAA: Sustav poticaja za kupnju i ugradnju sustava za skladištenje energije iz obnovljivih izvora na Azorima

Cilj je ulaganja potaknuti energetske tranziciju na Azorima, čime se doprinosi povećanju energetske neovisnosti otočja.

Ulaganje se sastoji od sustava poticaja za kupnju i ugradnju sustava skladištenja čiji je cilj skladištenje električne energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju u kućanstvima, poduzećima, zadrugama, neprofitnim organizacijama i dobrotvornim ustanovama. Ulaganje je u skladu s Regionalnom zakonodavnom uredbom 12/2023/A, kojom je uveden poticaj u iznosu do 85 % za kupnju i ugradnju sustava za skladištenje energije ako su namijenjeni dopunjavanju fotonaponskih sustava kupljenih u okviru programa poticaja koji se financira iz plana za oporavak i otpornost SOLENERGE (C14-i03-RAA).

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RP-C21-i11-RAM: Sustav poticaja za proizvodnju i skladištenje energije iz obnovljivih izvora u Madeiri i Portu Santu

Cilj je ulaganja potaknuti energetske tranziciju u Autonomnoj regiji Madeiri, uključujući otok Porto Santo, čime se doprinosi povećanju njezine energetske neovisnosti.

Ulaganje se sastoji od sustava poticaja za kupnju i ugradnju sustava za proizvodnju i skladištenje električne energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju, kao i za kupnju i ugradnju opreme za proizvodnju tople vode i proizvodnju topline iz obnovljivih izvora energije od strane kućanstava, mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća te neprofitnih institucija.

Sve fizičke i pravne osobe koje su vlasnici zgrade u Autonomnoj regiji Madeiri, osim Autonomne regionalne uprave, lokalne uprave i izravne državne uprave, imaju pravo na dodjelu nepovratnih bespovratnih sredstava.

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Ulaganje RP-C21-i12: Proširena mjera: Dekarbonizacija javnog prijevoza

Cilj je ulaganja povećati vrijednost TC-C15-i05: Dekarbonizacija javnog prijevoza u okviru komponente 15.

Proširenim dijelom mjere povećava se broj novih autobusa s nultim emisijama koji se upotrebljavaju za javni prijevoz. Opseg ulaganja proširuje se s velegradskih područja Lisabona i Porta na cijelo kontinentalno portugalsko državno područje te uključuje i postavljanje postaja za punjenje ili opskrbu.

Ulaganje RP-C21-i13-RAM: Dekarbonizacija prometa

Cilj je ove mjere promicati dekarbonizaciju prometa u Autonomnoj regiji Madeiri.

Ulaganje uključuje:

- i. Kupnju 26 autobusa s nultim emisijama (električnim autobusima ili autobusima na vodik) za javni prijevoz putnika i turističke usluge.
- ii. Postavljanje mjesta za punjenje potrebnih za rad autobusa.
- iii. Program odlaganja vozila pod uvjetom da su zamijenjena kupnjom električnih vozila, s maksimalnim financijskim doprinosom od 6 000 EUR po uništenom vozilu i poticajima u skladu s različitim socioekonomskim kategorijama.

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

Ulaganje RP-C21-i14: Brzi tranzit autobusa Braga

Cilj je tog ulaganja poboljšati održivi javni prijevoz u Bragi.

Ulaganje se sastoji od stvaranja novog Bus brzog tranzitnog sustava u gradu Bragi. Sustav uglavnom radi na namjenskim trakama i samo autobusima s nultim emisijama (električnim autobusima ili autobusima na vodik). Moraju se izgraditi dvije pruge: žuta linija između stanice Train i Avenide Robert Smith i crvene linije, između stanice Train i bolnice Braga.

Ulaganje uključuje i kupnju deset autobusa s nultim emisijama, uključujući stanice za punjenje potrebne za upravljanje prugama.

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje RP-C21-i15-RAA: Kupnja dvaju električnih trajekata

Cilj je tog ulaganja potaknuti dekarbonizaciju prometa i unutarnju mobilnost u Autonomnoj regiji Azorima.

Ulaganje se sastoji od kupnje dvaju električnih trajekata za javno poduzeće Atlanticoline S.A. za prijevoz putnika i vozila između otoka Pico, Faial i São Jorge. Trajekti moraju imati najmanje 200 i 100 putnika.

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje RP-C21-i16: Nazaré Funicular

Cilj je tog ulaganja osigurati održiv javni prijevoz u Nazaréu.

Ulaganje uključuje provedbu mehaničkog prijevoznog rješenja (funikularnog) duljine oko 200 metara između Praije i područja Pederneira. Uspinjač mora biti integriran u mrežu javnog prijevoza i dostupan biciklima i osobama smanjene pokretljivosti.

Provedba tog ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2026.

U.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
21.1.	RP-C21-i01	T	Financijska potpora pojednostavnjenim projektima industrijske dekarbonizacije		Broj	310	810	DRUGO TROMJES EČJE	2026.	Broj projekata koji su primili financijsku potporu za dekarbonizaciju industrije koji se odnose na barem jedno od sljedećih područja: niskougljični procesi i tehnologije; donošenje mjera energetske učinkovitosti; te uključivanje energije iz obnovljivih izvora i skladištenja energije. Za industrijska postrojenja koja primaju potporu osigurava se smanjenje od prosječno 30 % izravnih i neizravnih emisija stakleničkih plinova za projekte koji odgovaraju području intervencije 024b.
21.2	RP-C21-i02	T	Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti privatnih stambenih zgrada		m²	0	6588000	TREĆE TROMJES EČJE	2025.	Područje obnovljenih privatnih stambenih zgrada. Energetski učinkovitim obnovama u prosjeku se mora postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786. 60 % površine poda obnovljene u okviru ovog ulaganja mora biti u višestambenim zgradama.
21.3.	RP-C21-i02	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i za uporabu u privatnom stambenom sektoru		MW	0	10	TREĆE TROMJES EČJE	2025.	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (kao što su fotonaponske ploče i baterije kako ta tehnologija sazrije) instalirani za vlastitu potrošnju i za uporabu u privatnom stambenom sektoru.
21.4	RP-C21-i03	T	Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti uslužnih zgrada		m²	360000	1060000	DRUGO TROMJES EČJE	2026.	Ukupna površina zgrada koje se koriste u uslužnom sektoru i koje se podvrgavaju obnovi radi povećanja energetske učinkovitosti. Energetski učinkovitim obnovama u prosjeku se mora postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.
21,5	RP-21-i04-RAM	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i uporabu energije iz obnovljivih izvora u		MW	0	1.3.	ČETVRTO TROMJES EČJE	2025.	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju u javnim zgradama.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			zajednicama u obnovljenim javnim zgradama							
21.6	RP-21-i04-RAM	T	Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti u zgradama koje pružaju javne usluge		o ²	0	105000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Ukupna površina od 105000 kvadratnih metara u javnim zgradama podvrgava se energetskej obnovi. Energetski učinkovitim obnovama u prosjeku se mora postići barem srednja razina temeljitosti obnove kako je definirana u Preporuci Komisije o obnovi zgrada (EU) 2019/786.
21.7	RP-C21-r43	M	Stupanje na snagu zakonodavstva o osnivanju Nacionalnog opservatorija za energetske siromaštvo (ONPE)	Odredba zakonodavnog akta o stupanju na snagu zakonodavstva				TREĆE TRO MJES EČJE	2023.	Stupanje na snagu zakonodavstva kojim se uspostavlja Nacionalni opservatorij za energetske siromaštvo (ONPE), uključujući definiciju upravljanja, odgovornosti i svrha, kako je navedeno u opisu mjere.
21.8	RP-C21-r43	M	Pokretanje financijskog instrumenta za borbu protiv energetske siromaštva	Pokretanje financijskog instrumenta za borbu protiv energetske siromaštva				PRVO TRO MJES EČJE	2025.	Pokretanje financijskog instrumenta za mjere energetske učinkovitosti u stambenom sektoru kako bi se riješio problem energetske siromaštva za utvrđene profile kućanstava. To se donosi ili stupanjem na snagu relevantnog zakonodavstva ili donošenjem odluke financijske institucije.
21.9	RP-C21-r44	M	Potpisivanje protokola o suradnji	Potpisivanje protokola o suradnji				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023.	Potpisivanje protokola o suradnji između Agência para a Energia (ADENE), Associação Nacional de Freguesias (Anafre) i Rede Nacional de Agências de Energia (RNAE), Associação Nacional de Municípios (ANMP) i Confederação Nacional de Instituições de Solidariedade (CNIS) za stvaranje <i>Espaços Cidadão Energia</i> , te određivanje njihovih zadaća, strukture upravljanja i financiranja.
21.10	RP-C21-r44	T	Mjere za izgradnju kapaciteta		Broj	0	300	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	300 kvalificiranih stručnjaka osposobljeno je za obavljanje različitih uloga u društvu <i>Espaços Cidadão Energia</i> .
21.11	RP-C21-r44	T	Pokretanje poduzeća Espaços Cidadão		Broj	0	50	PRVO	2025.	50 fizičkih osoba <i>Espaços Cidadão Energia</i> operativno je i otvoreno za građane.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			Energia					TRO MJES EČJE		
21:12	RP-C21-i05	M	Potpisivanje uvjeta prihvaćanja za provedbu industrijskih projekata	Potpisivanje uvjeta prihvaćanja za provedbu industrijskih projekata.				DRUGO TRO MJES EČJE	2024.	Uvjeti prihvaćanja potpisuju se za provedbu industrijskih projekata, koji se odabiru putem konkurentnih poziva, povezanih sa strateškim tehnologijama za klimatsku tranziciju, kako je navedeno u opisu mjere. Uvjetima prihvaćanja osigurava se usklađenost transakcija za koje je dodijeljena potpora u okviru ove mjere s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
21:13	RP-C21-i05	T	Završetak pet industrijskih projekata u području strateških tehnologija za klimatsku tranziciju		Broj	0	5	DRUGO TRO MJES EČJE	2026.	Završetak najmanje pet industrijskih tehnoloških projekata, čija je razina tehnološke spremnosti jednaka ili viša od sedam, povezanih sa strateškim tehnologijama za klimatsku tranziciju, kako je navedeno u opisu mjere.
21:14	RP-C21-r45	T	Mjere osposobljavanja u području zelenih vještina		Broj	0	12500	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Broj osposobljenih osoba za Program za zeleni rad i vještine ili druge tečajeve koje organizira Centar za osposobljavanje za energetske tranzicije ili subjekti koji ga čine.
21:15	RP-C21-r45	T	Mjere osposobljavanja u području zelenih vještina		Broj	12500	25000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Broj osposobljenih osoba za Program za zeleni rad i vještine ili druge tečajeve koje organizira Centar za osposobljavanje za energetske tranzicije ili subjekti koji ga čine.
21:16	RP-C21-r46	M	Stupanje na snagu upravnog ili pravnog akta o vodik iz obnovljivih izvora	Odredba upravnog ili pravnog akta u kojoj se navodi njegovo stupanje na snagu				TREĆE TRO MJES EČJE	2023.	Stupanje na snagu upravnog ili pravnog akta o vodik iz obnovljivih izvora u kojem se navodi da se postrojenjima za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora smatraju samo postrojenja koja ispunjavaju zahtjeve iz Direktive o energiji iz obnovljivih izvora i njezinih delegiranih akata (2018/2001/EU).
21:17	RP-C21-r46	M	Stupanje na snagu revidirane Uredbe o nacionalnoj mreži za	Odredba u uredbama o stupanju na				DRUGO TRO	2024.	Stupanje na snagu revidirane Uredbe o nacionalnoj transportnoj mreži za plin i Uredbe o nacionalnoj distribucijskoj mreži plina kojima se utvrđuju kriteriji za

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			transport plina i Uredbe o nacionalnoj distribucijskoj mreži za plin	snagu Uredbe				MJES EČJE		utiskivanje vodika iz obnovljivih izvora u plinsku mrežu.
21:18	RP-C21-r47	M	Pokretanje prve dražbe za centraliziranu kupnju održivog biometana	Pokretanje prve dražbe za centraliziranu kupnju održivog biometana				TREĆE TRO MJES EČJE	2023.	Pokretanje prve dražbe za centraliziranu kupnju održivog biometana, u skladu s pravilima utvrđenima u Odluci Vlade 15/2023 od 4. siječnja, s ciljem kupnje 150 GWh godišnje biometana za utiskivanje u nacionalnu plinsku mrežu.
21:19	RP-C21-r47	M	Donošenje akcijskog plana za biometan	Donošenje akcijskog plana za biometan				PRVO TRO MJES EČJE	2024.	Donošenje akcijskog plana za biometan, kojim se utvrđuje strategija za razvoj tržišta biometana.
21:20	RP-C21-r48	M	Uspostava EMER-a 2030.	Odredba zakonodavnog akta o stupanju na snagu zakonodavnog akta				TREĆE TRO MJES EČJE	2023.	Stupanje na snagu povezanog zakonodavnog akta o osnivanju EMER-a 2030. U zakonodavnom aktu definiraju se zadaće EMER-a 2030. kako je navedeno u opisu mjere.
21:21	RP-C21-r48	M	Stupanje na snagu Uredbe o komunalnom licenciranju energije iz obnovljivih izvora i projektima skladištenja	Odredba općinskog propisa o stupanju na snagu općinskog propisa				TREĆE TRO MJES EČJE	2023.	Objava vladine odluke o uspostavi propisa o izdavanju općinskih dozvola za projekte i skladištenje energije iz obnovljivih izvora.
21:22	RP-C21-r48	T	Oposobljavanje osoblja uključenog u izdavanje dozvola za projekte u području obnovljivih izvora energije		Broj	0	500	DRUGO TRO MJES EČJE	2024.	500 rukovoditelja i tehničara središnje, regionalne i lokalne javne uprave mora biti oposobljeno u područjima povezanim s postupcima izdavanja dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora i skladištenjem energije.
21:23	RP-C21-r48	M	Donošenje rasporeda za dodjelu novih kapaciteta za energiju iz obnovljivih izvora, s posebnim naglaskom	Donošenje rasporeda za dodjelu novih kapaciteta obnovljivih				DRUGO TRO MJES EČJE	2024.	Donošenje rasporeda za dodjelu novih kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za razvoj projekata u području energije iz obnovljivih izvora (predloženog EMER-om 2030.), s posebnim naglaskom na zemljopisnim područjima koja proizlaze iz sektorskog

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			na zemljopisnim područjima koja proizlaze iz sektorskog programa „Obnovljiva Go-to-Areas“	izvora energije na temelju Go-to-areas						programa „Obnovljiva proizvodnja energije iz obnovljivih izvora“, koji će biti objavljen 2024.
21:24	RP-C21-i06	M	Poziv na podnošenje ponuda za projekte proizvodnje plina iz obnovljivih izvora	Poziv na podnošenje ponuda				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023.	Objava poziva na odabir projekata kojima će se pružiti potpora za novi instalirani kapacitet vodika iz obnovljivih izvora i drugih plinova iz obnovljivih izvora za najmanje 77 MW
21:25	RP-C21-i06	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora i plina iz obnovljivih izvora		MW	200	277	DRU GO TRO MJES EČJE	2026.	Dodatni instalirani kapacitet za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora i plinova iz obnovljivih izvora
21:26	RP-C21-i07	M	Potpisivanje ugovora za odobalne tehničke studije	Potpisivanje ugovora za odobalne tehničke studije				DRU GO TRO MJES EČJE	2024.	Potpisivanje ugovora za odobalne geofizičke, geotehničke, vjetroelevtrane, valove i trenutačne studije čiji je cilj olakšati postavljanje energije vjetra na moru.
21:27	RP-C21-i07	M	Završetak tehničkih studija za odobalne vjetroelevtrane	Završetak tehničkih studija za odobalne vjetroelevtrane				DRU GO TRO MJES EČJE	2026.	Završetak geofizičkih, geotehničkih, vjetroelevtrana, valova i tekućih studija čiji je cilj olakšati postavljanje energije vjetra na moru i obuhvatiti područje od najmanje 2 000 km ² .
21:28	RP-C21-i08	M	Potpisivanje uvjeta prihvaćanja za ugradnju kapaciteta za skladištenje električne energije	Potpisivanje uvjeta prihvaćanja za ugradnju skladišnog kapaciteta od najmanje 500 MW				DRU GO TRO MJES EČJE	2024.	Potpisani uvjeti prihvaćanja za ugradnju skladišnog kapaciteta od najmanje 500 MW na prethodno utvrđenim područjima za koja se smatra da su najpotrebnija.
21:29	RP-C21-i08	T	Ugradnja kapaciteta za skladištenje električne energije		MW	0	500	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Instalirani kapacitet za skladištenje električne energije od najmanje 500 MW.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
21:30	RP-C21-i09	M	Početak rada modula prve faze digitalne platforme jedinstvene kontaktne točke za izdavanje dozvola i praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora	Početak rada modula prve faze digitalne platforme jedinstvene kontaktne točke za izdavanje dozvola i praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024.	Početak rada modula prve faze digitalne platforme jedinstvene kontaktne točke za izdavanje dozvola i praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora, kako je navedeno u opisu mjere.
21:31	RP-C21-i09	M	Početak rada modula druge faze digitalne platforme jedinstvene kontaktne točke za izdavanje dozvola i praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora te dovršetak postupka dematerijalizacije postojećih dokumenata za izdavanje dozvola.	Početak primjene modula druge faze i dovršetak postupka dematerijalizacije				DRU GO TRO MJES EČJE	2025.	Početak rada modula druge faze digitalne platforme jedinstvene kontaktne točke za izdavanje dozvola i praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora te dovršetak postupka dematerijalizacije postojećih dokumenata za izdavanje dozvola, u skladu s potrebom koju je utvrdila Glavna uprava za energetiku i geologiju, kako je navedeno u opisu mjere.
21:32	RP-C21-i10-RAA	T	Ugradnja kapaciteta za skladištenje električne energije		MW	0	8,75	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Najmanje 8,75 MW kapaciteta za skladištenje električne energije instaliranog za vlastitu potrošnju.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
21:33	RP-C21-i11-RAM	T	Povećanje instaliranog kapaciteta jedinica za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i povećanje instaliranog skladišnog kapaciteta za vlastitu potrošnju		MW	0	5,25	PRV O TRO MJES EČJE	2026.	Instalirano je najmanje 2,75 MW kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju. Instalirano je najmanje 2,5 MW kapaciteta za skladištenje električne energije za vlastitu potrošnju.
21:34	RP-C21-i11-RAM	T	Jačanje instalirane snage vjetra		MW	0	7	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025.	Dodatni kapacitet za proizvodnju energije vjetra od 7 MW priključen na elektroenergetsku mrežu instalira se na otoku Porto Santo.
21:35	RP-C21-i12	M	Potpisivanje ugovora o kupnji čistih autobusa u okviru programa dekarbonizacije javnog prijevoza	Potpisivanje ugovora o kupnji čistih autobusa u okviru programa dekarbonizacije javnog prijevoza				DRUGO TRO MJES EČJE	2024.	Potpisivanje ugovora između korisnika i upravljačkog tijela na temelju natječajnog postupka kojim se preuzima obveza kupnje 300 autobusa s nultim emisijama (električnim ili vodikom).
21:36	RP-C21-i12	T	Kupnja novih autobusa s nultim emisijama (električnim autobusima ili autobusima na vodik) koji se upotrebljavaju za javni prijevoz		Broj	145	445	DRUGO TRO MJES EČJE	2026.	Kupuje se 300 novih autobusa s nultim emisijama (električni ili vodik) i postavljaju se povezana mjesta za punjenje ili opskrbu.
21:37	RP-C21-i13-RAM	T	Kupnja novih autobusa s nultom stopom emisija (električni ili vodik) koji se upotrebljavaju za javni prijevoz i turističke usluge te kupnja električnih automobila kojima se zamjenjuju uništena		Broj		576	PRV O TRO MJES EČJE	2026.	Kupuje se 26 novih autobusa s nultim emisijama (električni ili vodik), a relativna mjesta za punjenje postavljaju se u Autonomnoj regiji Madeiri. Najmanje 10 kupljenih autobusa koristit će se za javni prijevoz putnika. U Autonomnoj regiji Madeiri 550 vozila odstranjuje se i zamjenjuje električnim vozilima.

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Okvirni vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			vozila							
21:38	RP-C21-i14	M	Potpisivanje ugovora za izgradnju dviju pruga brzog tranzita Bus u Bragi	Potpisivanje ugovora				TREĆE TRO MJES EČJE	2024.	Potpisivanje ugovora o provedbi projekta između javnih tijela i izvođača odabranog otvorenim natječajnim postupkom. U ugovoru se navodi izgradnja dviju pruga brzog tranzita Bus koje povezuju željezničku postaju s bolnicom Avenida Robert Smith i Braga.
21:39	RP-C21-i14	T	Izgradnja dviju pruga brzog tranzita autobusom u Bragi		Kilometara		12.2	DRUGO TRO MJES EČJE	2026.	Moraju se dovršiti građevinski radovi duljine 12,2 km za brze tranzitne pruge Bus u Bragi (žuta i crvena pruga), povezujući željezničku postaju s bolnicom Avenida Robert Smith i Braga. Sustav uglavnom radi na namjenskim trakama i samo autobusima s nultim emisijama. Ulaganje uključuje i kupnju deset autobusa s nultim emisijama, uključujući stanice za punjenje potrebne za upravljanje prugama. Pruge moraju biti spremne za trenutačno obavljanje planiranih usluga prijevoza.
21:40	RP-C21-i15-RAA	M	Potpisivanje ugovora o kupnji dvaju električnih trajekata za prijevoz putnika i vozila između otoka Pico, Faial i São Jorge	Potpisivanje ugovora				PRVO TRO MJES EČJE	2024.	Potpisivanje ugovora između javnih tijela i ugovaratelja odabranog otvorenim natječajnim postupkom za kupnju dvaju električnih trajekata za prijevoz putnika i vozila između otoka Pico, Faial i São Jorge.
21:41	RP-C21-i15-RAA	T	Početak rada dvaju novih električnih trajekata		Broj		2	ČETVOTO TRO MJES EČJE	2025.	Kupuju se dva nova električna trajekta koji su operativni za prijevoz putnika i vozila između otoka Pico, Faial i São Jorge. Trajekti moraju imati najmanje 200 putnika odnosno 100 putnika.
21:42	RP-C21-i16	M	Potpisivanje ugovora za provedbu projekta	Potpisivanje ugovora				TREĆE TRO MJES EČJE	2024.	Potpisivanje ugovora o provedbi projekta između javnih tijela i izvođača odabranog u okviru međunarodnog otvorenog natječajnog postupka.
21:43	RP-C21-i16	M	Konstrukcija uspinjača	Početak primjene				PRVO TRO MJES EČJE	2026.	Mehanička prijevozna otopina (funikularna) duljine oko 200 metara mora biti spremna za trenutačan rad, povezujući područje Pederneira s donjim područjem sela Nazaré.

V. SASTAVNICA 22: Revizija i kontrola

V.1. Opis reforme

Reforma RE-C22-r49: Aranžmani za praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost

Cilj je mjere poboljšati praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost. Kako bi se osigurala djelotvorna provedba razmjernih mjera za borbu protiv prijevara i korupcije, Portugal mijenja ugovore potpisane između koordinacijskog tijela „EMRP” i svih tijela odgovornih za provedbu plana za oporavak i otpornost kako bi dodao pravnu obvezu provedbenih tijela da provedu procjenu rizika od prijevara u roku od tri mjeseca od izmjene svojih ugovora i, ako se procjenom rizika od prijevara utvrde rizici koji nisu obuhvaćeni postojećim kontrolama, radi izrade akcijskog plana koji sadržava dodatne kontrole. Ta se obveza odražava u priručniku o postupanju koordinacijskog tijela. Koordinacijsko tijelo također službeno dostavlja svim provedbenim tijelima tehničke smjernice kako bi im se pružila potpora u provedbi procjene rizika od prijevara. Nadalje, Portugal poboljšava postupke za smanjenje ili ublažavanje rizika od dvostrukog financiranja uvođenjem djelotvornih sustavnih unakrsnih provjera zahtjeva za potencijalno financiranje u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost te između Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih programa Unije, u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Koordinacijsko tijelo predstavlja dokument u kojem se opisuju predložene detaljne unakrsne provjere dvostrukog financiranja kako bi se potvrdilo da su uspostavljeni odgovarajući postupci za izbjegavanje dvostrukog financiranja.

V.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu

Redni broj	Mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime	Kvalitativni i pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljne vrijednosti)			Vremenski okvir za dovršetak		Opis i jasna definicija svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
22.1.	Re-C22-r49	M	Izmjena ugovora o financiranju između EMRP-a i provedbenih tijela kako bi se uključila obveza provedbe procjene rizika od prijevара	Izmijenjeni ugovori				TREĆE TRO MJES EČJE	2023.	Koordinacijsko tijelo „EMRP” mijenja ugovore potpisane sa svim tijelima odgovornima za provedbu plana za oporavak i otpornost kako bi se dodala pravna obveza provedbenih tijela da provedu procjenu rizika od prijevара u roku od tri mjeseca od izmjene svojih ugovora i, ako se procjenom rizika od prijevара utvrde rizici koji nisu obuhvaćeni postojećim kontrolama, da izrade akcijski plan koji sadržava dodatne kontrole. Ta se obveza odražava u priručniku o postupanju koordinacijskog tijela. Koordinacijsko tijelo također službeno dostavlja svim provedbenim tijelima tehničke smjernice kako bi im se pružila potpora u provedbi procjene rizika od prijevара.
22.2	Re-C22-r49	M	Uvođenje unakrsnih provjera dvostrukog financiranja	Provedba odgovarajućih postupaka				TREĆE TRO MJES EČJE	2023.	Portugalska tijela poboljšavaju i provode odgovarajuće postupke za smanjenje ili ublažavanje rizika od dvostrukog financiranja uvođenjem učinkovitih sustavnih unakrsnih provjera zahtjeva za potencijalno financiranje u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost te između Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih programa Unije, u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja.

2. Procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost

Procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost Portugala iznose 22 215 870 313 EUR.
Procijenjeni ukupni troškovi za poglavlje o planu REPowerEU iznose 855 400 000 EUR.
Konkretno, procijenjeni ukupni troškovi mjera iz članka 21.c stavka 3. točke (a) Uredbe (EU) 2023/435 iznose 0 EUR, dok troškovi drugih mjera iz poglavlja o planu REPowerEU iznose 855 400 000 EUR.

ODJELJAK 2.: FINANCIJSKA POTPORA

1. Financijski doprinos

Obroci iz članka 2. stavka 2. organizirani su na sljedeći način:

1.1. Prvi obrok (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
1.29.	Re-C01-i05-RAM	M	Uvođenje klasifikacijskog sustava, funkcionalnog profila i sustava upućivanja korisnika za regionalni model integriranih usluga kontinuirane skrbi Madeire
1.4.	Re-C01-r02	M	Stupanje na snagu nove Uredbe sa zakonskom snagom o mentalnom zdravlju, u kojoj se utvrđuju načela organizacije usluga skrbi za mentalno zdravlje
2.13.	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u javni stambeni fond u Autonomnoj regiji Azorima
2.14.	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u javni stambeni fond Autonomne regije Azori – obnova
2.19.	Re-C02-r04	M	Stupanje na snagu Uredbe sa zakonskom snagom kojom se odobrava pravni okvir za Nacionalni plan hitnog i privremenog stanovanja
3.17.	Re-C03-i05	M	Objava natječaja za „Izgradnju digitalne infrastrukture za pristupačnost od 360°“
3.20.	Re-C03-r08	M	Donošenje nacionalne strategije za suzbijanje siromaštva
3.21.	Re-C03-r06	M	Donošenje Nacionalne strategije za uključivanje osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. 2025.
3.22.	Re-C03-r05	M	Stupanje na snagu pojednostavnjenog režima ugradnje socijalne opreme
3.23.	Re-C03-r07	M	Odobrenje akcijskih planova za zajednice u nepovoljnom položaju u metropolitnim područjima Lisabona i Porta
5.1.	Re-C05-r09	M	Ažuriranje smjernica za strategiju za tehnološke i poslovne inovacije za Portugal 2030.
5.11.	Re-C05-i03	M	Natječajni postupak za istraživačke i inovacijske projekte
5.15.	Re-C05-i04-RAA	M	Donošenje Uredbe o Instrumentu za dokapitalizaciju poduzeća na Azorima
5.16.	Re-C05-i04-RAA	M	Donošenje investicijske politike za Instrument za dokapitalizaciju poduzeća na Azorima
5.2.	Re-C05-r11	T	Proširenje mreže priznatih laboratorija za suradnju
5.3.	Re-C05-r11	M	Stupanje na snagu novog pravnog režima za tehnološke i inovacijske centre
5.4.	Re-C05-r12	M	Odobrenje inovacijskog programa za poljoprivredu

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
6.13.	Re-C06-r15	M	Stupanje na snagu zakona kojim se uspostavljaju posebni natječaji za upis u visoko obrazovanje
6.14.	Re-C06-r15	M	Stupanje na snagu novog pravnog okvira kojim se uređuje suradnja visokih učilišta s javnom upravom i poduzećima
7.13.	Re-C07-i05-RAA	M	Potpisan ugovor za dva cestovna projekta
7,4	Re-C07-i01	M	Odabir područja poslovnog prihvata za intervencije za poboljšanje okolišne održivosti i digitalizacije
7.6.	Re-C07-i02	M	Potpisan ugovor za jedan cestovni projekt
8.17.	Re-C08-r19	M	Pravni okvir o obveznom posjedu ruralnog zemljišta u šumskim područjima
8.19.	Re-C08-r21	M	Zakon o uspostavi integriranog sustava upravljanja požarima u ruralnim područjima (SGIFR)
10.1	TC-C10-r23	M	Stupanje na snagu revizije akata Ministarstva mora povezanih s jačanjem financijskih kapaciteta za morsko gospodarstvo i inovacije putem Plavog fonda
11.1	TC-C11-i01	M	Prvi poziv na podnošenje ponuda za projekte dekarbonizacije industrije
12.1	TC-C12-i01	M	Potpisivanje protokola programa „Resineiros Vigilantes” za 2021.
12,5	TC-C12-r25	M	Stupanje na snagu novog općeg režima gospodarenja otpadom
14.1.	TC-C14-r29	M	Stupanje na snagu Uredbe o nacionalnoj transportnoj mreži za plin i Uredbe o nacionalnoj distribucijskoj mreži za plin
14.2	TC-C14-i01	M	Prvi poziv na podnošenje ponuda za projekte proizvodnje plina iz obnovljivih izvora
16:13	TD-C16-i03	T	Digitalnoinovacijski centri
17.6.	TD-C17-r32	M	Stupanje na snagu novog predloška ugovora o upravljanju u okviru novog sustava poticaja/sankcija za upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu
19.22.	TD-C19-r34	M	Stupanje na snagu pravnog okvira za digitalnu transformaciju javne uprave
19:24	TD-C19-r36	M	Osnivanje Nacionalnog instituta za upravu, I.P.
20.2.	TD-C20-i01	M	Potpisivanje ugovora o kupnji pojedinačnih računala za učenike i nastavnike
		Iznos obroka	636139080 EURA

1.2. Drugi obrok (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
1.13.	Re-C01-i02	M	Stupanje na snagu uvjeta za upućivanje na hitne slučajeve u bijeloj, plavoj ili zelenoj boji u hitnim bolnicama za druge vrste

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
			zdravstvenih usluga, uključujući usluge primarne zdravstvene zaštite
1.20.	Re-C01-r03	M	Stupanje na snagu uredbe o dodjeli financijske potpore regionalnih zdravstvenih tijela
1,6	Re-C01-i01	M	Stupanje na snagu novog predloška ugovora o upravljanju
3.24.	Re-C03-i01	M	Potpisivanje sporazuma između općina Lisabon/Porto i lokalnih tehničkih jedinica kojima se utvrđuje područje primjene mjera koje treba poduprijeti.
3.3.	Re-C03-i06	M	Dodjela ugovora o potpori tijelima za promicanje stvaranja i širenja mreže socijalnih ustanova/socijalnih odgovora.
4.1.	Re-C04-i01	M	Tehnološke specifikacije za mrežu kulturnih objekata
5.18.	Re-C05-i05-RAA	M	Objava Azorskog programa za inovacije i digitalizaciju u poljoprivredi
8.14.	Re-C08-i02	T	Stvaranje regionalnih i podregionalnih struktura Nacionalnog tijela za hitnu i civilnu zaštitu (ANEPC)
8.15.	Re-C08-i03	M	Objava početnog izvješća Instituta za očuvanje prirode i šume, I.P
8.4.	Re-C08-i05	M	Prijelaz na platformu BUPi 2.0
8.7.	Re-C08-i05	M	Objava ugovora o strukturiranju primarne mreže za upravljanje gorivom (RPFGC)
9.9.	Re-C09-i02	M	Objava planske dokumentacije mjere koja u potpunosti uključuje sve rezultate i uvjete procjene utjecaja na okoliš
12.2	TC-C12-i01	M	Odobrenje projekata koje su dostavili konzorciji za razvoj novih biogospodarskih proizvoda, tehnologija i procesa u sektorima tekstila i odjeće, obuču i prirodne smole
15:10	TC-C15-i04	M	Potpisivanje ugovora o izgradnji Bus brze tranzitne linije između Praça do Império i Praça Albuquerque Mouzinho u Portu
16.1.	TD-C16-r31	M	Stupanje na snagu preispitivanja sadržaja osposobljavanja uključenog u nacionalni katalog kvalifikacija u pogledu modula u području digitalnih vještina te zakonodavstva ili propisa za stvaranje digitalnih potpisa i pečata
16.2.	TD-C16-i01	M	Početak portugalske digitalne akademije i programa Zapošljavanje + Digitalni programi
17:15	TD-C17-i02	M	Dovršiti provedbu prethodnog ispunjavanja obrasca 1. prijave općinskog poreza na nekretnine (IMI) na temelju podataka dostupnih Poreznoj i carinskoj upravi
19.11.	TD-C19-i04	T	Sustav za sigurnu mobilnu komunikaciju za državne službenike
		Iznos obroka	1967365517 EURA

1.3. Treći obrok (nepovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
------------	---------------------------------------	--------------------	-----

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
1.3.	Re-C01-r01	T	Završetak postupka decentralizacije odgovornosti u području zdravstva u općinama
1,8	Re-C01-r03	T	Osnivanje novih centara za integriranu odgovornost u bolnicama Nacionalne zdravstvene službe
1.24.	Re-C01-i03	M	Razvoj mjera za podizanje svijesti i osposobljavanje za „izgradnju putova pacijenata” u kontekstu demencije
1.32	Re-C01-i06	T	Nadogradnja lokalnih mreža informacijske tehnologije
1.33.	Re-C01-i06	T	Uvođenje funkcija za telezdravstvo i praćenje na daljinu
2.1.	Re-C02-i01	T	Program potpore za pristup stanovanju – potpisani sporazumi o suradnji ili financiranju
2,4	Re-C02-i02	T	Nacionalna bespovratna sredstva za hitni i privremeni smještaj – potpisivanje sporazuma o financiranju za hitni i tranzicijski smještaj
3.11.	Re-C03-i03-RAM	T	Planovi za integraciju beskućnika.
4.6.	Re-C04-i02	M	Uspostava mreže „Saber Fazer”
5.5.	Re-C05-i01.01	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u relevantnim strateškim područjima (programi inovacija).
5.7.	Re-C05-i01.02	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u strateškim područjima relevantnima za niskouglijčno gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama
5.9.	Re-C05-i02	T	Sklopljene ugovori sa subjektima za sučelja, uključujući kolaborativne laboratorije – Colabs
6.15.	Re-C06-r16	M	Stupanje na snagu zakona o reguliranim profesijama
7.1.	Re-C07-i00	T	Javno dostupna mjesta za punjenje električnih vozila
7,7	Re-C07-i02	M	Potpisan ugovor za dva cestovna projekta
8.18.	Re-C08-r20	M	Sustav za praćenje pokrivenosti kopnom (SMOS)
12.6.	TC-C12-r25	M	Stupanje na snagu revidirane nacionalne strategije za zelenu javnu nabavu
15:12	TC-C15-i05	M	Potpisan ugovor za kupnju čistih autobusa u okviru programa dekarbonizacije javnog prijevoza
16.7.	TD-C16-i02	T	Testne baze odabrane za mrežu nacionalnih testnih baza
17.1.	TD-C17-r32	T	Dovršiti izradu i provedbu novih modela nabave za nacionalni središnji sustav javne nabave kako je predviđeno u strateškom planu za razdoblje 2020. – 2023. subjekta za zajedničke usluge javne uprave
17.2.	TD-C17-r32	M	Stupanje na snagu zakonodavstva na kojem se temelji državno računovodstveno tijelo
17.3.	TD-C17-r32	M	Završetak i odobrenje modela za praćenje proračunskog i financijskog izvršenja opće države
17.7.	TD-C17-r32	M	Stupanje na snagu novog modela za analizu i objavljivanje financijskog stanja i uspješnosti poduzeća u državnom vlasništvu
19.1.	TD-C19-i01	T	Javne usluge dostupne na pojednostavnjen i dosljedan način putem različitih kanala

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
19.4.	TD-C19-i02	T	Javne usluge kojima se može sigurno pristupiti putem elektroničkog identiteta i uz poštovanje načela „samo jednom“
20.3.	TD-C20-i01	T	Računala za individualnu uporabu učenika i nastavnika
20.10.	TD-C20-i02-RAA	T	Masovni otvoreni internetski tečajevi za nastavnike i roditelje u ARA-i
20.14.	TD-C20-i03-RAM	T	Digitalni priručnici za učenike drugog i trećeg ciklusa i srednjoškolske učenike
22.1.	Re-C22-r49	M	Izmjena ugovora o financiranju između EMRP-a i provedbenih tijela kako bi se uključila obveza provedbe procjene rizika od prijevara
22,2	Re-C22-r49	M	Uvođenje unakrsnih provjera dvostrukog financiranja
		Iznos obroka	2010220573 EURA

1.4.Četvrti obrok (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
1.1.	Re-C01-r01	M	Stupanje na snagu pravnih akata u području primarne zdravstvene zaštite
1,5	Re-C01-r02	M	Stupanje na snagu novog Zakona o mentalnom zdravlju, kojim će se utvrditi načela koja se odnose na prava osoba s mentalnim bolestima i regulirati obvezna hospitalizacija ili liječenje
1.12.	Re-C01-r03	M	Stupanje na snagu novog sustava pune predanosti u Nacionalnoj zdravstvenoj službi
5.39.	Re-C05-i09	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u relevantnim strateškim područjima (programi inovacija).
5,41	Re-C05-i10	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u strateškim područjima relevantnima za niskougledno gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.
6.16.	Re-C06-r17	M	Stupanje na snagu zakona kojim se uređuje rad putem platformi
8.10	Re-C08-i04	T	Isporuka vozila, strojeva i opreme
17:22	TD-C17-r40	M	Stupanje na snagu pravnog akta kojim se mijenja pravni okvir odabranih poreznih olakšica
18.1.	TD-C18-r33	M	Osnivanje specijaliziranih vijeća na višim upravnim i poreznim sudovima
18.2.	TD-C18-r33	M	Stupanje na snagu pravnog sustava za poticanje sudske i izvansudske nagodbe
		Iznos obroka	937165319 EURA

1.5. Peti obrok (nepovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
1.2.	Re-C01-r01	T	Osiguravanje pristupa instrumentu za stratifikaciju rizika radi potpore kliničkom upravljanju u funkcionalnim jedinicama skupina zdravstvenih centara
1.40.	Re-C01-i04	M	Potpisivanje ugovora o upravljanju za izgradnju bolnice u Istočnom Lisabonu
1,41	Re-C01-i10	M	Odobrenje izvješća u kojem se utvrđuju potrebe NHS-a za teškom medicinskom opremom
2.2.	Re-C02-i01	T	Program potpore za pristup stanovanju – kupnja, izgradnja (visoka energetska učinkovitost) ili obnovljeni stambeni objekti osigurani kućanstvima
2,6	Re-C02-i02	T	Nacionalna bespovratna sredstva za hitni i privremeni smještaj – Zapošljavanje s započetim ili kupljenim radovima
2.16.	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u javni stambeni fond Autonomne regije Azori – obnova
4.7.	Re-C04-i02	T	Potpisani ugovori za obnovu i očuvanje zgrada kulturne baštine i nacionalnih kazališta
4.9.	Re-C04-i01	M	Tehnološka modernizacija ANIM-a – nacionalni arhiv slika kretanja
6,3	Re-C06-i01	T	Lokacije centara za osposobljavanje obnovljene, izgrađene ili opremljene kupljenom opremom
7.14.	Re-C07-i05-RAA	M	Potpisan ugovor za osam cestovnih projekata
8,5	Re-C08-i02	T	Osposobljavanje na BUPi-u
8.12.	Re-C08-i04	T	Ugradnja radara s dvostrukom polarizacijom
10.8	TC-C10-i04-RAA	M	Početak ugovora o javnim radovima za tehnički centar MARTEC
11.2	TC-C11-i01	M	Potpisivanje ugovora o dodjeli financijske potpore
12.7.	TC-C12-r39	M	Stupanje na snagu usklađene definicije kriterija za ekološku modulaciju
12.8.	TC-C12-r39	M	Program poticaja za oporabu (sustav povratne naknade) za plastične boce, željezne metale i aluminij koji se ne mogu ponovno upotrijebiti
15.1.	TC-C15-i01	M	Potpisivanje ugovora o proširenju mreže podzemne željeznice u Lisabonu
15.4.	TC-C15-i02	M	Potpisivanje ugovora o proširenju mreže Metro u Portu
15:13	TC-C15-i05	T	Kupnja novih autobusa s nultim emisijama (električnim autobusima ili autobusima na vodik) koji se upotrebljavaju za javni prijevoz
15:14	TC-C15-r30	M	Stupanje na snagu zakonodavstva za poboljšanje uvjeta pristupa javnom prijevozu
16:14	TD-C16-i03	M	Uspostava usluga za slanje digitalnih računa i certificiranje kibersigurnosti, privatnosti, upotrebljivosti i održivosti

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
16:16	TD-C16-i04	T	Odabir projekata industrije 4.0
17:21	TD-C17-i02	M	Dovršiti provedbu prethodnog popunjavanja određene transakcije koja podliježe plaćanju administrativne pristojbe
17:23	TD-C17-r40	M	Stupanje na snagu pravnog akta o osnivanju stalne jedinice za tehničku poreznu politiku Unidade Técnica de Avaliação Tributária e Aduaneira (U-TAX)
18,5	TD-C18-i01	M	Modernizirani informacijski sustav za kaznene istrage
19.19.	TD-C19-i07	T	Program stažiranja za osobe s diplomom
19:20	TD-C19-i07	T	Informatička oprema za zaposlenike u javnoj upravi
19.23.	TD-C19-r35	M	Stupanje na snagu zakonodavnog paketa za reorganizaciju javne uprave
21,7	RP-C21-r43	M	Stupanje na snagu zakonodavstva o osnivanju Nacionalnog opservatorija za energetska siromaštvo (ONPE)
21,9	RP-C21-r44	M	Potpisivanje protokola o suradnji
21:16	RP-C21-r46	M	Stupanje na snagu upravnog ili pravnog akta o vodiku iz obnovljivih izvora
21:18	RP-C21-r47	M	Pokretanje prve dražbe za centraliziranu kupnju održivog biometana
21:20	RP-C21-r48	M	Uspostava EMER-a 2030.
21:21	RP-C21-r48	M	Stupanje na snagu Uredbe o komunalnom licenciranju energije iz obnovljivih izvora i projektima skladištenja
21:24	RP-C21-i06	M	Poziv na podnošenje ponuda za projekte proizvodnje plina iz obnovljivih izvora
		Iznos obroka	1877616715 EURA

1.6.Šesti obrok (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
1,7	Re-C01-r03	M	Stupanje na snagu novog Računovodstvenog plana upravljanja Nacionalne zdravstvene službe
1.11.	Re-C01-r03	M	Stupanje na snagu akcijskog plana za jačanje centraliziranih mehanizama nabave lijekova
1.22.	Re-C01-i02	T	Jačanje kapaciteta za odgovor nacionalnih mreža integriranih usluga kontinuirane i palijativne skrbi u kućnoj njezi
3.6.	Re-C03-i02	T	Stambeni objekti s poboljšanom pristupačnošću
3,25	Re-C03-i06	M	Objavljivanje izvješća o praćenju metropolskih područja Porto i Lisabon u vezi s mjerama poduzetima u svakom od 12 područja intervencije.

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
5,33	Re-C05-i07-RAM	M	Potpisivanje provedbenog sporazuma (protokola) između Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial i odabranih financijskih posrednika
8.21.	Re-C08-i05	M	Razvoj kampanje za podizanje svijesti kako bi se spriječilo rizično ponašanje
10:13	TC-C10-i06-RAM	M	Potpisivanje ugovora za višenamjensko istraživačko plovilo
13.1	TC-C13-i01	T	Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti privatnih stambenih zgrada
14:12	TC-C14-i03-RAA	T	Dodatna proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora u Corvu
14.5	TC-C14-Ci02-RAM	T	Dodatni instalirani kapacitet za proizvodnju hidroenergije
15.2.	TC-C15-i01	M	Izvešće o napretku u proširenju mreže podzemne željeznice u Lisabonu
16.6.	TD-C16-i02	T	Razvijeni pilot-proizvodi i usluge mreže nacionalnih testnih baza
17.9.	TD-C17-i01	M	Završetak provedbe državnog računovodstvenog tijela
18.3.	TD-C18-r33	M	Stupanje na snagu revidiranog pravnog okvira za nesolventnost i naplatu
18.6.	TD-C18-i01	M	Informacijski sustav „poduzeće 2.0”
19.12.	TD-C19-i04	M	Dovršetak nadogradnje ključnih digitalnih infrastruktura
20.6.	TD-C20-i01	T	Učionice s novom opremom za projekciju
21:12	RP-C21-i05	M	Potpisivanje uvjeta prihvaćanja za provedbu industrijskih projekata
21:17	RP-C21-r46	M	Stupanje na snagu revidirane Uredbe o nacionalnoj mreži za transport plina i Uredbe o nacionalnoj distribucijskoj mreži za plin
21.19	RP-C21-r47	M	Donošenje akcijskog plana za biometan
21:22	RP-C21-r48	T	Osposobljavanje osoblja uključenog u izdavanje dozvola za projekte u području obnovljivih izvora energije
21:23	RP-C21-r48	M	Donošenje rasporeda za dodjelu novih kapaciteta za energiju iz obnovljivih izvora, s posebnim naglaskom na zemljopisnim područjima koja proizlaze iz sektorskog programa „Obnovljiva Europa – područja”
21:26	RP-C21-i07	M	Potpisivanje ugovora za odobalne tehničke studije
21:28	RP-C21-i08	M	Potpisivanje uvjeta prihvaćanja za ugradnju kapaciteta za skladištenje električne energije
21:35	RP-C21-i12	M	Potpisivanje ugovora o kupnji čistih autobusa u okviru programa dekarbonizacije javnog prijevoza
21:40	RP-C21-i15-RAA	M	Potpisivanje ugovora o kupnji dvaju električnih trajekata za prijevoz putnika i vozila između otoka Pico, Faial i São Jorge
		Iznos obroka	1501588718 EURA

1.7.Sedmi obrok (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
1.10	Re-C01-r03	T	Jačanje odgovora kućne bolnice u bolnicama Nacionalne zdravstvene službe
1.14.	Re-C01-i01	T	Izgradnja novih zdravstvenih jedinica
1,35	Re-C01-i07-RAM	T	Nova računalna oprema za regionalnu zdravstvenu službu Madeire
1.37.	Re-C01-i08-RAA	T	Uvođenje termina za termine telemedicine u regionalnoj zdravstvenoj službi Azora
1,42	Re-C01-i10	T	Kupnja teške medicinske opreme
2,5	Re-C02-i02	T	Nacionalna bespovratna sredstva za hitni i privremeni smještaj – potpisivanje sporazuma o financiranju hitnih i tranzicijskih smještaja
2.10	Re-C02-i03-RAM	T	Stambeni objekti s primljenom potporom u Autonomnoj regiji Madeiri
3.2.	Re-C03-i01	T	Osnivanje timova za socijalnu intervenciju (Radar Social)
3.18.	Re-C03-i05	M	Digitalna informacijska platforma za osobe s invaliditetom
5.37.	Re-C05-i08	M	Osnivanje Nacionalnog centra za napredno računalstvo (CNCA).
6,5	Re-C06-i02	T	Financijska potpora za ugovore na neodređeno vrijeme
6.17.	Re-C06-r18	M	Uspostaviti portugalsku normu za sustav upravljanja jednakim plaćama.
6.18.	Re-C06-r18	M	Obavješćivanje poduzeća s više od 50 radnika u kojima postoje znatne razlike u plaćama između spolova
6.24.	Re-C06-i07	M	Inovacije i pedagoška modernizacija u visokom obrazovanju
6.26.	Re-C06-i08-RAM	M	Potpisan ugovor za proširenje zgrade CITMA
7.2.	Re-C07-i00	T	Javno dostupna mjesta za punjenje električnih vozila
8.13.	Re-C08-i05	T	Jačanje tijela Ministarstva unutarnjih poslova (MAI) vozilima i operativnom opremom
9.1.	Re-C09-i01	T	Dodatne postavljene točke za praćenje resursa podzemnih voda (SM3)
9.5	Re-C09-i01	M	Donošenje ažuriranog plana (ako je potrebno) mjere o zahvaćanju u Guadiani, koji u potpunosti uključuje sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš (SM5)
9.7.	Re-C09-i01	M	Donošenje ažuriranog plana (ako je potrebno) mjere desalinizacije koji u potpunosti uključuje sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš (SM6)
10:15	TC-C10-i06-RAM	T	Isporuka dvaju autonomnih vozila bez posade
14.4	TC-C14-i02-RAM	M	Ugradnja novog sinkronog kompenzatora

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
14.6.	TC-C14-i02-RAM	T	Obnovljeni instalirani kapacitet za proizvodnju hidroenergije
14.7.	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatni instalirani kapacitet u baterijskim sustavima za pohranu
15.5	TC-C15-i02	M	Izvršće o napretku u proširenju mreže Metro iz Porta
15:11	TC-C15-i04	T	Dovršena izgradnja Bus brze tranzitne linije između Praça do Império i Praça Albuquerque Mouzinho u Portu
15:15	TC-C15-i06	M	Potpisivanje ugovora za elektroničke signalno-sigurnosne sustave
16.5	TD-C16-i02	T	MSP-ovi koje podupiru akceleratori digitalne trgovine
17,5	TD-C17-r32	M	Provedba mehanizama za uključivanje revizija potrošnje u redoviti proračunski postupak, uključujući ex post evaluaciju ušteda u pogledu učinkovitosti
17:10	TD-C17-i01	M	Početak rada informacijskog sustava za preoblikovanje i provedbu proračunskog postupka, uključujući izradu proračuna programa
17:12	TD-C17-i01	T	Dovršetak modernizacije i pojednostavnjenja informacijskih sustava nacionalnog središnjeg sustava javne nabave
19.14.	TD-C19-i04	M	Nadogradnja informatičkog sustava sigurnosnih snaga i službi
19:25	TD-C19-i01	M	Potpisivanje protokola za uspostavu novih trgovina i prostora za građane
19.28.	TD-C19-i05-RAM	M	Funkcionalni prototip za centralizirano rješenje za upravljanje podacima
20.4.	TD-C20-i01	T	Nadogradnja povezanosti osnovnih i srednjih škola
20.5	TD-C20-i01	T	Instalirani digitalni obrazovni laboratoriji
20.7.	TD-C20-i01	T	Osnaživanje upravljanja školama
20:15	TD-C20-i03-RAM	T	Povezanost škola u ARM-u
21:10	RP-C21-r44	T	Mjere za izgradnju kapaciteta
21:14	RP-C21-r45	T	Mjere osposobljavanja u području zelenih vještina
21:30	RP-C21-i9	M	Početak rada modula prve faze digitalne platforme „sve na jednom mjestu“ za izdavanje dozvola i praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora
21:38	RP-C21-i14	M	Potpisivanje ugovora za izgradnju dviju pruga brzog tranzita Bus u Bragi
21:42	RP-C21-i16	M	Potpisivanje ugovora za provedbu projekta
		Iznos obroka	2023192454 EURA

1.8.Osmi obrok (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili	Ključna etapa/cilj	Ime
------------	-----------------------------	--------------------	-----

	ulaganje)		
1.34.	Re-C01-i06	T	Provedba administrativnih modula informacijske tehnologije, osnovnih kliničkih modula i kliničkih modula za hitne slučajeve
2.29.	Re-C02-i01	T	Program potpore za pristup stanovanju – kupnja, izgradnja (visoka energetska učinkovitost) ili rehabilitacija (s poboljšanom energetskom učinkovitošću) stambenih objekata osiguranih kućanstvima
3.29.	Re-C03-r38	M	Izvršje radne skupine za jedinstvenu socijalnu pomoć
6.1.	Re-C06-i01	T	Obnovljeni ili izgrađeni specijalizirani tehnološki centri
6,8	Re-C06-i04	T	Dodatni broj studenata sa završenim tercijarnim obrazovanjem u STEAM područjima
8.6.	Re-C08-i02	M	Izrada referentnog mapiranja sustava za praćenje pokrova kopna (SMOS)
9.12.	Re-C09-i03	T	Dodatni kilometri obnovljenih ili obnovljenih cijevi
13.2	TC-C13-i01	T	Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti privatnih stambenih zgrada
13.5	TC-C13-i02	T	Obnova zgrada središnje vlasti radi povećanja energetske učinkovitosti
13.8.	TC-C13-i03	T	Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti privatnih uslužnih zgrada
14.8.	TC-C14-i02	T	Dodatni kapacitet za integraciju nove instalirane snage u elektroenergetski sustav
17:24	TD-C17-r40	M	U-TAX-ovo izvješće o procjeni postojećih poreznih olakšica
19:16	TD-C19-i05-RAM	T	Javne usluge za građane, posjetitelje i poduzeća u ARM-u
19.17.	TD-C19-i05-RAM	M	Modernizacija kritične infrastrukture i računalne arhitekture javnih usluga u ARM-u
19:27	TD-C19-i01	T	Prijava građana
19.34.	TD-C19-i08	M	Pokretanje portala Pametna područja
21,8	RP-C21-r43	M	Pokretanje financijskog instrumenta za borbu protiv energetskog siromaštva
21:11	RP-C21-r44	T	Pokretanje poduzeća Espaços Cidadão Energia
21:31	RP-C21-i9	M	Početak rada modula druge faze digitalne platforme „sve na jednom mjestu“ za izdavanje dozvola i praćenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora te dovršetak postupka dematerijalizacije postojećih dokumenata za izdavanje dozvola.
		Iznos obroka	1056518233 EURA

1.9.Deveti obrok (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
------------	---------------------------------------	--------------------	-----

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
1.9.	Re-C01-r03	T	Osnivanje novih centara za integriranu odgovornost u bolnicama Nacionalne zdravstvene službe
1.21.	Re-C01-i02	T	Jačanje kapaciteta za odgovor nacionalnih mreža integriranih usluga kontinuirane i palijativne skrbi u bolničkoj i ambulantnoj skrbi
1.23.	Re-C01-i03	T	Obnova forenzičkih psihijatrijskih jedinica i opreme
1,25	Re-C01-i03	M	Dovršetak jačanja mreže za skrb o mentalnom zdravlju
1.30.	Re-C01-i05-RAM	T	Povećanje broja mjesta u integriranim uslugama kontinuirane skrbi u regionalnoj zdravstvenoj službi Madeire
1,36	Re-C01-i08-RAA	T	Veći pristup korisničkom portalu regionalne zdravstvene službe Azora
1,38	Re-C01-i09	T	Završetak provedbe programa „Školska sportska zajednica” i „Školski sport na kotačima” u školama
1.39.	Re-C01-i09	M	Pokretanje nacionalne kampanje za univerzalni sustav aktivne potpore životu i povezane tehnološke platforme
2.17.	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u javni stambeni fond Autonomne regije Azori – izgradnja zgrada
2.18.	Re-C02-i04-RAA	T	Intervencije u javni stambeni fond Autonomne regije Azori – obnova
2.31.	Re-C02-i08-RAA	T	Povećanje fonda socijalnih stanova Autonomne regije Azori – izgrađeni stambeni objekti
3,7	Re-C03-i02	T	Stambeni objekti s poboljšanom pristupačnošću
3.8.	Re-C03-i02	T	Javni prostor s poboljšanom pristupačnošću za osobe sa smanjenom pokretljivošću
3.9.	Re-C03-i02	T	Javne usluge s poboljšanom pristupačnošću za osobe s ograničenom pokretljivošću
3.10.	Re-C03-i03-RAM	T	Nova i rehabilitirana mjesta u stambenim i nestambenim domovima za skrb
3.12.	Re-C03-i04-RAA	T	Osposobljavanje pojedinaca iz obitelji obuhvaćenih dohotkom od socijalne uključenosti
3.14.	Re-C03-i04-RAA	T	Vozila kupljena za društvo Instituições Particulares de Solidariedade Social
3,15	Re-C03-i04-RAA	T	Projekt starenja na snazi
3.16.	Re-C03-i04-RAA	T	Mjere za borbu protiv ranog napuštanja školovanja djece i mladih.
3.19.	Re-C03-i05	M	Pozivni centar za portugalski znakovni jezik
3.26.	Re-C03-i06	T	Potpuna provedba najmanje 90 % mjera
3.27.	Re-C03-i03-RAM	T	Broj mjesta u domovima za starije i nemoćne koji pružaju potporu beskućnicima
4.2.	Re-C04-i01	T	Financijska potpora digitalnoj tranziciji knjižara
4.3.	Re-C04-i01	M	Digitalizacija i virtualizacija javnih zbirki
4,5	Re-C04-i01	T	Financijska potpora za prevođenje i izdavanje književnih djela
4.11.	Re-C04-i02	M	Postavljanje laboratorija i putova inicijative „Saber Fazer” te stvaranje pedagoških i informativnih aktivnosti o tradicionalnim

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
			tehnikama.
5.6.	Re-C05-i01	T	Završetak provedbe šest ugovora (paktovi o inovacijama ili pokretanje projekata)
5.8.	Re-C05-i01	T	Dovršeni proizvodi, procesi ili usluge (PPS) relevantni za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama
5.10.	Re-C05-i02	T	Poduzeća koja imaju koristi od usluga koje pružaju subjekti sučelja, uključujući kolaborativne laboratorije – Colabs
5.12.	Re-C05-i03	T	Završetak inovacijskih i istraživačkih projekata usmjerenih na zelene aspekte inovacijskog programa za poljoprivredu 2030.
5.13.	Re-C05-i03	T	Završetak pet strukturiranih projekata usmjerenih na digitalne aspekte inovacijskog programa za poljoprivredu 2030.
5.14.	Re-C05-i03	T	Obnova/nadogradnja inovacijskih centara u poljoprivredi
5.17.	Re-C05-i04-RAA	T	Isporuka ukupno 125 000 000 EUR nefinancijskim društvima regije u obliku vlasničkih i kvazivlasničkih potpora, u skladu s ulagačkom politikom instrumenta.
5.19.	Re-C05-i05-RAA	T	Novi (zamjenjuju zastarjele strukture) ili prekvalificirane strukture odgovorne za klanje životinja te certificiranje kvalitete mlijeka i sigurnosti hrane
5.20.	Re-C05-i05-RAA	T	Projekti koji se podupiru u okviru programa potpore za restrukturiranje poduzeća u sektoru prerade i stavljanja na tržište
5.21.	Re-C05-i05-RAA	T	Projekti koji primaju potporu u okviru programa potpore za restrukturiranje poljoprivrednih gospodarstava
5.22.	Re-C05-i05-RAA	T	Poljoprivredna gospodarstva koja primaju specijaliziranu tehničku potporu u okviru Programa za osnaživanje poljoprivrednika
5.34.	Re-C05-i07-RAM	T	Kreditna jamstva kojima se podupiru projekti regionalnih poduzeća.
5,35	Re-C05-i08	T	Završetak kampusa „Znanost XXI.” i „Znanstvenog odjela” te pružanje usluga putem Nacionalnog programa za otvorenu znanost i otvorene istraživačke podatke (PNCADAI)
5.40.	Re-C05-i09	T	Dovršetak 168 proizvoda, procesa ili usluga.
5,42	Re-C05-i10	T	Dovršetak proizvoda, procesa ili usluga relevantnih za niskougljično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.
6.2.	Re-C06-i01	T	Obnovljeni ili izgrađeni specijalizirani tehnološki centri
6.4.	Re-C06-i01	T	Lokacije centara za osposobljavanje obnovljene, izgrađene ili opremljene kupljenom opremom
6.6.	Re-C06-i03	T	Dodatni sudionici u mjerama za potporu usavršavanju odraslih
6.7.	Re-C06-i04	T	Dodatni klubovi Ciência Viva
6.9.	Re-C06-i04	T	Dodatni broj studenata sa završenim tercijarnim obrazovanjem u STEAM-u
6.10.	Re-C06-i05-RAA	T	Dodatni broj odraslih osoba upisanih u poslijesrednjoškolsko i tercijarno obrazovanje u Autonomnoj regiji Azorima
6.11.	Re-C06-i05-RAA	T	Unaprijeđene stručne škole u Autonomnoj regiji Azorima
6.12.	Re-C06-r14	M	Otvaranje slobodnih radnih mjesta za osposobljavanje

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
7,3	Re-C07-i00	T	Javno dostupna mjesta za punjenje električnih vozila
7,5	Re-C07-i01	T	Završetak intervencija u odabranim poslovnim prihvatnim područjima
7.8.	Re-C07-i02	T	Izgrađene ili obnovljene ceste
8.1.	Re-C08-i01	T	Razvoj programa planiranja i upravljanja krajobrazom (PRGP) na područjima koja su definirana kao osjetljiva.
8.2.	Re-C08-i01	T	Objava operacija integriranog upravljanja krajobrazom (OIGP) u Diário da Republica
8.3.	Re-C08-i01	T	Sela s projektima za gospodarenje gorivom
8.8.	Re-C08-i03	T	Uspostavljeno područje služnosti
8.9.	Re-C08-i03	T	Provedba Mreže za strukturiranje primarnih pogrešaka u upravljanju gorivom (RPFGC)
8.11.	Re-C08-i04	T	Isporuka lakih i srednje velikih vatrogasaca
8.16.	Re-C08-i05	T	Provedba nacionalnog programa osposobljavanja
8:20	Re-C08-i01	T	Provedba mjera okrupnjavanja zemljišta Programa „Emparcelar para Ordenar”
9:13	Re-C09-i03-RAM	T	Dodatna količina vode koja se stavlja na raspolaganje u južnom dijelu otoka Madeira za javnu opskrbu i navodnjavanje
10.2	TC-C10-i01	T	Dovršetak modernizacije škola Plavog centra i jačanje opskrbe i opreme
10.3.	TC-C10-i01	T	Dovršetak postavljanja i/ili nadogradnja centara Plavog centra
10.4	TC-C10-i02	T	Odobrenje završnih izvješća za 70 projekata kojima se podupiru inovacije, energetska tranzicija i smanjenje utjecaja subjekata u sektoru ribarstva na okoliš
10.9	TC-C10-i04-RAA	M	Isporuka istraživačkog plovila
10:16	TC-C10-i06-RAM	M	Isporuka autonomnog bespilotnog vozila
11.3	TC-C11-i01	T	Financijska potpora projektima dekarbonizacije industrije
12.3.	TC-C12-i01	T	Novi proizvodi, tehnologije i pilot-postupci koji uključuju biološke resurse
12.4	TC-C12-i01	T	Razvoj morskih borovih šuma s potencijalom za proizvodnju smole
12.9	TC-C12-r39	M	Program povrata električnog otpada i elektroničke opreme
13.3.	TC-C13-i01	T	„Bonovi za učinkovitost” koji se dodjeljuju kućanstvima u energetskom siromaštvu kako bi se zamijenila stara oprema i donijela energetski učinkovita rješenja
13.4	TC-C13-i01	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i za uporabu u zajednicama obnovljive energije u privatnom stambenom sektoru
13.6.	TC-C13-i02	T	Obnova zgrada središnje vlasti radi povećanja energetske učinkovitosti
13.7.	TC-C13-i02	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i za uporabu u zajednicama energije iz

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
			obnovljivih izvora u zgradama središnje vlasti
13.9.	TC-C13-i03	T	Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti privatnih uslužnih zgrada
13.10	TC-C13-i03	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i za uporabu u zajednicama obnovljive energije u privatnom uslužnom sektoru
14.9	TC-C14-i02-RAM	T	Ugradnja pametnih brojila
14.10	TC-C14-i02-RAM	T	Zamjena uličnih rasvjetnih točaka
14:14	TC-C14-i03-RAA	T	Postavljanje malih fotonaponskih postrojenja za lokalnu proizvodnju i potrošnju električne energije
16.3.	TD-C16-i01	T	Zapošljavanje + sudionici u digitalnom osposobljavanju
16.4.	TD-C16-i01	T	Sudionici osposobljavanja za digitalnu akademiju Portugala
16.8.	TD-C16-i02	T	Razvijeni pilot-proizvodi i usluge mreže nacionalnih testnih baza
16.9.	TD-C16-i02	T	Digitalno-trgovinska susjedstva
16:10	TD-C16-i02	T	MSP-ovi koje podupiru akceleratori digitalne trgovine
16:11	TD-C16-i02	T	MSP-ovi i inkubatori za novoosnovana poduzeća koji se izravno podupiru programima digitalizacije
16:12	TD-C16-i02	T	Novoosnovana poduzeća mapirana na platformi Startup Portugal
16:15	TD-C16-i03	T	Korisnici savjetodavnih usluga digitalnoinovacijskih centara
16:17	TD-C16-i04	T	Završetak projekata „Industrija 4.0“
16:20	TD-C16-i06-RAM	T	Poduzeće 4.0
17.4.	TD-C17-r32	M	Donošenje troškovnog modela za izradu proračuna programa
17.8.	TD-C17-r32	T	Broj proračunskih planova i planova aktivnosti poduzeća u državnom vlasništvu koje su dosljedno odobraval i ministar financija i odgovarajući resorni ministar ili više njih
17.11.	TD-C17-i01	M	Početak rada informacijskog sustava za potporu novom modelu proračunskog i financijskog nadzora
17:14	TD-C17-i01	M	Dovršiti provedbu centra za sigurnosne operacije
17:16	TD-C17-i02	M	Pružanje i operacionalizacija konačne verzije informacijskog sustava za pojednostavnjenu procjenu ruralnih područja
17:17	TD-C17-i02	T	Dovršiti edafo-klimatsko-morfološku karakterizaciju (tlo i klima) i procjenu gospodarskog potencijala ruralnih područja
17:18	TD-C17-i03	T	Proširenje funkcionalnosti internetske stranice Segurança Social Direta dodavanjem pet novih internetskih usluga
17:19	TD-C17-i03	T	Smanjenje prosječnog broja dana potrebnih za dodjelu socijalnih naknada doprinosne prirode za 80 % za one koji imaju prosječno vrijeme za dodjelu dulje od 10 dana
17:20	TD-C17-i03	T	Provedba inteligentnih modela nadzora za potporu sprečavanju prijevara na temelju postupaka strojnog učenja

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
18.4	TD-C18-r33	M	Stupanje na snagu zakonodavnog paketa o uklanjanju prepreka licenciranju
18,7	TD-C18-i01	M	Novi informacijski sustav za digitalnu transformaciju sudova i državnog odvjetništva
18.8.	TD-C18-i01	M	Provedba novog tehnološkog plana
18,9	TD-C18-i01	M	Platforme za upravljanje znanjem u pravosuđu
19.13.	TD-C19-i04	M	Dovršetak nadogradnje ključnih digitalnih infrastruktura
19.18.	TD-C19-i06-RAA	M	Digitalizacija regionalne javne uprave ARA-e
19:29	TD-C19-i05-RAM	M	Rješenje za centralizirano upravljanje podacima
19.36.	TD-C19-i08	T	Osposobljavanje na pametnim područjima
20.1.	TD-C20-r37	T	Osposobljavanje nastavnika i nenastavnog osoblja u javnoj obrazovnoj mreži u području digitalnih vještina
20.8.	TD-C20-i01	T	Digitalni obrazovni resursi
20.9.	TD-C20-i01	T	Digitalni testovi i ispiti u školama
20.11.	TD-C20-i02-RAA	T	Nova prijenosna računala i tableti za škole u ARA-i
20.12.	TD-C20-i02-RAA	M	Digitalna oprema i digitalni obrazovni resursi škola u ARA-i
20.13.	TD-C20-i02-RAA	T	Masovni otvoreni internetski tečajevi za nastavnike i roditelje u ARA-i
20.16.	TD-C20-i03-RAM	T	Digitalni priručnici za učenike u drugom i trećem ciklusu i srednjoškolske učenike u ARM-u
20.17.	TD-C20-i03-RAM	T	Osposobljavanje nastavnika i nenastavnog osoblja u području digitalnih kompetencija u ARM-u
20.18.	TD-C20-i03-RAM	M	Isporuka znanstvene i tehnološke opreme školama u ARM-u
21.2	RP-C21-i02	T	Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti privatnih stambenih zgrada
21.3.	RP-C21-i02	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i za uporabu u privatnom stambenom sektoru
21,5	RP-C21-i04-RAM	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i uporabu energije iz obnovljivih izvora u zajednicama u obnovljenim zgradama koje se koriste u sektoru komunalnih usluga
21.6	RP-C21-i04-RAM	T	Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti u zgradama koje pružaju javne usluge
21:15	RP-C21-r45	T	Mjere osposobljavanja u području zelenih vještina
21:29	RP-C21-i08	T	Ugradnja kapaciteta za skladištenje električne energije
21:32	RP-C21-i10-RAA	T	Ugradnja kapaciteta za skladištenje električne energije
21:34	RP-C21-i11-RAM	T	Jačanje instalirane snage vjetra
21:41	RP-C21-i15-RAA	T	Početak rada dvaju novih električnih trajekata

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
		Iznos obroka	2284617001 EURA

1.10. Deseti obrok (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
1.15	Re-C01-i01	T	Izgradnja novih zdravstvenih jedinica
1.16.	Re-C01-i01	M	Dovršiti nacionalnu pokrivenost programima probira i ranog dijagnosticiranja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti
1.17.	Re-C01-i01	M	Povećanje kapaciteta za odgovor centara primarne zdravstvene zaštite i proširenje njihovih područja djelovanja
1.18.	Re-C01-i01	M	Obnova zdravstvenih ustanova i opreme kako bi se osigurali pristupačnost, kvaliteta i sigurnosni uvjeti u centrima primarne zdravstvene zaštite
1.19.	Re-C01-i01	M	Jačanje skrbi u zajednici, kućnih intervencija i intervencija u zajednici
1.26.	Re-C01-i04	M	Izgradnja bolnice u Istočnom Lisabonu i kupnja opreme za bolnice u Lisabonu i Vale do Tejo
1.27	Re-C01-i05-RAM	T	Povećanje broja dostupnih mjesta u kućnom bolničkom sustavu regionalne zdravstvene službe Madeire
1.28.	Re-C01-i05-RAM	T	Osnivanje timova zajednice za mentalno zdravlje u regionalnoj zdravstvenoj službi Madeire
1.31.	Re-C01-i05-RAM	T	Obnova usluga primarne zdravstvene zaštite u regionalnoj zdravstvenoj službi Madeire
1,43	Re-C01-i10	T	Kupnja teške medicinske opreme
2.3.	Re-C02-i01	T	Program potpore za pristup stanovanju – kupnja, izgradnja (visoka energetska učinkovitost) ili rehabilitacija (s poboljšanom energetsom učinkovitošću) stambenih objekata osiguranih kućanstvima
2,7	Re-C02-i02	T	Nacionalna bespovratna sredstva za hitni i privremeni smještaj – dovršena smještaj
2,8	Re-C02-i02	T	Smještaj isporučen snagama sigurnosti i privremeni smještaj isporučen iz humanitarnih ili sigurnosnih razloga
2.11.	Re-C02-i03-RAM	T	Stambeni objekti s primljenom potporom u Autonomnoj regiji Madeiri
2.12.	Re-C02-i03-RAM	T	Broj obnovljenih stambenih objekata privatnog vlasnika, među ostalim s poboljšanom energetsom učinkovitošću
2:30	Re-C02-i07-RAA	T	Infrastruktura zemljišnih parcela
3.1.	Re-C03-i01	T	Isporuka električnih vozila
3.4.	Re-C03-i01	T	Stvaranje novih mjesta i obnova postojećih mjesta u socijalnim ustanovama

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
3.5.	Re-C03-i01	T	Korisnici usluga kućne podrške i osoblje koje prima pristup tabletima i ostaloj informatičkoj i komunikacijskoj opremi, opremi za tehničku pomoć ili osposobljavanju.
3.13.	Re-C03-i04-RAA	T	Nova mjesta za osobe s invaliditetom u centrima za skrb koji pružaju potporu osobama s invaliditetom
3.28.	Re-C03-i07-RAA	T	Proširena ili obnovljena mjesta u domovima za starije i nemoćne
3:30	Re-C03-r38	M	Stupanje na snagu jedinstvene socijalne naknade (u okviru sustava socijalne zaštite državljanstva) i Zakonika o socijalnim naknadama
4.4.	Re-C04-i01	M	Isporuka modernizirane tehnološke infrastrukture za mrežu kulturnih objekata
4.8.	Re-C04-i02	T	Dovršeni radovi na obnovi i očuvanju zgrada kulturne baštine i nacionalnih kazališta
4.10.	Re-C04-i01	T	Isporuka opreme za postavljanje nacionalnog arhiva zvuka i za tehnološku modernizaciju javnih laboratorija
4.12.	Re-C04-i02	M	Završetak izgradnje Nacionalnog arhiva zvuka
5,36	Re-C05-i08	T	Završetak projekata u okviru programa istraživanja i razvoja u javnoj upravi i novi tečajevi na Nacionalnoj platformi za masovne internetske tečajeve (NAU)
5,38	Re-C05-i08	M	Završetak prateće infrastrukture i podatkovnog centra za Nacionalni centar za napredno računalstvo
6.19.	Re-C06-i06	T	Potpora za ugovore na neodređeno vrijeme s doktorskim istraživačima u okviru FCT-Tenurea i potpora istraživačima u okviru ERC-a u Portugalu
6:20	Re-C06-i06	M	Međunarodna partnerstva u znanosti, tehnologiji i inovacijama: Podržana međunarodna partnerstva; Podržani projekti istraživanja i inovacija; Potpora za međunarodnu mobilnost
6.21.	Re-C06-i07	T	Tehnološka i digitalna modernizacija agrarskih znanosti: Kurikularna reforma agrarskih znanosti, otvaranje poljoprivrednih škola u učenicima srednjih škola i prekvalifikacija stručnjaka
6.22.	Re-C06-i07	T	Modernizacija medicine
6.23.	Re-C06-i07	T	Jačanje digitalnih vještina
6.25.	Re-C06-i07	T	Inovacije i pedagoška modernizacija u visokom obrazovanju
6.27.	Re-C06-i08-RAM	T	Dovršeno proširenje zgrade CITMA
7.15.	Re-C07-i05-RAA	T	Izgrađene ili obnovljene ceste
9.2.	Re-C09-i01	T	Završetak mrežnih intervencija za smanjenje gubitaka vode (SM1)
9.3.	Re-C09-i01	T	Modernizacija zemljišta za kolektivnu hidropoljoprivrednu uporabu i pojedinačno navodnjavanje (SM2)
9.4.	Re-C09-i01	T	Broj postrojenja za pročišćavanje kako bi se osigurala proizvodnja i rafiniranje pročišćenih otpadnih voda (SM4)
9.6.	Re-C09-i01	M	Početak primjene zahvaćanja u Guadiani uz potpuno poštovanje rezultata i uvjeta utvrđenih u procjeni utjecaja na okoliš (SM5)
9.8.	Re-C09-i01	M	Početak primjene mjere desalinizacije uz potpuno poštovanje rezultata i uvjeta utvrđenih u procjeni utjecaja na okoliš (SM6)

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
10.10	TC-C10-i04-RAA	M	Operacionalizacija eksperimentalnog centra za istraživanje i razvoj povezanog s morem na Azorima (centar MARTEC)
10.11.	TC-C10-i04-RAA	M	Isporuka dvaju modula za novo istraživačko plovilo
10.12.	TC-C10-i05-RAA	T	Završetak projekata u sektoru ribarstva i akvakulture
10.14	TC-C10-i06-RAM	M	Isporuka energetski učinkovitog višenamjenskog istraživačkog plovila
14.3.	TC-C14-i01	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora i plina iz obnovljivih izvora
14:11	TC-C14-i03-RAA	T	Dodatni i obnovljeni instalirani kapacitet za proizvodnju geotermalne energije
14:13	TC-C14-i03-RAA	T	Novi baterijski sustavi za pohranu energije i sustavi za upravljanje energijom u ARA-i
15.3.	TC-C15-i01	T	Dovršeno proširenje Lisabonske podzemne mreže
15.6.	TC-C15-i02	T	Dovršeno proširenje mreže Metro u Portu
15:16	TC-C15-i06	T	Zamijenjene željezničke pruge s elektroničkim signalno-sigurnosnim sustavima
16:18	TD-C16-i05-RAA	T	Broj projekata koji primaju potporu u okviru sustava poticaja za digitalnu tranziciju poduzeća
16.19	TD-C16-i05-RAA	M	Proširenje ili opremanje znanstvenih i tehnoloških parkova
17:13	TD-C17-i01	M	Završetak provedbe Sistema de Gestão de Património Imobiliário Público (SIGPIP) i modernizacije informacijskih sustava za vozila u državnom vlasništvu
17:25	TD-C17-r40	M	Stupanje na snagu pravnog akta o porezu – pogodnosti
19.2.	TD-C19-i01	T	Javne usluge dostupne na pojednostavnjen i dosljedan način putem različitih kanala
19.3.	TD-C19-i01	M	Uspostavljen novi model konzularnog upravljanja
19.5	TD-C19-i02	T	Javne usluge kojima se može sigurno pristupiti putem elektroničkog identiteta i uz poštovanje načela „samo jednom“
19.6.	TD-C19-i02	T	Teritorijalna informacijska infrastruktura
19.7.	TD-C19-i03	T	Osposobljavanje IT stručnjaka za jačanje kapaciteta u području kibersigurnosti i informacijske sigurnosti
19.8.	TD-C19-i03	T	Donošenje portugalskog kriptografskog rješenja od strane javnih tijela
19.9.	TD-C19-i03	T	Provedba nacionalnog okvira za kibersigurnost
19.10.	TD-C19-i03	M	Dovršetak izgradnje tijela za kibersigurnost i informacijsku sigurnost
19:15	TD-C19-i04	M	Jačanje vladinog centra za upravljanje IT mrežom (RING)
19.21.	TD-C19-i07	T	Prostori za osposobljavanje i zajednički rad za zaposlenike u javnoj upravi
19.26.	TD-C19-i01	T	Lojas do Cidadão i Espaços cidadão
19.35.	TD-C19-i08	M	Inteligentna područja: Platforme za upravljanje gradovima, digitalni blizanci i ploča za javnu politiku

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
21.1.	RP-C21-i01	T	Financijska potpora pojednostavnjenim projektima industrijske dekarbonizacije
21.4	RP-C21-i03	T	Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti uslužnih zgrada
21:13	RP-C21-i05	T	Završetak pet industrijskih projekata u području strateških tehnologija za klimatsku tranziciju
21:25	RP-C21-i06	T	Dodatni kapaciteti za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora i plina iz obnovljivih izvora
21:27	RP-C21-i07	M	Završetak tehničkih studija za odobalne vjetroelektrane
21:33	RP-C21-i11-RAM	T	Povećanje instaliranog kapaciteta jedinica za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i povećanje instaliranog skladišnog kapaciteta za vlastitu potrošnju
21:36	RP-C21-i12	T	Kupnja novih autobusa s nultim emisijama (električnim autobusima ili autobusima na vodik) koji se upotrebljavaju za javni prijevoz
21:37	RP-C21-i13-RAM	T	Kupnja novih autobusa s nultom stopom emisija (električni ili vodik) koji se upotrebljavaju za javni prijevoz i turističke usluge te kupnja električnih automobila kojima se zamjenjuju uništena vozila
21:39	RP-C21-i14	T	Izgradnja dviju pruga brzog tranzita autobusom u Bragi
21:43	RP-C21-i16	M	Konstrukcija uspinjača
		Iznos obroka	2030690350 EURA

2. Zajam

Obroci iz članka 3. stavka 2. organizirani su na sljedeći način:

2.1. Prvi obrok (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
5.23.	Re-C05-r10	M	Stupanje na snagu uredbe kojom se utvrđuju djelatnosti i statut Banco Português de Fomento (BPF)
5.27	Re-C05-i06	M	Stupanje na snagu uredbe sa zakonskom snagom kojom se uređuje mjera kapitalizacije BPF-a
5.28.	Re-C05-i06	M	Razvoj investicijske politike (kapitalizacija) i usvajanje od strane upravitelja vozila
		Iznos obroka	700000000 EURA

2.2. Drugi obrok (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
5.30	Re-C05-i06	M	Obavijest Europskoj komisiji o uspješnom proslijeđivanju ocjene na temelju stupova za BPF
5.31	Re-C05-i06	M	Kapitalni transfer od 250 000 000 EUR s portugalske vlade na BPF i donošenje investicijske politike za BPF
		Iznos obroka	<i>125000000 EURA</i>

2.3. Treći obrok (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
2.20.	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačan javni stambeni fond – stanovi s početnim radom (izgrađeni s visokom energetsom učinkovitošću ili obnovljeni s poboljšanom energetsom učinkovitošću)
2.25.	Re-C02-i06	T	Studentski smještaj uz prihvatljive troškove – broj studentskih smještajnih mjesta s pokrenutim natječajima
5.24.	Re-C05-r13	M	Stupanje na snagu revizije pravnog okvira za subjekte za zajednička ulaganja
5.25	Re-C05-r13	M	Stupanje na snagu revizije Zakona o vrijednosnim papirima
7.9.	Re-C07-i03	M	Dovršena prva procjena utjecaja na okoliš
		Iznos obroka	<i>379431726 EURA</i>

2.4. Četvrti obrok (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
5.44	Re-C05-i11	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u relevantnim strateškim područjima (programi inovacija).
7.11.	Re-C07-i04	M	Potpisan ugovor za 10 cestovnih projekata
		Iznos obroka	<i>235337423 EURA</i>

2.5. Peti obrok (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
5.26	Re-C05-r13	M	Razvoj tržišta kapitala – stupanje na snagu zakonodavstva
5.43	Re-C05-i06	T	Isporuka instrumenta kapitalizacije u ukupnom iznosu od 650 000 000 EUR nefinancijskim društvima koja imaju poslovni nastan i /ili posluju u Portugalu, u obliku vlasničkih i kvazivlasničkih potpora, u skladu s njegovom politikom ulaganja
5.46	Re-C05-i12	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u strateškim područjima relevantnima za niskougledno gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.
9.10	Re-C09-i02	M	Pod uvjetom pozitivne procjene utjecaja na okoliš koja je u potpunosti i sadržajno u skladu s pravnim kriterijima, donošenje ažuriranog projekta proizvodnje i navodnjavanja brane, hidroenergije i solarne energije, koji u potpunosti uključuje sve rezultate i uvjete iz procjene utjecaja na okoliš.
10.5	TC-C10-i03	M	Potpisivanje ugovora za „višefunkcionalnu pomorsku platformu” i „Operativni centar”
10.6.	TC-C10-i03	M	Dovršetak Akademije Alfeite Arsenal
10.17	TC-C10-i07	M	Objava poziva na podnošenje ponuda za dekarbonizaciju plovila
		Iznos obroka	1313054513 EURA

2.6. Šesti obrok (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
15.7.	TC-C15-i03	M	Potpisivanje ugovora o izgradnji tranzitne pruge za laku željeznicu između Odivelasa i Louresa
19.31.	TD-C19-r42	M	Stupanje na snagu zakonodavnog akta kojim se revidira SIADAP
19.32	TD-C19-r42	M	Stupanje na snagu zakonodavnog akta kojim se revidira profil kompetencija javne uprave
		Iznos obroka	366243120 EURA

2.7.Sedmi obrok (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
2.21.	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačan javni stambeni fond – stanovi s početnim radom (izgrađeni s visokom energetsom učinkovitošću ili obnovljeni s poboljšanom energetsom učinkovitošću)
2.22.	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačan javni stambeni fond – dodijeljeni stambeni objekti (izgrađeni s visokom energetsom učinkovitošću ili obnovljeni s poboljšanom energetsom učinkovitošću)
2.26.	Re-C02-i06	T	Studentski smještaj po pristupačnim cijenama
6.28.	Re-C06-i09	T	Potpisivanje ugovora za izgradnju i obnovu javnih škola
		Iznos obroka	689431726 EURA

2.8.Osmi obrok (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
15.8.	TC-C15-i03	M	Izvešće o napretku u izgradnji tranzitne pruge za laku željeznicu između Odivelasa i Louresa
19:33	TD-C19-r42	M	Početak rada novog sustava SIADAP
		Iznos obroka	235337423 EURA

2.9. Deveti obrok (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
2.23.	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačan javni stambeni fond – dodijeljeni stambeni objekti (izgrađeni s visokom energetsom učinkovitošću ili obnovljeni s poboljšanom energetsom učinkovitošću)
2.27.	Re-C02-i06	T	Studentski smještaj po pristupačnim cijenama
5.29.	Re-C05-i06	T	Isporuka iz instrumenta kapitalizacije u ukupnom iznosu od 1 300 000 000 EUR nefinancijskim društvima koja imaju poslovni nastan i/ ili posluju u Portugalu, u obliku vlasničkih i kvazivlasničkih potpora, u skladu s njegovom politikom ulaganja
5,32	Re-C05-i06	T	Potpisano je 100 % jamstava stavljenih na raspolaganje povećanjem kapitala.

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
5,45	Re-C05-i11	T	Dovršetak 446 proizvoda, procesa ili usluga.
5.47.	Re-C05-i12	T	Sklapanje ugovora za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga u strateškim područjima relevantnima za niskouglijično gospodarstvo, otpornost i prilagodbu klimatskim promjenama.
7.10.	Re-C07-i03	T	Izgrađene ili obnovljene ceste
7.12.	Re-C07-i04	T	Izgrađene ili obnovljene ceste
19:30	TD-C19-r41	M	Stupanje na snagu zakonodavnog akta o pristupu javnim uslugama
		Iznos obroka	938960210 EURA

2.10. Deseti obrok (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/cilj	Ime
2.24.	Re-C02-i05	T	Cjenovno pristupačan javni stambeni fond – dodijeljeni stambeni objekti (izgrađeni s visokom energetsom učinkovitošću ili obnovljeni s poboljšanom energetsom učinkovitošću)
2.28.	Re-C02-i06	T	Studentski smještaj po pristupačnim cijenama
2,32	Re-C02-i09	T	Program potpore za pristup stanovanju (zajam) – kupnja, izgradnja (visoka energetska učinkovitost) ili rehabilitacija stambenih objekata (s poboljšanom energetsom učinkovitošću) za kućanstva
6.29.	Re-C06-i09	T	Izgrađene ili obnovljene škole
9.11.	Re-C09-i02	M	Početak rada proizvodnje i navodnjavanja brane, hidroenergije i solarne energije, uz potpuno poštovanje rezultata i uvjeta utvrđenih u procjeni utjecaja na okoliš i postizanje dobrog stanja relevantnih vodnih tijela
10.7.	TC-C10-i03	M	Primanje i prihvaćanje „višefunkcionalne pomorske platforme” i „Operativnog centra”
10.18.	TC-10-i07	T	Završetak intervencija u području energetske učinkovitosti za plovila
15.9.	TC-C15-i03	T	Dovršena izgradnja tranzitne pruge za laku željeznicu između Odivelasa i Louresa
		Iznos obroka	907960212 EURA

ODJELJAK 3.: DODATNI ARANŽMANI

1. Aranžmani za praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost

Praćenje i provedba plana za oporavak i otpornost Portugala provodi se u skladu sa sljedećim aranžmanima:

Uredbom sa zakonskom snagom br. 29-B/2021, izmijenjenom Uredbom sa zakonskom snagom 61/2023 od 24. srpnja, uspostavlja se model upravljanja na četiri razine:

- a) Međuministarskog povjerenstva, kojim predsjedava predsjednik vlade, a koje je zaduženo za stratešku koordinaciju i koordinaciju politika te za opće političko usmjeravanje;
- b) Nacionalno povjerenstvo za praćenje, sastavljeno od predstavnika raznih socijalnih i gospodarskih partnera i ključnih osoba civilnog društva, kojim predsjedava neovisna osoba, radi praćenja provedbe i rezultata plana za oporavak i otpornost, promicanja njegova pravilnog širenja građanima, poduzećima i drugim organizacijama te ispitivanja svih pitanja koja utječu na njegovu uspješnost i predlaganja preporuka;
- c) Administrativna struktura *Estrutura de Missao Recuperar Portugal* („radna skupina”) uspostavljena Rezolucijom Vijeća ministara br. 46-B/2021 zadužena je za provedbu plana za oporavak i otpornost, zajedno s Agencijom za razvoj i koheziju (nadzor nad upotrebom kombinacije sredstava EU-a, kontrolom rizika od dvostrukog financiranja i usklađenosti s drugim inicijativama) i Ministarstvom financija;
- d) Odbor za reviziju i kontrolu (CAC), kojim predsjedava Glavni inspektorat za financije (IGF), odgovoran je za aktivnosti revizije i kontrole.

Portugal je uspostavio institucionalne aktere odgovorne za provedbu pojedinačnih reformi i ulaganja na razini komponenata. Nadležna ministarstva ili akteri uključeni u provedbu svake reforme i ulaganja redovito se povezuju s radnom skupinom, koja je struktura zadužena za koordinaciju rada na planu za oporavak i otpornost, potpisivanje ugovora s izravnim i posredničkim korisnicima, provjeru ostvarenja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te slanje zahtjeva za plaćanje Europskoj komisiji.

2. Mehanizmi kojima se Komisiji omogućuje potpun pristup osnovnim podacima

- Radna skupina „Estrutura de Missao Recuperar Portugal”, kao središnje koordinacijsko tijelo za plan za oporavak i otpornost Portugala i njegovu provedbu, odgovorna je za opću koordinaciju i praćenje plana, zajedno s Agencijom za razvoj i koheziju i Ministarstvom financija. Konkretno, djeluje kao koordinacijsko tijelo za praćenje napretka u pogledu ključnih etapa i ciljnih vrijednosti, za praćenje i, prema potrebi, provedbu kontrolnih i revizijskih aktivnosti te za izvješćivanje i zahtjeve za plaćanja. Njime se koordinira izvješćivanje o ključnim etapama i ciljnim vrijednostima, relevantnim pokazateljima, ali i kvalitativnim financijskim informacijama i drugim podacima, primjerice o krajnjim primateljima. Kodiranje podataka odvija se u centraliziranom IT sustavu.
- U skladu s člankom 24. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 Portugal nakon završetka relevantnih dogovorenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti iz odjeljka 2.1. ovog Priloga Komisiji podnosi propisno obrazložen zahtjev za plaćanje financijskog doprinosa i, prema potrebi, zajma. Portugal osigurava da Komisija na zahtjev ima puni pristup osnovnim relevantnim podacima kojima se potkrepljuje propisno obrazloženje zahtjeva za plaćanje, i za procjenu zahtjeva za plaćanje u skladu s člankom 24. stavkom 3. Uredbe (EU) 2021/241 i za potrebe revizije i kontrole.

